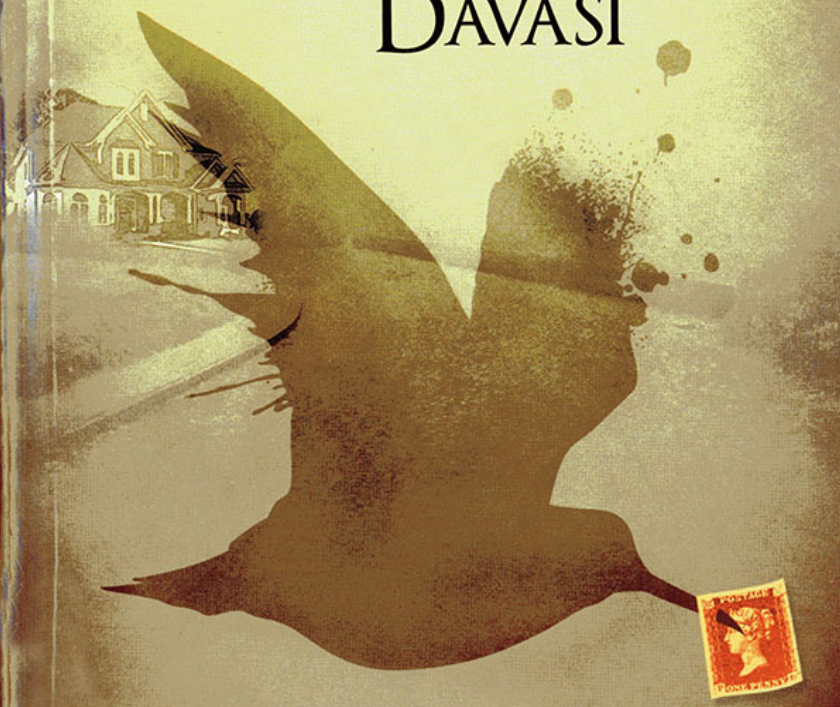
Bir Tuhaf Turta Davası

2. BASKI

THE NEW YORK TIMES BEST SELLER



Flavia De Luce Macerası

Alan Bradley

domingo

FLAVIA DE LUCE

Bir Tuhaf Turta Davası

POLİSİYE YAZARLAR BİRLİĞİ İLK HANÇER ÖDÜLÜ
(CRIME WRITERS' ASSOCIATION'S DEBUT DAGGER AWARD)

DILYS ÖDÜLÜ ADAYI

NEW YORK TIMES BOOK REVIEW 2009'UN EN İYİ POLİSİYELERİ LİSTESİNDE

Dahice, karşı koyulmaz ve iflah olmaz. Flavia'nın önünde uzun ve parlak bir gelecek var. Bradley'in ilk polisiyesi çıta yükselten türden.
-Kirkus, starred review

Pul koleksiyonculuğu, kuşbilim ve hokkabazlığı içeren sağlam bir hikaye ve kusursuzca yerleştirilmiş yan karakterler. Kesinlikle çok keyifli ve sürükleyici.
-Guardian

Bu cezbedici romanın yılın en sevilen polisiyelerinden olması kaçınılmaz.
-Chicago Sun-Times

Flavia olağanüstü bir karakter. Tüm o tuhaf çekiciliğiyle , bu kitap kesinlikle farklı bir polisiye.
-Choice Magazine

Gerçekten özgün bir şey bulmak nasıl da keyif veriyor... En son ne zaman bir baş karakterin yolculuğuna eşlik etmekten bu kadar zevk aldım hatırlamıyorum... Bekleyebileceğinizin ötesinde etkileyici ve orijinal.
-Reviewing The Evidence e-zine

Büyüleyici. Flavia sayfadan çıkıp bütün gün beni takip ediyor. Bir sonraki kitap için sabırsızlanıyorum. Bravo!
-Louise Penny, Agatha, Antohny ve Hançer ödüllerini kazanan 'Still Life'ın yazarı

Alan Bradley

Bir Tuhaf Turta Davası



Çeviri
Kutlukhan Kutlu

domingo

Flavia de Luce
BİR TUHAF TURTA DAVASI

The Sweetness At The Bottom Of The Pie
Copyright © Alan Bradley, 2009

Türkçe yayın hakları:
© Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Asmalımescit Mah. Ensiz Sok. No: 2 D: 4 Tünel İstanbul
Tel: (212) 245 08 39

domingo

Domingo, Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.'nin markasıdır.
Yayıncı Sertifika No: 12746
www.domingo.com.tr

Yazar: Alan Bradley

Çeviri: Kutlukhan Kutlu
Sayfa Uygulama: Mahir Duman
Kapak Tasarım: Kadriye Gümüş

ISBN: 978-605-88981-2-7

1. ve 2. Baskı: Şubat 2010

Graphis Matbaa, İstanbul
100 Yıl Mahallesi, Matbaacılar Sitesi, 2. Cadde, No: 202 A, Bağcılar
(212) 629 06 07

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin harhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Shirley'ye

TURTANIN İÇİNDEKİ TATLILIK OLMASA
DIŞINDAKİ ONCA KITIR KİMİN UMURUNDA?
William King, Aşçılık Sanatı (1708)

bir

DOLABIN İÇİ KURUMUŞ KAN GİBİ KARAYDI. BENİ içeri tıkmış, kapıyı da üstüme kilitlemişlerdi. Burnumdan derin derin soluk alıyor, elimden geldiğince sakin kalmaya çalışıyordum. Soluk alırken ona kadar, soluğumu usul usul karanlığa bırakırken ise sekize kadar saymaya çalışıyordum. Şansıma, bezi ağzının üzerine o kadar sıkı germişlerdi ki burun deliklerim açıkta kalmıştı ve o ağır, küf kokulu havayı yavaş yavaş soluyarak tüm ciğerlerimi doldurabiliyordum.

İki elimi arkamda birbirine bağlayan ipek şala tırnaklarımı geçirmeyi denedim ama hepsini dibine kadar yediğim için, geçirecek tırnağım yoktu. O yüzden de düğümlerimi sıkarlarken parmak uçlarımı birbirine yaslayarak küçük birer dayanak olarak kullanmış ve bu sayede avuçlarımı biraz aralayabilmiş olmam çok talihli bir durumdu.

Bileklerimi döndürdüm ve hafif bir gevşeme hissedene kadar bir öyle bir böyle kıvırdım, sonra da düğümler ayalarının arasına gelene dek ipeğe baş parmaklarımla bastırdım. Baş parmaklarımı birbirine bağlamayı akıl edecek kadar zeki olsalardı, asla kaçamazdım. Ne kadar da morondular.

Ellerim nihayet serbest kaldıktan sonra, ağzımdaki bezin de hemen icabına baktım.

Şimdi sıra kapıdaydı. Ama önce pusuya yatmış beni bekliyor olabilirler mi diye, çömelip anahtar deliğinden tavanarasına baktım. Çok şükür anahtarı yanlarına almışlardı. Ortalıkta kimsecikler yoktu; dar ve uzun tavanarası, gölgeler, çer çöp ve acıklı hırdavattan oluşan daimi bir karmaşanın dışında boştu. Geçiş serbestti.

Başımın üzerine, dolabın arka tarafına uzandım ve tel askılardan birini, asılı olduğu çubuktan çıkardım. Askının kıvrık ucunu anahtar deliğine sokup öbür ucundan bastırarak, antika kilidin derinliklerine daldırabileceğim L biçiminde bir kanca yarattım. Kısa ve mantıklı bir kurcalamanın sonucunda tatminkâr bir tıkırtı duyuldu. Hani neredeyse fazla kolay olmuştu bu iş. Kapı dışarı doğru savrularak açıldı. Kurtulmuştum.

GENİŞ TAŞ MERDİVENDEN AŞAĞI koşar adım indim ve yemek odasının önünde bir an durup saçımın çift örgüsünü omuzlarımın arkasına, resmi konumlarına doğru savurdum.

Babam hâlâ annem sağken olduğu gibi yemeğin tam saat başında servis edilmesinde ve kocaman meşe yemekhane masasında yenmesinde ısrar ediyordu.

"Ophelia ve Daphne daha inmedi mi, Flavia?" diye sordu aksi bir edayla, et ve patatesinin yanında açık duran *İngiliz Filatelist*'in son sayısından başını kaldırarak.

"Onları uzun süredir görmedim," dedim.

Doğruydu da. Onları görmemiştim - yani gözlerimi ve ağzımı bağladıklarından ve o paketlenmiş halimle beni tavanarasına giden merdivenden çıkarıp dolaba kapattıklarından beri.

Babam gözlüğünün üstünden bana o nizami süresi dört saniye olan bakışını attıktan sonra kıymetli yapışkan kağıtlarına bakıp mırıldanma işine kaldığı yerden devam etti.

Ona dişlerimi çevreleyen tellerimi şöyle iyice gözler önüne serecek kocaman bir gülümseme yolladım. Teller bana kaplaması eksik, is-

keleti görünen bir zeplin görüntüsü verse de babam parasının karşılığını alıyor olduğunun hatırlatılmasından her zaman hoşlanırdı. Fakat bu sefer fark edemeyecek kadar kafası meşguldü.

Seramik sebze kabının kapağını kaldırdım ve el işi kelebekleri ve ahududularının derinliklerinden koca bir kaşık dolusu bezelye aldım. Bıçağımı cetvel, çatalımıysa değnek gibi kullanarak, bezelyeleri tabağımda itinalı sıralar oluşturacak şekilde düzenledim: En titiz İsviçreli saatçinin bile yüreğini sevinçle dolduracak bir hassasiyetle dizilmiş, sıra sıra küçük yeşil küreler. Sonra sol alt köşeden başladım, çatalımla ilk bezelyeyi şişleyip yedim.

Hep Ophelia'nın suçuydu. Ne de olsa on yedi yaşındaydı o, yetişkinliğin getirmesi gereken olgunluğa bir nebze olsun sahip olması beklenirdi. On üç yaşındaki Daphne ile birlik olmaları resmen haksızlıktı. Yaşlarının toplamı otuz ediyordu. Sadece sportmenlik dışı değildi bu, düpedüz rezaletti. Ve intikama davetiye çıkarmaktan farkı yoktu.

ERTESİ SABAH OPHELIA bir sormaya bile tenezzül etmeksizin doğu kanadının üst katındaki kimya laboratuvarıma daldığında, cam şişelerim ve kaplarımla meşguldüm.

"İnci kolyem nerede?"

Omuz silktim. "Ben senin incik boncuğunun bekçisi değilim."

"Sen aldın, biliyorum. İç çamaşırlarının olduğu çekmecedeki İskoç nane şekerlerim de gitmiş ve şunu bilir şunu söylerim: ne zaman bu evde bir nane şekeri kaybolsa hepsi de soluğu o aynı küçük pis boğazda alıyor."

Bir minik şişe dolusu kırmızı sıvıyı ısıtmakta olan ispirto lambasının alevini ayarladım. "Eğer benim kişisel hijyenimin senin standardının altında kaldığını ima ediyorsan, gidip galoşlarımı yalayabilirsin."

"Flavia!"

"Eh ama, öyle. Her şeyden dolayı suçlanmaktan bıktım usandım artık, Feely."

Ancak haklı öfkem, Opahelia'nın miyop gözlerle kaynama noktasına varmakta olan yakut şişenin içine bakmasıyla yarım kaldı.

"Şu dipteki yapışkan kitle de nedir?" Uzun manikürlü tırnağıyla cama vurdu.

"Bir deney. Dikkat et, Feely, asit bu!"

Ophelia'nın beti benzi attı. "Benim incilerim onlar! Annemden kalmışlardı!"

Ophelia, Harriett'in kızları arasında ondan "Annem" diye bahseden tek kişiydi. Bizi bedeninde taşımış etten kemikten kadına dair gerçek anılara sahip tek kişi - ve bize bu durumu hatırlatmaktan hiç usanmazdı. Harriett ben daha bir yaşımdayken bir dağcılık kazasında ölmüştü ve Buckshaw'da kendisinden pek söz edilmezdi.

Peki Ophelia'nın anılarını kıskanıyor muydum? İçerliyor muydum? Öyle olduğunu sanmıyorum; daha derin bir meseleydi bu. Hayli tuhaf bir şekilde, Ophelia'nın annemizle ilgili anılarını küçümsüyordum.

Gözlüğümün yuvarlak camları Ophelia'ya boş beyaz ışık sinyalleri gönderecek şekilde başımı işimden usulca kaldırdım. Biliyordum ki ne zaman bunu yapsam Ophelia kendini Gaumont'taki o filmlerden fırlamış kaçık bir siyah/beyaz bilginin karşısındaymış gibi hissediyordu.

"Canavar!"

"Cadaloz!" diye karşılık verdim. Ancak çok geçti, Ophelia olduğu yerde hızla dönüp - ki bence çok şık bir şekilde yapmıştı bunu - kapıdan dışarı fırlamıştı bile.

Bunun öcü çok geçmeden alındı, Ophelia söz konusu olduğunda işler hep böyle olmuştur zaten. Benim aksime Ophelia uzun vadeli bir plancı değildi, intikam çorbasını mükemmel kıvama gelene dek ateşte bırakmaya inanmazdı.

Yemekten sonra ansızın, babam kağıttan kafalar koleksiyonuna böbürlene böbürlene bakmaya çekilmişken, Ophelia son çeyrek saattir üzerinde bir muhabbet kuşu gibi kendi yansımasını izlediği gümüş kalıvaltı bıçağını son derece sessiz bir şekilde kenara koydu. Hiç girizgâha gerek duymaksızın, "Aslında ben senin ablan değilim... Daphne de değil," dedi. "O yüzden hiç benzemiyoruz sana. Sanırım evlatlık olduğun hiç aklına gelmemiştir."

Kaşığımı gürültüyle düşürdüm. "Doğru değil bu. Harriett'in kopyası gibiyim. Herkes öyle diyor."

"O da Evlenmemiş Anneler Evi'nde seni bu çarpıcı benzerlik yüzünden seçti ya zaten," dedi Ophelia, nahoş bir ifade takınarak.

"O bir yetişkin, bense bir bebekken nasıl bir benzerlik olabilir ki?" Kafamın hızlı çalışmadığı söylenemezdi doğrusu.

"Çünkü ona kendi bebeklik resimlerini hatırlatıyordun. Tanrım, hatta o resimleri de getirip senin yanında tutarak karşılaştırdı bile."

Otranto Şatosu'nun deri ciltli kapaklarının arasına gömülmüş olan Daphne'ye başvurdum. "Doğru değil bu, değil mi Daphne?"

"Korkarım doğru," dedi Daphne, pelür kağıdından sayfayı dalgın dalgın çevirerek. "Babam hep söylerdi bunun senin için bir şok olacağını. İkimize de söylemeyelim diye yemin ettirdi. Yani sen on bir yaşına gelene kadar. And içtirdi bize."

"Yeşil bir deri çantaydı," dedi Ophelia. "Gözlerimle gördüm. Kendi bebeklik resimlerini o eve götürmek için yeşil bir deri çantaya doldururken izledim annemi. O zamanlar henüz sadece altı - neredeyse yedi - yaşımdaydım ama onun o beyaz ellerini... pirinç kopçanın üzerinde gezinen parmaklarını hiç unutmayacağım."

Masadan fırlayıp gözyaşları içinde odadan kaçtım. Zehir konusu ertesi sabahki kahvaltıya kadar aklıma gelmedi.

Bütün müthiş komplolar gibi, bu da çok basitti.

BUCKSHAW KİMSENİN HATIRLAMADIĞI KADAR uzun bir

zamandır ailemizin, yani de Luce'lerin eviydi. Şu anki Georgia dönemi ev, de Luce'lerin Turuncu sempatizanı olduğundan şüphelenen köylüler tarafından yakılıp kül olmuş Elizabeth dönemi orijinal binanın yerine yapılmıştı. Dört yüz yıl boyunca ateşli Katolikler olmamız ve hâlâ da öyle kalmamız Bishop's Lacey'nin öfkeli sakinlerine pek bir şey ifade etmemişti anlaşılan. "Eski Ev" denen bu bina alevler içinde yok olmuştu, onun yerine yapılan yeni ev üçüncü yüzyılına gireli ise epey oluyordu.

Sonraki atalarımızdan ikisi, Kırım Savaşı konusunda fikir ayrılığına düşmüş olan Antony ve William de Luce, orijinal yapının silüetini bozmuştu. Her ikisi de birer ek bina yaptırmıştı: William doğu tarafındakini, Antony ise batı tarafındakini.

İkisi de kendi hükümranlık bölgesinde birer münzevi haline gelmişler ve antrenin ortasından başlayıp giriş salonunu ikiye bölecek ve dosdoğru arka merdivenin arkasındaki uşak tuvaletinin içinden geçecek şekilde çizdirdikleri siyah çizginin öbür tarafına ayak basınayı birbirlerine yasaklamışlardı. Sarı tuğladan yapılmış sonradan çıkma Victoria dönemi ek yapıları, bir mezarlık meleğinin tüylü kanatları gibi geriye doğru uzanıyordu ki bu durum Buckshaw'un Georgia dönemi eseri cephesine, yüksek pencereleri ve kepenkleriyle, topuzunu fazla sıkmış ihtiyar bir kız kurusunun kuralcı ve şaşkın ifadesini veriyordu.

Daha sonraki de Luce'lerden Tarquin - ya da kısaca hitap edildiği şekliyle, Tar - muazzam bir ruhsal çöküntünün ardından bir zamanlar çok ümit vaat eden kimya kariyerini berbat etmiş ve Kraliçe Victoria'ın Yirmibeşinci Yıldönümü'nün yazında Oxford'dan buraya gönderilmişti.

Tar'ın üzerine titreyen babası, oğlunun sağı solu belli olmayan sağlık durumundan endişe duyduğundan, hiçbir masraftan kaçınmayarak Buckshaw'un doğu tarafındaki ek yapının üst katına bir laboratuvar kurdurmuştu. Bu laboratuvar Alman cam kaplara, Alman

mikroskoplara, bir Alman spektroskobuna, Lucerne'den gelme pirinç kimya terazilerine ve Tar'ın çeşitli gazların nasıl ışıdığını incelemek için elektrik bobinleri bağlayabileceği, ağızla şişirilmiş, karmaşık biçimli bir Alman Geisler tüpüne yer veriyordu.

Pencere kenarındaki bir masanın üstünde, hâlâ Buckshaw Halt'taki trenden midilli arabasıyla getirildiği günkü gibi sıcak sıcak ışıldayan bir Leitz mikroskobu vardı. Bu mikroskobun aynası, sabah güneşinin o ilk donuk ışınlarını yakalayacak bir açıya getirilebiliyordu. Bulutlu günlerde ya da karanlık bastıktan sonra kullanmak içinse Londra'daki Davidson & Co. tarafından yapılmış bir parafin mikroskop lambası vardı.

Tekerlekli bir tezgâhın üzerinde duran eklemli bir insan iskeleti bile bulunuyordu laboratuvarda. Bu iskelet, babası Kral XIV. Louis'in mumyalanmış kalbini yemiş olan büyük doğabilimci Frank Buckland tarafından, daha on iki yaşındayken verilmişti Tar'a.

Bu odanın üç duvarı tavana kadar cam kapaklı dolaplarla kaplıydı. Dolaplardan ikisine sıra sıra, kimyasal maddelerle dolu eczacı kapları diziliydi ve her bir kap Tar de Luce'nin özenli ve ince el yazısıyla etiketlenmişti. Tar nihayetinde Kader'e meydan okuyarak hepsinden uzun yaşamıştı: 1928'de, altmış yaşındayken kimyasal krallığının ortasında ölmüştü; orada bir sabah, kahyası tarafından bulunduğunda görmeyen ölü gözlerinden biri hâlâ sevgili Leitz'ından bakıyordu. Rivayete göre, öldüğünde nitrojen pentoksidin birinci derece bozunması üzerine çalışmaktaydı. Söylenenler doğruysa, sonunda Atom bombasının geliştirilmesine gidecek olan tepkime üzerine kayıtlara geçmiş ilk araştırmaydı bu.

Tar Dayı'nın laboratuvarı kilitlenmiş, havasız bir sessizlik içinde muhafaza edilmişti, ta ki babamın deyişiyle bendeki "tuhaf yetenekler" kendilerini göstermeye başlayıp da, ben orayı kendi mekânım ilan edebilene kadar.

Hâlâ da Kimya'nın hayatıma girdiği o yağmurlu sonbahar günü-

nü düşündükçe, zevkten içim ürperirdi.

Meşhur bir dağcıymışım pozları takınaraktan kütüphanedeki kitaplara tırmanırken, ayağım kaymış ve kitaplardan ağır bir tanesi yere düşmüştü. Kırışan sayfalarını düzeltmek için yerden aldığımda içinde sadece sözcüklerin değil, düzinelerce çizimin olduğunu görmüştüm. Çizimlerin bazılarında bedensiz eller, pekala başka dünyalara ait müzik enstrümanları olabilecekmiş gibi görünen tuhaf biçimli cam kapların içine birtakım sıvılar döküyordu.

Kitabın adı *Yeni Başlayanlar İçin Kimya* idi ve daha ilk birkaç saniyede bana "iyodin" kelimesinin "viyole"den geldiğini, *bromin* isminin ise "pis koku" anlamına gelen Yunanca bir kelimeden türetildiğini öğretmişti. Bilmem gerekenler işte tam da böyle şeylerdi! Tombul kızıl cildi, hırkamın altına tıkıp yukarı çıkardım. Kapak içindeki boş sayfada yer alan *H. de Luce* ismini ancak daha sonra farkettim. Kitap Harriett'e aitti.

Çok geçmeden kendimi her boş vaktimde kitabın sayfalarına gömülmüş bulmaya başladım. Yatak vaktinin gelmesini beklemekte zorlandığım akşamlar oluyordu. Harriett'in kitabı benim gizli dostum olmuştu.

Kitapta bütün alkali metaller ayrıntısıyla anlatılıyordu: lityum ve rubidyum gibi harikulade isimlere sahip metaller; stronsiyum, baryum ve radyum gibi toprak alkaliler. Radyumu bir kadının, Madam Curie'nin keşfettiğini okuduğumda bir sevinç nidası bile kopardım.

Sonra bir de zehirli gazlar vardı tabii: fosfin, arsin (tek bir kabarcığının bile ölümcül olduğu biliniyordu), nitrojen peroksit, hidrojen sülfür... listeler uzayıp gidiyordu. Bu bileşikleri hazırlamak için ayrıntılı ve net talimatlar verildiğini gördüğümde, dünyalar benim olmuştu.

Kendi kendime K4FeC6N6 + 2K = 6KCN + Fe gibi denklemleri (ki bu denklem, sarı potasyum prusyatının, potasyumla birlikte ısıtılıp potasyum siyanür üretildiğinde olan biteni tarif ediyor) öğrendi-

ğimde, evren önümde alabildiğine açılmıştı: eskiden ormandaki cadıya ait olan bir tarif kitabını bulmaya benziyordu bu.

En çok ilgimi çeken de her şeyi, tüm kainatı - tamamını! - görünmez kimyasal bağların birarada tuttuğunu öğrenmek oldu. Biz kendi dünyamızda göremesek de sonuçta bir yerlerde dengenin varolduğunu bilmek bana tuhaf, açıklanamaz bir teselli veriyordu.

Bu kitapla, çocukken keşfetmiş olduğum terk edilmiş laboratuvar arasındaki bariz bağlantıyı ilk başta kuramadım. Ancak bir kez kurduktan sonra, hayatım canlandı - yani bu tabir size bir şey ifade ediyorsa.

Tar Dayı'nın laboratuvarında sıra sıra onun şefkatle topladığı kimya kitapları diziliydi. Çok geçmeden, biraz çaba gösterınem halinde çoğunun pek de öyle aklımın yetmeyeceği şeyler olmadığını keşfettim.

Ardından basit deneyler geldi. Talimatlara harfi harfine uymaya dikkat etmeye çalıştım. Gerçi birkaç pis kokuya ve patlamaya yol açmadığımı iddia edemem, ama bu konudan ne kadar az söz edersek o kadar iyi.

Zaman geçtikçe defterlerim kalınlaştı. Organik Kimya'nın gizemleri gözlerimin önüne serildikçe çalışmalarım giderek daha da karmaşık bir hâl alıyordu, bense doğadan nelerin böylesine kolayca çekilip çıkarılabileceğini gösteren bu yeni birikimimden dolayı sevinçle doluydum.

Asıl tutkum da zehirdi.

ÖN TARAFDAKİ BÜYÜK salonda duran fil ayağı biçimindeki şemsiyelikten alınmış bambu bastonu bitkilere doğru savurdum. Burada, arka taraftaki mutfak bahçesinde, yüksek kırmızı tuğla duvarlar henüz güneşin ısıtan ışınlarına geçit vermiyordu; dün gece yağan yağmur yüzünden her şey hâlâ sırılsıklamdı.

Geçen seneden beri biçilmemiş olan çimlerin oluşturduğu yığının

arasından geçerek, duvarın dibinden yavaşça ilerledim. Ta ki aradığımı bulana kadar: kızıl renkleri sayesinde üç yapraklı göbekleri diğer bitkiler içinde kolaylıkla ayırt edilebilen bir öbek parlak yaprak. Kemerime sıkıştırılmış bir çift keten bahçıvan eldivenini çıkardım ve ıslıkla hayli yüksek sesle "Bibbidi-Bobbidi-Boo"yu çalmaya başlayarak, işe koyuldum.

Daha sonra, Harim'imin, yani kutsal mekanımın (bu enfes tabire Thomas Jefferson'ın yaşam öyküsünde rastlamış ve benimsemiştim) güvenli ortamında, renkli yaprakları bir cam behere tıktım. Bunu yaparken de, parlak yapraklar beherin içine tamamen girmeden eldivenlerimi çıkarmamaya dikkat ettim. Şimdi sıra işin en sevdiğim kısmına gelmişti.

Tıpasını taktıktan sonra beheri bir tarafından içinde su kaynamakta olan bir cam şişeye öbür tarafındansa açık ağzı boş bir deney şişesinin üzerinde duran sarmal bir kondens borusuna bağladım. Su öfkeyle fokurdarken, buharın borunun içinden ilerleyişini ve cam kabın içindeki yaprakların arasına kaçışını izledim. Sıcak buharın, hücreleri arasında minicik cepler açtığı yapraklar şimdiden kıvrılmaya ve yumuşamaya, canlı bitkinin özü olan yağları salmaya başlamışlardı.

Çok eski kimyacılar sanatlarını işte böyle icra ediyorlardı: ateş ve buharla, buhar ve ateşle. Distilasyonla.

Nasıl da seviyordum bu işi.

Distilasyon. Yüksek sesle söyledim. "Dis-til-asyon!"

Buharın sarmalların içinde soğuyup yoğuşmasını büyülenmiş gibi izledim ve ilk şeffaf sıvı damlası sarkıp, gayet duyulabilir bir *plop!* sesiyle aşağıda bekleyen kabın içine düştüğünde büyük bir coşkuyla ellerimi ovuşturdum.

Suyun tamamı kaynayıp buharlaşınca ve operasyon tamamlanınca alevi kapadım ve beherin içindeki sıvının iki belirgin katmana ayrılmasını çenem avuçlarımda, büyülenmiş bir halde seyrettim: altta damıtılmış berrak su vardı, üstteyse açık sarı bir sıvı katmanı yüzü-

yordu. Yaprakların öz yağıydı bu. Uruşyol denen bu madde başka birçok şeye ek olarak lak yapımında da kullanılıyordu.

Elimi hırkamın cebine sokup altın rengi, parlak bir tüp çıkardım. Kapağını açtım ve altından kırmızı bir uç çıkınca ister istemez gülümsedim. Ophelia'nın rujuydu bu, incilerle ve nane şekerleriyle birlikte tuvalet masasından aşırılmıştı. Ve Feely - Bayan Sümükbezi - onun kaybolduğunu fark etmemişti bile.

Nane şekerleri aklıma gelince hemen ağzıma bir tane attım ve sert yüzeyini azı dişlerimin arasında kolayca kırdım.

Rujun içi kolaylıkla çıktı. İspirto ocağını yeniden yaktım. Bu mumumsu maddeyi eritip yapışkan bir şeye dönüştürmek için çok hafif bir ısı yeterliydi. Feely rujun balık pulundan yapılma olduğunu bir bilse ağzını bu şeye bulamaya o kadar hevesli olmaz herhalde, diye düşündüm. Bunu unutmayıp ona söylemem lazımdı mutlaka. Sırıttım. Zamanı gelecekti.

Beherde yüzen damıtılmış yağın birkaç milimetresini bir pipetle çektim, damla damla eriyik rujun içine boşalttım ve tahta bir dil pensiyle karışımı şöyle iyice bir karıştırdım.

Fazla seyrek oldu, diye düşündüm. Bir kavanoz aldım ve karışımı eski koyuluğuna döndürmek için biraz balmumu ekledim.

Yine eldiven giymenin vakti gelmişti - aynı şekilde, Buckshaw'un aslında gayet makul olan ateşli silahlar müzesinden yürüttüğüm demir mermi kabını kullanmanın da.

Bir rujun .45 kalibrelik bir mermiyle bire bir aynı boyda olması ne tuhaf, değil mi? Çok faydalı bir bilgi hakikaten. Bu gece yatağıma yattığımda bunun daha geniş çaplı muhtemel sonuçları üzerine düşünmeyi unutmamalıydım. Ama şimdi başka bir işim vardı.

Kalıbından çıkarılıp akan suyun altında soğutulan kırmızı ruj, altın kabının içine güzelce oturdu.

Sorunsuz işlediği konusunda içimde bir şüphe kalmasın diye ruju birkaç kez yukarı ve aşağı doğru çevirdim. Sonra da kapağını taktım.

Feely geç saatlere kadar uyuduğundan muhtemelen hâlâ kahvaltısıyla oyalanıyor olurdu.

"RUJUM NEREDE, SENİ küçük domuz? Ne yaptın ona?"

"Çekmecende," dedim. "İncilerini aşırdığımda gördüm."

Şu kısa ömrümde, iki ablanın arasında sıkışmış biri olarak, mecburiyetten çatal dilliliğin ustası haline gelmiştim.

"Çekmecemde yok. Daha demin baktım, orada değil."

"Gözlüğünü takıp mı baktın?" diye sordum sırıtarak.

Babam hepimize gözlük taktırmış olmasına rağmen Feely kendisininkini kullanmayı reddediyordu. Benimkiyse pencere camından farksızdı neredeyse, onu sadece laboratuvarda gözlerimi korusun ya da şefkat duygusu uyandırsın diye takıyordum.

Feely iki avucunu güm diye masaya indirdi ve hışımla kalkıp odadan çıktı.

Ben ise ikinci çanak Weetabix'imin derinliklerini araştırmaya döndüm.

Daha sonra, defterime şunları yazdım:

Cuma, 2 Haziran 1950, 09:42. Deneğin görünüşü normal ama huysuz. (Hep öyle değil mi zaten?) Etkinin başlangıcı 12 ila 72 saat sürebilir.

Bekleyebilirdim.

KISA BOYLU, KIR SAÇLI VE bir değirmen taşı kadar toparlak olan ve eminim kendini A. A. Milne'nin şiirlerindeki bir karaktermiş gibi gören Mrs. Mullet, mutfakta o tiksinç kremalı turtalarından birini hazırlıyordu. Her zamanki gibi, mutfağın önemli bölümünü kaplayan kocaman Aga fırınla boğuşuyordu.

"Hah, Miss Flavia! Gel canım, şu fırını kullanmama yardım et."

Ama ben daha uygun bir cevap düşünemeden babam arkamda

bitti.

"Flavia, biraz konuşalım." Sesi derin su dalgıçlarının çizmelerindeki kurşun ağırlıklar gibi okkalıydı.

Mrs. Mullet bu duruma ne tepki veriyor diye bir bakış attım. En ufak bir tatsızlık belirtisinde tüyerdi hemen, bir keresinde babam sesini yükselttiğinde bir halıyı yuvarlayıp içine girmiş, kocası getirtilene kadar da çıkmayı reddetmişti.

Fırının kapağını Waterford kristalinden yapılmışcasına usulca kapattı.

"Ben artık çıkayım," dedi. "Öğle yemeği fırında."

"Teşekkür ederim, Mrs. Mullet," dedi babam. "Biz hallederiz." Biz hep hallederdik zaten.

Mrs. Mullet mutfak kapısını açtı - açar açmaz da köşeye kıstırılmış bir porsuk gibi çığlık attı. "Ay, Aman Tanrım! Çok affedersiniz, Albay de Luce, ama, ay, aman Tanrım!"

Babamla ben, ne olduğunu görebilmek için onu biraz itmek zorunda kaldık.

Bir kuştu bu, bir su çulluğu - ve ölüydü. Kapı eşiğinde arkası üstü yatıyordu, kaskatı kesilmiş kanatları minik bir pterodaktil gibi açık duruyordu, gözleri hayli ürpertici bir şekilde puslanmıştı ve ince uzun gagasının ucu dümdüz yukarı bakıyordu. Gaganın saplanmış olduğu bir şey, hafif sabah esintisinde kıpırdadı - minik bir kağıt parçasıydı bu.

Hayır, kağıt parçası değil, bir posta pulu.

Babam daha iyi görebilmek için eğildi ve hayretle nefesini tuttu. Birden elini boğazına götürdü, elleri sonbahardaki kavak yaprakları gibi titriyordu, suratıysa kül rengine dönmüştü.

iki

TIPKI DEDİKLERİ GİBİ, İLİKLERİME KADAR ÜRPERDİM. Bir an kalp krizi geçiriyor sandım, sürekli oturan babaların genellikle geçirdiği gibi. Bir bakmışsın seni her bir lokmayı yirmi dokuz kere çiğne diye azarlıyor, sonra bir bakmışsın *The Daily Telegraph*'ta bir ilan okuyorsun:

> Jabez Calderwood, Frinton Mahallesi'nden. Cumartesi günü malikanesinde, ayın 14'ünde. Elli iki yaşında. Vesaire vesairenin en büyük oğlu... vesaire... vesaire... arkada Anna, Diana ve Trianna adlı üç kız çocuğu bıraktı...

JABEZ CALDERWOOD VE BENZERLERİNİN, kutudan fırlayan yaylı kuklalar gibi hop diye cenneti boylayıp arkalarında artık kendi başlarının çaresine bakmaları gerekecek kasvetli isimli kızlar bırakmak gibi bir huyu vardı.

Zaten ebeveynimin bir yarısını kaybetmemiş miydim? Babam da böyle pis bir numara çekmezdi herhalde, değil mi?

Yoksa çeker miydi?

Hayır. Tıpkı bir yük beygiri gibi burnundan soluyarak, kapı eşiğindeki şeye doğru uzanıyordu şimdi. Uzun, sarsak, beyaz bir cımbı-

zı andıran parmakları, pulu itinayla ölü kuşun gagasından çıkardı ve delinip bozulmuş kağıdı aceleyle yeleğinin ceplerinden birine soktu. Titreyen işaret parmağını, küçük leşe doğrulttu.

"Şu şeyi kaldırın, Mrs. Mullet," dedi, bir yabancıya aitmiş gibi çıkan boğuk bir sesle.

"Ay ay, Yarbay de Luce" dedi Mrs. Mullet. "Ay ay, Albay, galiba.... Galiba... Yani..."

Ama babam gitmişti bile, bir yük treni lokomotifi gibi oflayıp poflayarak çıkmış, çalışma odasının yolunu tutmuştu.

Mrs. Mullet eli ağzında faraş almaya gittiğinde, ben de odama kaçtım.

BUCKSHAW'DAKİ YATAK ODALARI DEVASA, loş zeplin hangarları gibiydi, benim güney kanadında - ya da bizim genellikle kullandığımız adıyla Tar kanadında - bulunan odamsa bunların en büyüğüydü. Erken Victoria dönemi duvar kağıtları (içine kan kırmızısı sicimlere benzeyen bir şeyler serpiştirilmiş bir hardal sarısı) odayı daha da büyük gösteriyordu: soğuk, sınırsız, cereyanlı bir çorak arazi. Yazın dahi odada pencerenin yanındaki lavaboya gitmek için yürünmesi gereken yol, Antarktika fatihi Scott'ın bile gözünü kokutabilirdi; zaten benim de onu görmezden gelerek doğruca dört direkli karyolama tırmanmamın sebebi buydu. Yatağımda yün battaniyeme sarınıp, bağdaş kurmuş halde sonsuza dek oturup hayatım üzerine düşünebilirdim.

Mesela elimde bir kahvaltı bıçağıyla, sarılıktan mustarip duvar kağıdımdan örnekler alışım geldi aklıma. Ayrıca Daffy'nin fal taşı gibi gözlerle, renklendirme malzemeleri arasında arsenik bulunan bir duvar kağıdıyla kaplı odada uyuduktan sonra hastalanıp ölen zavallı biri hakkındaki bir A. J. Cronin kitabını anlatışını da hatırladım. İçim umutla dolu, duvarı kazıyarak elde ettiğim örnekleri alıp, analiz için laboratuvarımın yolunu tuttum.

Öyle eski sıkıcı Marsh testi falan almayayım, teşekkür ederim! Ben arseniği önce trioksit haline dönüştürme, sonra da sodyum asetatla ısıtılıp kakodil oksit üretme şeklindeki yöntemi tercih ediyordum. Kakodil oksit Dünya gezegeninde bulunan en zehirli maddelerden biri olmakla kalmayıp, inanılmaz itici bir koku salmak gibi bir avantaja da sahipti: çürümüş sarımsak kokusuna benziyordu bu ama ondan milyon kez beterdi. Maddeyi keşfeden kişi, yani Bunsen (şu meşhur ocağa adını veren kişi), bu maddeyi çok az solumanın bile ellerinizle ayaklarınızı karıncalandırmakla kalmayıp dilinizin iğrenç bir kara tabakayla kaplanmasına sebep olacağını söylemişti. Tanrım, nasıl da çok katmanlı eserlerin!

Örneğimin içinde arsenik olmadığını gördüğümde yaşadığım hayal kırıklığını tahmin edebilirsiniz. Basit bir organik boyayla renklendirilmişti, muhtemelen de alelade keçi söğüdünden (*Salix caprea*) ya da aynı derecede sıkıcı bir başka bitkiden elde edilmiş bir boyayla.

Nedense bu, aklıma yine babamı getirdi.

Mutfak kapısında onu öylesine korkutan şey neydi? Hem o yüzünde gördüğüm şey korku muydu gerçekten?

Evet, ona pek şüphe yokmuş gibi görünüyordu. Başka bir şey olamazdı. Onun kızgınlığına, sabırsızlığına, bitkinliğine, aniden bastıran karanlık ruh hallerine zaten aşinaydım: hepsi de arada sırada bizim İngiliz tepelerimizin üzerinden geçen bulutların gölgeleri gibi, babamın yüzünden gelip geçen durumlardı.

Ölü kuşlardan korkmazdı, o kadarını biliyordum. Nice tombul Noel kazına , çatal ve bıçağını Şarklı bir suikastçi gibi kullanarak afiyetle yumulduğunu görmüştüm. Herhalde sorun tüylerin varlığı olamazdı, değil mi? Ya da kuşun ölü gözleri?

Pul da olamazdı. Babam pullarını çocuklarını sevdiğinden daha çok severdi. Ömründe o güzel kağıt parçalarından daha çok sevdiği tek şey Harriet'ti. Ve daha önce söylediğim üzere, o da ölmüştü.

Tıpkı o çulluk gibi.

Tepkisinin sebebi bu olabilir miydi acaba?

"Hayır! Hayır! Git!" Sert ses penceremden girip beni dalmış olduğum bu düşüncelerden uzaklaştırdı.

Battaniyeyi üzerimden attım, yataktan fırladım ve odanın karşı tarafına koşup aşağı, mutfak bahçesine baktım.

Dogger'dı bu. Bahçe duvarına yapışmıştı, karanlık ve yıpranmış parmakları soluk kırmızı tuğlaların üzerinde açık duruyordu.

"Yaklaşma! Git!"

Dogger babamın adamıydı: onun kahyası. Ve bahçede tek başınaydı.

Ortalıkta dolaşan fısıltılara göre - ki hemen itiraf edeyim, bunların kaynağı Mrs. Mullet'dı - Dogger bir Japon savaş esiri kampında iki yılı sağ atlatmış, bunun üzerine on üç ay işkenceye, açlığa, kötü beslenmeye maruz kalmış, Tayland ile Burma arasındaki Ölüm Demiryolu'nda zorla çalıştırılmış ve hatta rivayet doğruysa sıçan yemek zorunda bırakılmıştı.

"Nazik davran, canım," demişti bana Mrs. Mullet. "Sinirleri feci durumda."

Dogger aşağıda, salatalıkların arasında duruyordu; erken ağarmış darmadağınık saçları diken diken olmuştu; gözleri yukarı, güneşe çevrilmiş, adeta görmeden bakıyordu.

"Bir şey yok, Dogger!" diye bağırdım. "Ben buradan hallediyorum onları."

Bir an beni duymadı sandım, ama sonra yüzü yavaş yavaş, bir ayçiçeği gibi sesime doğru döndü. Soluğumu tuttum. İnsanın böyle bir durumda ne yapacağını hiç bilemezsin.

"Tamam, Dogger," diye seslendim. "Her şey yolunda. Gittiler."

Birden gevşedi, sanki elinde elektrik verilmiş bir teli tutuyormuş da akım şimdi kesilmiş gibi.

"Miss Flavia?" Sesi titriyordu. "Siz misiniz, Miss Flavia?"

"Aşağı geliyorum," dedim. "Hemen orada olurum."

Arka merdiveni paldır kültür koşarak inip mutfağa girdim. Mrs. Mullet eve gitmişti ama kremalı turtası açık pencerede soğumak üzere duruyordu.

Hayır, diye düşündüm. Dogger'ın ihtiyacı olan, içecek bir şeydi. Babam İskoç viskisini çalışma odasındaki bir kitaplıkta kilitli tutuyordu, izinsiz giremezdim.

Neyse ki kilerde bir sürahi soğuk süt buldum. Uzun bir bardağa doldurdum ve bahçeye fırladım.

"Al, şunu iç," dedim, sütü uzatarak.

Dogger bardağı iki eliyle aldı, onu bir süre ne yapacağını bilemiyormuş gibi süzdü, sonra da titreyen ellerle ağzına götürdü. Bitirene dek kana kana içti. Boş bardağı bana uzattı.

Bir an Raphael'in melekleri gibi hafiften semavi bir görünüm geldi üstüne ama sonra hemen geçti.

"Beyaz bir bıyığın oldu," dedim ona. Salatalıklara eğilip dalların üstünden büyük, koyu yeşil bir yaprak kopardım ve onu kullanarak üst dudağını sildim.

Boş gözlerine yeniden ışık geliyordu yavaş yavaş.

"Süt ve salatalık..." dedi. "Salatalık ve süt..."

"Zehir!" diye bağırdım, ona her şeyin kontrol altında olduğunu göstermek için bir yukarı bir aşağı zıplayıp kollarımı bir tavuk gibi sallayarak. "Ölümcül zehir!" İkimiz de biraz güldük.

Gözlerini kırpıştırdı.

"Vay!" dedi, derin bir rüyâdan yeni uyanan bir prensesmiş gibi bahçeye göz gezdirerek, "ne kadar güzel bir gün oluyor, değil mi?"

BABAM ÖĞLE YEMEĞİNDE GÖRÜNMEDİ. Endişelerimi gidermek için çalışma odasının kapısına kulağımı yasladım ve birkaç dakika boyunca pul koleksiyonu sayfalarını çevirişini ve arada bir gelen baba işi gırtlak temizlemeleri dinledim. Sinirleri bozuk, diye karar verdim.

Masada Daphne burnunu Walpole'a (Horace) gömmüş oturuyordu, salatalıklı sandviçiyse yanındaki tabakta unutulmuş, sırılsıklam halde duruyordu. Dur durak bilmeksizin iç geçiren, bir bacak bacak üstüne atıp bir bacağını indiren, sonra yine bacak bacak üstüne atan Ophelia ise boş gözlerle uzaklara doğru bakıyordu. Kafası olsa olsa Onüç Ördek'in elinden her iş gelen çalışanı Ned Cropper'la meşguldür, diye tahmin yürüttüm. Hayallerine öyle bir dalmıştı ki bir baston şekerine uzanıp ağzına atar ve emmeye başlarken yanaşıp dudaklarının durumuna daha yakından baktığımı fark etmedi.

"Ah," dedim, kimseye hitap etmeden, "Kabarcıklar yarın sabah belirir artık."

Bana doğru hamle etti ama bacaklarım onun yüzgeçlerinden hızlıydı.

Yukarı, laboratuvarıma döndüğümde şunları yazdım:

Cuma, 2 Haziran 1950, 13:07. Şimdilik görülür bir tepki yok. "Sabır, dehanın gerekli bir bileşenidir." - (Disraeli)

SAAT ONU GEÇMİŞTİ ama hâlâ uyuyamıyordum. Genellikle ışık kapandığında külçe gibi devrilir uyurum ama bu gece farklıydı. Sırtüstü yatmış ellerimi başımın arkasına koymuş, günü gözden geçiriyordum.

Önce babamın meselesi olmuştu. Yo, hayır, pek doğru olmadı bu. Önce kapı eşiğindeki kuş meselesi olmuştu, ondan sonra babamınki. Yüzünde gördüğümü sandığım şey korkuydu ama yine de beynimde buna tam olarak inanmamış gibi görünen küçük bir köşe vardı.

Bana göre - hepimize göre - babam korkusuzdu. Savaş'ta bazı şeyler görmüştü: asla sözcüklere dökülmemesi gereken korkunç şeyler. Harriet'in ortadan kaybolduğu ve sonuçta ölü farz edildiği yılları bir şekilde atlatmıştı. Ve bütün bu süre boyunca cesur, sağlam, kararlı ve sarsılmaz olmayı sürdürmüştü. İnanılmaz derecede İngiliz. Dayanılmaz derecede soğukkanlı. Oysa şimdi...

Tabii bir de Dogger vardı. Ya da iyi günlerindeki tabiriyle "tam aile adı"nı verirsek, Arthur Wellesley Dogger. Dogger bize babamın oda hizmetçisi olarak gelmişti, fakat sonra "bu konumun tüm iniş çıkışları" (onun sözleriydi bu, benim değil) fazla üstüne gelince, uşak olmayı daha "tatminkâr" bulmuştu, derken şöför, derken Buckshaw'un elinden her iş gelen kişisi, derken bir süre yeniden şöför olmuştu. Son aylardaysa usulca düşen bir sonbahar yaprağı gibi süzüle süzüle aşağı inip sonunda şu anki konumu olan bahçeciliğe yerleşmiş, babam da bunun üzerine Hillman steyşın vagonumuzu çekiliş ödülü olarak St. Tancred'e bağışlamıştı.

Zavallı Dogger! Aynen böyle düşündüm. Oysa Daphne bana kimse için böyle dememi söylemişti: "Sadece küçümseme dolu değil, geleceği hesaba katmayan bir söz," demişti.

Yine de, kim Dogger'ın bahçedeki görünüşünü unutabilirdi ki? Koca bir enkazı andıran çaresiz bir adam, saçları dağınık, aletleri etrafa saçılmış, el arabası ters dönmüş, yüzündeki ifade de sanki... sanki...

Kulağıma bir hışırtı geldi. Başımı çevirip dikkatle dinledim.

Hiçbir şey yoktu.

Çok güçlü bir işitme duyusuna sahip olduğum, doğanın basit bir gerçeğiydi. Babamın bir keresinde bana söylediğine göre, örümcek ağlarının sesini, duvarlarda at nalları geziniyormuş gibi duymayı mümkün kılan türden bir işitme duyusu. Aynı özellik Harriet'te de varmış, zaten bazen kendimi bir bakıma onun tuhaf bir kalıntısı olarak hayal etmek hoşuma gidiyor: Buckshaw koridorlarında gezinerek bazen duyulmaması daha iyi olan şeyleri duyan bedensiz bir çift kulak.

Ama dinle! İşte yine gelmişti. Akseden bir ses; boş bir bisküvi tenekesinin içindeki bir fısıltı gibi sert ve yankılı.

Yataktan usulca indim ve parmak uçlarıma basarak pencereye gittim. Perdeyi kımıldatmamaya özen göstererek, mutfak bahçesine

baktım. Tam o sırada ay bir bulutun arkasından çıkıp sahneyi aydınlatıyordu, *Bir Yaz Gecesi Rüyâsı*'nın birinci sınıf bir prodüksiyonu gibi.

Ancak ayın gümüşi ışıklarının salatalıklar ve güller arasında dans edişi dışında görülecek bir şey yoktu.

Derken bir ses duydum: kızgın bir ses, yazın sonlarında kapalı bir pencereden içeri girmeye çalışan bir arının vızıltısı gibi.

Harriet'in Japon ipek geceliklerinden birini (Büyük Temizlik'ten kurtarabildiğim iki gecelikten biriydi bu) üzerime attım, ayağıma terlik niyetine kullandığım boncuklu Kızılderili çarıklarını geçirdim ve sessizce merdivenin başına ilerledim. Ses aşağıdan bir yerden, evin içinden geliyordu.

Buckshaw'da iki tane Büyük Merdiven vardı, bunların ikisi de birbirlerinin kıvrımlı birer aynası gibi birinci kattan döne döne aşağı iniyor ve karolarla kaplı antreyi ikiye bölen siyah çizginin hemen öncesinde toprağa erişiyordu. "Tar" ya da doğu kanadından gelen benim merdivenim o kocaman, bol yankılı, boyalı salonda sonlanıyordu. O salonun ötesinde batı kanadına bitişik ateşli silahlar müzesi, onun arkasındaysa babamın çalışma odası vardı. Ses o yönden geliyordu. Çıt çıkarmadan oraya doğru ilerledim.

Kulağımı kapıya dayadım.

"Ayrıca, Jacko," diyordu terbiyesiz bir ses, tablalı kapının öbür tarafında, "böyle bir keşiften sonra nasıl yaşayabilirsin ki? Nasıl devam edebilirsin?"

Mide bulandırıcı bir an için, George Sanders'ın Buckshaw'a dönmüş olduğunu ve babama kapalı kapılar ardında nutuk çektiğini sandım.

"Çık buradan," dedi babam. Sesi kızgın değildi ama ben o dengeli, kontrollü tonundan çok öfkeli olduğunu hemen anladım. Zihnimde onun kırışmış alnını, sıkılmış yumruklarını ve yay teli gibi gerilmiş çene kaslarını görebiliyordum.

"Hadi ama, eski dostum," dedi kaypak ses. "Bu işte beraberiz - hep öyleydik, hep de öyle olacağız. Bunu sen de gayet iyi biliyorsun."

"Twining haklıydı," dedi babam. "Sen iğrenç, aşağılık bir insan müsveddesisin."

"Twining mi? Moruk mu? Moruk otuz yıldır ölü, Jacko - Jacob Marley gibi. Ama tıpkı Marley gibi, onun da hayaleti burada. Belki fark etmişsindir."

"Ve onu biz öldürdük," dedi babam, tekdüze, ölü bir sesle.

Doğru mu duymuştum acaba? Nasıl olur da -

Kulağımı kapıdan çekip gözümü anahtar deliğine dayarken babamın sonraki birkaç kelimesini kaçırdım. Masanın yanında, yüzü kapıya dönük duruyordu. Yabancının ise bana arkası dönüktü. Çok uzun boyluydu, bir doksanın biraz üzerindeydi tahminime göre. Kızıl saçı ve soluk gri ceketiyle bana ateşli silahlar müzesinin loş bir köşesinde duran doldurulmuş Kanada Turnası'nı hatırlatıyordu.

Kulağımı yeniden tablalı kapıya dayadım.

"...utançta zamanaşımı yoktur," diyordu ses. "İki bin senin için nedir ki? Harriet öldüğünde sana epey bir şey kalmış olmalı. Nereden baksan sırf sigorta bile -"

"Kapa o pis çeneni!" diye bağırdı babam. "Çık git, yoksa -"

Birden arkadan biri beni yakaladı ve kaba bir el ağzımı kapadı. Yüreğim göğsümden fırlayıp çıkıyordu az daha.

O kadar sıkı tutuluyordum ki mücadele edemedim.

"Yatağınıza dönün, Miss Flavia," diye fısıldadı bir ses kulağıma.

Dogger'dı bu.

"Bu iş sizi ilgilendirmez," diye fısıldadı. "Yatağınıza dönün."

Ellerini gevşetti, kendimi çekip kurtardım. Ona zehir zemberek bir bakış attım.

Loş ışıkta, gözlerinin biraz yumuşadığını gördüm.

"Uza bakalım," diye fısıldadı.

Uzadım.

Odama döndüğümde, engellendiğim zamanlarda hep yaptığım gibi bir süre volta attım.

Duyduklarımı düşündüm. Babam bir katil, ha? İmkansızdı bu. Büyük ihtimalle çok basit bir açıklaması vardı. Keşke babamla yabancı arasındaki konuşmanın devamını duyabilseydim... Keşke Dogger beni karanlıkta pusuya düşürmüş olmasaydı. Kim olduğunu sanıyordu o?

Ona gösteririm, diye düşündüm.

"Üstelik de sessiz sedasız!" dedim yüksek sesle.

Yeşil kağıt kabından José Iturbi'yi çıkardım, portatif gramofonumu iyice kurdum ve Chopin'in Polonez La bemol Majör'ünü döner tablanın üzerine koydum. Kendimi yatağa atıp şarkı söylemeye başladım:

"DA-da-da-da, DA-da-da-da, DA-da-da-da, DA-da-da-da..."

Müzik, birinin sürekli stop eden bir Bentley'i çalıştırmaya uğraştığı bir film için bestelenmiş gibiydi: insanı rüyâlar diyarına uçurmak için pek de ideal bir seçim değildi.

GÖZLERİMİ AÇTIĞIMDA istridye rengi şafak pencerelerimden içeri göz atmaya başlamıştı. Pirinç çalar saatim 03:44'ü gösteriyordu. Yaz Saati'nde günışığı daha erken geliyordu, çeyrek saatten az bir süre sonra güneş doğmuş olmalıydı.

Gerindim, esnedim ve yataktan kalktım. Gramofon durmuş, Polonez'in ortasında kalmıştı, iğnesi yivlerin arasında hareketsiz duruyordu. Bir an onu yeniden kurup bütün eve Polonya usülü bir kalk borusu sunayım diye düşündüm. Ama sonra birkaç saat önce olanlar aklıma geldi.

Pencereye gidip aşağı, bahçeye baktım. Camları çiyle puslanmış saksı kulübesi oradaydı, ilerideyse Dogger'ın köşeli bir karaltı gibi duran, ters dönmüş el arabası duruyordu. Dünün olayları içinde unutulmuş gitmişti.

El arabasını düzeltmek ve ne olduğundan dahi emin olmadığım bir şeyden dolayı Dogger'ın gönlünü almak için, giyindim ve arka merdivenden sessizce aşağı, mutfağa indim.

Pencerenin yanından geçerken Mrs. Mullet'ın kremalı turtasından bir dilim kesilip alınmış olduğunu fark ettim. Ne garip, diye düşündüm: şüphesiz bunu alan de Luceler'den biri değildi. Hepimizin hemfikir olduğu tek bir konu - bizi bir aile olarak birleştiren tek bir şey - varsa o da Mrs. Cullet'ın kremalı turtalarına karşı ortak nefretimizdi. Ne zaman o çok sevdiğimiz ravent ya da üzümü bırakıp da o korkunç kremaya geçse genellikle topluca hasta olmuş numarası yaparak müsaade istiyor ve onu turtayla birlikte evine yolluyorduk, tabii o turtayı saygılarımızla değerli kocası Alf'e sunması yolundaki ısrarlı talimatlarımızla birlikte.

Dışarı çıkarken şafağın gümüşi ışığının bahçeyi sihirli bir yere dönüştürmüş olduğunu gördüm. Gölgeler duvarın arkasındaki incecik günışığı şeridiyle kararmıştı. Işıldayan çiy her şeyin üzerini örtmüştü. Bir gül ağacının arkasından bir tekboynuzlu at çıkıp başını kucağıma koysa şaşırmayacaktım doğrusu.

Tam el arabasına doğru yürüyordum ki birden tökezleyip ellerimle dizlerimin üstüne düştüm.

"Hay senin!" dedim, kimsenin beni duymadığına emin olabilmek için etrafıma bakınarak. Siyah balçık içinde kalmıştım.

"Hay senin!" dedim, bu defa daha alçak sesle.

Neye takılıp düştüğüme bakmak için arkamı dönünce, hemen gördüm onu: salatalıkların arasından beyaz bir şey çıkmıştı. Bir an içimde bir şeyler onun sadece küçük bir tırmık, beyaz kıvrık uçları bulunan marifetli küçük bir eşeleyici olduğuna inanmak için var gücüyle mücadele etti.

Fakat sonra akıl ağır bastı ve zihnim onun bir el olduğunu itiraf etti. El bir kola bağlıydı, kol ise salatalıkların arasına doğru uzanıyordu.

Ve orada, kolun sonunda, karanlık bitki örtüsü yüzünden feci bir çiyli salatalık yeşili tonuna bürünmüş halde, bir yüz vardı. Aynı orman efsanesindeki Yeşil Adam gibi görünen bir yüz.

Kendi irademden daha güçlü bir iradeyle hareket ederek, emekleyerek bu suretin yanına gittim, kısmen saygıdan, kısmen de daha yakından bakabilmek için.

Neredeyse onunla burun buruna gelmiştim ki gözleri açılmaya başladı.

Tek bir kasımı bile oynatamayacak kadar şoke olmuştum.

Salatalıklardaki vücut, sarsılarak son bir nefes çekti içine... sonra da burnunda kabarcıklarla, o nefesi tek bir sözcükle, yavaşça ve biraz da hüzünle, dışarı verdi. Dosdoğru yüzüme.

"Vale," dedi.

Tuhaf bir koku alan burun deliklerim refleks olarak daraldı - bir an dilimin ucuna geldi bu kokunun adı.

Porselenlerdeki söğüt desenlerinde görülen kuşlar kadar mavi iki göz, benim gözlerime sanki loş ve uzak bir geçmişten bakıyormuş, sanki derinliklerinde bir tanıma duygusu varmış gibi baktılar.

Sonraysa öldüler.

Keşke yüreğimin burkulduğunu söyleyebilseydim, ama burkulmadı. Keşke içgüdümün oradan koşarak kaçmak olduğunu söyleyebilseydim, ama bu doğru olmazdı. Onun yerine büyülenmiş bir halde izleyip, her bir ayrıntının tadını çıkardım: titreyen parmaklar, sanki ölüm gözlerimin önünde bedene üflüyormuşcasına tende beliren, neredeyse fark edilemez belirsizlikte bronzumsu bir bulanıklık.

Sonra da katıksız sessizlik.

Keşke korktuğumu söyleyebilseydim, ama korkmadım. Tam tersi. Açık arayla ömrüm boyunca başıma gelen en ilginç şeydi bu.

üç

BATI TARAFINDAKİ MERDİVENİ UÇARCASINA ÇIKTIM. AKLIMA GELEN İLK FİKİR babamı uyandırmaktı, ama bir şey - kocaman görünmez bir mıknatıs - beni durdurdu. Daffy ve Feely acil durumlarda beş para etmezlerdi, bu yüzden onlara seslenmenin anlamı yoktu. Elimden geldiğince hızlı ve sessizce evin arka tarafına, mutfağın tepesindeki küçük odaya koştum ve kapıyı hafifçe tıklattım.

"Dogger!" dile fısıldadım. "Benim, Flavia."

İçeriden ses seda yoktu, tekrar tıklattım.

Aşağı yukarı iki buçuk sonsuzluğun ardından, Dogger'ın terliklerinin yere sürüne sürüne ilerlediğini duydum. Sürgü açılırken kilitten epey gürültülü bir *tak* sesi çıktı ve kapı temkinle birkaç santim aralandı. Şafak vakti aralıktan gördüğüm yüz, hiç uyumamış gibi bitkin görünüyordu.

"Bahçede bir ceset var," dedim. "Sanırım gelsen iyi olacak."

Ağırlığını bir o ayağıma bir öbürüne verip bir taraftan da tırnaklarımı yerken, Dogger bana ancak sitemkâr denebilecek bir bakış attı ve giyinmek üzere odasının karanlığında gözden kayboldu. Beş dakika sonra bahçe yolunda beraber duruyorduk.

Dogger'ın cesetlerin yabancısı olmadığı belliydi. Sanki ömrü boyunca bu işi yapmış gibi eğilip ilk iki parmağıyla nabız var mı yok mu

diye çene kemiğinin arkasını yokladı. Onun ifadesiz ve mesafeli edasından, nabız olmadığını anladım.

Yavaşça ayağa kalktı, sanki hastalıklı bir şey bulaşmış gibi ellerini birbirine sürtüp silkeledi.

"Albay'a haber vereyim," dedi.

"Polisi aramamız gerekmez mi?" diye sordum.

Dogger sanki dünyayı yerinden oynatacak önemde bir soru üzerine düşünüyormuşcasına, uzun parmaklarını tıraşsız çenesinde gezdirdi. Buckshaw'da telefonu kullanma konusunda çeşitli kısıtlamalar vardı.

"Evet," dedi sonunda. "Sanırım gerekir."

Beraberce, son derece ağır bir şekilde, eve yürüdük.

Dogger telefonu alıp ahizeyi kulağına götürdü ama parmağını sıkı sıkı düğmenin üzerinde tuttuğunu görebiliyordum. Birkaç kez ağzı açılıp kapandı, sonra da yüzü bembeyaz kesildi. Kolu titremeye başladı, bir an telefonu düşürecek sandım. Çaresizce bana baktı.

"Ver," dedim aygıtı elinden alarak, "Ben yaparım."

"Bishop's Lacey iki yüz yirmi bir," dedim ahizeye, beklerken Sherlock'ın bu rastlantıya gülümseyebileceğini düşünerek.

"Polis," dedi hattın öbür ucundaki resmi ses.

"Memur Linnet?" dedim. "Ben Flaiva de Luce, Buckshaw'dan arıyorum."

Daha önce hiç böyle bir şey yapmamıştım, o yüzden de radyoda duyduklarıma ve sinemada gördüklerime güvenmek zorundaydım.

"Bir ölüm olayını bildirmek istiyorum," dedim. "Acaba bir müfettiş gönderebilir misiniz?"

"Ambulans mı istiyorsanız, Miss Flavia?" dedi. "Genellikle durum kuşku verici olmadığı sürece müfettiş göndermiyoruz. Durun, bir kalem alayım..."

Kırtasiye gereçlerini karıştırırken çıkardığı seslerle dolu çıldırtıcı bir aradan sonra, devam etti:

"Pekala, bana müteveffanın adını söyleyin, yavaş yavaş, önce soyad."

"Adını bilmiyorum," dedim. "Bir yabancı."

Doğruydu bu: Adını bilmiyordum. Ancak şunu gayet iyi biliyordum ki bahçedeki - kızıl saçlı, gri ceketli- ceset çalışma odasının anahtar deliğinden gözetlediğim adama aitti. Yani babamın-

Ama bunu ona söyleyemezdim tabii.

"Adını bilmiyorum," diye tekrar ettim. "Onu ömrümde görmedim."

Çizgiyi aşmıştım artık.

MRS. MULLET VE POLİSLER EVE aynı anda vardı, ilki köyden yürüyerek gelmişti, polislerse Vauxhall marka mavi bir sedanla. Araba çakılları hışırdatarak fren yaparken kapısı gıcırtıyla açıldı ve içinden bir adam garaj yoluna indi.

"Miss de Luce," dedi, sanki adımı yüksek sesle söylemek beni ona tabi ediyormuşcasına. "Size Flavia diye hitap edebilir miyim?"

Başımı onay verircesine salladım.

"Ben Müfettiş Hewitt. Babanız evde mi?"

Müfettiş hoş sayılabilecek görünümlü bir adamdı. Dalgalı saçları, kurşuni gözleri ve salonda beyaz yığınlar halinde duran *Resimli Savaş* dergisinde fotoğraflarını gördüğüm usta Spitfire pilotu Douglas Bader'i aklıma getiren hafif bir buldog duruşu vardı.

"Evde," dedim, "ama hayli rahatsız." Ophelia'dan ödünç aldığım bir sözcüktü bu. "Size cesedi ben göstereyim."

Mrs. Mullet'ın ağzı bir karış açıldı, gözleri yerinden uğradı. "Aman Tanrım! Çok affedersiniz, Miss Flavia ama, aman Tanrım!"

Üstünde önlük olsaydı başından çıkarıp atar ve kaçardı, ama önlüğü yoktu. Onun yerine, açık kapıdan daldı ve gözden kayboldu.

Mavi takım elbiseli iki adam, sanki talimat beklermiş gibi arabanın arka kolduğunda öylece oturmaya devam etmişlerdi. Şimdiyse

hareketlenmeye başladılar.

"Dedektif Woolmer ve Dedektif Graves," dedi Müfettiş Hewitt. Dedektif Woolmer iriyarı ve köşeliydi, boksör gibi yassı bir burnu vardı; Dedektif Graves ise şen şakrak küçük sarışın bir serçeyi andırıyordu, elimi sıkarken bana gamzeli gamzeli sırıttı.

"Şimdi müsaade ederseniz," dedi Müfettiş Hewitt.

Dedektifler Vauxhall'un bagajından ekipman çantalarını indirdiler. Sonra, önde ben, suskun ve ciddi bir tören alayı gibi evin içinden geçip bahçeye çıktık.

Cesedi gösterdikten sonra Dedektif Woolmer'ın fotoğraf makinesini çıkarıp ahşap bir üçayağın üzerine monte edişini, sosis gibi kalın parmaklarının küçük gümüşi düğmeleri kullanarak şaşırtıcı bir hassasiyetle mikroskopik ayarlar yapışını hayretle izledim. Dedektf Woolmer bahçeden birkaç kare alır, özellikle de salatalıkların ekili olduğu yere uzun uzun vakit ayırırken, Dedektif Graves de yıpranmış bir deri çantayı açtı. İçi özenle dizilmiş sıra sıra şişeyle dolu olan bu çantada bir paket glasin zarf da gözüme çarptı.

Neredeyse ağzımın suyu akarak, daha yakından bakmak için bir adım yaklaştım.

"Flavia, acaba" dedi Müfettiş Hewitt, büyük bir dikkatle salatalıkların arasına adım atarak, "biraz çay hazırlanabilir mi diye birilerine sorabilir misin?"

Yüzümdeki ifadeyi görmüş olmalıydı.

"Bu sabah güne epey erken başladık. Ne dersin, bir şeyler ayarlayabilir misin?"

Demek öyle. Doğumda nasıl oluyorsa, ölümde de aynı. Zahmet edilip bir gönlü bile alınmadan, etraftaki tek dişi su kaynattırılmak üzere yollanıyor. Bir şeyler ayarlamak ha! Ne sanıyordu beni, ajan falan mı?

"Bir şeyler ayarlanabilir mi, gidip bakayım, Müfettiş," dedim, buz gibi olduğunu umduğum bir edayla.

"Teşekkür ederim," dedi Müfettiş Hewitt. Sonra, tam ben ayaklarımı yere kasten vura vura mutfak kapısına doğru giderken, arkamdan seslendi : "Ha, Flavia, bir de..."

Döndüm ve devam etmesini bekleyerek baktım.

"Çay için biz içeri geliriz. Senin bir daha buraya çıkmana gerek yok."

Ne cüret ama! Ne cüret!

OPHELIA VE DAPHNE KAHVALTI masasına kurulmuştu bile. Mrs. Mullet korkunç haberi yumurtlamıştı ve takındıkları sözde kayıtsızlık pozları üzerinde çalışacak bol bol vakitleri olmuştu.

Ophelia'nın dudakları yaptığım küçük preparata hâlâ bir tepki vermemişti. Gözlem vaktini ve sonuçları daha sonra kayda geçmek üzere aklımın bir köşesine yazdım.

"Salatalıkların arasında bir ceset buldum," dedim onlara.

"Tam da senden beklenecek şey," dedi Ophelia. Sonra da kaşlarını düzeltmeye devam etti.

Daphne *Otranto Şatosu*'nu bitirmiş, *Nicholas Nickerby*'yi okumaya koyulmuştu. Ancak alt dudağını ısırdığını fark ettim: dikkatinin dağıldığının açık bir göstergesiydi bu.

Operavari bir sessizlik oldu.

"Çok kan var mıydı?" diye sordu Ophelia sonunda.

"Hiç yoktu," dedim, "tek bir damla bile."

"Ceset kimin?"

"Bilmiyorum," dedim, gerçeğin arkasına saklanma fırsatı bulduğum için rahatlayarak.

"Bir Yabancının Ölümü," diye anons etti Daphne, elinden gelen en iyi BBC Radyo sunucusu edasıyla. Kafasını Dickens'dan kaldırmış ama okuduğu yeri kaybetmemek için parmağını çekmemişti.

"Yabancı olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordum.

"Basit," dedi Daffy. "Sen değilsin, ben değilim, Feely değil. Mrs.

Mullet mutfakta, Dogger aynasızlarla birlikte bahçede, babamsa az önce banyodaydı, su sesleri geliyordu."

Ona küvetten gelen sesleri benim çıkardığını söyleyecektim ama bunu yapmamaya karar verdim; banyodan bir laf açıldı mı sonunda illa ki benim genel temizliğim alay konusu edilirdi. Ancak sabah bahçede olanların ardından çabucak bir ıslanıp yıkanma ihtiyacı hissetmiştim.

"Muhtemelen zehirlenmiştir," dedim. "Yabancıdan söz ediyorum yani."

"Hep de zehir çıkıyor, değil mi?" dedi Feely saçını savurarak. "En azından şu cart sarı dedektiflik romanlarında öyle oluyor. Bu olaydaki kişi herhalde Mrs. Mullet'ın pişirdiği yemeği yemek gibi ölümcül bir hata yaptı."

Ophelia haşlanmış yumurtasının vıcık vıcık artıklarını önünden iterken, kafamın içinde ızgaradan ateşin üstüne sıçrayan köz misali bir şey çaktı, ama doğru dürüst incelememe fırsat kalmadan düşünce silsilemin ucunu kaybettim.

"Şunu bir dinleyin," dedi Daphne, sesli okuyarak. "Fanny Squeers bir mektup yazıyor:

"'*...babam mavi yeşil bir maskeye dönmüştü, Peş'ine de yine mavi yeşil iki biçim bezenmişti. Onu aşağa mutfağa taşımak zorunda kaldık, şindi de orda yatıyor.*"

"'*... Örtmen deyip de tavsiye ettiğin yiğenin öyle çıkıp da ayaklarıylan babamın göğsünde tepindikten ve bir yandan da şimdi tarif edip kalemime bulaştırmaycam bir dil kullandıktan sonra, anama fena şiddetle saldırdı, onu toprağa fırlattı, öyle ki kadıncağzın başındaki taç kafasına saplandı birikaç santim. Birazcıcık daha derine inse kafatasına girecekmiş. Tıbbi evrak var elimizde, hakkaten girse, beyni etkilerdi diye.*"

"Şimdi de şunu dinleyin:

"'*Sonra da gazabından benlen kardeşim payımızı aldık. O zaman-*

dan beri de fena acı çekiyoruz, bu da içerimize hasar aldığımız yollu asap bozucu bir kanaate varmamıza sebep oluyor, hele ki dışardan hiç darp izi de görünmediğinden. Bir yandan yazarken bir yandan da hiç durmadan avazımca bağırıyorum -"

Kulağıma klasik bir siyanür zehirlenmesi vakası gibi gelmişti bu ama tespitimi bu iki hödükle paylaşmaya hiç mi hiç niyetim yoktu.

"'Bir yandan da hiç durmadan avazımca bağırıyorum,'" diye tekrarladı Daffy. "Bir düşünsene!"

"O hissi gayet iyi biliyorum," dedim, tabağımı iterek. Sonra da hiç dokunulmamış kahvaltımı masada bırakıp kalktım, doğu merdiveninden yavaş yavaş laboratuvarıma doğru ilerledim.

NE ZAMAN İÇİM SIKILSA, harimimin yolunu tutardım. Burada, şişelerle deney tüplerinin arasında kendimi Kimya Ruhu olarak düşündüğüm şeyin kollarına bırakır, onunla sarmalanırdım. Bazen burada büyük kimyacıların keşiflerini adım adım yeniden canlandırırdım. Ya da Tar de Lucea'nin çok kıymetli kütüphanesinden bir kitabı şefkatle raflardan indirirdim. Mesela Antoine Lavoisier'nin *Temel Kimya Kitabı*'nın 1790'da basılmış ama yüz altmış yılın ardından bile hâlâ yaprakları kasap kağıdı gibi körpe olan İngilizce çevirisi. O sayfaların arasında alınıp çıkarılmayı bekleyen o antika isimler bana nasıl da zevk verirdi: Antimon Tereyağı... Arsenik Çiçekleri.

"Bayağı zehirler," diyordu Lavoisier onlara, bense adları her geçtiğinde kaplıcaya girmiş bir domuzcuk gibi mest oluyordum.

"Kral Sarısı!" dedim yüksek sesle, sözcükleri ağzımda iyice çevirip, zehirli tabiatlarına aldırış etmeksizin tadlarını çıkararak.

"Venüs Kristalleri! Boyle'un Dumanlı Çözeltisi! Karınca Yağı!"

Ama bu sefer işe yaramıyordu; aklım sürekli babama gidip duruyordu, gördüklerimi ve duyduklarımı tekrar tekrar düşünüyordum. Babamın öldürdüklerini iddia ettiği şu Twining - şu "Moruk" - da kimdi? Hem babam niye kahvaltıda görünmemişti? Cidden endişe-

lendirmişti bu beni. Babam her zaman kahvaltının "bedenin ziyafeti" olduğunu söylerdi ve bildiğim kadarıyla dünyada hiçbir güç onun kahvaltıyı kaçırmasına yetmezdi.

Sonra Daphne'nin bize Dickens'dan okuduğu paragrafı düşündüm: mavi ve yeşil çürükleri. Acaba babam yabancıyla bir arbedeye girmişti de kahvaltı sofrasında gizlenemeyecek bereler mi almıştı? Yoksa Fanny Squeers'ın tarif ettiği, dışarıdan darp izi bırakmayan o iç hasarlardan biri mi söz konusuydu? Belki de kızıl saçlı adamın başına gelen şeydi bu. Neden hiç kan görmediğim anlaşılabilirdi o zaman. Babam bir katil olabilir miydi yani? Bir kez daha?

Başım dönüyordu. Bunun hafifletmek için aklıma Latince Sözlüğü'nden daha iyi bir çare gelmedi. Gittim V'lerin olduğu cildi indirdim. Yabancının suratıma fısıldadığı o sözcük neydi? Vale? Evet, öyle demişti!

Sayfaları çevirmeye başladım: vacuus... vade... valde... işte oradaydı: *vale*: elveda; hoşçakal; güle güle. Yazıldığı gibi, "vale" diye okunuyordu ve "iyi olmak" anlamına gelen *valere* fiilinin emir kipinin ikinci tekil şahıs çekimiydi.

Ölmekte olan bir adamın tanımadığı birine böyle bir şey söylemesi ne tuhaftı.

Holden gelen ani bir tangırtı düşüncelerimi dağıttı. Birisi akşam yemeği gonguna var gücüyle vuruyordu. J. Arthur Rank'in bir filminin açılışından kalmış gibi görünen bu devasa disk kim bilir ne zamandır çalınmamıştı. Kulakları çınlatan gürültüsünün beni böylesine irkiltmesinin sebebi de buydu muhtemelen.

Laboratuvardan fırlayıp koşarak merdiveni indiğimde gongun başında hâlâ elinde tokmakla duran iriyarı bir adam buldum.

"Tıbbi tetkikçi," dedi, anlaşılan kendinden söz ediyordu. İsim vermese de onu hemen tanımıştım: Bishops Lacey'deki yegane tıp merkezinin iki ortağından biri olan Dr. Darby.

Dr. Darby hık demiş John Bull'un burnundan düşmüştü adeta:

kıpkırmızı bir surat, birkaç yumrudan oluşan bir çene ve rüzgârla dolmuş bir yelken gibi şişkin bir göbek. Üstüne kahverengi bir takım elbise ve ekose bir sarı yelek giymişti, elindeyse o geleneksel siyah doktor çantalarından biri vardı. Benim önceki yıl laboratuvarda başına buyruk bir cam kabın yol açtığı olaydan dolayı eline dikiş attığı kız olduğumu hatırladıysa bile hiç renk vermiyor, iz süren bir tazı gibi orada öylece beklenti içinde duruyordu.

Babam hâlâ görünürde yoktu, aynı şekilde Dogger da. Feely ve Daffy'nin hayatta gong sesine yanıt vermeyeceğini biliyordum ("Ne kadar da Pavlovyen," derdi Feely). Mrs. Mullet ise mutfaktan çıkmazdı.

"Polis bahçede," dedim ona. "Size yolu göstereyim."

Günışığına çıktığımızda, salatalıkların arasından hayli nahoş bir şekilde yükselen siyah bir ayakkabının bağcıklarını incelemekte olan Müfettiş Hewitt başını kaldırıp baktı.

"Güneydın, Fred," dedi. "Gelip bir baksan iyi olur diye düşündüm."

"Hmm," dedi Dr. Darby. Çantasını açıp biraz karıştırdıktan sonra beyaz bir kese kağıdı çıkardı. Onun da içine iki parmağını sokup tek bir nane şekeri çıkardı, ağzına attı, keyifle ve gürültüyle emmeye başladı.

Az sonra yeşilliğe girmiş, cesedin yanında diz çökmüştü.

"Bildiğimiz biri mi?" diye sordu, nane şekerinden dolayı biraz boğuk bir sesle.

"Öyle görünmüyor," dedi Müfettiş Hewitt. "Cepleri boş... kimlik yok... ancak kısa süre önce Norveçten gelmiş olduğuna inanmamız için sebebimiz var."

Kısa süre önce Norveç'ten mi gelmişti? Hiç şüphesiz bu, muhteşem Holmes'a yaraşır bir akıl yürütmenin ürünüydü - ben de buna tanık olmuştum! Neredeyse Müfettiş'in önceki kabalığını affetmeye bile hazırdım. Neredeyse... ama tam değil.

"Soruşturma başlattık, gemilerin uğradığı limanlarda vesaire."

"Körolasıca Norveçliler!" dedi Dr. Darby, doğrulup çantasını kapatarak. "Deniz fenerine üşüşen kuşlar gibi buraya üşüşüp ölüyorlar, bize de ortalığı temizlemek düşüyor. Haksızlık değil mi?"

"Ölüm saati olarak ne yazayım?" diye sordu Müfettiş Hewitt.

"Kesin bir şey söylemek zor. Hep de öyledir zaten. Yani, hep değil ama genellikle."

"Aşağı yukarı?"

"Siyanozda bunu kestirmek kolay değil. Artıyor da olabilir, azalıyor da. Sekiz ila on saat bana kalırsa. Dostumuzu masaya yatırdıktan sonra daha net bir şey söyleyebilirim."

"O halde saat kaç oluyor...?"

Dr. Darby kolunun yenini sıyırıp saatine baktı.

"Bakalım... şu anda saat sekiz yirmi iki. Bu da demektir ki dün gece aynı saatten daha erken, gece yarısından daha geç olamaz."

Gece yarısı! Dikkat çekici bir şekilde nefesimi içime çekmiş olmalıyım, çünkü hem Müfettiş Hewitt hem de Dr. Darby dönüp bana baktı. Bundan yalnızca birkaç saat önce Norveçli yabancının son sözlerini suratıma fısıldadığını onlara nasıl söyleyebilirdim ki?

Çözüm kolaydı. Tabanları yağladım. Dogger'ı kütüphane penceresinin altındaki çiçek tarhında gülleri budar halde buldum. Havada ağır bir çiçek kokusu vardı: Şark'tan gelmiş çay sandıklarının o nefis rayihası.

"Babam daha inmedi mi, Dogger?" diye sordum.

"Bu sene Leydi Hillingdon'lar pek güzel, Miss Flavia," dedi, ağzında buz erimez bir edayla; sanki geceki o gizli karşılaşmamız hiç gerçekleşmemişti. Pekala, diye düşündüm, bu oyunu oynamasını ben de bilirim.

"Pek güzel," dedim. "Ya babam?"

"Sanırım pek uykusunu alamadı. Bugün biraz istirahat eder diye düşünüyorum."

İstirahat mi? Ortalık kanun adamı kaynarken nasıl yatağına dönebilirdi ki?

"Ona şeyi, yani, bahçeyi anlattığın zaman ne tepki verdi?"

Dogger dönüp gözlerimin içine baktı. "Ona söylemedim, küçük hanım."

Uzandı ve bahçe makasından yükselen ani bir şaklamayla, tam olarak kusursuz denemeyecek bir çiçeği budadı. Çiçek pat diye yere düştü ve buruşuk sarı yüzü gölgelerin içinden bize bakar halde, orada öylece yattı.

İkimiz de kellesi vurulmuş güle bakarak bir sonraki hamlemizi düşünüyorduk ki köşeden Müfettiş Hewitt belirdi.

"Flavia," dedi, "seninle konuşmak istiyorum."

"İçeride," diye ekledi.

dört

"PEKİ YA DIŞARIDA KONUŞTUĞUN KİŞİ?" diye sordu Müfettiş Hewitt.

"Dogger," dedim.

"İsim?"

"Flavia," dedim, kendime engel olamayarak.

Gül Odası'nda Naiplik devri kanepelerinden birinde oturuyorduk. Müfettiş, Biro dolmakalemini pat diye bırakıp belinden yukarı bana doğru döndü.

"Miss de Luce, hâlâ farkında değilseniz diye söylüyorum, bu bir cinayet soruşturması. Ciddiyetsizliğe göz yummam. Bir adam ölmüş durumda ve bu işin nedenini, zamanını, nasılını ve kimini bulmak benim görevim. Bir başka görevim ise, bulduklarımı Hükümdar'a anlatmak. Bu da Kral Altıncı George anlamına geliyor ve Kral Altıncı George ciddiyetsiz bir adam değildir. Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim," dedim. "Adı Arthur: Arthur Dogger."

"Ve kendisi Buckshaw'un bahçıvanı, öyle mi?"

"Şu anda öyle, evet."

Müfettiş siyah bir defter çıkarmış, mikroskobik bir el yazısıyla not alıyordu.

"Eskiden değil miydi o halde?"

"Elinden her iş gelen biridir kendisi," dedim. "Daha önce şöförümüzdü, ama sinirleri dayanmadı... "

Başımı çevirmeme rağmen o dedektif bakışlarının deliciliğini hâlâ üzerimde hissediyordum.

"Savaş," dedim. "Savaş esiriymiş. Babam diyordu ki... o -"

"Anlıyorum," dedi Müfettiş Hewitt, sesi birden yumuşamıştı. "Dogger'ın en mutlu olduğu yer bahçe."

"En mutlu olduğu yer bahçe."

"Takdire değer bir kızsın sen," dedi. "Normalde seninle konuşmak için annenle babandan birinin burada olmasını beklemem gerekir, ama baban rahatsız olduğuna göre..."

Rahatsız mı? Ah, tabii ya! Söylediğim küçük yalanı unutmuştum neredeyse.

Yüzüme bir an gelen şaşkın ifadeye rağmen Müfettiş sözüne devam etti: "Dogger'ın şöförlük yaptığı bir dönemden bahsetmiştin. Babanın hâlâ otomobili var mı?"

Vardı gerçekten de: Şu anda arabalıkta duran eski bir Rolls Royce Phantom II. Aslında araba Harriett'ındı ve Buckshaw'a onun ölüm haberi geldiğinden beri sürülmemişti. Dahası, babam kendisi kullanmayı bilmese de başka kimsenin otomobile dokunmasına izin vermiyordu.

Sonuçta da uzun siyah kaportası ve içiçe geçen *R*'lerle bezeli yüksek nikel kaplamalı Palladian radyatörüyle bu muhteşem safkanın karoseri, ahşap döşemelerinden içeri sızıp maun torpido gözüne yuva yapmış tarla farelerince çoktan delik deşik edilmişti. Tüm köhneliğine rağmen arabadan hâlâ bazen "Royce" olarak söz edilirdi, tıpkı nitelikli insanların bu arabalardan genellikle söz ettikleri gibi.

"Ancak bir sabancı ona Rolls der," demişti Feely bir keresinde, ben bir an için onun huzurunda böyle bir gaflette bulunduğumda.

Ne zaman rahatsız edilmeyeceğimden emin olacağım bir yere gidip yalnız kalmak istesem, Harriet'in tozla kaplı loş Rolls-Roy-

ce'unun içine kendimi atar, oranın kuluçka makinesi misali ısısında, etrafım lüks döşeme ve çatlayıp tırtık tırtık olmuş deriyle sarılı halde, saatlerce otururdum.

Müfettiş'in beklenmedik sorusu karşısında zihnim beni önceki sonbaharın karanlık, fırtınalı bir gününe götürdü. Yağmurun bardaktan boşanırcasına yağdığı, rüzgârın delice estiği bir gün. Düşen dallar Buckshaw'un yukarısındaki koruda yürümeyi çok tehlikeli hale getirdiğinden evden gizlice çıkmış, yalnız kalıp şöyle gönlümce düşünebilmek için rüzgârla boğuşarak arabalığın yolunu tutmuştum. Dışarıda fırtına kükreyip ulur, iştahı kabarmış ölüm perileri gibi penceleri döverken, Phantom içeride, gölgelerin arasında donuk donuk parlıyordu. Elimi tam kapı koluna attığımda içeride birinin olduğunu fark etmiştim. Korkudan aklımı yitirecek gibi olmuştum. Ama sonra bunun babam olduğunun farkına varmıştım. Gözlerinden yaşlar akarak orada oturuyordu, fırtınadan tamamen habersiz bir hali vardı.

Birkaç dakika orada öylece durmuştum. Bırakın kıpırdamayı, nefes almaya bile çekiniyordum. Ama sonra babam ağır ağır kapı koluna uzanınca, bir cimnastikçi gibi sessizce kendimi ellerimin üzerine atıp, arabanın altına yuvarlanmak zorunda kalmıştım. Gözümün ucuyla onun kusursuz bir biçimde cilalanmış Wellington'larından birinin basamaktan uzandığını görmüş ve bir an ağzından hıçkırarak ağlarmış gibi bir ses çıktığını duymuştum. Uzun bir süre orada öylece yatarak yukarı, Harriet'in Rolls-Royce'unun döşeme tahtalarına bakmıştım.

"Evet," dedim. "Arabalıkta eski bir Phantom var."

"Oysa babanız araba kullanmıyor."

"Hayır."

"Anlıyorum."

Müfettiş Biro'sunu ve defterini, Venedik camından yapılmışlar gibi büyük bir dikkatle bıraktı.

"Flavia," dedi (artık "Miss de Luce" olmadığımın farkına varmadan edemedim), "sana çok önemli bir soru soracağım. Bu soruya nasıl cevap vereceğin hayati önem taşıyor, anlıyor musun?"

Başımı evet anlamında salladım.

"Bu... olayı bildirenin sen olduğunu biliyorum. Ama cesedi ilk bulan kimdi?"

Aklım dumura uğramıştı. Gerçeği söylemek babamı zan altında bırakır mıydı? Polis benim Dogger'ı salatalıkların oraya çağırdığını biliyor muydu? Belli ki bilmiyordu; Müfettiş Dogger'ın kimliğini az önce öğrenmişti, o yüzden de henüz onu sorgulamadıklarını farz etmek mantıklı görünüyordu. Fakat sorguladıklarında Dogger onlara işin ne kadarını anlatacaktı? Hangimizi koruması gerekiyordu: babamı mı, beni mi? Maktulü bulduğumda hâlâ hayatta olduğunu anlayabilecekleri yeni bir test falan var mıydı acaba?

"Ben buldum," diye kelimeler fırladı ağzımdan. "Cesedi ben buldum." Bülbülün ölümünü anlatan şarkıda gibi hissettim kendimi bir an.

"Tam düşündüğüm gibi," dedi Müfettiş Hewitt.

O rahatsızlık verici sessizliklerden biri oldu. Bu sessizliğiyse Çavuş Woolmer'ın gelişi bozdu. Koca bedeniyle, babamı yönlendirerek odadan içeri soktu.

"Onu arabalıkta bulduk, efendim," dedi. "Eski bir otomobilin içine saklanmıştı."

"Siz de kimsiniz, beyefendi?" diye sordu babam. Çok öfkeliydi, bir an için eski halinin nasıl olabileceğini görür gibi oldum. "Kimsiniz ve evimde ne işiniz var?"

"Ben Müfettiş Hewitt, efendim," dedi Müfettiş, ayağa kalkarak. "Teşekkürler, Çavuş Woolmer."

Çavuş kapı eşiğine doğru iki adım geriledi, sonra da gözden kayboldu.

"Ee?" dedi babam. "Bir sorun mu var?"

"Korkarım öyle, efendim. Bahçenizde bir insan bedeni bulundu."

"Ne demek istiyorsunuz? Ölü bir beden mi?"

Müfettiş Hewitt başını aşağı yukarı salladı. "Evet, efendim."

"Kiminmiş peki? Ceset yani?"

O anda babamda herhangi bir yara, bere, çizik, kesik olmadığını fark ettim... en azından görünürde. Ayrıca yüzünün kenarlarının soluklaşmaya başladığını fark ettim. Kulakları hariç, onlar giderek mumlu kil pembesine dönüyordu.

Ayrıca bunun Müfettiş'in gözünden kaçmadığını da fark ettim. Babamın sorusuna hemen cevap vermedi, öyle yanıtsız, havada bıraktı.

Babam dönüp geniş bir yay çizerek ve her bir eşyanın yatay yüzeyine parmaklarının ucuyla dokunarak içki dolabına yürüdü. Kendine bir Votrix-cin hazırladı ve bu konuda normalde ihtimal vereceğimden çok daha fazla tecrübe gösteren bir hızla içip bitirdi.

"Kişinin kimliğini henüz belirlemedik, Albay de Luce. Aslına bakarsanız, bu konuda bize yardımcı olursunuz diye umuyorduk."

Bunun üzerine, pek mümkün görünmeyen bir şey oldu: babamın beti benzi iyice attı, kulaklarıysa daha da kızardı."Kusura bakmayın, Müfettiş," dedi zar zor duyulur bir sesle. "Lütfen benden istemeyin... Ölüm konusunda pek iyi değilimdir de..."

Ölüm konusunda pek iyi değil mi? Babam bir askerdi ve askerler ölümle içiçe yaşardı; *ölüm için* yaşardı; *ölümle* yaşardı. Tuhaftır ama, profesyonel bir asker için ölüm, hayat demekti. Bunu ben bile biliyordum.

Babamın az önce yalan söylediğini de gayet iyi biliyordum. Birdenbire içimde bir yerde bir şey koptu. Sanki aniden biraz büyümüştüm ve eskilerden kalan bir şey parçalanıvermişti.

"Anlıyorum, efendim," dedi Müfettiş Hewitt, "ama soruşturma yapabileceğimiz başka bir yer olmadığına göre..."

Babam cebinden bir mendil çıkarıp önce alnını, sonra da ensesini

sildi.

"Benim için biraz şok oldu da," dedi, "bütün bunlar..."

Titrek eliyle etrafı işaret etti. O bunu yaparken Müfettiş Hewitt defterini çıkardı, kapağını kaldırdı ve yazmaya başladı. Babam pencereye gidip manzaraya bakıyormuş numarası yaptı. O manzarayı zihnimde büyük bir berraklıkla görebiliyordum: yapay göl; üzerine süs olarak kondurulmuş ama harap durumdaki Foli'siyle ada; savaş patlak verdiğinde kapanmış, hâlâ da akmayan çeşmeler; arkada uzanan tepeler.

"Bütün sabah evde miydiniz?" diye sordu Müfettiş, girizgâh yapmaksızın.

"Ne?" dedi babam hızla dönerek.

"Dün akşamdan beri evden çıktınız mı?"

Babam cevap vermeden epey bekledi.

"Evet," dedi sonunda. "Bu sabah çıktım. Arabalığa gittim."

Gülümsememi güçlükle bastırdım. Sherlock Holmes bir keresinde ağabeyi Mycroft için onu Dijoyen Kulübü'nün dışında bulma ihtimalinin taşra yollarında bir tramvaya rastlama ihtimali kadar düşük olduğunu söylemişti. Mycroft gibi babamın da rayları vardı, o raylar üzerinde gider gelirdi. Kiliseye ve bazen bir pul sergisine gitmek için yaptığı kısa tren yolculuklarını saymazsanız, babam dışarı nadiren adım atardı.

"Ne zamandı peki bu, Albay?"

"Dört, belki. Belki biraz daha erken."

"O halde arabalıkta -" Müfettiş Hewitt kol saatine baktı. "- beş saat kaldınız, öyle mi? Bu sabah saatten dörtten şimdiye kadar?"

"Evet, şimdiye kadar," dedi babam. Sorgulanmaya alışık değildi, Müfettiş fark etmese bile ben onun sesindeki giderek artan kızgınlığı hissediyordum.

"Anlıyorum. O saatlerde sık sık dışarı çıkar mısınız?"

Müfettiş bu soruya öylesine, sohbet olsun diye sorulmuş gibi bir

hava vermişti ama ben aslında hiç de öyle olmadığını biliyordum.

"Yo, aslında hayır, çıkmam," dedi babam. "Nereye varmaya çalışıyorsunuz?"

Müfettiş Hewitt Biro'suyla hafifçe burnunun ucuna vurmaya başladı, sanki bir parlamento komitesine sormak üzere bir sonraki sorusunu kafasında tartıyordu. "Etrafta başkasını gördünüz mü?"

"Hayır," dedi babam. "Elbette görmedim. Tek bir kişi bile yoktu."

Müfettiş Hewitt not almak üzere bir süre burnuna vurmayı bıraktı. "Kimse mi?"

"Kimse."

Müfettiş sanki bunu zaten biliyormuş gibi, başını hafifçe, üzüntülü bir edayla yukarı aşağı salladı. Hayalkırıklığına uğramış gibi görünüyordu, defterini iç cebine tıkarken iç çekti.

"Ah, Albay, mahzuru yoksa bir sorum daha olacak," dedi birden, sanki şimdi aklına gelmiş gibi. "Arabalıkta ne yapıyordunuz?"

Babamın bakışları pencereden dışarı kaydı, adaleleri gerildi. Sonra dönüp Müfettiş'in gözlerinin içine baktı.

"Onu söylemeye pek istekli değilim, Müfettiş," dedi.

"Peki o zaman," dedi Müfettiş Hewitt. "Sanırım -"

Tam o anda Mrs. Mullet iri kalçasıyla kapıyı itip açtı ve elinde dolu bir tepsiyle sallana sallana mutfağa girdi.

"Size çok güzel susamlı bisküvi getirdim," dedi. "Susamlı bisküvi, çay, Miss Flavia için de güzel bir bardak süt."

Susamlı bisküviyle süt ha! Aziz Paulus günahtan nasıl nefret ediyorsa ben de Mrs. Mullet'ın susamlı bisküvilerinden öyle nefret ediyordum. Belki daha da fazla. Masanın üstüne tırmanıp elimde asa niyetine çatalın ucuna saplanmış bir sosisle en iyi Laurence Olivier sesimi takınıp "Kimse çıkıp da bizi bu fırtınalı hamur işlerinden kurtarmayacak mı?" diye haykırmak istiyordum.

Ama bunu yapmadım. Sesimi çıkarmadım.

Mrs. Mullet küçük bir reveransla yükünü Müfettiş Hewitt'in önüne bıraktı, sonra birden pencerenin yanında durmakta olan babamı gördü.

"Ah! Albay de Luce! Ben de sizi görürüm diye umuyordum! Size dünün kapı eşiğinde bulduğumuz o ölü kuşu hallettiğimi söyleyecektim."

Mrs. Mullet, bir yerlerden ifadeleri böyle tersyüz etmenin sadece ilginç değil şiirsel de olduğu gibi bir fikir edinmişti.

Babamın konuşmanın yönünü değiştirmesine fırsat kalmadan, Müfettiş Hewitt dizginleri eline aldı.

"Kapı eşiğinde ölü bir kuş mu dediniz? Anlatın lütfen, Mrs. Mullet."

"Şey, efendim, ben, Albay ve Miss Flavia burada, mutfaktaydık. Daha henüz fırından şöyle güzel bir kremalı turta çıkarıp soğusun diye pencerenin oraya koymuştum. Eve, Alf'in yanına gitmeyi düşünmeye başladığım saatlerdi tam. Alf benim eşim olur, efendim, çay saati geldi mi benim öyle dışarılarda fink atmamdan hiç hoşlanmaz. Hazım saati şaşarsa içi böyle köpük köpük oluyormuş, öyle diyor. Hazım saati bir şaştı mıydı aman görmeyin. Ne kova kalıyor ne bez."

"Saat kaçtı, Mrs. Mullet?"

"On bir civarıydı, belki çeyrek geçiyordu. Sabahları dört saatliğine geliyorum, sekizden on ikiye. Öğleden sonraysa üç saatliğine, birden dörde. Ama," dedi, ısrarla pencereden dışarı baktığı için onu fark edemeyecek olan babama şaşırtıcı bir şekilde sert sert bakarak, "o iştir bu iştir çıktığından genelde biraz geç kalıyorum."

"Peki ya kuş?"

"Kuş kapı eşiğindeydi, Dorothy'nin eşeği gibi ölüydü. Çulluktu türü: şu küçük su çulluklarından. Ne de olsa zamanında epey pişirdim onlardan, o yüzden de görünce tanıyorum. Korktum ilk başta, öyle sırtüstü yatmış, kanatları rüzgârda titrer görünce, sanki kalbi ölüyken derisi hâlâ canlı gibi duruyordu. Alf'e de öyle dedim zaten.

'Alf," dedim, 'o kuş orada derisi hâlâ canlıymış gibi yatıyordu -'"

"Gözünüzden hiçbir şey kaçmıyor, Mrs. Mullet," dedi Müfettiş Hewitt. Mrs. Mullet bir güvercin gibi şişinip pespembe kesildi. "Başka bir şey var mıydı?"

"Şey, evet efendim, minik gagasına sıkışmış bir pul vardı, sanki ağzında taşıyormuş gibi. Hani leylek bezin içinde bebek taşır ya, tam öyle değil ama, farklı bir şekilde."

"Pul mu dediniz, Mrs. Mullet? Ne tür bir pul?"

"Posta pulu, efendim - ama şimdikilerden değil. Yo, hayır - hiç onlara benzemiyor. Bu pulun üzerinde Kraliçe'nin kafası vardı. Şimdiki Majeste'nin değil ama, Tanrı kendisini kutsasın, eski Kraliçe'nin... hani neydi... Kraliçe Victoria. İşte o vardı pulda. Daha doğrusu kuşun gagası tam da suratın olması gereken yeri delmese, o olacaktı."

"Pul konusunda emin misiniz?"

"İki gözüm önüme aksın, efendim. Delikanlıyken Alf'in de pul koleksiyonu vardı, hâlâ da o koleksiyondan kalanı üst kattaki holde yatağın altındaki Huntley and Pulmers marka bir bisküvi kutusunun içinde saklar. Ama ikimizin de genç olduğu zamanlarda çıkardığı kadar çıkarmıyor onları artık - hüzünleniyormuş, öyle diyor. Yine de bir Penny Black gördüm mü tanırım, ister kuş gagası delmiş olsun, ister olmasın."

"Teşekkür ederim, Mrs. Mullet," dedi Müfettiş Hewitt, ağzına bir susamlı bisküvi atarak, "çok yardımcı oldunuz."

Mrs. Mullet ona bir reverans daha yaptıktan sonra kapıya doğru yürüdü.

"'Ne tuhaf,' dedim ben de Alf'e, dedim ki 'genellikle İngiltere'de Eylül'e kadar küçük su çulluğu görülmez.' Şişte nice küçük su çulluğu çevirip kızarmış ekmek üzerinde sofraya getirmişimdir. Ruhu şadolsun, Miss Harriet'in en çok sevdiği şey -"

Arkamdan bir inleme yükseldi. Hemen dönüp baktım ve baba-

mın bir kamp sandalyesi gibi ortadan ikiye bükülüp, yere yığıldığını gördüm.

ŞUNU SÖYLEMELİYİM Kİ Müfettiş Hewitt duruma çok iyi müdahale etti. Göz açıp kapayana kadar babamın yanına gitti, kulağını göğsüne dayadı, kravatını gevşetti, upuzun parmağıyla hava yolunu tıkayan bir şey var mı diye baktı. İlk Yardım derslerini uyuklayarak geçirmediği ortadaydı. Hemen sonra pencereyi açtı, işaret ve serçe parmaklarını dudağına götürdü ve nasıl yapıldığını öğrenmek için bir gine altını verebileceğim bir ıslık çaldı.

"Dr. Darby!" diye seslendi. "Buraya lütfen! Çabuk! Çantanızı da getirin."

Bana gelince, Dr. Darby içeri girip babamın başında diz üstüne çöktüğünde hâlâ elim ağzımda öylece duruyordum. Dr. Darby kısacık bir rutin kontrolden sonra çantasından küçük mavi bir şişe çıkardı.

"Senkop," dedi Müfettiş Hewitt'e; Mrs. Mullet ile bana ise, "Yani bayıldı. Endişelenecek bir durum yok."

Oh, neyse.

Şişenin tıpasını çıkardı, daha onu babamın burun deliklerine uygulamadan kokuyu tanıdım: Eski dostum Amon. Karb.'tı bu, Amonyum Karbonat. Ya da ikimiz laboratuvarda yalnızken ona hitap ettiğim ismiyle *Nişadır Kaymağı*, hatta bazen kısaca Niş. Adının "amon" kısmının amonyaktan geldiğini biliyordum, o da bu ismi ilk olarak eski Mısır'da tanrı Amon'un tapınağında keşfedilmiş olmasından alıyordu. Orada deve idrarında bulunuyordu bu madde. Sonraysa Londra'da tam benim kafa dengim biri Patagonya guanosundan amonyak tuzu elde etmenin bir yöntemini tescil ettirmişti.

Ah, Kimya! Kimya! Nasıl da seviyorum onu!

Dr. Darby şişeciği burun deliklerine tuttuğunda babam çayırdaki boğalar gibi bir homurtu koyverdi ve göz kapakları birer kepenk gi-

bi hızla açıldı. Ama ağzından tek kelime bile çıkmadı.

"Hah! Görüyorum ki yaşayanların arasına döndünüz yine," dedi doktor, sersem vaziyetteki babam dirseği üzerinde doğrulup etrafına bakmaya çalışırken. Neşeli ses tonuna karşın Dr. Darby babamı yeni doğmuş bir bebek gibi dikkatle tutuyordu. "Biraz kendinize gelene kadar bekleyin. Bu eski Axminster halıda uzanın bir dakika."

Müfettiş Hewitt babamın ayağa kalkmasına yardım etme vakti gelene kadar yüzünde ciddi bir ifadeyle kenarda bekledi.

Babam olay yerine çağrılmış olan Dogger'ın koluna iyice yaslanarak, dikkatli dikkatli odasına giden merdiveni çıktı. Daphne ve Feely de şöyle bir gözüktüler: açıkçası, trabzanın ardından görünen bembeyaz birer yüzden öte değildi ikisi de.

Mrs. Mullet mutfağa doğru seğirtirken koluma vesveseli bir edayla dokundu.

"Turta güzel miydi, canım?"

O ana dek turtayı unutmuştum. Dr. Darby'den kopya çektim.

"Eee," dedim.

Ben laboratuvarıma giden merdiveni çıktığımda Müfettiş Hewitt ve Dr. Darby bahçeye dönmüşlerdi. Ambulans görevlileri evin köşesini dönüp yabancının cesedini kanvas bir sedyenin üzerine kaydırırken pencereden onları biraz üzüntü ve adeta hafif bir buruklukla izledim. Uzakta, Dogger doğu çimliğindeki Balaclava tarzı çeşmenin etrafında işine kendini kaptırmış, Leydi Hillington'ların birer birer kafalarını uçuruyordu.

Herkes meşguldü; biraz şansım varsa yapmam gerekeni yapıp, kimse ortadan kaybolduğumu fark etmeden dönebilirdim.

Usulca aşağı inip kapıdan çıktım ve eski mi eski BSA bisikletim Gladys'i yaslı durduğu büyük taş vazonun yanından aldım. Birkaç dakika sonra bütün gücümle pedala asılmış, Bishop's Lacey'ye girmekteydim.

Babamın söylediği o isim neydi?

Twining. Evet, buydu. "Moruk." Onu nerede bulacağımı çok iyi biliyordum.

beş

Bishop's Lacey halka açık kütüphanesi High Street'ten nehre doğru inen, iki tarafı ağaçlarla çevrili, dar ve gölgeli bir yol olan Cow Lane'deydi. Binanın kendisi bir keresinde Kırsal Yaşam dergisinin kapağında renkli fotoğrafı çıkmış, siyah tuğladan yapılma mütevazı bir George dönemi yapısıydı. Bina Bishop's Lacey halkına Lord Margate tarafından bağışlanmıştı. Kendisi Adrian Chipping adında oralı bir çocukken icat ettiği konserve sığır eti BeefChips'in tek satıcısı olarak başarıya ulaşıp büyük bir servet sahibi olmuş, daha sonra da Boer Savaşı sırasında Majestelerinin Hükümeti'ne girmişti.

Kütüphane 1939'a kadar bir sessizlik vahası olarak varlığını sürdürmüştü. Sonra, onarım için kapatılmışken, tam da Mr. Chamberlain Britanya halkına o ünlü "Savaş henüz başlamamışsa, önlenebileceğine dair umut her zaman vardır" konuşmasını yaparken bir öbek ressam malzemesinin aniden tutuşması sonucu yanmıştı. O sırada Bishop's Lacey'nin tüm yetişkin nüfusu birbirlerinin radyoları etrafına çöreklenmiş bulunduğu için, itfaiyenin altı gönüllü üyesi de dahil olmak üzere kimse yangını iş işten geçene kadar fark etmemişti. Elle çalıştırılan pompalarıyla olay yerine vardıklarında binadan geriye sıcak külden başka bir şey kalmamıştı. Neyse ki geçici olarak başka yerlerde muhafaza edilmekte olduklarından kitapların hepsi kurtul-

muştu.

Ancak sonra savaşın patlak vermesiyle, ardından da Ateşkes'ten beri çökmüş olan bitkinlikle, yanan binanın yerine yenisi hiçbir zaman yapılmamıştı. O eski kütüphanenin bulunduğu yer şimdi Carter Street'te, Onüç Ördek'in köşesini döndüğünüzde karşınıza çıkan yabani ot bürümüş bir alandan ibaretti. Süresiz olarak Bishop's Lacey köylülerine verilmiş olan arazi satılamıyordu ve onun varlıklarını bir zamanlar geçici olarak barındıran bina, artık Cow Lane'de Halka Açık Kütüphane'nin daimi mekanı haline gelmişti.

High Street'ten dönerken kütüphaneyi görebiliyordum: 1920'lerde bir otomobil galerisine ev sahipliği etmek üzere inşa edilmiş, cam tuğla ve fayanstan yapılma alçak bir kutu. Wolseley ve Sheffield-Simplex gibi artık üretilmeyen otomobillerin isimlerini taşıyan orijinal süslemelerin bir kısmı hâlâ çatı duvarların birinde, çatı seviyesinin biraz altında duruyordu, belli ki hırsızların ve vandalların ilgisini çekmek için fazla yüksekteydiler.

Şimdi, en son Lagonda'nın da kapıdan çıkıp gidişinden çeyrek yüzyıl sonra bina, hizmetçi ikametgâhındaki tabak çanak takımları gibi çentik ve kırıklarla dolu bir köhneliğin kucağında bulmuştu kendini.

Kütüphanenin ötesinde, bir taşra kilisesinin etrafına kümelenmiş mezar taşları misali, eski galeriyle nehre uzanan metruk yedekçi yolunun arasındaki yüksek otların içine gömülmüş, yıpranmış dış yapılardan oluşan bir öbek uzanıyordu. Bu toprak zeminli harap kulübelerin bir kısmı, kütüphanenin uzun süre önce yok olan çok daha büyük George dönemi selefinin kitaplarıyla dolup taşıyordu. Eskiden bir dizi motor tamir atölyesi olan bu eğreti yapıların içi şimdi sıra sıra istenmeyen kitapla doluydu. Her bir kitabın da üstünde hangi konuda olduklarını gösteren etiketler vardı: Tarih, Coğrafya, Felsefe, Bilim. Hâlâ leş gibi eski motor yağı, pas ve ilkel tuvalet kokan bu ahşap garajlara "istif" deniyordu - bunun nedenini anlayabiliyordum!

Genellikle buraya okumaya geliyordum ve Buckshaw'daki kimya laboratuvarımdan sonra dünyada en sevdiğim yerdi burası.

Kafamda bütün bu düşüncelerle, ön kapıya gelip kolu çevirdim.

"Hay aksi şeytan!" dedim. Kilitliydi.

İçeri şöyle bir bakmak için yana doğru bir adım attığımda, camın üzerine yapıştırılmış el yapımı bir tabelada siyah dolmakalemle kargacık burgacık yazılmış bir yazı gözüme çarptı: KAPALI.

Kapalı mı? Bugün Cumartesi'ydi. Kütüphane Perşembe'den Cumartesi'ye saat ondan iki otuza kadar açık olurdu; bu saatler kapının yanındaki siyah çerçeveli duyuruda açıkça belirtiliyordu. Miss Pickery'nin başına bir şey mi gelmişti acaba?

Kapıyı şöyle bir sarstım, sonra da yumrukladım. Ellerimi gözlerimin etrafına siper ederek camdan içeri baktım ama toz zerrelerinin arasından süzülüp raflar dolusu romanın üzerine vuran günışığı huzmesi dışında görülecek hiçbir şey yoktu.

"Miss Pickery!" diye seslendim ama cevap gelmedi.

"Hay aksi şeytan!" dedim tekrar. Çaresiz, araştırmalarımı başka bir zamana erteleyecektim. Dışarıda, Cow Lane'de dururken cennette kütüphanenin haftada yedi gün, günde yirmi dört saat açık bulunduğu bir yer olması gerektiği geldi aklıma.

Hatta, hayır... haftada sekiz gün.

Miss Pickery'nin Shoe Street'te oturduğunu biliyordum. Bisikletimi burada bırakıp kütüphanenin arka tarafındaki ek yapılardan geçerek kestirmeden gidersem, Onüç Ördek'in arkasından dolanıp tam onun kulübesinin yanına çıkabilirdim.

Yüksek ve ıslak otların arasından usul usul, Gobi Çölü'ndeki dinozor kemikleri gibi oradan buradan çıkan paslı makine parçalarına takılınamaya dikkat ederek ilerledim. Daphne bana tetanozun etkilerini anlatmıştı: Eski bir otomobil çarkının sebep olduğu tek bir çizik sonucunda ağzımdan köpükler saçmaya, köpekler gibi havlamaya ve su gördüğümde kendimi yere atıp kıvranmaya başlayabilirdim. Tam

idman olsun diye ağzımda biraz tükürük biriktirmiştim ki birtakım sesler duydum.

"Ama ona nasıl izin verirsin, Mary?" Genç bir adamın sesiydi bu, hanın bahçesinden geliyordu.

Bir ağacın arkasına yapışarak iyice saklandım, sonra da hafifçe başımı uzatıp baktım. Konuşan Ned Cropper'dı, Onüç Ördek'te ayak işleri yapan çocuk.

Ned! Onun düşüncesi bile Ophelia üzerinde bir novokain iğnesinin etkisine sahipti. Ophelia onun Dirk Bogarde'ın bir kopyası olduğu konusunda ısrar ediyordu ama bana göre aralarındaki benzerlik ikisinin de kolları, bacakları ve tutam tutam briyantinli saçları olmasından ibaretti.

Ned, hanın arka kapısının dışındaki bir bira fıçısının üstünde oturuyordu, diğer bir fıçının üstündeyse bir kız vardı. Hemen tanıdım, Mary Stoker'dı bu. Birbirlerine bakmıyorlardı. Ned çizmesinin topuğuyla toprağa girift bir labirent çizerken, Mary ellerini kavuşturmuş, kucağında tutuyor ve boşluğa bakıyordu.

Ned aciliyet gösteren alçak bir ses tonuyla konuşmuş olsa da, her bir sözcüğü gayet iyi duymuştum. Onüç Ördek'in badanalı duvarı mükemmel bir ses yansıtıcısı işlevi görüyordu.

"Söyledim ya, Ned Cropper, nasıl kendime engel olabilirdim ki? Çarşaflarını değiştirirken arkamdan yaklaştı."

"Niye haykırmadın peki? İstedin mi bir bağırır, ölüleri kaldırırsın yerinden."

"Babamı pek tanımıyorsun galiba. O herifin ne yaptığını bir bilse derimi yüzüp ayağına çizme yapar!"

Yere tükürdü.

"Mary!" Ses hanın içinden bir yerden gelmişti ama yine de bahçede gökgürültüsü gibi gürledi. Mary'nin babası Tully Stoker'dı bu, hanın sahibi. Anormal derecede yüksek sesi köyün en rezil kocakarı hikâyelerinden bazılarında önemli bir role sahipti.

"Mary!"

Onun sesiyle Mary yerinden sıçradı.

"Geliyorum!" diye bağırdı. "Geliyorum!"

Durakladı: iki arada bir derede kalmış gibi bir hali vardı, sanki bir karar vermekteymiş gibi. Birden bir engerek gibi Ned'e doğru atılıp ağzına sert bir öpücük kondurdu. Hemen ardından da önlüğünü savurarak - pelerini dalgalanan bir büyücü gibi - açık kapının ağzındaki karanlığa dalıp ortadan kayboldu.

Ned bir süre orada öylece oturduktan sonra elinin tersiyle ağzını sildi, sonra da fıçıyı yan yatırıp yuvarlayarak han bahçesinin öbür ucundaki diğer boşların oraya götürdü.

"Merhaba, Ned!" diye seslendim. Döndü, yüzünde hafiften utanmış bir ifade vardı. Biliyordum ki Mary ile konuşmasını duyup duymadığımı, öpücüğe tanık olup olmadığımı merak ediyordu. Muğlak konuşmaya karar verdim.

"Güzel bir gün," dedim, pişmiş kelle gibi sırıtarak.

Ned benim sağlığını sordu, ardından da itinayla sıra gözeterek, babamın sağlığını ve Daphne'nin sağlını.

"İyiler," dedim.

"Peki ya Miss Ophelia?" diye sordu, sonunda ona gelerek.

"Miss Ophelia mı? Doğrusunu istersen hepimiz onun için epey endişeleniyoruz, Ned."

Ned burnuna eşek arısı kaçmış gibi irkildi.

"Öyle mi? Sorun nedir? Umarım ciddi bir şey yoktur."

"Tamamen yeşerdi," dedim. "Sanırım sarılık. Dr. Darby de öyle düşünüyor."

1811 Avam Dili Sözlüğü'nde Francis Grose sarılığa "Aşk Humması" ve "Bakire Hastalığı" diyordu. Benim aksime Yüzbaşı Grose'un kitabının Ned'in elinin altında olmadığını biliyordum. İçimden kendi sırtımı sıvazladım.

"Ned!"

Yine Tully Stoker'dı. Ned kapıya doğru bir adım attı.

"Onu sorduğumu söyle kendisine," dedi.

Ona parmaklarımla bir Winston Churchill V'si yolladım. En azından bunu yapabilirdim onun için.

SHOE STREET de tıpkı Cow Lane gibi High Street'ten nehre doğru uzanıyordu. Miss Pickery'nin yolun yarısındaki Tudor dönemi kulübesi yapboz bulmaca kutularının üzerinde göreceğiniz türden bir şeyi andırıyordu. Saz çatısı ve badanalı duvarlarıyla, baklava biçiminde vitray camlarıyla ve kırmızıya boyalı akordiyon kapısıyla tam sanatçıların ağzına layıktı. Yarı ahşap duvarları denizşakayığı, gülhatmi, şebboy, haseki küpesi ve adını bilmediğim başka birtakım eski moda çiçeklerin oluşturduğu okyanusun üzerinde antika bir gemi gibi süzülüyordu.

Miss Pickery'nin sarman kedisi Roger ön kapının eşiğinde yuvarlanıyor, kaşınsın diye karnını açıyordu. Kendisini kırmadım.

"Aferin oğluma," dedim. "Miss Pickery nerede?"

Roger bakacak ilginç bir şeyler bulmak üzere uzaklaştı, ben de kapıyı tıklattım. Cevap yoktu.

High Street'te, durup bir kimyacının penceresine dizili o eski sineklenmiş eczacı kaplarına göz attıktan sonra tam Cow Lane'i geçerken sol tarafıma baktım ve kütüphaneye girmekte olan birini gördüm. Kollar açık, kanatlarımı indirip doksan derece sol yaptım. Ancak kapıya ulaştığımda, gördüğüm kişi her kimse içeri girmişti bile. Kapı kolunu çevirdim, bu defa açıldı.

Kadın çantasını çekmeceye koyup masanın arkasındaki yerini almaktaydı. Onun daha önce hiç görmediğim biri olduğunu fark ettim. Hani bazen önceki kıştan beri giymediğiniz ceketin cebinde bulduğunuz elmalar vardır ya, yüzü işte onlar gibi kırışıktı.

"Evet?" dedi, gözlüğünün üstünden bakarak. Bunun nasıl yapılacağını onlara Kütüphanecilik Bilimi Kraliyet Akademisi'nde öğreti-

yorlar. Gözlüğünün grimsi bir tona sahip olduğu dikkatimden kaçmadı, sanki gece sirkede bekletilmiş gibiydi.

"Miss Pickery'yi görmeyi bekliyordum," dedim.

"Miss Pickery özel bir aile meselesi sebebiyle uzak bir yerden çağrıldı."

"Ah," dedim.

"Evet, pek üzücü. Nether-Wolsey'de yaşayan kızkardeşi Hetty feci bir dikiş makinesi kazası geçirmiş. İlk birkaç gün bir sorun yok gibi görünmüş ama sonra birden vaziyet kötülemiş. Şimdi bir parmağını kaybetme tehlikesi var gibi görünüyormuş. Çok yazık - bir de ikizleri var üstelik. Miss Pickery'den söz ediyorum tabii..."

"Tabii," dedim.

"Ben Miss Mountjoy, onun yerine size yardımcı olmaktan zevk duyarım."

Miss Mountjoy ha! Emekli Miss Mountjoy! "Miss Mountjoy ve Korku Saltanatı" üzerine bir sürü hikâye duymuştum. O Bishop's Lacey'de Baş Kütüphaneci'yken Nuh denizciymiş daha. Dışarıdan bakılınca tatlı mı tatlı ama içerisi tam bir "Fesat Sarayı". Yani en azından bana anlatıldığı kadarıyla. (Polisiye romanlar okuyan Mrs. Mullet anlatmıştı yine.) Emekliliğini yarıda kesip dönmesin diye köylüler hâlâ dokuz günlük ibadetlerde bulunurlardı.

"Peki sana nasıl yardımcı olabilirim, şekerim?"

Hayatta gerçekten hor gördüğüm bir şey varsa, o da bana "şekerim" diye hitap edilmesidir. Başyapıtım *Tüm Zehirler Üzerine Bir Bilimsel İnceleme*'yi yazarken Siyanür'e geldiğimde "Kullanım Alanları" başlığının altına "Özellikle insana 'Şekerim' diye hitap edenlerin tedavisinde tesirlidir" cümlesini düşeceğim.

Yine de, Hayatımın Kuralları'ndan biri şöyledir: Bir şey istediğinde, diline hakim ol.

Cılız bir gülümsemeyle, "Gazete dosyalarınıza göz atmak istiyorum," dedim.

"Gazete dosyaları ha!" dedi su çağıltısı gibi bir sesle. "Aman aman, ne de çok şey biliyorsun sen, değil mi şekerim?"

"Evet," dedim mütevazı görünmeye çalışarak, "bilirim."

"Gazeteler Drummond Odası'ndaki raflarda kronolojik sırada duruyorlar. Arka batı tarafında, solda, merdiveni çıktıktan sonraki oda," dedi elini şöyle bir sallayarak.

"Teşekkür ederim," dedim, merdivene doğru usulca yürüyerek.

"Ama tabii geçen seneden daha eski bir şey istiyorsan, iş değişir. O zaman ek yapılardan birine bakman gerekecek. Hangi yılı arıyorsun?"

"Aslında bilmiyorum," dedim. Ama bir dakika - *biliyordum*! Yabancı, babamın çalışma odasında ne demişti?

"Twining - Moruk ölü - " Neydi o?

Yabancının kaypak sesini kafamın içinde duyabiliyordum: "Moruk ölü... otuz yıldır!"

"1920 senesi," dedim buz gibi bir serinkanlılıkla. "1920 senesinin gazete arşivinden faydalanmak istiyorum."

"Onlar muhtemelen hâlâ Tamir Kulübesi'ndedir - tabii fareler yemediyse." Bunu derken gözlüğünün üzerinden öyle bir bakış attı ki, farelerin bahsini duyunca kollarımı savura savura koşarak uzaklaşmamı bekliyormuş gibiydi.

"Ben bulurum," dedim. "Anahtar var mı?"

Miss Mountjoy masanın çekmecesini karıştırdıktan sonra Monte Cristo Kontu'ndaki Edmond ès'in zindancılarına ait olabilecek bir halka anahtarlık çıkardı. Anahtarı alıp neşeli neşeli şıkırdatarak kapıya yöneldim.

Tamir Kulübesi kütüphane ana binasına en uzak olan ek yapıydı. Nehrin kıyısında duran endişe verici derecede sarsak bu kulübe, bir yıpranmış tahta ve paslanmış oluklu teneke yığınından oluşuyordu, üstü de yosun ve sarmaşık kaplıydı. Otomobil galerisinin şaşaalı günlerinde arabaların yağ ve lastiklerinin değiştirildiği, dingillerinin yağ-

landığı ve alt kısımla ilgili diğer hassas ayarların yapıldığı atölyeydi burası.

O zamandan beri ise ihmal ve erozyon burayı bir keşişin ormandaki harap barakasına benzer bir yere dönüştürmüştü.

Anahtarı çevirdiğimde kapı yavaşça, epey gacırdayarak açıldı. Loş mekana adım attım ve üzeri ağır tahtalarla dolu olmasına karşın hâlâ odanın büyük bölümünü kaplayan derin tamir çukurunun etrafından epeyce pay bırakarak dolaştım.

Odaya hafif amonyakla karışık keskin ve miskimsi bir koku hakimdi, sanki döşeme tahtalarının altında küçük hayvanlar yaşıyormuş gibi.

Cow Lane'e en yakın duvarın yarısı, katlanır bir kapıyla kaplıydı. Bir zamanlar çukurun üzerine park edecek arabaları içeri almak için kıvrılıp açılan bu kapı şimdi demirlenmişti. Duvardaki dört pencerenin camı akıl sır ermez bir sebepten dolayı boyanıp kapatılmıştı. Kırmızı rengin arkasından içeri hafifçe güneş sızıyor ve bütün odaya kan kırmızısı, ürpertici bir ton veriyordu.

Geri kalan üç duvarda, ranza iskeletleri gibi yükselen dizi dizi ahşap raflar vardı, her birinde de tepeleme sararmış gazeteler yığılıydı. *Hinley Günlüğü, Batı Bölgeleri İlan Gazetesi, Sabah Postası*... Hepsi yıllarına göre diziliydi ve zamanla soluklaşmış bir el yazısıyla işaretlenmişti.

1920'yi bulmakta hiç zorlanmadım. En üstteki yığını kaldırdım; dişlenip ufalanmış gazete kağıdı parçacıkları kağıttan yapılma kar gibi yere doğru süzülürken, un değirmeninde patlama olmuşcasına yüzüme üşüşen tozun içinde boğulur gibi oldum.

Anlaşılan ufukta küvet ve kese görünüyordu bana, hoşuma gitse de gitmese de.

Kirli bir pencerenin yanında küçük bir çam masa duruyordu: tam da üzerine gazeteleri - birer birer olmak kaydıyla - serip bakabileceğim kadar ışık ve yer vardı.

Sabah Postası dikkatimi çekti: tıpkı *Times of London* gibi ön sayfası baştan aşağı ilan, minik haberler ve kayıp ilanlarıyla doluydu:

Kayıp: kasap ipiyle bağlanmış kahverengi kağıt paket.
Olaydan dolayı kahrolmuş sahibi için büyük manevi değeri vardır.
Bulan cömertçe ödüllendirilecektir.
Müracaat "Smith", The White Heart, Wolverston üzerinden

Ya da:

Sevgili: Geçen sefer bizi izliyordu. Önümüzdeki Salı aynı vakitte. Sabuntaşı da getir. Bruno.

DERKEN BİRDEN AKLIMA GELDİ! Babam Greyminster'da okumuştu... Greyminster da Hinley civarında değil miydi zaten? *Sabah Postası*'nı tekrar tabutuna fırlatıp *Hinley Günlüğü*'nün ilk dört sırasını indirdim.

Bu gazete haftada bir gün, Cuma günleri çıkıyordu. O yılın ilk Cuma'sı da yılın ilk gününe denk gelmişti, o yüzden gazetenin ilk sayısının üzerinde bir sonraki Cuma'nın tarihi bulunuyordu: sekiz Ocak, 1920.

Sayfalar tatil haberleriyle doluydu - Ana Kıta'dan Noel ziyaretçileri, Hanımlar Mihrap Birliği'nin ertelenmiş bir toplantısı, satılık "irice" bir domuz, The Grange'da Noel Ertesi kutlamaları, bir bira yapımcısının yük arabasının kayıp bir tekeri.

Mart ayının Mahkeme Oturumları, kasvetli bir hırsızlık, izinsiz avlanma ve saldırı kataloğuydu.

Sayfaları çevirmeye devam ettim, ellerim ben doğmadan yirmi yıl önce kurumuş mürekkeple giderek kararıyordu. Yaz mevsimi beraberinde Ana Kıta'dan yeni ziyaretçiler, açık pazar günleri, işçi arayışları, izci kampları, iki şenlik, birkaç da yeni yol çalışması önerileri

getirmişti.

Bu şekilde bir saat geçirdikten sonra ümidimi yitirmeye başlamıştım. Bunları okuyanlar insanüstü görme yeteneğine sahipti harhalde, yazı tipi öyle feci şekilde küçüktü ki. Buna uzun süre devam edersem başımın zonklamaya başlayacağından emindim.

Derken aradığını buldum:

Sevilen Öğretmen Düşüp Öldü

Pazartesi sabahı gerçekleşen elim kazada Oxford yüksek lisanslı, Hinley yakınlarındaki Greyminster Okulu'nda öğretmenlik yapan 72 yaşındaki Grenville Twining, Greyminster Anson Yurdu'nun saat kulesinden düşüp öldü. Olaya tanıklık edenler kazayı "izahı mümkün olmayan bir durum" olarak tarif ettiler.

"Korkuluğa tırmandı, cüppesini topladı ve bize avuç aşağı Roma selamı verdi. 'Vale!' diye seslendi bahçedeki çocuklarına," diyordu Greyminster son sınıf öğrencisi Timothy Greene, "...sonra bir de baktık, aşağı uçuyor."

"*Vale*" mi? Kalbim duracak gibi olmuştu. Ölmek üzere olan adamın suratıma fısıldadığı sözcüktü bu! "Elveda." Tesadüf olamazdı herhalde, değil mi? Bu kadarı da fazla tuhaftı artık. Mutlaka bir bağlantı olmak *zorundaydı* - ama neydi o bağlantı?

Hay lanet! Zihnim deli gibi çalışıyordu ama aklım adeta donup kalmıştı. Tamir Çukuru tahmin yürütme yeri değildi; bütün bunları daha sonra düşünebilirdim.

Okumaya devam ettim:

"Cüppesinin nasıl dalgalandığını hatırlıyorum da, bir meleği andırıyordu," diyor gözlerinde yaşlar biriken, kırmızı yanaklı Toby Lonsdale. Arkadaşları tarafından alıp götürüldükten sonra da az ileride, artık dayanamayıp hüngür hüngür ağlamaya başlıyor.

Mr. Twining bir süre önce kayıp bir posta pulundan dolayı polis tarafından sorgulanmıştı. Söz konusu pul, Penny Black'in eşsiz ve son derece kıymetli bir türüydü.

"Arada bir bağlantı yok," diyordu 1915'ten bu yana Greyminster'da okul müdürü olan Dr. Isaac Kissing. "En ufak bir bağlantı yok. Mr. Twining kendisini seven herkesçe büyük saygı duyulan, dahası çok da sevilen bir kişiydi."

Hinley Günlüğü'nün aldığı bilgiye göre her iki olay hakkındaki polis soruşturması da halen devam ediyor.

Gazetenin tarihi 24 Eylül 1920'ydi. Onu tekrar rafına koydum, dışarı çıktım ve kapıyı kilitledim. Elimde anahtarla geri döndüğümde Miss Mountjoy hâlâ masasında boş boş oturuyordu.

"Aradığını buldun mu şekerim?" diye sordu.

"Evet," dedim, ellerimdeki tozu göstere göstere silkeleyerek.

"Biraz daha bilgi alabilir miyim?" diye sordu mahçup bir edayla. "Böylece seni ilgili başka kaynaklara da yönlendirebilirim."

Çevirisi: Burnunu sokma arzusuyla yanıp tutuşuyordu.

"Hayır, teşekkür ederim, Miss Mountjoy," dedim.

Nedense birden kalbim yerinden sökülüp çıkarılmış ve yerine kurşundan yapılma sahtesi konmuş gibi bir his geldi üzerime.

"İyi misin, şekerim?" diye sordu Miss Mountjoy. "Biraz bitkin görünüyorsun da?"

Bitkin mi? Kusmak üzereymiş gibiydim.

Belki tedirginliktendi, belki de mide bulantısını savuşturmaya yönelik bilinçaltı bir girişim yüzünden... Ama kendimi birden ağzımdan şu sözcükler dökülürken buldum: "Greyminster Okulu'ndan Mr. Twining diye birini duydunuz mu hiç?"

Nefesini hızla içine çekti. Yüzü önce kızardı, sonra bozardı, sanki gözlerimin önünde alev alıp tutuşmuş da hızla bir kül yığınına dönmüş gibi. Kolunun yeninden dantel bir mendil çıkardı, iyice kıvır-

dı, ağzına tıktı ve bir süre orada oturup bacağının dizinden aşağısı kesilmek üzere olan bir on sekizinci yüzyıl denizcisi gibi ağzındaki danteli ısırarak iskemlesinde bir öne bir arkaya sallandı.

Sonunda başını kaldırıp hafif yaşlı gözlerle bana baktı ve titreyen bir sesle, "Mr. Twining annemin kardeşiydi," dedi.

altı

ÇAY İÇİYORDUK. MISS MOUNTJOY BİR YERLERDEN ezilip hırpalanmış teneke bir çaydanlık bulmuş, çantasını karıştırdıktan sonraysa Peek Freans marka darmadağın bir paket bisküvi çıkarmıştı.

Bir kitaplık merdivenine oturmuş, bu bisküvilerden yiyordum.

"Çok feciydi," dedi. "Dayım kendimi bildim bileli Anson Binası'nın idarecisiydi. Yurduyla ve çocuklarla gurur duyardı. Onları her zaman yapabileceklerinin en iyisini yapmaya teşvik etme konusunda hiçbir şeyden kaçınmazdı."

"Şaka yollu Jül Sezar'dan bile daha iyi Latince konuştuğunu söylerdi hep. Latince gramer kitabı Twining'den *Lingua Latina* - kendisi daha sadece yirmi dört yaşındayken basılmıştır bu arada - dünyanın dört bir yanında okullarda okutulan bir kitaptı. Hâlâ başucumda bu kitaptan bir tane tutarım, her ne kadar büyük kısmını okuyamasam da bana teselli veriyor: *quie, quae, quod* vesaire. Kelimelerin öylesine teskin edici bir sesi var ki."

"Grenville dayım hep bir şeyler organize ederdi: Çocukları bir münazara cemiyeti, bir bisiklet kulübü, bir iskambil grubu kurmaya teşvik etti. Epey hevesli bir amatör hokkabazdı da aynı zamanda ama bu konuda pek iyi değildi - her zaman kolunun yeninden hafifçe çık-

mış karo asını ve üzerinden sallanan küçük elastik parçayı görebilirdiniz. Ayrıca ciddi bir pul koleksiyoncusuydu, çocuklara pulların basıldığı ülkelerin tarihini ve coğrafyasını öğrenmeyi ve itinalı, düzenli albümler tutmayı aşılamıştı. Tüm bunlar çöküşünden önceydi."

Çiğnemeye ara verip orada öylece beklenti içinde oturdum. Miss Mountjoy adeta bir tür transa girmişti, cesaretlendirilmeden devam edecekmiş gibi de görünmüyordu.

Ufak ufak onun etkisi altına girmiştim. Benimle kadın kadına konuşmuştu, bunun üzerine ben de ona yenik düşmüştüm. Onun için üzülüyordum... gerçekten.

"Çöküşü mü?" diye sordum.

"Sinsice onun gözüne girmeyi başarmış birkaç feci oğlana güvenmek gibi büyük bir hata işledi. Onun muazzam pul koleksiyonuyla ilgileniyormuş numarası yapmışlardı, hatta Dr. Kissing'in, yani müdürün koleksiyonuyla daha da çok ilgileniyormuş gibiydiler. O günlerde Dr. Kissing, Penny Black - yani dünyanın ilk posta pulu - ve çeşitlemeleri konusunda dünyanın en önde gelen otoritesiydi. Kissing koleksiyonuna tüm dünya gıpta ile bakardı - üstelik bunu tartıp biçerek söylüyorum. Bu aşağılık yaratıklar Grenville Dayı'mı araya girip Müdür'ün pullarına bakabilecekleri özel bir sergi ayarlamaya ikna ettiler.

"Onlar koleksiyonun en değerli parçasını, az bulunur bir Penny Black'i incelerken, ayrıntıları şimdi aklımda değil ama, pul tahrip oldu."

"Tahrip mi oldu?" diye sordum.

"Yandı. Oğlanlardan biri yaktı. Şaka yapmış."

Miss Mountjoy çayını alıp, bir duman buklesi gibi pencereye doğru süzüldü ve bana epey uzun gelen bir süre boyunca dışarı baktı. Tam beni hepten unutmuş olduğu hissine kapılıyordum ki, yeniden konuştu:

"Elbette, bu faciadan dolayı dayım suçlandı..."

Dönüp gözlerimin içine baktı. "Hikâyenin geri kalanınıysa bu sabah Tamir Kulübesi'nde öğrendin zaten."

"Kendini öldürdü," dedim.

"Kendini *öldürmedi*!" diye haykırdı tiz bir sesle. Fincanla tabak elinden düşüp fayans zeminde paramparça oldular. "Öldürüldü!"

"Kimin tarafından?" diye sordum.

"O canavarlar tarafından!" dedi öfkeyle. "O pis canavarlar!"

"Canavarlar mı?"

"O oğlanlar! Onu onlar öldürdü, yaptıkları şeyin ellerine hançer alıp kalbine saplamaktan farkı yoktu."

"Kimdi peki bu oğlanlar... yani bu yaratıklar demek istiyordum. İsimlerini hatırlıyor musunuz?"

"Niçin bilmek istiyorsun? Buraya gelip bu hayaletleri diriltmeye ne hakkın var?"

"Tarihe meraklıyım da," dedim.

Kendisini bir trans halinden çıkmaya zorlarmışcasına elini gözlerinin önünden şöyle bir geçirdikten sonra, teskin edici verilmiş bir kadının sesiyle konuşmaya başladı:

"O kadar önceydi ki," dedi. "O kadar uzun zaman önceydi ki. Hakikaten hatırlamak dahi istemiyorum... Grenville dayım onların adlarını söylemişti, şeyden önce..."

"Öldürülmeden önce mi?" diye yokladım.

"Evet, doğru, öldürülmeden önce. Ne tuhaf, değil mi? Onca yılda içlerinden sadece birinin ismi aklımda kaldı, o da bana bir maymunu hatırlattığından... Zincirlenmiş bir maymun, hani şu laternalı, kafasında küçük bir kırmızı şapka, elinde de teneke bir fincan bulunan."

Minik sinirli bir kahkaha koyverdi.

"Jacko," dedim. Miss Mountjoy birisi tepesine balta indirmiş gibi kendini bırakıp oturdu. Fal taşı gibi gözlerle bakıyordu bana, sanki o an başka bir boyuttan cisimlenmişim gibi.

"Kimsin sen, küçük kız?" diye fısıldadı. "Buraya neden geldin?

Adın ne?"

"Flavia," dedim kapıda bir an duraklayıp. "Flavia Sabina Dolores de Luce." İşin "Sabina" kısmı doğruydu doğru olmasına; "Dolores"iyse oracıkta uydurmuştum.

BEN ONU PASLI UNUTULMUŞLUĞUNDAN kurtarana dek üç vitesli BSA Formda Kal'ım yıllar boyu bir alet edevat ambarında, kırık saksılar ve ahşap el arabaları arasında beklemişti. Buckshaw'daki başka birçok şey gibi o da bir zamanlar Harriet'e aitti. Harriet ona *l'Hirondelle*, yani "kuğu" adını takmıştı. Bense ona Gladys ismini vermiştim.

Gladys'in tekerlekleri inik, vitesleriyse kurumuş ve yağlanmak için yalvarıyordu ama üzerindeki lastik pompası ve selesinin arkasındaki siyah deri alet çantası sayesinde, başka hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Dogger'ın yardımıyla kısa sürede onu tamamen çalışır hale getirdim. Alet çantasının içinde *Her Yaştan Kadın İçin Bisiklet* adlı bir kitapçık bulmuştum. Yazarı Kadınlar Sağlık ve Güzellik Birliği lideri Prunella Stack idi. Kitapçığın kapağına siyah mürekkeple, güzel, kıvrımlı bir el yazısıyla *Harriet de Luce, Buckshaw* yazılmıştı.

Bazı zamanlar oluyordu ki Harriet adeta hiç gitmemiş gibiydi; her yerdeydi.

Tepeleme dolu St. Tancred kilise bahçesindeki yosun tutmuş mezar taşlarının yanından, yapraklı dar yollardan, tebeşir beyazı High Road'un ortasından geçerek ve açık kırlara çıkarak hızla eve dönerken, Gladys'in istediği gibi gitmesine izin verdim. Yanımda rüzgâr gibi vınlayan çalı çitlerini geçip yokuş aşağı hızla inerken, sadece beş yıl önce Leathcote'a inmeye geldiklerinde yine bu çalıları sıyırıp geçmiş olan Spitfire uçaklardan birinin pilotu gibi hissediyordum kendimi.

Kitapçıktan öğrendiğim kadarıyla *Oz Büyücüsü* filmindeki Miss Gulch gibi dimdik bir sırtla bisiklet sürer, farklı farklı arazilere girer çıkar ve derin derin soluk alırsam, sağlıktan Eddystone Feneri gibi

ışıldayacak ve hiçbir zaman sivilce derdi çekmeyecektim: bu son derece faydalı bilgiyi Ophelia'ya iletmekte hiç gecikmemiştim.

Bunun eşlikçisi niteliğinde, *Her Yaştan Erkek İçin Bisiklet* adında bir kitap olup olmadığını merak ettim. Ve eğer varsa, Erkekler Sağlık ve Yakışıklılık Birliği tarafından yazılıp yazılmadığını.

Babamın hep istediği o erkek çocukmuşum numarası yapıyordum. İstediğinde İskoçya'ya somon balığı tutmaya ve fundalıklarda tüfekle kaz avlamaya götürebileceği erkek çocuk; buz hokeyi oynasın diye Kanada'ya gönderebileceği erkek çocuk. Gerçi babam bunların hiçbirini yapmıyordu ama bir oğlu olsa yapardı diye düşünmek hoşuma gidiyordu.

Benim de ikinci adım onun gibi Laurence olurdu ve başbaşa kaldığımızda bana Larry derdi. Kim bilir hepimiz kız çıktığımızda ne kadar büyük hayal kırıklığına uğramıştı.

O korkunç Miss Mountjoy'a acaba çok mu zalimce davranmıştım? Çok mu kindarlık etmiştim? Sonuçta sadece zararsız ve yalnız bir kız kurusu değil miydi o? Acaba bir Larry de Luce daha büyük anlayış gösterir miydi?

"Hiç de bile!" diye bağırdım rüzgâra, ve uçarcasına giderken mırıldanmaya başladım:

Umba-çakka! Umba-çakka!
Umba-çakka-Bum!

Ama bunu yapınca kendimi hiç de öyle Lord Baden-Powell'ın izci çocuklarından biri gibi hissetmemiştim - kendimi ne kadar Ali-Kazaam'ın Biblo Prensi gibi hissediyorsam, o kadar izci gibi hissediyordum.

Bendim ben. Flavia'ydım. Ve kendimi seviyordum, başkası sevmese de.

"Çok yaşa Flavia! Ebediyyen Flavia!" diye bağırdım, Gladys'le

birlikte son sürat Mulford Kapısı'ndan inip Buckshaw'a giden kestane ağaçlarıyla dolu yola girerken.

Bu muhteşem kapı şahlanmış kartal başlı aslanlarıyla ve filigranlı siyah ferforjesiyle, bir zamanlar komşu Batchley malikanesini, yani "Kirli Mulfordlar"ın atalarının evini süslüyordu. Kapı 1790'da, Mulfordlar'dan birinin karısıyla kaçması üzerine Brandwyn de Luce'nin onu söküp kendi evine götürmesi sonucunda Buckshaw'un malı olmuştu.

Bir eşin çift kanatlı bir kapıyla ("Cennet'in berisindeki en iyi kapı," diye yazmıştı Brandwyn günlüğüne) değiştokuşu meseleyi çözüme ulaştırmış gibi görünüyordu çünkü Mulfordlar ve de Luceler, Mulford'ların sonuncusu olan Tobias malikaneyi Amerikan İç Savaşı patlak verdiğinde satıp Konfedere kuzenlerine yardımcı olmak üzere okyanusun öbür yakasına gidene dek çok iyi dost ve komşu olarak kalmışlardı.

"BİRAZ KONUŞALIM, FLAVIA," dedi Müfettiş Hewitt, ön kapıdan dışarı adım atarak.

Beni bekliyor muydu acaba?

"Elbette," dedim zarafetle.

"Neredeydin az önce?"

"Tutuklu muyum, Müfettiş?" Şakaydı tabii - anlar diye umuyordum.

"Sadece merak ettim."

Ceket cebinden bir pipo çıkardı, doldurdu ve bir kibrit çaktı. Kibritin onun yassı parmak uçlarına doğru yanışını izledim.

"Kütüphaneye gittim," dedim.

Piposunu yaktı, sonra da ucuyla Gladys'i işaret etti.

"Kitap görmüyorum."

"Kapalıydı."

"Ah," dedi.

Adamın çıldırtıcı bir durgunluğu vardı. Bir cinayet vakasının ortasında bile parkta gezintiye çıkmışcasına sakindi.

"Dogger'la konuştum," dedi. Tepkimi ölçmek için gözünü benden ayırmadığını fark ettim.

"Öyle mi?" dedim ama zihnim denizaltılarda dalışa geçmeden önce duyulan "Uaaaa!" türünden o uyarı sinyallerinden veriyordu.

Dikkat! diye düşündüm. Her adımına dikkat et. Acaba Dogger ona ne kadarını anlatmıştı? Çalışma odasındaki şu yabancı adam hakkında... Babamla tartışmaları hakkında... Tehditler hakkında...

Dogger gibilerinin en büyük sorunu buydu: ortada hiç sebep yokken birden yelkenleri suya indiriverirlerdi. Çalışma odasındaki yabancı hakkında Müfettiş'e ötmüş müydü acaba? Lanet olsun ona! Lanet olsun!

"Onu sabahın dördünde uyandırıp bahçede bir ceset var dediğini söylüyor. Doğru mu bu?"

Derin bir oh çektiğim belli olmasın diye nefesime güçlükle engel oldum, bunu yaparken az kalsın boğuluyordum. Teşekkürler sana, Dogger! Tanrı seni kutsasın, korusun, yüzü sana gülsün, daima! Ah ihtiyar, sadık Dogger. Sana güvenebileceğimi biliyordum zaten.

"Evet," dedim. "Doğru."

"Sonra ne oldu?"

Aşağı inip mutfak kapısından dışarı çıktık. Ona bedeni gösterdim. Yanında diz çöküp nabzı atıyor mu diye baktı."

"Bunu nasıl yaptı peki?"

"Elini boynuna koydu - kulağın altına."

"Hmm," dedi Müfettiş. "Peki atıyor muydu? Nabzı, yani?"

"Hayır," dedim.

"Hmm," dedi tekrar. "Sen de cesedin yanına diz çöktün mü?"

"Çökmüş olabilirim. Sanmıyorum ama... hatırlamıyorum."

Müfettiş not aldı. Görmesem de, ne yazdığını gayet iyi biliyordum: Sor: D. (1) F.'ye nabız atmıyor dedi mi? (2) F.'nin CY'nda (Ce-

set Yanında) diz çöktüğünü gördü mü?

"Anlaşılır bir durum bu," dedi. "Senin için bayağı bir şok olmuştur herhalde."

Yabancının şafağın ilk ışıklarının altında orada öylece yatışını gözlerimin önüne getirdim: çenesindeki hafifçe uzamış sakalları, kızıl saçlarının sabahın belli belirsiz esintisinde hafif hafif oynayışını, benzinin solukluğunu, uzanmış bacağını, titreyen parmaklarını, havayı emermiş gibi aldığı o son nefesi. Ve suratıma üflenmiş o sözcüğü... "Vale."

Tüm bunların bana verdiği heyecanı!

"Evet," dedim. "Kahrediciydi."

BESBELLİ SINAVDAN GEÇMİŞTİM. Müfettiş Hewitt mutfağa gitti, o sırada içerideki dedektifler Woolmer ve Graves, Mrs. Mullet'ın dedikodu ve marullu sandviç bombardımanı altında hazırlıklarını yapmakla meşguldü.

Ophelia ile Daphne de öğle yemeğine indiler. Büyük bir düşkırıklığıyla Ophelia'nın cildinin ender bir sıradışı berraklığa sahip olduğunu fark ettim. Karışımım geri mi tepmişti yoksa? Tuhaf bir kimya kazası gerçekleşmiş de, mucize bir yüz kremi mi üretmiştim?

Mrs. Mullet aceleyle gelip, söylene söylene çorba ve sandviçlerimizi sofraya koydu.

"Olmaz böyle şey," diyordu. "Zaten çıkış saatim geçti bütün bu curcuna yüzünden, Alf de evde beni bekliyor. Ne cesaretle bir de kalkmışlar da benden çöp tenekesini karıştırıp o çulluğu çıkarmamı istiyorlar?" dedi ürpererek, "...yok efendim tutacaklarmış da suretini çıkaracaklarmış. Olmaz böyle şey. Onlara çöpü gösterdim, dedim ki madem hayvan leşini o kadar istiyorsunuz, buyrun kendiniz bulup çıkarın; benim daha öğle yemeği hazırlamam gerekiyor. Sandviçlerinizi yiyin, canım. Haziran'da soğuk et gibisi yoktur - piknik kadar iyidir."

"Ölü çulluk mu?" diye sordu Daphne, dudağını kıvırırak.

"Miss Flavia'yla Albay'ın dünün arka kapı eşiğinde bulduğu. Hâlâ düşününce tüylerim diken diken oluyor, nasıl da orada gözleri donuk donuk yatmış duruyordu, gagası havaya dönük, ucunda da bir pul parçasıyla."

"Ned!" dedi Ophelia, masaya bir şaplak indererek. "Haklıymışsın, Daffy. Aşkının işareti bu!"

Daphne Paskalya yortusunda Altın Dal'ı okuyordu ve Ophelia'ya Güney Pasifik'ten kalma ilkel kur yapma adetlerinin bazılarının günümüzde de varlığını sürdürdüğünü söylemişti. Tüm mesele sabırlı olmaktan ibaret, demişti.

Boş gözlerle bir birine, bir öbürüne baktım. Ablalarımı hiç mi hiç anlamadığım zamanları üst üste koysanız, binlerce yıl ederdi.

"Ölüp taş gibi kaskatı kesilmiş, gagası yukarı bakan bir kuş. Bunun neresi aşk işareti?" diye sordum.

Daphne kitabının arkasına saklandı, Ophelia ise hafifçe kızardı. Onları çorbalarına doğru kıs kıs güler halde bırakıp, masadan usulca kalktım.

"MRS. MULLET," dedim, "Müfettiş Hewitt'e İngiltere'de Eylül ayına kadar su çulluğu görülmez dememiş miydiniz?"

"Çulluk, çulluk, çulluk! Bugünlerde başka bir şey duymaz oldum, hep çulluk. Biraz kenara kayın, lütfen - silinmesi gereken yerde duruyorsunuz."

"Neden peki? Neden Eylül'den önce çulluk görülmüyor burada?"

Mrs. Mullet doğruldu, fırçasını kovanın içine bıraktı ve sabunlu ellerini önlüğüne sildi.

"Çünkü başka yerdeler," dedi muzaffer bir edayla.

"Nerede?"

"Yani canım... şu göç eden diğer kuşlar gibiler onlar da işte. Kuzeyde bir yerdeler. Ne bileyim, belki de Noel Baba'yla çay içiyorlar-

dır."

"Kuzey derken, ne kadar kuzeyi kastediyorsunuz? İskoçya gibi mi?"

"İskoçya ha!" dedi küçümseyerek. "Yok canım, hayır. Alf'imin ikinci kız kardeşi bile tatillerde İskoçya'ya kadar gitmeyi başarıyor, çulluk falan da değil üstelik."

"Ama kocası öyle," diye ekledi.

Kulaklarımda bir uğultu vardı, sonra birden bir şey tık diye yerine oturdu.

"Peki ya Norveç?" diye sordum. "Su çulluğu yazları Norveç'te geçiriyor olabilir mi?"

"Sanırım olabilir, canım. Açıp bakman gerekiyor."

Evet! Müfettiş Hewitt, Dr. Darby'ye bahçedeki adamın Norveç'ten gelmiş olduğuna inanmak için ellerinde geçerli sebep bulunduğunu söylememiş miydi? Bunu nasıl biliyor olabilirlerdi ki? Sorsam Müfettiş bana söyler miydi acaba?

Muhtemelen hayır. Bu durumda bilmeceyi kendi başıma çözmem gerekecekti.

"Yürü bakalım," dedi Mrs. Mullet. "Bana bu kapıyı bitirene kadar eve gitmek yok, saat bir oldu bile. Zavallı Alf'in hazım sistemi şoka uğramıştır herhalde."

Arka kapıdan çıktım. Polis ve tıbbi tetkikçi gitmiş, cesedi de beraberlerinde götürmüşlerdi ve bahçe şimdi tuhaf bir şekilde boş görünüyordu. Dogger ortalıklarda yoktu, biraz düşünmek için duvarın alçak bir bölümüne oturdum.

Ned ölü çulluğu kapı eşiğine Ophelia'ya aşkının bir işareti olarak mı bırakmıştı? Besbelli Ophelia'nın bundan emin bir hali vardı. Eğer gerçekten Ned idiyse, kuşu nereden bulmuştu?

İki buçuk saniye sonra Gladys'i kaptım, bacağını selesinin üzerinden attım ve o gün ikinci kez rüzgâr gibi köye doğru gitmeye başladım.

Hızlı olmak hayati önem taşıyordu. Bishop's Lace'te kimsenin henüz yabancının ölümünden haberi olamazdı. Sonuçta polis kimseye söylemezdi - ben de söylememiştim.

Mrs. Mullet temizlik işini bitirip de köye yürüyene dek dedikodu başlamazdı. Ancak eve bir vardı mı, Buckshaw'daki cinayetin haberi veba gibi yayılacaktı. Bilmem gerekeni öğrenmek için tam o zamana kadar vaktim vardı.

yedi

BEN PATİNAJ YAPARAK DURUP GLADYS'İ YIPRANMIŞ bir dizi keresteye yasladığımda, Ned hâlâ han bahçesinde çalışıyordu. Bira fıçılarıyla işi bitmiş, şimdi de park edilmiş halde duran bir kamyonun arkasından değirmentaşı büyüklüğünde peynirleri indirmekteydi.

"Hey, Flavia," dedi beni gördüğünde, çalışmaya ara vermek için eline geçen bu fırsatın üstüne atlayarak. "Biraz peynir ister misin?"

Daha ben cevap veremeden cebinden epey tehlikeli görünen bir çakı çıkarıp korkutucu bir rahatlıkla bir dilim Stinton kesmişti bile. Kendine de bir dilim kesti ve Daphne'nin "gürültülü bir haz" diye nitelendireceği bir şekilde oracıkta yemeye koyuldu. Daphne ileride bir romancı olacak, o yüzden de günlük okuması sırasında dikkatini çeken deyişleri eski bir muhasebe defterine not ediyor. "Gürültülü haz", o defterin yapraklarına gizlice göz attığım son seferden aklımda kalmıştı.

"Eve uğradın mı?" diye sordu Ned, bana gözünün ucuyla utangaç utangaç bakarak. Lafın nereye varacağını anlamıştım. Evet anlamında başımı salladım.

"Ee, Miss Ophelia nasıl oldu peki? Doktor uğradı mı?"

"Evet," dedim. "Yanılmıyorsam bu sabah kontrole geldi."

Ned kandırmacamı tamamen yutmuştu.

"Hâlâ yeşil, öyle mi?"

"Eskisine kıyasla biraz sarıya döndü," dedim. "Kuprikten bir ton daha sulfurik."

Tıpkı elmanın içine konmuş bir at hapı gibi, detayla sarmalanmış bir yalanın da daha kolay yutulduğunu öğrenmiştim. Ancak bu defa laf ağzımdan çıkar çıkmaz biraz abartıya kaçtığımı anladım.

"Amma yaptın, Flavia!" dedie Ned. "Sen de iyice dalga geçiyorsun benle."

Becerebildiğim en kıt anlayışlı, en alık gülümsememi yolladım ona.

"Foyamı meydana çıkardın, Ned," dedim. "Suçumu kabul ediyorum."

Sırıtışımın tuhaf bir kopyası belirdi yüzünde. Bir an benimle dalga geçiyor sandım ve sinirlenmeye başladım. Fakat sonra numaramı anladığına gerçekten memnun olduğunun farkına vardım. Fırsat bu fırsattı.

"Ned," dedim, "sana son derece kişisel bir soru sorsam, cevap verir misin?"

Sorumu idrak edene kadar bekledim. Ned'le iletişim kurmak, Moğolistan'daki yavaş okuyan biriyle telgraflaşmaya benziyordu.

"Tabii ki cevap veririm," dedi, ama gözündeki muzip bir ışıltı bana az sonra gelecek olan şeyin ipucunu vermişti bile. "Tabii, doğruyu söylemeyebilirim."

İkimiz de uzun uzun güldükten sonra, işe koyuldum. Ağır bombardımanla başlayacaktım.

"Ophelia'ya fena halde tutkunsun, değil mi?"

Ned dişlerini emer gibi bir hareket yaptı ve bir parmağını yakasının iç tarafında gezdirdi. "Çok hoş kız, o kadarını teslim etmeliyim."

"Ama bir gün onunla saz çatılı bir kulübeye yerleşip bir dolu çocuk büyütmek istemez misin yani?"

Şimdi Ned'in boynu, aşağıdan yukarı doğru giderek kızaran bir sütuna dönmüştü, tıpkı alkollü termometre gibi. Birkaç saniye sonra çiftleşme amacıyla gırtlağını şişiren kuşlara benzemeye başladı. Ona yardım elini uzatmaya karar verdim.

"De ki seni görmek istiyor ama babası izin vermiyor. De ki kız kardeşlerinden birinin bu konuda yardımı dokunabilir."

Yüzündeki kızarıklık hemen geçmeye başladı. Ağlayacak sandım.

"Cidden mi, Flavia?"

"Cidden," dedim.

Ned nasırlı parmaklarını uzatıp elimi şaşırtıcı bir yumuşaklıkla sıktı. Bir ananasla el sıkışmaya benziyordu bu.

"Dostluk Parmakları," dedi, artık her ne demekse.

Dostluk Parmakları mı? Ay ışığında kilise bahçelerinde ve kuytu korularda buluşan bir kırsal kardeşliğin gizli el sıkışma biçimi falan mıydı bu? Şimdi o kardeşliğe alınmıştım da çalı çitlerin arasında düzenlenen tarif edilemeyecek kadar kanlı geceyarısı ayinlerinde mi yer alacaktım? İlginç bir ihtimale benziyordu bu.

Ned bana korsan bayrağının üzerindeki kurukafa gibi gülümsüyordu. Harekete geçtim.

"Dinle," dedim ona. "Ders Bir: Sevdiğin kişinin kapısına ölü kuş bırakma. Bu ancak kur yapan bir kedinin yapacağı bir şey."

Ned boş gözlerle baktı.

"Bir iki kere fark eder umuduyla çiçek bıraktıydım," dedi. Bunu bilmiyordum; evdeki kimse fark etmeden Ophelia o buketleri kapmış ve bakıp bakıp düşüncelere dalma amacıyla kaptığı gibi kendi odasına götürmüş olmalıydı.

"Ama ölü kuşlara gelince, asla. Beni tanırsın, Flavia. Hayatta öyle bir şey yapmam."

Bir an durup düşününce haklı olduğunu hemen anladım; gerçekten de onu tanıyordum ve gerçekten de böyle bir şey yapmazdı. Ancak bir sonraki sorum, şans eseri isabetli bir soru oldu.

"Peki Mary Stoker senin Ophelia'ya tutulduğunu biliyor mu?" Bu tabiri sinemada bir Amerikan filminde - ya *St. Louis'de Buluşalım* ya da *Küçük Kadınlar* - kapmıştım, ilk defa şimdi önüme kullanma fırsatı çıkıyordu. Daphne gibi ben de kelimeleri hatırlıyordum ama onları not ettiğim bir muhasebe defterim yoktu.

"Mary'nin bu işle ne alakası var? Tully'nin kızı o, o kadar."

"Bırak şimdi, Ned," dedim. "Sabah o öpücüğü gördüm, buradan... geçerken."

"Biraz teselliye ihtiyacı vardı, o kadar. Bundan öte bir şey değildi."

"Arkasından her kim yaklaştıysa o yüzden mi?"

Ned ayağa sıçradı. "Hay lanet!" dedi. "Mary onu kimsenin duymasını istemez."

"Çarşafları değiştirirken hani?"

"Sen bir şeytansın, Flavia de Luce!" diye kükredi Ned. "Uzak dur benden! Evine git!"

"Anlat ona, Ned," dedi bir ses usulca. Döndüğümde Mary'yi kapıda dururken gördüm.

Bir eliyle kapı dikmesine yaslanmıştı, öbür eliyse Tess gibi bluzunun boynunu çekiştiriyordu. Yakından baktığımda çiğ kırmızı elleri ve ısrarla kısık duran gözlerini gördüm.

"Anlat ona," diye tekrar etti. "Artık ne fark eder ki senin için, değil mi?"

Mary'nin beni sevmediğini hemen anladım. Bir kızın başka bir kızın onu sevip sevmediğini ânında anlayabildiği, hayatın bir gerçeği. Feely erkeklerle kadınlar arasında kapalı bir telefon hattı bulunduğunu ve telefonu kimin kapatmış olduğunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğimizi söylüyor. Söz konusu bir oğlan oldu mu âşık mı yoksa öğürüyor mu ayırt edemiyorsun, ama bir kız söz konusu oldu mu ilk üç saniyede anlıyorsun. Kızlar arasında sessiz ve hiç dinmeyen bir görünmez sinyal akışı var, tıpkı kıyıyla denizdeki gemi arasındaki yük-

sek frekans telsiz mesajları gibi. İşte bu gizli noktalar ve çizgiler Mary'nin benden nefret ettiği sinyalini veriyordu.

"Hadisene, anlat!" diye bağırdı Mary.

Ned iyice bir yutkunup ağzını açtı ama hiç ses çıkmadı.

"Sen Flavia de Luce'sin, değil mi?" dedi Mary. "Hani şu Buckshaw'daki tayfadan." Yüzüme pasta fırlatır gibi söylemişti bunu.

Toprak beyinin hanesinden, akraba evliliği ürünü, el üstünde tutulmaya muhtaç bir nankörmüşüm gibi salak salak baş salladım. En iyisi onun beklentisine uygun davranmak, diye düşündüm.

"Benle gel," dedi Mary, eliyle işaret ederek. "Çabuk ol - ve sesini çıkarma."

Önde o, arkada ben, karanlık bir taş kilere girdik ve döne döne üst kata çıkan, etrafı kapatılmış dik bir merdivene geldik. Merdiven eskiden muhtemelen çamaşır dolabı olan bir yere açılıyordu: yüksek kare dolabın rafları kimyasal temizlik malzemeleriyle, sabunlarla ve parafinle doluydu şimdi. Bir köşede paspaslarla süpürgeler dağınık bir hâlde, buram buram fenol kokusunun içinde duruyorlardı.

"Şşt!" dedi Mary, kolumu sertçe sıkarak. Az önce çıktığımız merdivenden tok ayak sesleri yaklaşıyordu. Paspasları devirmemeye dikkat ederek bir köşeye yapıştık.

"Bir Cotswold atının ödülü kazanması ha, işte onu anca çıkmaz ayın son Çarşamba'sında görürüz, efendim! Ben sizin yerinizde olsam Denizyıldızı'yla şansımı denerdim, lambayı haleden ayıramayan Londralı kıytırık bir züppeden de tüyo falan almazdım!"

Tully'ydi bu, birisiyle gizli at yarışı tüyoları değiştokuş ediyordu. Epson Downs'dan duyulabilecek bir sesle. Başka bir ses bir şeyler mırıldandı, sonunda bir kahkahadır koptu ve ayak sesleri lambri kaplı koridorlarda giderek uzaklaştı.

"Hayır, bu taraftan," diye fısıldadı Mary, kolumu çekiştirerek. Köşeyi dönüp dar bir koridora çıktık. Cebinden bir dizi anahtar çıkardı ve sessizce soldaki kapıyı açtı. İçeri girdik.

Muhtemelen Kraliçe Elizabeth 1592'de bir yaz gezisinde Bishop's Lacey'ye uğradığından beri değişmemiş bir odadaydık. İlk gözüme çarpanlar ağaç bir tavan, alçı paneller, içerisi hava alsın diye hafif aralık bırakılmış minicik bir pencere ve okyanus dalgaları gibi yükselip alçalan geniş döşeme tahtalarıydı.

Bir duvarın kenarında sallanmasın diye bir ayağının altına ABC Demiryolu Rehberi (Ekim 1946) konmuş eski püskü bir tahta masa vardı. Masanın üstündeyse pembe ve krem renklerinde bir ibrik ve maşrapa, bir tarak, bir fırça ve küçük bir siyah deri çanta duruyordu. Açık pencerenin yakınında bir köşede tek parçalık bir bagaj vardı: sertleştirilmiş maddeden yapılma, ucuz görünüşlü, üzeri renkli etiketlerle kaplı bir sandık bavul. Yanında da çubuklarından biri eksik bir iskemle. Odanın öbür tarafında kermeslik kalitede ahşap elbise dolabı duruyordu. Bir de yatak.

"Burası," dedi Mary. Bizi içeri kilitlediği sırada, dönüp ona ilk kez dikkatle baktım. İsli camdan gelen bulaşık suyu misali gri ışıkta az önce han bahçesinde günışığında gördüğüm kırmızı elli kızdan daha büyük, daha sert ve daha soğuk görünüyordu.

"Sanırım hiç bu kadar küçük bir odaya girmemişsindir, değil mi?" dedi küçümsemeyle. "Siz Buckshaw'dakiler arada bir Bedlam'a uğramayı seviyorsunuzdur herhalde , ha? Oradaki kaçıklara bakmak için - kafeslerimizde nasıl yaşıyoruz görmek için. Bize bisküvi falan atmak için."

"Neden bahsettiğini anlamıyorum," dedim.

Mary kızgın bakışlarının delici etkisine tamamen maruz kalabilmem için iyice bana doğru döndü. "Şu senin ablan var ya - Ophelia - hani Ned seni ona mesaj iletesin diye gönderdi, inkâr edeyim falan da deme sakın. Beni paçozun teki sanıyor, halbuki hiç de değilim."

İşte o anda o beni sevmese de ben Mary'yi sevdiğime karar verdim. Paçoz kelimesini bilen biri, dostluğu kazanılmaya değer biridir.

"Dinle," dedim, "mesaj falan yok ortada. Ned'e söylediklerim asıl

amacımı gizlemek içindi sadece. Bana yardım etmelisin, Mary. Biliyorum ki sen edersin. Buckshaw'da bir cinayet işlendi..."

Söylemiştim işte!

"...ve şimdilik senle benim dışımızda kimse bilmiyor bunu - bir de katilin dışında tabii."

Bana en fazla üç saniye baktıktan sonra, sordu: "Kimmiş ölen peki?"

"Bilmiyorum. O yüzden buradayım ya zaten. Ama bana öyle geliyor ki salatalıkların ortasında birinin cesedi bulunduysa ve polis bile onun kim olduğunu bilmiyorsa, bu civarda adamın kalma ihtimali en yüksek olan yer burasıdır, Onüç Ördek. Yani tabii hakikaten bu civarda bir yerde kalıyorsa. Bana kayıt defterini getirebilir misin?"

"Getirmeme gerek yok," dedi Mary. "Şu anda tek bir misafirimiz var, o da Mr. Sanders."

Mary'yle konuştukça onu daha da çok seviyordum.

"Burası da onun odası," diye faydalı bir bilgi verdi.

"Nereli bu adam?" diye sordum.

Yüzüne sıkıntılı bir ifade geldi. "Bilmiyorum açıkçası."

"Daha önce hiç buraya uğramış mıydı?"

"Bildiğim kadarıyla hayır."

"O hâlde mutlaka kayıt defterine bakmam gerekiyor. Lütfen, Mary! Lütfen! Çok önemli! Kısa süre sonra polis buraya gelecek, ondan sonra da çok geç olacak."

"Deneyeyim..." dedi ve kapıyı açıp usulca odadan dışarı çıktı.

O gider gitmez elbise dolabının kapısını çekip açtım. Bir çift tahta askılık dışında tamamen boştu. Ben de dikkatimi, sandık bavula çevirdim. Üzeri bir geminin gövdesine yapışmış midyeler gibi etiketlerle kaplıydı. Ancak bu rengarenk kabukluların adları vardı: Paris, Roma, Stockholm, Amsterdam, Kopenhag, Stavanger - ve daha niceleri.

Üzerindeki kilidi bir yokladım. Beklemediğim bir şekilde, kilitli

değildi! Kilidin ortada birleşen iki yarısı kolayca birbirlerinden ayrıldı ve kendimi Mr. Sanders'ın eşyalarıyla karşı karşıya buldum: mavi bir serj ceket, iki gömlek, kahverengi bir Oxford pantolon (mavi serjle mi? İkisinin gitmeyeceğini ben bile biliyordum!) ve bana *Radio Times*'da gördüğüm G. K. Chesterton fotoğraflarını hatırlatan sarkık kenarlı, teatral bir şapka.

Sandığın bölmelerini açtım, ama bunu yaparken içindekileri dağıtmamaya özen gösterdim. Eşyalar arasında bir çift saç fırçası (taklit bağadan yapılma), bir jilet (Valet AutoStrop), bir tüp tıraş kremi (Morning Pride Fırçasız), bir diş fırçası, diş macunu (timol: "diş çürümesine sebep olan bakterileri durdurma konusunda özellikle tavsiye edilir), tırnak makası, düz bir tarak (selüloit) ve bir çift kare biçimli kol düğmesi vardı (Whitby siyahı, üzeri de gümüş rengiyle iki harf işlemeli: *HB*) .

HB mi? Burası Mr. Sanders'ın odası değil miydi? *HB* neye karşılık geliyordu ki acaba?

Kapı birden açıldı ve bir ses kızgınlıkla fısıldadı, "Ne yapıyorsun?"

Ödüm patlıyordu az daha. Mary'ydi gelen.

"Kayıt defterini alamadım. Babam - ama Flavia! Misafirin eşyalarını karıştıramazsın öyle! İkimizin de başını belaya sokacaksın. Hemen bırak şunu."

"Peki peki tamam," dedim ceketin ceplerini karıştırmayı bitirerek. Boştular zaten. "Mr. Sanders'ı en son ne zaman gördün?"

"Dün. Burada. Öğlen."

"Burada mı? Bu odada mı?"

Yutkundu ve gözlerini kaçırarak başını evet anlamında salladı. "Çarşaflarını değiştiriyordum ki arkamdan yaklaşıp beni tuttu. Çığlık atmayayım diye eliyle ağzımı kapadı. İyi ki babam tam o sırada bahçeden beni çağırdı. Şaşırdı o zaman. Ben de şöyle bir - iki tane temiz tekme savurmadım sanma ama ha. O pis pençeleri yok mu, ıyy!

Elimden gelse gözlerini oyardım onun."

Bana kendini kaptırıp biraz ileri gitmiş gibi bir ifadeyle baktı; sanki birdenbire aramızda koca bir sosyal uçurum oluşmuştu.

"Ben olsam gözlerini oyar, deliklerini emerdim."

Gözlerini dehşetle iri iri açtı.

"John Marston," diye açıkladım. "*Hollandalı Yosma*, 1604."

Aşağı yukarı iki yüz yıllık bir sessizlik oldu. Sonra Mary birden kıkırdamaya başladı.

"Sen de tamsın ha!" dedi.

Uçurumun üzerinden bir köprü uzanmıştı.

"İkinci Perde," diye ekledim.

Birkaç saniye sonra ikimiz iki büklüm olmuş, elimizi ağzımıza kapatmış odada tepiniyor, bir yandan da eğitilmiş foklar gibi bir ağızdan hırıldaya hırıldaya gülüyorduk.

"Feely bir keresinde battaniyelerin altında meşale ışığında okumuştu bize," dedim ve nedendir bilinmez, bu bize daha da komik geldi ve gülmeye kaldığımız yerden devam ettik, neredeyse kahkahadan felç olana kadar.

Mary kollarını etrafıma dolayıp beni ezercesine kucakladı. "Alemsin, Flavia," dedi. "Cidden öylesin. Gel gel - şuna bir bak."

Masanın oraya gitti, siyah deri çantayı aldı, bağcığını çözüp kapağını kaldırdı. Çantanın içinde altışardan iki dizi, toplam on iki küçük cam şişe vardı. On biri sarımtrak bir sıvıyla ağzına kadar doluydu; on ikincisi ise ancak çeyreğine kadar. İki şişe sırasının arasında bir yuvarlağın yarısı biçiminde bir girinti vardı, sanki tüp şeklinde bir nesne eksikmiş gibi.

"Ee, ne diyorsun?" diye fısıldadı, Tully'nin sesi uzaklarda bir yerde belli belirsiz gürlerken. "Zehir midir acaba? Bizim Mr. Sanders bir tür Dr. Crippen olabilir mi?"

Bir kısmı dolu şişeyi açıp burnuma götürdüm. Yara bandının üzerine sirke dökülmüş gibi kokuyordu: Kekremsi bir protein kokusu,

sanki yan odada bir alkoliğin saçı yanıyormuş gibi.

"İnsülin," dedim. "Şeker hastası."

Mary bana boş gözlerle baktı. Tam o anda Arşimet'in banyo küvetinde "Evreka!" diye haykırdığında neler hissettiğini anladım. Mary'nin koluna yapıştım.

"Mr. Sanders kızıl saçlı mı?" diye sordum.

"Hem de kıpkızıl. Nereden bildin?"

Bana başında örtüsü, boynunda şalı ve elinde kristal küresiyle kilise yortusuna katılmış bir Madam Zolanda'ymışım gibi bakıyordu.

"Zekice bir tahmin," dedim.

sekiz

"VAY CANINA!" DEDİ MARY, MASANIN ALTINA UZANIP metal bir çöp kutusu çıkararak. "Bunu neredeyse unutuyordum. Babam bunu dökmediğimi bir bilse derimi yüzüp hamak yapar ha. Sürekli mikroplardan bahsedip duruyor, halbuki insan ona baktığında hiç öyle biri olduğunu anlamaz. İyi ki geç olmadan hatırladım - off! Şu iğrençliğe bak."

Yüzünü ekşiterek çöp kutusunu kolunun yettiğince kendinden uzaklaştırdı. Uzanıp içine baktım - temkinli bir şekilde. Başkalarının çöpüne burnunuzu soktuğunuzda başınıza ne geleceğini bilemezsiniz.

Çöp kutusunun dibi hamur işi parçaları ve kırıntılarıyla doluydu: kap içinde falan değildiler, yiyene fazla gelip öylece atılmış gibi görünüyorlardı. Bir turtanın artıklarına benziyordu manzara. Ben elimi sokup parçalardan birini çıkarırken Mary öğürür gibi bir ses çıkarıp başını çevirdi.

"Şuna bak," dedim. "Kıtırı bu, görüyor musun? Şu tarafı fırından altın kahverengi olmuş, bir tarafında da turta süslemeleri gibi küçük hamur kıvrımları var. Şuradaki öbür parçalar da dipteki sert tabanından: Daha beyaz ve daha ince. Pek yumuşak değil galiba, değil mi?

"Yine de," dedim, "Karnım zil çalıyor. Bütün gün yemediğinde

insanın gözüne her şey güzel görünüyor."

Turtayı kaldırıp ağzımı açtım, mideye indirmeye niyetliymişim gibi.

"Flavia!"

Ufalanmakta olan kargo açık ağzıma doğru yarı yoldayken, durdum.

"Ha?"

"Sen yok musun sen!" dedi Mary. "Ver şunu bana. Atayım."

İçimden bir ses bana bunun Kötü Fikir olduğunu söylüyordu. Başka bir ses ise parçalanmış turtanın dokulunmaması gereken, Müfettiş Hewitt ile iki dedektif tarafından bulunmak üzere bırakılması gereken bir delil olduğunu söylüyordu. Bu ikinci seçeneği bir an ciddi olarak düşündüm.

"Kağıdın var mı?" diye sordum.

Mary başını iki yana salladı. Elbise dolabını açtım ve parmak ucumda yükselerek, elimle üst rafı yokladım. Tam da tahmin ettiğim gibi, rafın üstüne kaplama niyetine bir gazete kağıdı serilmişti. Tanrı senden razı olsun, Tully Stoker!

Turtanın büyükçe artıklarını, parçalamamaya dikkat ederek usulca *Daily Mail*'in üzerine aktardıktan sonra gazeteyi katlayıp küçük güzel bir paket haline getirdim ve cebime koydum. Mary tek bir kelime etmeden, tedirgin tedirgin beni seyretti.

"Laboratuvar testi," dedim esrarlı bir edayla. Doğruyu söylemek gerekirse, bu tiksinti verici şeyle ne yapacağıma dair en ufak bir fikrim yoktu. Daha sonra bir şeyler düşünecektim artık, ama şu anda Mary'ye kimin duruma hakim olduğunu göstermek istiyordum.

Çöp kutusunu yere koyarken, dibindeki ani bir kıpırtı beni irkiltti. Midemin bedenimin içinde bir perende attığını inkar edemeyeceğim. Ne vardı ki orada? Kurtçuklar mı? Fare mi? İmkansız: O kadar büyük bir şeyi atlamış olamazdım.

Temkinli bir şekilde kutunun içine baktım. Evet, gerçekten de di-

binde bir şey kıpırdıyordu. Bir tüy! Odadaki hava akımıyla hafif hafif, neredeyse fark edilemez bir şekilde hareket ediyordu; ağaç dalındaki ölü bir yaprak gibi bir öne bir arkaya dalgalanıyordu - ölü yabancının kızıl saçı sabah esintisinde nasıl dalgalanıyorsa aynı öyle.

Daha bu sabah mıydı adamın ölümü? Bahçedeki o tatsız olayın üzerinden sonsuz bir zaman geçmiş gibiydi. Tatsız olaymış, ha? Amma da yalancısın Flavia!

Mary'nin dehşet dolu bakışları arasında kutunun içine uzandım, tüyü ve sivri ucunun saplanmış olduğu hamur parçasını çıkardım.

"Bunu görüyor musun?" dedim, Mary'ye doğru uzatarak. Haçla tehdit edilmiş Dracula gibi geri çekildi. "Eğer tüy çöp kutusunun içindeki hamur parçasının üstüne düşmüş olsaydı, böyle saplı durmazdı."

"Yirmi dört siyah kuş, pişmiş bir turtada," diye alıntı yaptım. "Görüyor musun?"

"Öyle mi diyorsun?" diye sordu Mary, gözleri fal taşı gibi açılarak.

"Aynen öyle , Sherlock," dedim. "Bu turtanın dolgu malzemesi kuşmuş, sanırım hangi tür olduğunu rahatlıkla tahmin edebiliriz."

Yine onu Mary'ye doğru uzattım. "Kral'ın önüne koymak için ne kadar güzel bir yemek, değil mi?" dedim. Bu sefer sırıttı.

Hamur parçalı tüyü yeniden cebime koyarken, Müfettiş Hewitt'e de aynı şeyi yapayım diye düşündüm. Evet! Bu vakayı çözüp ona renkli kurdelelerle sarmalanmış halde sunacaktım.

"Senin bir daha buraya çıkınana gerek yok," demişti bana düdük. Ne arsızlık ama!

Şimdi gösterecektim ona işte!

İçimden bir ses bana Norveç'in kilit nokta olduğunu söylüyordu. Ned Norveç'e gitmemişti hiç, üstelik bana kapımıza su çulluğunu bırakmadığına yemin etmişti ve ona inanıyordum. Bu yüzden o ihtimal söz konusu değildi - en azından şimdilik.

Yabancı Norveç'ten gelmişti, yaygın deyimle en yetkili ağızdan duymuştum bunu! Binaenaleyh ("bundan dolayı" demek bu), yabancı o çulluğu yanında getirmiş olabilirdi.

Bir turtanın içinde.

Evet! Mantıklıydı bu! Ölü bir kuşu meraklı bir gümrük müfettişine çaktırmadan geçirmenin daha iyi yolu mu olurdu?

Bir adım daha kalmıştı, sonra tamamdık: Müfettişe de Norveç konusunu nereden bildiğini soramıyorsak, yabancıya da soramıyorsak (doğal olarak, ölmüş olduğu için), o zaman geriye kim kalıyordu?

Birden tüm manzara önüme serildi, muhtemelen insan bir dağın tepesinden etrafı nasıl görüyorsa - Harriet nasıl gördüyse - o şekilde.

Bir kartalın avını gördüğü şekilde.

Zevkten kendimi kucakladım. Yabancı Norveç'ten gelip kahvaltıdan önce kapımıza ölü bir kuş bıraktıysa, ardından da geceyarısından sonra babamın çalışma odasında ortaya çıktıysa, pek uzak bir yerde kalıyor olamazdı. Buckshaw'a yürüme mesafesinde bir yerde kalıyordu herhalde. Tam da burası, Onüç Ördek'teki bu oda gibi bir yerde.

Şimdi emindim işte: salatalıkların arasındaki ceset Mr. Sanders'tı. Ona en ufak bir şüphe olamazdı.

"Mary!"

Yine Tully'ydi bu, bir boğa gibi böğürüyordu. Üstelik bu defa kapının hemen dışındaymış gibiydi.,

"Geliyorum, baba!" diye bağırdı Mary, çöp kutusunu kaparak.

"Çık buradan," diye fısıldadı bana. "Beş dakika bekledikten sonra arka merdivenden aşağı in - geldiğimiz yoldan."

Hemen çıktı, az sonra koridorda Tully'ye birinin çöp kutusunu fena pisletmiş olduğunu, o yüzden de iyice bir temizlemek istediğini açıklıyordu.

"Birileri Onüç Ördek'te kaptıkları mikroplardan ölsün istemeyiz

herhalde, di mi baba?"

Çabuk öğreniyordu.

Beklerken sandık bavula bir kez daha baktım. Parmaklarımı rengarenk etiketlerin üzerinde gezdirip nerelere uğradığını ve Mr. Sanders'ın her bir şehirde neler yaptığını hayal etmeye çalıştım: Paris, Roma, Stockholm, Kopenhag, Stavanger. Paris kırmızı, beyaz ve mavi renkteydi, Stavanger de öyle.

Stavanger Fransa'da mıydı acaba? Fransızca gibi gelmiyordu kulağa - tabii Laurence Olivier'de olduğu gibi "Sta-vonj-ye" olarak telaffuz edilmiyorsa. Etikete dokunduğumda parmağımın altında kırışıp bir geminin pruvasındaki dalga gibi kabardı.

Bu testi diğer etiketler üzerinde de tekrarladım. Hepsi de sımsıkı yapıştırılmıştı; tıpkı bir şişe siyanürün üzerindeki etiket gibi.

Stavanger'e dönersek. Diğerlerinden biraz daha kabarık duruyordu, sanki altında bir şey varmış gibi.

Damarlarımdaki kan değirmen oluğundaki su gibi uğulduyordu.

Sandığı tekrar açıp bölmeden tıraş bıçağını aldım. Jileti makineden çıkarırken kadınların - en azından kütüphanedeki Miss Pickery gibi az sayıda insan haricinde - tıraş olması gerekmemesinin ne kadar talihli bir durum olduğunu düşündüm. Her gittiğin yere bu takımı götürmek zorunda kalmadan da kadın olmak yeterince zordu zaten.

Jileti dikkatle baş parmağımla işaret parmağım arasında tutarak (cam eşya olayından sonra keskin nesneler konusunda yüksek sesle eğitim almıştım) etiketin dibi boyunca bir yarık açtım. Bunu yaparken kağıdın neredeyse eninin tamamı boyunca uzanan kırmızı ve mavi dekoratif çizginin oradan kesmeye dikkat ettim.

Kesilen yeri jiletin kör tarafıyla hafifçe kaldırdığımda etiketin altından bir şey kayıp, bir kağıt fısıltısıyla yere düştü. Dedektif Graves'in aletlerinin arasında gördüklerime benzer, glasin bir zarftı bu. Yarı-saydam olduğundan içinde bir şey bulunduğunu görebiliyordum, kare biçiminde ve mat bir şey. Zarfı açtım ve parmağımın ucuy-

la hafifçe vurdum. Avucuma bir şey düştü. Aslına bakarsanız, iki şey.

İki posta pulu. Parlak turuncu renkte, her biri kendi minicik şeffaf kabının içinde duran iki posta pulu. Renklerini saymazsanız, su çulluğunun gagasının ucundaki Penny Black'in neredeyse aynıydılar. Yine Kraliçe Victoria'nın suratı. Ne büyük hayalkırıklığı!

Babamın bu pulların kusursuz durumu, kabartma baskının büyüleyiciliği, kenarlardaki perfore deliklerinin güzelliği ve zamkın haşmeti karşısında kendinden geçeceğine hiç şüphem yoktu. Fakat benim için bunlar Hampshire'da yaşayan korkunç Felicity Teyze'ye Noel hediyesi olarak gönderdiği Serçe Neddy Yıllığı sebebiyle teşekkür etmek üzere yazdığınız mektubun üzerine yapıştırılan türden bir şeydi sadece.

Yine de, niye onları geri koymakla uğraşaydım ki? Eğer Mr. Sanders ve bahçede bulduğumuz ceset hakikaten de sandığım gibi aynı kişiyse - ki öyleydi, biliyordum - artık posta puluna ihtiyacı kalmamıştı.

Hayır, diye düşündüm, bunlar bende kalacaktı. Babamla külahları değiştiğimizde pazarlık amacıyla kullanabilirdim bunları, ne de olsa kafası aynı anda hem pula hem de disipline çalışmıyordu.

Zarfı cebime tıktım, işaret parmağımı yaladım ve sandıktaki etiketin üzerine açtığım kesiğin iç tarafını ıslattım. Sonra baş parmağımla üzerine iyice bastırıp kapattım. Artık kimse, Yard'dan Müfettiş Fabian bile onun kesilip açılmış olduğunu fark edemezdi.

Süre dolmuştu. Odaya son bir kez göz gezdirdikten sonra loş koridora adım attım ve Mary'nin söylediği gibi dikkatle arka merdivene doğru ilerledim.

"Boğaya giydirilmiş külotlu çorap kadar faydasızsın, Mary! Sen her şeyin böyle alt üst olmasına izin verirsen ben işleri nasıl idare edeceğim ki?"

Tully arka taraftan geliyordu; merdivende bir kıvrımı daha döndüğümüzde yüzyüze gelecektik!

Parmak uçlarının üzerinde, hızla ters yöne fırladım ve kıvrıla kıvrıla, döne döne uzanan koridorlar labirentinden geçtim: şurada iki basamak yukarı, burada üç basamak aşağı. Az sonra, nefes nefese, kendimi ön girişe inen L biçimindeki merdivenin tepesinde buldum. Görebildiğim kadarıyla aşağıda kimse yoktu.

Yine parmak uçlarımda, basamakları birer birer indim.

Çok sayıda koyu renkli, sudan leke olmuş spor resminin asılı durduğu uzun bir koridor, lobi görevi görüyordu. Yüzlerce yılın kurban edilmiş çirozları tütsülü ruhlarının kokularını buraya, duvar kağıtlarına bırakmıştı. Karanlığı sadece açık ön kapıdan görülen güneş ışığı biraz azaltıyordu.

Solumda küçük bir masa vardı, üzerinde de bir telefon, bir telefon rehberi, içinde kırmızı ve leylak rengi menekşeler bulunan küçük cam bir vazo ve bir defter vardı. Kayıt defteri!

Besbelli Onüç Ördek arıkovanı misali meşgul bir yer değildi: Defterin açık duran sayfaları son bir haftadan, hatta daha da önceden beri kalan her yolcunun adını taşıyordu. Deftere elimi bile sürmem gerekmedi.

Aradığım kayıt işte oradaydı:

2 Haziran 10.25, F.X. Sanders Londra

ONDAN BİR ÖNCEKİ GÜN DE, ondan bugüne kadar da başka hiçbir misafir yoktu kayıtta.

Ama Londra mı? Müfettiş Hewitt ölen adamın Norveç'ten gelmiş olduğunu söylemişti ve tıpkı Kral George gibi Müfettiş Hewitt'in de öyle ciddiyetsiz bir adam olmadığını biliyordum.

Şey, gerçi tam olarak öyle dememişti: Ölen kişinin *kısa süre önce* Norveç'ten geldiğini söylemişti ki bu bambaşka bir şeydi.

Bunu iyice düşünüp tartınama fırsat kalmadan, yukarıdan bir gürültü geldi. Yine Tully'ydi bu; her an her yerden çıkan Tully. Sesinin tonundan Mary'nin hâlâ azar işitmekte olduğunu anladım.

"Bana öyle bakma, kız, yoksa seni pişman ederim."

Şimdi de ana merdivenden aşağı iniyordu paldır küldür! Birkaç saniye sonra beni görecekti. Tam ön kapıya doğru atılacakken, kapının önünde neredeyse hurdaya dönmüş siyah bir taksi durdu. Üzeri tepeleme bagajla doluydu ve pencerelerin birinden bir fotoğrafçı üçayağı çıkmıştı.

Bir an Tully'nin dikkati dağıldı.

"Mr. Pemberton geldi," dedi suflör fısıltısıyla. "Erken geldi. Al işte, kızım, sana bunun olacağını söyledim, değil mi? Ben Ned'i bulurken sen de hemen git o pis çarşafları kaldır."

Hemen koşmaya başladım! Spor resimlerinin yanından hızla geçip arkadaki hole, oradan da han bahçesine çıktım.

"Ned! Gel Mr. Pemberton'ın bagajını al."

Tully hemen peşimden hanın arka tarafına doğru geliyordu. Günışığından sersemlemiş olsam da Ned'in etrafta olmadığını görebiliyordum. Kamyondakileri indirmeyi bitirip başka bir işe koyulmuş olmalıydı.

Hiç düşünmeksizin sıçrayıp kendimi kamyonun arka tarafına attım, yere yatıp bir yığın peynirin arkasına iyice saklandım.

Dizi dizi peynir tekerinin arasından bakınca Tully'nin hanın bahçesine çıktığını, etrafına bakındığını ve kırmızı yüzünü önlüğüne sildiğini gördüm. İçki servisi yapacak şekilde giyinmişti. Bar açılmış olmalı, diye düşündüm.

"Ned!" diye böğürdü.

Güneş ışığının altında durduğundan kamyonun arkasındaki loş ışıkta beni göremeyeceğini biliyordum. Tek yapmam gereken öylece yatmaya devam etmek ve sesimi çıkarmamaktı.

Ben tam bunu düşünürken Tully'nin böğürtülerine iki ses daha eklendi.

"Hadi eyvallah, Tully," dedi biri. "İçki için sağol."

"Hoşçakal, dostum," dedi öbürü. "Bir daha Cumartesi görüşü-

rüz."

"George'a söyle gömleğini Denizyıldızı'na asabilir. Hangi gömlek olduğunu söyleme yeter!"

Erkeklerin sırf son sözü söylemiş olmak için söyledikleri aptalca şeylerden biriydi bu. En ufak bir komik yanı yoktu. Yine de hepsi güldüler, muhtemelen espriyi ne kadar beğendiklerini bacaklarına vura vura gösteriyorlardı. Az sonra kamyonun hafifçe yaylandığını hissettim ve iki adam kamyonu sallayarak sürücü kabinine bindi. Sonra motor çalıştı ve hareket ettik - geri geri.

Tully parmaklarını avucuna doğru kapatıp açarak kamyonun arka tarafıyla han bahçesinin duvarı arasında kalan boşluğu işaret ediyordu. Şu anda atlamaya kalksam doğrudan onun kucağına düşerdim. Kamyon kemer altından geçip dönerek açık yola çıkana kadar beklemem gerekecekti.

Bahçeyi görebildiğimde Tully kapıya doğru yürüyor, Gladys ise onu bıraktığım yerde, bir yığın kullanılmayan eşyaya yaslı bir biçimde duruyordu.

Kamyon keskin bir viraj alıp hızlanmaya başladığında kafama bir Wensleydale peyniri devrildi ve ben de ahşap yerde onun peşisıra kaymaya başladım. Kendime geldiğimde arkamdaki yol hızla geçen çalı çitlerin oluşturduğu yeşil bir lekeden ibaretti ve Bishop's Lacey ufukta giderek uzaklaşıyordu.

Al bakalım Flave, ne güzel yaptın, diye düşündüm, belki de bundan böyle aileni hiç göremeyeceksin.

Bu fikir ilk başta ne kadar cazip görünse de, hemen sonra babamı gerçekten de - en azından biraz - özleyeceğimi fark ettim. Ophelia ve Daphne'siz yaşamayı ise çok geçmeden öğrenebilirdim.

Elbette Müfettiş Hewitt cinayeti benim işlediğim, olay mahallinden kaçtığım ve bir şilebe binmiş İngiliz Guyanası'na doğru uzaklaşmakta olduğum sonucuna varacaktı. Tüm limanları on bir yaşında, saçları yandan çift örgülü, hırkalı bir katile karşı alarma geçirmiş

olacaktı.

Polis parçaları biraraya getirdiğinde hiç gecikmeksizin köpekleriyle, Eski Dünya Peynir Dükkanı gibi kokan kaçağın izini sürmeye koyulacaktı. O zaman banyo yapabileceğim bir yer bulmam gerekecekti: belki giysilerimi bir çayırdaki derede yıkayabilir ve bir böğürtlen çalısının dalında kurutabilirdim. Doğal olarak Tully'yle de konuşacaklardı, Ned ile Mary'yi sorguya çekecekler ve benim Onüç Ördek'ten nasıl kaçtığımı ortaya çıkaracaklardı.

Onüç Ördek.

Acaba neden hanlarımızın ve birahanelerimizin isimlerini seçen erkekler hayalgücünden bu kadar yoksunlar, diye düşündüm. Mrs. Miller'ın bir keresinde bana anlattığına göre Onüç Ördek ismi, on sekizinci yüzyılda civar köylerde ruhsatlı toplam on iki Ördek sayan ve onlara burada bir yenisini ekleyen mal sahibi tarafından uygun görülmüştü.

Niçin daha pratik değeri olan bir isim seçilmiyordu ki? Mesela Onüç Karbon Atomu gibi, bilgi hatırlamaya yardımcı olabilecek bir şey. Hidratı bataklık gazı olan tridesilde on üç karbon atomu vardı. Bir pub için ne kadar da kullanışlı bir isimdi bu!

Onüç Ördekmiş. Bir yere anca erkekler bir kuşun adını verir zaten!

Ben hâlâ tridesili düşünmekteydim ki kamyonun açık duran arka tarafının önünden yuvarlak, badanalı bir taş geçti hızla. Gözüme tanıdık gelmişti, neredeyse ânında onun Doddingsley'ye dönen yoldaki tabela olduğunu anladım. Yarım mil sonra sürücünün, ya sağa St. Elfrieda'ya, ya da sola Nether Lacey'ye dönmeden önce, bir anlık bile olsa durması gerekecekti.

Frenler acı acı ötüp araç yavaşlarken arka kapağın kenarına doğru ilerledim. Az sonra, bir Whitley bombardıman uçağının bomba haznesinden aşağı atlayan bir komando gibi arka kapaktan aşağı kaydım ve kendimi ellerimle dizlerimin üstünde, toprak yolda bul-

dum.

Sürücü hiç dönüp geriye bakmaksızın sola döndü. Ağır kamyon ve taşıdığı peynirler bir toz bulutu içinde uzaklaşırken, eve doğru yola koyuldum.

Buradan Buckshaw'a çayırların içinden epey uzun bir yürüyüş olacaktı.

dokuz

ÖYLE SANIYORUM Kİ ABLAM OPHELIA ÖLÜP GİTTİKTEN UZUN bir süre sonra, onu her düşündüğümde aklıma ilk gelecek özelliği piyanodaki dokunaklı tarzı olacak. Feely salondaki eski kuyruklu Broadwood piyanomuzun başına oturduğunda başka bir insana dönüşüyor.

Yıllardır yaptığı alıştırmalar ona Joe Louis'inki gibi bir sol el ve Beau Brummell'ınki gibi bir sağ el kazandırdı (en azından Daffy öyle diyor).

O kadar güzel çaldığı için ona elimden geldiğince kötü davranmayı her zaman en kutsal vazife olarak bildim. Örneğin, Beethoven'ın Mozart'tan kopyalanmış gibi duran o ilk işlerini çaldığını ne zaman duysam yaptığım işi ânında bırakır, rahat adımlarla salona girerdim.

"Yüzgeçler birinci sınıf," derdim, sesimi müziğin üzerinden duyulabilecek şekilde yükseltip. "Arf! Arf! Arf!"

Ophelia'nın buğulu mavi gözleri vardır: kör Homer'in gözlerinin böyle olduğunu hayal etmişimdir hep. Repertuvarının büyük kısmını ezbere bilse de, zaman zaman piyano taburesinde şöyle bir kaykılır, belinden yukarısı bir robot gibi öne eğilir ve önündeki nota kağıdına gözlerini kısarak iyice bir bakar.

Bir keresinde öyle yaparken sersemlemiş bir sıçana benzediğini

söylediğimde piyano taburesinden fırlamış, elindeki rulo yapılmış Schubert sonatıyla beni eşek sudan gelinceye kadar dövmüştü. Ophelia hiç şakadan anlamaz.

Çit merdiveninin son basamağını çıkmamla arazinin öte yanında Buckshaw belirdiğinde neredeyse nefesim kesiliyordu. Orayı en çok günün bu saatinde, bu açıdan baktığımda seviyordum. Batıdan yaklaşırken yıllanmış taşlar öğleden sonra güneşinde safran gibi parlıyordu. Bina, yumurtalarının üzerine çökmüş halinden memnun bir anne tavuk gibi araziye iyice yerleşmiş görünüyordu, tepesinde de İngiliz bayrağı mutlu mutlu dalgalanıyordu.

Evin benim yaklaştığımdan bihaber bir hali vardı, çaktırmadan yaklaşan bir davetsiz misafirdim sanki.

Çeyrek mil uzaktan bile Pietro Domenico Paradisi'nin Toccata'sının - hani şu La Majör Sonat'ındaki - beni karşılamaya geldiğini duyabiliyordum.

Toccata benim en sevdiğim besteydi; bana bütün dünya tarihinin gelmiş geçmiş en büyük müzikal başarısı gibi geliyordu, ama Ophelia'nın bunu öğrenmesi halinde parçayı bir daha hiç çalmayacağını biliyordum.

Bu müziği ne zaman duysam aklıma Goodger Tepesi'nin dik doğu yamacından aşağı uçarcasına inesim geliyordu; bacaklarımın kendilerine zar zor yetişeceği kadar hızlı koşmak, bir sağa bir sola savrulmak, kendinden geçmiş bir martı gibi sesler çıkarmak.

Eve yaklaştığımda dışarıda durup notaların kusursuzca, fazla *presto*'ya kaçmadan, tam da benim sevdiğim şekilde akışını dinledim. BBC Ulusal Yayın'da Eileen Joyce'un Toccata'yı çalışını hatırladım. Babam açmıştı programı, ama aslında dinlemiyor, pul koleksiyonunu karıştırıyordu. Notalar helezon biçimindeki merdivenlerden yukarı, benim odama doğru süzülmüştü. Neyin çaldığını anlayıp koşa koşa aşağı inerek babamın çalışma odasına kendimi attığımda müzik sona ermişti bile.

Babamla orada öylece durup birbirimize bakmıştık, ne diyeceğimizi bilemeden. En sonunda hiçbir şey söylemeden geri geri odadan çıkmış ve yavaş adımlarla yukarı dönmüştüm.

Toccata'nın tek sorunu da budur zaten: çok kısa olması.

Çitin etrafından dolaşıp taraçaya çıktım. Babam çalışma odasının pencere kenarında oturmuş, her ne üzerinde çalışıyorsa ona kendini iyice kaptırmıştı.

Gül Haç örgütü verdikleri ilanlarda, kalabalık bir sinema salonunda bakışlarınızı bir yabancının ensesine tamamen odaklayarak onun dönüp bakmasını sağlayabileceğinizi iddia eder. Babama var gücümle baktım.

Başını kaldırıp baktı ama beni görmedi. Aklı başka yerdeydi.

Hiç kıpırdamadım.

Sonra, sanki kafası kurşundan yapılmaymış gibi, başını yine öne eğdi ve işine döndü. O sırada salonda Feely, Schumann'dan bir parçaya geçti.

FEELY NE ZAMAN NED'i DÜŞÜNSE Schumann çalardı. Sanırım o yüzden romantik müzik diyorlar buna. Bir keresinde yüzünde son derece hülyalı bir edayla bir Schumann sonatı çalarken, Daffy'ye yüksek sesle bando müziğine bayıldığını söylemiştim. Bunun üzerine Feely iyice tutkulu bir şekilde çalmaya başlamıştı. Üstelik salondan çıkıp birkaç dakika sonra bir dolapta bulduğum Bakalit kulak borusu, teneke bir kap ve boynumda el yazısıyla "Trajik bir piyano kazasında sağır oldum. Lütfen yardımda bulunun," yazan bir levhayla dönmem de durumu değiştirmemişti.

Feely muhtemelen o olayı unutmuştur ama ben unutmamıştım. Pencereden dışarı bakmak istiyormuş gibi yaparak onun yanından geçerken, yüzünü bir an yakından gördüm. Hay aksi! Yine defterime işlenecek malzeme çıkmamıştı bana.

"Büyük ihtimalle başın belada," dedi Feely, klavyenin üstündeki

kapağı pat diye kapatarak. "Bütün gün neredeydin?"

"O senin üstüne vazife değil," dedim ona. "Senin hizmetinde değilim ya."

"Herkes seni arıyor. Daffy ile evden kaçmışsındır dedik onlara ama nerede bizde o şans, canına yanayım."

"Feely, 'canına yanayım' demek hiç de kibar bir şey değil, canına yanayım dememen gerekiyor. Ayrıca yanaklarını da öyle şişirme, asabi bir armuda benziyorsun. Babam nerede?"

Sanki bilmiyormuşum gibi.

"Bütün gün dışarı adım atmadı," dedi Daffy. "Sence bu sabah olanlara mı bozuldu?"

"Bahçedeki cesede mi yani? Yok, sanmam - sonuçta onunla bir ilgisi yok, değil mi?"

"Ben de öyle düşündüm," dedi Feely, piyanonun kapağını kaldırarak.

Saçını arkaya atarak, Bach'ın *Goldberg Varyasyonları*'nın ilkini çalmaya koyuldu.

Yavaştı ama çok hoştu. Tabii ki yine de Bach en iyi gününde bile Pietro Domenico Paradisi'yle boy ölçüşemezdi.

Sonra birden aklıma Gladys geldi! Onu Onüç Ördek'in orada bırakmıştım, herhangi biri tarafından görülebilirdi. Polis henüz oraya uğramadıysa bile yakında mutlaka uğrardı.

Acaba çoktan Mary ve Ned'e benim oraya uğradığımı söyletmişler midir, diye düşündüm. Ama söyletmiş olsalardı, diye fikir yürüttüm, Müfettiş şu anda Buckshaw'da beni azarlıyor olmaz mıydı?

Beş dakika sonra, o gün üçüncü kez Bishop's Lacey'ye doğru yola koyulmuştum.

ÇALI ÇİTLERE YAKIN GİDEREK ve her yaklaşan araç sesi duyduğumda bir ağacın arkasına saklanarak, dolambaçlı bir yoldan High Street'in ta sonuna kadar gitmeyi başarmıştım. High Street günün bu

saatinde her zamanki boş uykusuna kapılmış durumdaydı.

Miss Bewdley'nin dekoratif bahçesinden (nilüferler, taş leylekler, akvaryum balıkları ve kırmızı lake bir yaya köprüsü) geçip kestirmeden giderek, Onüç Ördek'in bahçesinin etrafındaki duvara geldim. Çömelip etrafı dinledim. Eğer kimse dokunmadıysa Gladys'in duvarın tam arkasında olması gerekiyordu.

Uzaklardaki bir traktörün homurtusu dışında hiç ses yoktu. Tam duvarın üstünden bakmaya yeltenecektim ki bazı sesler duydum. Daha doğrusu, tek bir ses, Tully'nin sesi. Evde Buckshaw'da kulağımda tıkaçla oturuyor bile olsam duyardım zaten.

"Daha önce ömrümde görmedim adamı, Müfettiş. Bishop's Lacey'ye ilk gelişi tahminimce. Daha önce uğrasa kesinkes bilirdim: Sanders benim müteveffa karımın kızlık soyadıydı, ruhu şad olsun. O isimde biri kayıt defterini imzalasa dikkatimi çekerdi. Ona emin olun. Yok, hiç bahçeye çıkmadı; ön kapıdan girip, doğruca odasına çıktı. Yani ipucu mipucu varsa anca orda bulursunuz - ya da barda. Sonra bir ara bara inmişti, büyük boy bir karışığı kafaya dikti, bahşiş de bırakmadı."

Demek polis biliyordu! İçimde heyecanın zencefilli bira köpüğü gibi fışırdadığını hissedebiliyordum. Maktulü teşhis ettikleri için değil, benim bu sonuca onlardan önce ulaşmış olmamdan dolayı, hem de neredeyse bir elim bağlı halde.

Yüzümde beliren kendini beğenmiş ifadeye engel olamadım.

Sesler kesilince, kamuflaj olarak bir sarmaşık parçası kullanıp duvarın üzerinden etrafa bir göz attım. Han bahçesi boştu.

Duvarın üzerinden atladım, Gldays'i kaptım ve dikkat çekmemeye çalışarak onu boş High Street'e doğru sürdüm. Cow Lane'den aşağı son sürat inip o gün erken saatte izlediğim yolu takip ettim: kütüphanenin arkasından dolaştım, Onüç Ördek'ten geçtim, nehrin yanındaki oluklu yedekçi yolu boyunca ilerledim, Shoe Street'e girdim, kilise bahçesini geçtim ve çayırlığa çıktım.

Hoplaya zıplaya gidiyorduk arazide Gladys'le ben. Onun yanında olmak güzeldi.

"Oo ay ışığı vuruyordu Mrs. Porter'a
Ve kızına
Ayaklarını yıkıyorlardı sodalı suda"

Bu şarkıyı bana Daffy öğretmişti, ama anca Buckshaw'da hiçbir zaman söylemeyeceğime dair söz verdirdikten sonra. Açık havaya uygun bir şarkı gibiydi zaten, o yüzden şu an mükemmel bir fırsattı.

Beni kapıda Dogger karşıladı.

"Sizinle konuşmam gerekiyor, Miss Flavia," dedi. Gözlerindeki gerginliği görebiliyordum.

"Pekala," dedim. "Nerede?"

"Serada," dedi, parmağıyla işaret ederek.

Evin doğu tarafından dolandık ve mutfak bahçesinin duvarındaki yeşil kapıdan geçtik. Serada olmanın Afrika'da olmaktan farkı yoktu; Dogger'dan başka kimse ayak basmamıştı buraya.

Çatıdaki açık havalandırma camları öğleden sonra güneşini yakalayıp, saksı tezgahlarının ve gütaperka hortumların arasında ayakta duran ikimizin tam üstüne yansıtıyordu.

"Ne oldu, Dogger?" diye sordum tasasız bir edayla, sesime biraz - ama fazla da değil - Bugs Bunny havası vermeye çalışarak.

"Polis," dedi. "Bir şey bilmem lazım, onlara ne kadarını anlattınız hani şu..."

"Ben de aynı şeyi düşünüyordum," dedim. "Önce sen."

"Şey, şu Müfettiş var ya... Hewitt. Bu sabah olanlar hakkında sorular sordu bana."

"Bana da," dedim. "Peki ona ne anlattın?"

"Özür dilerim, Miss Flavia. Ona cesedi bulduğunuzda gelip beni uyandırdığınızı ve bahçeye birlikte indiğimizi anlatmak zorunda kal-

dım."

"Onu zaten biliyordu."

Dogger'ın kaşları bir çift martı gibi havalandı.

"Biliyor muydu?"

"Tabii biliyordu. Ben söyledim çünkü."

Dogger hafif bir ıslık çaldı.

"Yani o zaman ona... çalışma odasındaki... kavgayı anlatmadınız, öyle mi?"

"Kesinlikle hayır, Dogger! Beni ne sandın?"

"O konuda tek kelime etmemelisiniz, Miss Flavia! Asla!"

Bu enteresandı işte. Dogger polisten bilgi saklamak üzere onunla işbirliği yapmamı istiyordu benden. Kimi koruyordu peki? Kendini mi? Babamı mı? Yoksa acaba beni mi?

Bunlar kalkıp da ona doğrudan sorabileceğim sorular değildi. Başka bir yöntem deneyecektim.

"Tabii ki konuşmam," dedim. "Ama neden?"

Dogger bir el küreği alıp bir saksıya siyah toprak koymaya başladı. Bana bakmıyordu ama çenesinin açısından bir şeyler konusunda kararını verdiği açıkça belli oluyordu.

"Bazı şeyler vardır," dedi sonunda, "bilinmeleri gerekir. Bazı şeyler vardır ki bilinmeleri gerekmez."

"Mesela?" diye şansımı denedim.

Yüzündeki çizgiler yumuşadı, bir gülümseme belirir gibi oldu.

"Uza bakalım," dedi.

LABORATUVARIMDA CEBİMDEN kağıda sarılı paketi çıkarıp büyük bir dikkatle katlarını açtım.

Hayalkırıklığıyla inledim: Bisiklete binerken ve duvara tırmanırken delilden geriye kala kala bir dolu minik hamur parçasından biraz fazlası kalmıştı.

"Hay zıkkım," dedim, sözcüklerimin ortama bu kadar uygun

düşmesinden hafif bir zevk duyarak. "Şimdi ne yapacağım?"

Tüyü dikkatlice bir zarfa yerleştirdim ve zarfı bir çekmeyece, Tar de Luce'ye ait olan ve Harriet benim yaşımdayken yazıp cevaplanan mektupların arasına koydum. Kimsenin aklına oraya bakmak gelmezdi, ayrıca Daffy'nin bir keresinde dediği gibi, asık bir yüzü saklamak için en iyi yer bir opera sahnesiydi.

O paramparça olmuş haliyle bile turta bana bütün gün yemek yemediğimi hatırlattı. Buckshaw'da akşam yemeği, kadim bir kural uyarınca, Mrs. Mullet tarafından her zaman erken saatte hazırlanır ve saat dokuzda yememiz için ısıtılırdı.

O kadar açtım ki... şey, Mrs. Mullet'ın o berbat kremalı turtasını bile yiyebilirdim. Ne tuhaftı, değil mi? Mrs. Mullet babam bayıldıktan hemen sonra, turtayı beğenip beğenmediğimi sormuştu... oysa daha turta yememiştim.

Ben sabah saat dörtte mutfaktan geçerken - tam salatalıkların arasındaki o cesede rastlamadan önce - turta hâlâ Mrs. Mullet'ın soğusun diye koyduğu pencere pervazında duruyordu. Üstelik bir parçası eksikti.

Eksik bir parça!

O parçayı kim almış olabilirdi acaba? Bunu o sırada da merak ettiğimi hatırlıyordum. Babam, Daffy ya da Feely olmadığı kesindi; Mrs. Mullet'ın lanet kremasını yemektense kızarmış ekmek üstüne kurtçuk ezmesi yemeyi tercih ederlerdi onlar.

Dogger da yemiş olamazdı; ortada bulduğu tatlıyı yiyecek tipte bir adam değildi o. Öte yandan Mrs. Mullet kendisi kalkıp da ona bir dilim vermiş olsa, dilimi benim yediğimi düşünmezdi, değil mi?

Alt kata, mutfağa indim. Turta ortada yoktu.

Pencere kanadı hâlâ Mrs. Mullet'ın bıraktığı gibi kalkık durumdaydı. Acaba Mrs. Mullet turtanın kalanını eve, kocası Alf'e götürmüş olabilir miydi?

Telefon edip kendisine sorabilirdim, ama sonra babamın telefon

konusundaki kısıtlamaları aklıma geldi.

Babam "alet" dediği şeyden nefret eden, onu küçümseyen bir nesildendi. Onunla arası hiç iyi değildi ama çok acil durumlarda eline alıp konuşmaya ikna edilebiliyordu.

Ophelia bir keresinde bana Harriet'in ölüm haberinin bile telgrafla gönderilmesi gerektiğini, çünkü babamın yazılı görmediği hiçbir şeye inanmaya yanaşmadığını anlatmıştı. Buckshaw'daki telefon ancak yangın ya da tıbbi aciliyet hallerinde kullanılmaya ayrılmıştı. "Alet"in başka herhangi bir amaçla kullanımı için babamın izni gerekiyordu, bu kural beşiğimizden dışarı tırmandığımız ilk günden itibaren kafamıza kakıla kakıla bize benimsetilmişti.

Hayır, Mrs. Mullet'la turta konusunu konuşmak için yarını beklemem gerekecekti.

Kilerden bir ekmek alıp kalın bir dilim kestim. Üzerine tereyağı sürdüm, onun da üzerine boydan boya kahverengi şeker serptim. Ekmeği iki kere ikiye katladım, her seferinde de avcumla üstüne iyice bastırdım. Fırına koyup "Geleceğini Bilsem Kek Yapardım"ın ilk üç dizesini söyleyene kadar beklettim.

Gerçek bir Chelsea çöreği değildi ama idare edecekti artık.

on

AT ARABASI YARIŞLARININ MODA OLDUĞU DÖNEMDEN BERİ biz de Luceler Katolik olmamıza rağmen, bu durum Bishop's Lacey'deki tek kilise, ve dahası İngiltere Kilisesi'nin en büyük kalesi olan St. Tancred'e gitmemizi engellemiyordu.

Oraya devam etmemizin birkaç sebebi vardı. Bunların ilki kilisenin kullanışlı konumuydu, bir diğeriyse babamın da, Papazın da Greyminster'da okumuş olmasıydı (ama ayrı zamanlarda). Ayrıca, babamın bir keresinde belirttiğine göre takdis kalıcı bir şeydi, tıpkı bir dövme gibi. Babamın söylediği kadarıyla St. Tancred Reform'dan önce Katolik kilisesiydi, o yüzden de babamın gözünde her zaman Katolik kilisesi kalacaktı.

Bunun sonucunda, istisnasız her Cumartesi sabahı, ördekler gibi yürüye yürüye çayırları geçiyorduk. Önde Malacca bastonuyla bitki örtüsünü durmaksızın savuşturan babam, arkasında sırayla Feely, Daffy ve ben, en arkada da bayramlıklarını giymiş olan Dogger.

St. Tancred'de kimse bize en ufak bir ilgi göstermezdi. Yıllar önce Anglikanlardan ufak tefek homurtular yükselmişti ama Org Onarımı Fonu'na zamanında bir katkıyla durum, kimsenin burnu kanamadan halledilmişti.

"Onlara söyle, belki onlarla birlikte dua etmiyor olabiliriz," de-

mişti babam Papaza, "ama en azından onlara *karşı* da dua etmiyoruz."

Bir keresinde Feely kendini kaybedip kömünyon parmaklığına doğru atıldığında, babam ertesi Pazar gününe kadar onunla konuşmamıştı. O günden beri kilisede ayağını bile kıpırdatacak olsa babam mırıldanırdı, "Ağır ol bakalım, kızım," diye. Onun bakışlarını yakalaması bile gerekmezdi; sapa bir Roma lejyonunun bayraktarına benzemesini sağlayan profili bizi mum etmeye yetiyordu. En azından insan içinde.

Şimdi gözleri kapalı diz çökmüş, birbirine dokunan parmak uçları semalara çevrilmiş, dudaklarından usulca adanmışlık sözcükleri dökülen Feely'ye baktığımda yanımda oturanın Şeytan'ın Tüy Yumağı olduğunu hatırlamak için kendimi çimdiklemem gerekiyordu.

St. Tancred'deki cemaat çok geçmeden bizim eğilip eğilip kalkmamıza alışmıştı, biz de Hristiyan hayırseverliğinin hazzını sürüyorduk - tabii Daffy'nin orgcu Mr. Denning'e Harriet'in hepimize Nuh Tufanı hikâyesinin kedigillerin ırksal belleğinden türetilmiş olduğu, yavru kedilerin boğulmasına ise özellikle değinildiği şeklindeki sarsılmaz inancını hepimize aşıladığını söylediği zaman hariç.

O olay epey bir çalkantı yaratmıştı ama babam Çatı Onarım Fonu'na yüklüce miktarda bir bağış yaparak meseleyi halletmiş, sonra da yaptığı bağışı Daffy'nin harçlığından kesmişti.

"Zaten bir harçlığım olmadığı için," demişti Daffy, "bu işte kaybeden yok. Aslına bakarsan bayağı iyi bir ceza."

Cemaat Genel Günah Çıkarma'ya katılırken hiç etkilenmemiş bir halde, dinledim:

"Yapmış olmamız gereken şeyleri yapmadık; yapmamış olmamız gereken şeyleri yaptık."

Dogger'ın sözleri çaktı zihnimde.

"Bazı şeyler vardır, bilinmeleri gerekir. Bazı şeyler vardır ki bilinmeleri gerekmez."

Dönüp ona baktım. Gözleri kapalıydı ve dudakları oynuyordu. Farkettim ki, babamınkiler de.

Hamsin Yortusu'ndan sonraki ilk Pazar olduğu için Vahiy Kitabı'ndan kırmızı akik taşı, tahtın çevresindeki gökkuşağı, cam denizi ve hem önlerinde hem de rahatsız edici şekilde arkalarında gözlerle dolu bir canavar üzerine az bilinen eski bir hikâye dinledik.

Besbelli simya kaynaklı bu göndermenin gerçek anlamı hakkında benim kendimce bir fikrim vardı ama bunu doktora tezime sakladığım için, kimselere söylemedim. Ayrıca her ne kadar biz de Luceler rakip takımın oyuncuları olsak da Anglikanların Toplu Dua Kitabı'nın içerdiği ihtişamı kıskanmadan edemedim.

Camlar da muhteşemdi. Mihrabın üzerindeki üç vitraylı pencereden içeri günışığı doluyordu. Bu camlar Orta Çağ döneminde yapılmıştı, yapanlar da bugün hâlâ Buckshaw'un batısında kalıntıları uzanan Ovenhouse Ormanı'nın kıyılarında yaşamış, içmiş ve eğlenmiş, yarı medeni, yarı berduş camcılardı.

Sol camda Yunus, büyük bir balığın ağzından fırlıyor ve omuzunun üzerinden arkadaki hayvana iri gözlü bir kızgınlık ifadesiyle bakıyordu. Eskiden kilise girişinde verilen kitapçıktan, yaratığın beyaz pullarının camı tenekeyle ısıtarak elde edildiğini, Yunus'un derisinin ise ferrik demir tuzlarıyla kahverengileştirildiğini hatırlıyordum (ilginç bir şekilde - en azından bana ilginç gelen bir şekilde - ikincisi aynı zamanda arsenik zehirlenmesinin de panzehiridir).

Sağdaki camda İsa tabutundan kalkarken, kırmızı bir elbise (yine demir ya da belki rendelenmiş altın zerreleri) giymiş olan Magdalalı Meryem ona mor bir giysi (manganez dioksit) ve sarı bir ekmek (gümüş klorür) uzatıyordu.

Bu tuzların kumla ve bir fırında Şadrak, Meşak ve Abednego'nun bile gözünü korkutabilecek kadar ısınana dek ateşte tutulmuş, sonra da istenen renk elde edilene kadar soğutulmuş deniz börülcesi denen tuzlu bataklık bitkisinin külleriyle karıştırıldığını biliyordum.

Ortadaki cama ise bedeni şu anda ayaklarımızın altındaki mahzen mezarda yatan azizimiz Saint Tancred hakimdi. Bu resimde, şu an içinde oturduğumuz kilisenin (ama Viktoryenlerin onu geliştirmeden önceki halinin) açık kapısında ayakta durmuş, çok sayıda cemaat üyesini iki yana açılmış kollarla karşılıyordu. Saint Tancred'in cana yakın bir suratı vardı: Bir Pazar günü öğleden sonra beraberce *Resimli Londra Haberleri*'nin ya da belki *Kırsal Yaşam*'ın eski sayılarını karıştırmak için evinize davet edebileceğiniz tipte biriydi. Üstelik aynı inançtan olduğumuz için, o alt katta ebediyeti horlayarak geçirirken Buckshaw'da yaşayan bizlere kalbinde özel bir yer ayırmış olduğunu düşünmek hoşuma gidiyordu.

Zihnim şimdiki zamana dönerken, Papazın bahçede ölü bulduğum adamın ruhu için dua ettiğini fark ettim.

"Aramızda bir yabancıydı," dedi. "İlle de adını bilmemiz gerekmiyor..."

Müfettiş Hewitt duysa ne der acaba, diye düşündüm.

"...Tanrı'dan onun ruhuna merhamet göstermesini ve ona huzur vermesini dileyebiliriz yine de."

Demek olay duyulmuştu! Mrs. Mullet dün hiç vakit kaybetmeden, koşa koşa gelip Papaza haberi vermiş olmalıydı. Polisten duymuş olabileceğine pek inanamıyordum çünkü.

Sıraların birinden bir patırtı duyunca dönüp arkama baktım ve Miss Mountjoy'un kilise sıralarının arasından yengeç gibi yan yan çıktığını, yan koridordan kapıya doğru kirişi kırdığını gördüm.

"Midem bulanıyor," diye fısıldadım Ophelia'ya. Hiçbir tepki vermeksizin geçmeme müsaade etti. Feely ayakkabılarına kusulmasına karşı büyük bir tiksinti duyardı, ben de zaman zaman onun bu kullanışlı tuhaflığından faydalanırdım.

Dışarıda bir rüzgâr çıkmış, kilise bahçesindeki porsuk ağaçlarının dallarını savuruyor ve biçilmemiş çimleri dalgalandırıyordu. Bir an Miss Mountjoy'u gördüm, sonra yosun kaplı mezar taşları arasından

harap durumdaki kocaman bahçe kapısına doğru yürüyerek gözden kayboldu.

Acaba neye bozulmuştu böyle? Bir an peşinden koşmayı düşündüm ama sonra bunun iyi bir fikir olmadığına karar verdim: nehir St. Tancred'in etrafını öyle bir çeviriyordu ki kilise bir adanın üzerindeymiş gibiydi ve yüzyıllar içinde bu kıvrımlı akarsu bahçe kapısının ötesindeki dar yolu kesip ortasından akmaya başlamıştı. Miss Mountjoy'un geldiği yönden geri dönmeden evine gitmesinin tek yolu ayakkabılarını çıkarıp, eskiden köprünün üstünde bir köprü oluşturan ama artık su altında kalmış olan atlama taşlarının üzerinden geçmesiydi.

Belli ki yalnız kalmak istiyordu.

Geri dönüp Canon Richardson'la el sıkışmakta olan babama katıldım. Cinayet sebebiyle de Luceler en büyük ilgi odağı haline gelmişti, bayramlıklarını giymiş köylüler bizimle konuşmak, hatta bazen sadece tılsımmışız gibi bize dokunmak için önümüzde kuyruklar oluşturuyordu. Herkes bir iki kelime etmek istiyor ama kimse dişe dokunur bir şey söylemek istemiyordu.

"Ne korkunç, efendim," diyorlardı babama, Feely'ye, ya da bana.

"Çok fena," diye cevaplıyorduk, el sıkışıyorduk, sonra da bir sonraki müracaatçının öne çıkmasını bekliyorduk. Ancak bütün cemaate serviste bulunduktan sonra serbest kaldık da eve öğle yemeği yemeye dönebildik.

PARKI GEÇERKEN tanıdık bir mavi arabanın kapısı açıldı ve Müfettiş Hewitt çakılların üzerinden yürüyüp yanımıza geldi. Pazar günleri polis soruşturmalarının büyük ihtimalle rafa kaldırıldığına çoktan karar vermiş olduğumdan onu gördüğüme şaşırdım. Önce başıyla hafifçe babama, sonra da şapkasının ucuna dokunarak Feely, Daffy ve bana selam verdi.

"Albay de Luce, sizinle biraz konuşmak istiyordum... mümkünse

özel."

Babamı dikkatle izledim, yine bayılabileceğinden korkuyordum. Ancak bastonunu kavrayan elindeki hafif bir gerginleşmeyi saymazsanız hiç de şaşırmışa benzemiyordu. Hatta, diye düşündüm, bu an için kendini hazırlıyor bile olabilirdi.

Öte yandan Dogger sessizce eve girmişti, belki eski moda yakasını ve manşetlerini çıkarıp rahat iş tulumunu giymek için.

Babam dönüp bize meraklı kazlarmışız gibi bir bakış attı.

"Çalışma odama buyrun," dedi Müfettişe, sonra da dönüp uzaklaştı.

Daffy ile Feely ne yapacaklarını bilemediklerinde hep yaptıkları gibi orada öylece, orta mesafeye dalmış halde durdular. Bir an sessizliği bölmeyi düşündüm ama sonra bunu yapmamaya karar verdim ve tasasız bir edayla, ıslıkla *Üçüncü Adam* filminden "Harry Lime" melodisini çalarak uzaklaştım.

Pazar günü olduğu için bahçeye gidip cesedin bulunduğu yere bakmak uygun olur diye düşündüm. Bir bakıma, çömelip ölmüş kocalarının ya da annelerinin mezarına bir avuç hazin menekşe - genellikle de cam bir bardağın içinde - bırakan peçeli dulların resmedildiği o Viktoryen tablolar gibi olacaktı bu. Ancak bir şekilde bu düşünce beni hüzünlendirdi ve işin merasim kısmını atlamaya karar verdim.

Salatalıkların olduğu bölüm, üzerinde ölü adam olmadan tuhaf bir şekilde ilginçlikten yoksun görünüyordu. Sıradan bir toprak parçasına benziyordu şimdi, şurada bir parça yeşillik, burada kırık bir dal, oradaysa şüphe uyandırıcı şekilde bir topuk sürüklenip de arkasında izi kalmış gibi duran bir yer. Çimlerin arasında ise Dedektif Woolmer'ın ağır üçayağının sivri bacaklarının toprağı deldiği yerde bıraktığı izleri görebiliyordum.

Radyodaki özel dedektif Philip Odell'den biliyordum ki, ne zaman ani ve beklenmedik bir ölüm olsa mutlaka bir otopsi yapılırdı.

Dr. Darby'nin henüz cesedi Müfettiş Hewitt'e söylediği tabirle "masaya yatırıp yatırmadığını" merak ediyordum ister istemez. Ancak yine bu da, sormaya cesaret edemediğim bir şeydi, en azından şimdilik.

Başımı kaldırıp odanın penceresine baktım. Camdaki yansımada, bir mavi gök denizinin üzerinde süzülen tombul beyaz bulutlar vardı. Çok yakın görünüyorlardı, sanki dokunabilecekmişim gibi.

Çok yakın! Tabii ya! Salatalıkların olduğu toprak penceremin tam altındaydı!

O halde neden hiçbir şey duymamıştım? Bir insanı öldürmenin belli bir miktar mekanik enerji gerektirdiğini herkes bilir. Tam formülünü hatırlayamasam da bir formülü olduğunu biliyorum. Kısa bir süre içinde uygulanan bir güç (mesela bir mermi) çok ses çıkarır, daha yavaş uygulanan güç ise pekala hiç ses çıkarmayabilirdi.

Bundan ne anlamalıydım peki? Yabancıya yönelik şiddetli bir saldırı gerçekleştiyse bunun başka bir yerde, işitme mesafesinden uzak bir yerde gerçekleşmiş olması gerekliydi. Eğer saldırı onu bulduğum yerde olduysa katil sessiz bir yöntem kullanmıştı: sessiz ve yavaş, çünkü onu bulduğumda adam son nefesini vermek üzere olsa da hâlâ hayattaydı.

"*Vale*" demişti ölmek üzere olan adam. Fakat neden bana elveda desindi ki? Mr. Twining'in atlayıp ölmeden önce haykırdığı sözcüktü bu ama aradaki bağlantı neydi? Salatalıkların arasındaki adam kendi ölümününkini Mr. Twining'inkiyle mi bağlantılandırmaya çalışıyordu? Yaşlı adam atladığında o da orada mıydı acaba? İşin bir parçası mıydı?

Düşünmem gerekiyordu - hem de etrafta dikkatimi dağıtabilecek hiçbir şey olmadan. Arabalık söz konusu değildi çünkü dertli zamanlarda babamın orada Harriet'in Hayaleti'yle başbaşa oturduğunun farkındaydım. Geriye bir tek Foli kalıyordu.

Buckshaw'un güney tarafında, yapay bir göldeki yapay bir adada, yapay harabeler vardı, onun gölgesinde de yosunlarla lekelenmiş

mermerden yapılma küçük bir Yunan tapınağı. Tamamen ihmal edilmiş ve her tarafını ısırgan otu sarmış olan bu tapınak bir zamanlar İngiltere'nin en ihtişamlı yerlerinden biriydi: Dört tane çok güzel incecik ayağın üzerinde yükselen ve Parnas dağındaki bir salıneymiş hissi veren bir kümbet. On sekizinci yüzyılda yaşamış çok sayıda de Luce, rengarenk çiçeklerle bezeli mavnalarla misafirlerini oraya taşırlar, soğuk av eti ve hamur işleriyle piknik yaparken cam gibi suyun üzerinde kuğuların süzülüşünü seyrederler ve parayla tuttukları münzevinin sarmaşıklarla kaplı mağarasının girişinde esneyip gerinişini gözlüklerinin ardından izlerlerdi.

Ada, göl ve Foli, Capability Brown tarafından tasarlanmıştı (gerçi babamın pul koleksiyonculuğuyla ilgili bir şey çıkar mı diye heyesle okuduğu *Notlar ve Sorular*'ın sayfalarında bunun gerçekten böyle olup olmadığı birkaç kez sorgulanmıştı) ve Buckshaw'daki kütüphanede peyzaj mimarının imzalı orijinal çizimlerinin bulunduğu büyükçe bir kırmızı deri resim çantası vardı. Bu çizimler babamın konuya espriyle yaklaşmasına sebep olmuştu: "Bırakalım o diğer adamlar kendi küçük adalarında yaşasınlar," demişti.

Ailede sık sık anlatılan bir hikâyeye göre dördüncü Sandwich Kontu John Montague, kendi adını taşıyan bu atıştırmalık yiyeceği, Buckshaw Foli'de yapılan bir piknikte, Cornelius de Luce ile iskambil oynarken soğuk kaz etini iki dilim ekmek arasına koyarak keşfetmiş.

"Tarihin canı cehenneme," demişti babam.

Yarım metreyi bile bulmayan suyun içinden geçtikten sonra adaya varmış, bacaklarımı çekip çeneıni dizlerime dayamış halde küçük tapınağın basamaklarında oturuyordum şimdi.

Her şeyden önce, Mrs. Mullet'ın kremalı turtası meselesi vardı. Nereye gitmişti o?

Kafamın içinde Cumartesi'nin erken saatlerine döndüm: kendimi merdivenden aşağı inerken, koridordan mutfağa girerken hayal et-

tim. Evet, turta kesinlikle pencere pervazındaydı o sırada. Ve içinden bir dilim kesilip alınmıştı.

Sonra Mrs. Mullet bana turtayı sevip sevmediğimi sormuştu. Niye bana soruyor ki, diye düşünmüştüm. Niye Feely ya da Daffy'ye sormamıştı?

Sonra birden kafamda bir ampul yandı! Ölen adam yemişti onu. Evet. Bu şekilde her şey yerine oturuyordu.

Ta Norveç'ten, uzun yoldan gelmiş olan bu şeker hastası, yanında bir turtanın içine saklanmış bir su çulluğu getirmişti. O turtanın artıklarını - içinde vaziyeti ele veren tüyle birlikte - Onüç Ördek'te bulmuştum, ölü kuş ise bizim kapımıza bırakılmıştı. Yemek yememiş - yalnız Tully Stoker'ın söylediğine göre barda bir içki içmiş - olan yabancı Cuma gecesi Buckshaw'a gelmiş, babamla tartışmış, mutfaktan çıkarken de kendine Mrs. Mullet'ın turtasından bir dilim alıp yemişti. Ve daha salatalıkları geçmemişti ki, turta sonunu getirdi!

Ne tür zehir bu kadar çabuk tesir edebilirdi? En yüksek ihtimalleri gözden geçirdim. Siyanür birkaç dakikada etkisini gösterirdi: kurbanın yüzü morardıktan sonra neredeyse hemen oksijensiz kalıp boğulurdu. Arkasında da acı badem kokusu bırakırdı. Ama hayır, siyanür kullanılsaydı kurbanın ben onu bulamadan ölmüş olması gerekirdi. (Yine de siyanürün bende özel bir yeri olduğunu itiraf etmeliyim - söz konusu sürat olduğunda en iyilerinden biridir. Zehirler at olsaydı, paramı siyanüre yatırırdım.)

Fakat onun son nefesinde burnuma acı badem kokusu gelmiş miydi? Hatırlayamıyordum.

Sonra bir de kürar vardı. O da etkisini neredeyse hemen gösterirdi ve kurban yine birkaç dakika içinde boğularak ölürdü. Fakat kürar ağızdan alındığında öldüremezdi; ölümcül olması için iğne yoluyla verilmesi gerekiyordu. Ayrıca, İngiliz taşrasında kim - tabii ki benden başka - çantasında kürar taşırdı ki?

Peki ya tütün? Hatırladığım kadarıyla ıslak bir kaba konup bir-

kaç gün güneş altında bırakılan bir avuç tütün yaprağından buharlaşma yoluyla siyah, melasımlı koyu bir reçine elde edilebiliyor ve bu madde insanı birkaç saniye içinde öldürebiliyordu. Fakat *Nicoteana* Amerika'da yetişiyordu ve taze yapraklarının İngiltere'de ya da Norveç'te bulunması pek muhtemel görünmüyordu.

Soru: sigara izmaritlerinden, purolardan ya da pipo tütününden aynı derecede toksik bir zehir üretilebilir mi?

Buckshaw'da kimse sigara içmediği için, kendi örneklerimi toplamam gerekecekti.

Soru: Onüç Ördek'te kül tablaları ne zaman (ve nereye) dökülüyor?

ASIL SORU ŞUYDU: Turtanın içine zehiri kim koymuştu? Hatta daha önemlisi, ölen adam onu tesadüf eseri yediyse, aslında kimin yemesi hedeflenmişti?

Adanın üzerinden bir gölge geçişiyle ürperdim ve yukarı bakıp karanlık bir bulutun güneşin önünü kapadığını gördüm. Yağmur yağacaktı - hem de çok yakında.

Ben daha ayağa bile kalkmadan, bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı. Şu birdenbire başlayan, kısa ama çok şiddetli yağan ve çiçekleri mahvedip oluklara zarar veren Haziran başı fırtınalarından. Sağanak yağmurdan olabildiğince korunabileceğim kuru, korunaklı bir yer bulmaya çalışarak üstü açık kubbenin tam ortasına gidip durdum - ama birdenbire çıkan soğuk rüzgâr yüzünden pek bir şey fark etmedi. Isınabilmek için kollarımı kendi etrafıma doladım. Dinmesini beklemem gerekecek, diye düşündüm.

"Hey! İyi misiniz?"

Gölün uzak kıyısında bir adam durmuş bana doğru bakıyordu.

Oluk oluk yağan yağmurun içinde etrafı ancak donuk renkli birtakım lekeler halinde görebiliyordum, bu da ona İzlenimci bir tablodaki biri görüntüsünü veriyordu. Cevap vermeme fırsat kalmadan pantalonunun paçalarını sıyırmış, ayakkabılarını çıkarmış, suyun içinden yalınayak, hızla bana doğru geliyordu. Uzun bastonuyla dengesini korumaya çalışırken bana Çocuk İsa'yı sırtında taşıyarak nehirden geçiren Aziz Christopher'ı hatırlatmıştı ama daha yakına geldikçe sırtındaki nesnenin aslında çadır bezinden bir sırt çantası olduğunu gördüm.

Üzerinde bol bir yürüyüş kıyafeti, kafasındaysa geniş ve gevşek kenarlı bir şapka vardı: Biraz film yıldızı Leslie Howard gibi, diye düşündüm. Tahminime göre ellisinde, yani aşağı yukarı babamın yaşındaydı ama hâlâ çevik görünüyordu.

Bir elinde tuttuğu su geçirmez eskiz defteriyle tam da gezintiye çıkmış ressam-çizer görüntüsü veriyordu: eski İngiltere falan filan.

"İyi misiniz?" diye tekrar sordu ve ilk seferinde ona cevap vermediğimi fark ettim.

"Gayet iyiyim, teşekkür ederim," dedim, önceki kabalığımı telafi etmek için biraz fazla hızlıca. "Görüyorsunuz, yağmura yakalanmış durumdayım."

"Evet, görüyorum," dedi. "Yağmura doymuşsunuzdur herhalde."

"Doygunluktan ziyade, sırılsıklam ıslanmak benimki," diye düzelttim. Konu kimya olduğunda çok titiz kesilirdim.

Sırt çantasını açıp su geçirmez bir yürüyüş pelerini çıkardı, Hebridler'de uzun yürüyüşçülerin giydiği türden bir şey. Onu omuzlarıma sardı, ânında ısındığımı hissettim.

"Gerek yoktu... ama teşekkür ederim," dedim.

Birlikte orada yağan yağmurun altında durduk, ikimiz de konuşmuyor, gölün karşı tarafına doğru bakıyor, sağanak yağmurun şakırtısını dinliyorduk.

Bir süre sonra konuştu. "Bir adada beraber mahsur kaldığımıza

göre, sanırım birbirimize isimlerimizi söylememizden bir zarar gelmez."

Aksanını çıkarmaya çalıştım: Biraz Oxford, biraz da başka bir şey. İskandinav mı acaba?

"Ben Flavia," dedim. "Flavia de Luce."

"Benim adım da Pemberton, Frank Pemberton. Tanıştığımıza memnun oldum, Flavia."

Pemberton mı? Tam da ben Tully Stoker'dan kaçarken Onüç Ördek'e gelen adam değil miydi bu? O ziyaretin duyulmamasını istiyordum, o yüzden bir şey demedim.

Islak ellerle el sıkıştık, sonra da yabancıların birbirine dokunduktan sonra yaptıkları gibi biraz geri çekildik.

Yağmur devam ediyordu. Biraz sonra, "Aslında senin kim olduğunu biliyordum," dedi.

"Öyle mi?"

"Hı-hı. İngiliz kır evlerine ciddi ilgisi olan herkesçe gayet iyi bilinen bir isimdir de Luce. Sonuçta ne de olsa ailenin adı *Kim Kimdir*'de geçiyor."

"Peki *sizin* İngiliz kır evlerine ciddi bir ilginiz var mı, Mr. Pemberton?"

Güldü. "Profesyonel bir ilgi, korkarım ki. Aslında bu konuda bir kitap yazıyorum. Adını da *Pemberton'ın Azametli Evleri: Zamanda Bir Yürüyüş* koyarım diye düşündüm. Oldukça etkileyici geliyor kulağa, değil mi, ne dersin?"

"Sanırım bu kimi etkilemeye çalıştığınıza bağlı," dedim, "ama evet... oldukça, demek istiyorum."

"Ben kendim Londra'da oturuyorum tabii, ama epey uzun bir zamandır kırsalı dolaşıyor, defterlerime bir şeyler karalıyorum. Daha sonra sizin malikaneye bir bakıp babanla konuşmayı umuyordum. Hatta şu an da o yüzden buradayım."

"Bunun mümkün olacağını sanmıyorum, Mr. Pemberton," de-

dim. "Buckshaw'da ani bir ölüm gerçekleşti ve babam... polise yaptıkları soruşturmada yardımcı oluyor."

Bu tabir radyoda dinlediğim dizilerden aklıma gelmişti ve ağzımdan çıkana kadar da anlamını pek fark etmemiştim.

"Aman Tanrım!" dedi. "Ani bir ölüm mü? Aileden biri değildir umarım."

"Hayır," dedim. "Hiç tanımadığımız biri. Fakat Buckshaw'da bahçede bulundu, o yüzden de takdir edersiniz ki babamın -"

Tam o anda yağmur başladığı kadar ani bir şekilde kesildi. Güneş çıkıp çimenlerin üzerine gökkuşakları salmaya başladı ve adada bir yerde bir guguk kuşu öttü, hem de tam Beethoven'ın Pastoral Senfoni'sinde fırtınanın sonunda öttüğü gibi. Yemin ederim.

"Çok iyi anlıyorum," dedi Mr. Pemberton. "Bu durumda rahatsız etmek aklımın köşesinden bile geçmez. Albay de Luce daha sonra konuşmak isterse, Bishop's Lacey'de Onüç Ördek'te kalıyorum. Eminim ki kendisinin herhangi bir mesajı olursa Mr. Stoker iletmekten memnuniyet duyacaktır."

Pelerini çıkarıp ona verdim.

"Teşekkür ederim," dedim. "Ben geri dönsem iyi olacak."

Deniz kenarına tatile gitmiş iki kişi gibi gölün içinden beraberce yürüyerek geçtik.

"Seninle tanışmak bir zevkti, Flavia," dedi. "Zamanla çok sıkı dost olacağımıza inanıyorum."

Onun çimenleri geçip kestane ağaçlarıyla çevrili yola çıkışını ve gözden kayboluşunu seyrettim.

on bir

DAFFY'Yİ KÜTÜPHANEDE, TEKERLEKLİ MERDİVENİN tepesine tünemiş halde buldum.

"Babam nerede?" diye sordum.

Sayfayı çevirip ben hiç doğmamışım gibi okumaya devam etti.

"Daffy?"

İçimdeki kazanın kaynamaya başladığını hissediyordum. Görünmez Flavia'yı çabucak Yaramaz Flavia'ya dönüştürebilen o gizemli, fokurdayan karışım.

Merdiveni tahta basamaklarının birinden yakalayıp iyice bir salladım, sonra da yüklenerek itmeye başladım. Bir kez yerinden kıpırdadıktan sonra hareket ettirmek kolaydı. Ben merdiveni upuzun odada bir taraftan öbür tarafa iterken Daffy felç olmuş bir deniz salyangozu gibi en tepeye yapışmıştı.

"Durdur şunu Flavia! Durdur şunu!"

Kaygı verici bir hızla kapıya doğru giderken fren yaptım ve hemen merdivenin öbür tarafına koşup bu sefer de ters yöne doğru itmeye başladım. Bu sırada Daffy yukarıda Kuzey Atlantik rüzgârına tutulmuş bir balina avı gemisi gözcüsü gibi bir o yana bir bu yana sallanıyordu.

"Babam nerede?" diye bağırdım.

"Hâlâ Müfettişle birlikte çalışma odasında. Yeter artık! Dur!"

Solungaçları biraz yeşile çalmaya başlamış olduğundan, durdum.

Daffy merdivenden titreye titreye indi ve temkinli bir şekilde yere ayak bastı. Bir an üzerime atlayacağını sandım, ama bacaklarının dengesini bulması epey uzun sürüyormuş gibiydi.

"Bazen beni korkutuyorsun," dedi.

Bazı zamanlarda kendimi bile korkuttuğum şeklinde bir cevap yapıştıracaktım ama bazen sessizliğin kelimelerden daha büyük hasar verebildiğini hatırladım. Dilimi tuttum.

Ürkmüş bir araba atı gibi gözlerinin akı gözüküyordu hâlâ, ben de bu durumdan faydalanmaya karar verdim.

"Miss Mountjoy nerede oturuyor?"

Daffy boş gözlerle baktı.

"Kütüphaneci Miss Mounjoy," diye ekledim.

"Hiçbir fikrim yok," dedi Daffy. "Çocukluğumdan beri köydeki kütüphaneyi kullanmadım."

Hâlâ iri iri olan gözleriyle gözlüğünün üzerinden bakıyordu bana.

"Kütüphaneci olmak konusunda ne tavsiyelerde bulunabileceğini soracaktım ona."

Mükemmel bir yalandı bu. Daffy'nin yüzüne neredeyse bir saygı ifadesi yerleşti.

"Nerede oturduğunu bilmiyorum," dedi. "Şekercideki Miss Cool'a sor. Bishop's Lacey'de her taşın altında ne var, bilir o."

"Teşekkürler, Daff," dedim kumaş kaplı kanatlı bir sandalyeye kendimi bırakarak. "Esaslı dostsun."

BİR KÖYÜN YAKININDA YAŞAMANIN başlıca iyi yanlarından biri, gerektiğinde çok geçmeden o köyde olabilmek. Gladys'in üstünde uçarak giderken belki de uçak pilotlarının yaptığı gibi bir seyir defteri tutmanın iyi bir fikir olabileceğini düşündüm. Şimdiye dek Gladys'le birlikte yüzlerce saatlik uçuş yapmış olmalıydık, bunların

çoğunu da Bishop's Lacey'ye gidip gelmeler teşkil ediyordu. Arada bir, Gladys'in siyah arka tarafına bir piknik sepeti bağlanmış halde daha da uzaklara giderdik.

Bir keresinde Richard Mead'in 1747 senesinde tek bir geceliğine kaldığı söylenen bir hana bakmak için bütün sabah yol gitmiştik. Richard (ya da onu bazen andığım şekliyle, Dick) *Birkaç Makaleyle Zehirlerin Mekanik Bir Dökümü*'nün yazarıydı. 1702'de basılmış olan bu kitap, İngiliz dilinde konu üzerine ilk kitaptı ve kimya kütüphanemde onun birinci baskısının bulunması bana gurur veriyordu. Yatak odası portre galerimdeyse onun resmi aynada Henry Cavendish, Robert Bunsen ve Carl Wilhelm Scheele'yle beraber duruyordu. Daffy ve Feely'deyse Charles Dickens ve Mario Lanza'nın resimleri vardı, tam da bu sırayla.

Bishop's Lacey'deki High Street'te şekerci dükkanı bir taraftaki cenaze levazımatçısıyla öteki yandaki balık dükkanının tam ortasını sıkışmış halde duruyordu. Gladys'i ayna camlı pencereye yasladım ve kapı tokmağına elimi attım.

Fısıltıyla küfürü bastım. Burası felaket sıkı kapanmıştı.

Evren niye bana karşı böyle kumpas kuruyordu? Önce dolap, sonra kütüphane, şimdi de şekerci. Hayatım upuzun bir koridor boyu kilitli kapılara dönüşüyordu.

Ellerimi gözlerime siper edip pencereden içeri, loş mekana baktım.

Miss Cool belki dışarıdaydı, belki de Bishnop's Lacey'deki diğer herkes gibi onun da ailesiyle ilgili acil bir durumu çıkmıştı. Kapı tokmağını iki elimle kavrayıp kapıyı salladım ama bunu yaparken bile işe yaramayacağını biliyordum.

Miss Cool'un dükkanın bir - iki oda arkasında yaşadığını hatırlıyordum. Kapıyı kilitlemeyi unutmuş olabilirdi. Yaşlılar sık sık yapar böyle şeyler: bunarlar, sonra da -

Ama ya uykusunda öldüyse? diye düşündüm. Ya da daha beteri...

İki yöne de baktım ama High Street boştu. Ama bir dakika! Dükkanların arkasındaki bahçelere giden parke taşı döşeli karanlık, rutubetli bir tünel olan Bolt Alley'yi unutmuştum. Tabii ya! Hemen oraya yöneldim.

Bolt Alley geçmiş zaman kokuyordu, ki o geçmişe kötü şöhret sahibi bir meyhane de dahildi. Ayak seslerim tünelin yosunlu duvarlarında ve su damlayan tavanında yankılanırken istemeden ürperdim. Tünelin sonuna gelip de yeniden günışığına çıkana kadar her iki tarafımdaki pis kokulu, yeşile dönmüş taşlara dokunmamaya ve havayı solumamaya çalıştım.

Miss Cool'un minicik bahçesi dökülmekte olan tuğladan yapılma alçak bir duvarla çevriliydi. Tahta kapı içeriden sürgülenmişti.

Duvarın üzerinden atlayıp dosdoğru evin kapısına yürüdüm ve avucumla sertçe kapıya vurdum.

Kulağımı kapıya yasladım ama içeride hiç kıpırtı yokmuş gibiydi.

Girişe giden yoldan çekilip biçilmemiş çimlerin içine daldım ve burnumu penceredeki isli camın en altına yasladım. Bir şifoniyerin arkası görüşümü kapıyordu.

Bahçenin bir köşesinde çürümekte olan bir köpek kulübesi vardı - Miss Cool'un High Street'te sürat yapan bir otomobilin altında kalmış olan Collie'si Georgie'den geriye kalan tek şey buydu.

Bel vermiş kulübeyi çekip tümsek halini almış topraktan çıkardım ve bahçenin öbür tarafına sürükleyip pencerenin tam altına koydum. Sonra da üstüne çıktım.

Köpek kulübesinin tepesinden ayak parmaklarımı pencere pervazına koymak için tek bir adım yetiyordu. Boyası dökülmüş pervazın üstünde zar zor dengemi sağladım, kollarımla bacaklarım Leonardo da Vinci'nin Vitruvius Adamı gibi açık, bir elimle sıkı sıkı bir kepenge yapışarak, öbürüyle de kirli pencerede içeri bakılabilecek temiz bir alan açmak için camı sildim.

Küçük yatak odası karanlık olsa da yatağın üzerinde yatan şekli

görecek kadar ışık vardı. Beyaz bir yüz gördüm, ağzı korkunç bir "O" yataracak şekilde açılmıştı.

"Flavia!" dedi Miss Cool, telaşla ayağa kalkarak. Sözcükleri aradaki camdan dolayı biraz boğuk gelmişti. "Hayrola?"

Bir bardaktan takma dişlerini kaptığı gibi ağzına tıktı ve ortadan kayboldu. Aşağı atlarken kapı sürgüsünün çekildiğini duydum. Kapı içeri doğru açıldığında Miss Cool üzerinde ev kıyafetiyle - köşeye sıkışmış bir porsuk gibi - orada duruyor, bir eli tedirgin spazmlar halinde gırtlağının etrafında kapanıp açılıyordu.

"Hayırdır?" dedi yine. "Ne oldu?"

"Ön kapı kilitli," dedim. "İçeri giremedim."

"Tabii ki kilitli olacak," dedi. "Pazarları hep kilitli olur. Biraz kestiriyordum."

Küçük siyah gözlerini ovuşturdu, hâlâ ışıktan dolayı kısıktı gözleri.

Yavaş yavaş onun haklı olduğunu fark ettim. Pazardı hakikaten de. Binlerce yıl geçmiş gibi görünse de, daha bu sabahtı St. Tancred'de ailemle oturuşum.

O anda mahvolmuş gibi görünmüş olmalıyım.

"Nen var canım?" dedi Miss Cool. "Buckshaw'da olan şu korkunç olaylar yüzünden mi?"

Biliyordu demek.

"Umarım akıllılık edip uzak durmuşsundur şeyin olduğu -"

"Evet, tabii, Miss Cool," dedim pişmanlık dolu bir gülümsemeyle. "Ama o konuda konuşmamam istendi. Eminim anlayışla karşılarsınız."

Yalandı bu ama birinci sınıf yalandı.

"Ne iyi bir çocuksun sen," dedi bahçesine bakan bir dizi evin perdeli pencerelerine çabucak bir bakış atarak. "Burası konuşalacak yer değil. İçeri gelsen iyi olacak."

Beni bir tarafında minicik yatak odasının, öbür tarafında da min-

yatür bir oturma odasının bulunduğu dar bir koridordan geçirdi. Birden kendimizi dükkanda, köyün postanesi işlevini gören tezgâhın arkasında bulduk. Miss Cool Bishop's Lacey'nin tek şekercisi olmanın yanısıra posta müdiresiydi de aynı zamanda, o yüzden de bilinmeye değer ne varsa biliyordu - kimya dışında tabii.

Onun dikkatli bakışları altında, sıra sıra raflara göz gezdirdim. Her birinde karaısırgan çubukları, karamel şekerleri ve minicik şekerlemeler diziliydi.

"Kusura bakma. Pazar günü satış yapamam. Yoksa beni sulh hakiminin önüne çıkarırlar. Kanun böyle, ne yapalım."

Başımı üzgün üzgün salladım.

"Özür dilerim," dedim. "Bugünün günlerden ne olduğunu unutmuşum. Sizi korkutmak istemedim."

"Neyse, zararı yok canım," dedi, dükkanda amaçsızca dolaşıp bir ona bir buna dokunurken çenebazlığına ansızın yeniden kavuşarak.

"Babana söyle, yakında yeni bir grup pul geliyor, ama öyle zevkten dört köşe olmasına sebep olacak şeyler değil, yani en azından benim anladığım kadarıyla. Yine Kral George'un kafası, Tanrı onu kutsasın, bir tek bu sefer yeni renklerle süslenmiş."

"Teşekkür ederim, Miss Cool," dedim. "Mutlaka iletirim."

"Eminim Londra'daki Merkez Postanesi daha iyisini üretebilir," diye devam etti, "ama duyduğum kadarıyla akıllarını gelecek yılki Britanya Festivali'ne saklıyorlar."

"Acaba Miss Mountjoy'un nerede oturduğunu söyleyebilir misiniz?" deyiverdim birdenbire.

"Tilda Mountjoy mu?" Gözleri kısıldı. "Ondan ne istiyor olabilirsin ki?"

"Kütüphanede bana çok yardımcı oldu da ona biraz tatlı götürürsem güzel olur diye düşünmüştüm."

Yüzüme bu duyguya eşlik edecek bir de tatlı gülümseme kondurdum.

Utanmazca bir yalandı bu tabii. Konu üzerine şimdiye kadar bir an bile düşünmemiştim, şimdiyse bir taşla iki kuş avlama fırsatı gördüğümden bundan yararlanmak istemiştim.

"Ah, tabii ya," dedi Miss Cool. "Margaret Pickery Nether-Wolsey'deki kızkardeşine bakmaya gitti: Singer makine, iğne, parmak, ikizler, ele avuca sığmaz koca, şişe, faturalar... Tilda Mountjoy için beklenmedik kullanışlılıkta bir durum."

"Ekşi Şeker," dedi birden. "Pazar olsun olmasın, Ekşi Şeker mükemmel bir seçim olur."

"Altı penilik alayım," dedim.

"...bir şilinlik de karaısırgan çubuğu," diye ekledim. Karaısırgan benim gizli tutkumdu.

Miss Cool parmak ucunda yürüyerek dükkanın ön tarafına gitti ve kepenkleri indirdi.

"Aman kimse duymasın," dedi gizli bir iş çeviriyormuş gibi bir ses tonuyla.

Kürekle ekşi şekerlerden alıp, matemli rengiyle içine adeta bir-iki kürek de arsenik ya da *nux vomica* eklenmesini bekleyen mor bir kesekağıdına doldurdu.

"Bir şilin altı peni ediyor," dedi, karaısırgan çubuklarını kağıda sararak. Ona iki şilin uzattım, para üstünü vermek için ceplerini karıştırırken de "Tamam, Miss Cool, üstü kalsın," dedim.

"Ne tatlı bir çocuksun sen." Yüzünde kocaman bir gülümsemeyle, kağıdın arasına bir tane de fazladan karaısırgan çubuğu sıkıştırdı. "Çocuğum olsa senin yarın kadar düşünceli ya da cömert olsun, daha ne isterim?"

Bana Miss Mountjoy'un evinin yolunu tarif ederken ona yarım bir gülümseme gönderip diğer yarısını kendime sakladım.

"Söğütlü Villa," diyordu. "Görünce hemen anlarsın. Portakal rengi."

SÖĞÜTLÜ VİLLA, hakikaten de Miss Cool'un dediği gibi portakal rengiydi; zehirli Ölüm Başlığı mantarının yeni yeni bozulmaya başladığında aldığı türden bir portakal rengi. Ev, esintide dalları huzursuzca sallanarak altındaki toprağı yirmi cadı süpürgesi kuvvetiyle süpüren bir salkımsöğüdün yeşil eteklerinin gölgesinde saklıydı. Dalların hareketi aklıma Feely'nin Ned'i düşündüğünde bazen çalıp söylediği - itiraf etmeliyim ki çok da tatlı söylüyordu - bir on yedinci yüzyıl parçasını getirdi:

Eğilecek söğüt ağacı, bükülecek söğüt ağacı,
Ah keşke sarsaydı beni kalbimin eski sahibi gencin kolları

Şarkının adı "Aşkın Tohumları"ydı ama bir söğüt gördüğümde aklıma gelen ilk şey aşk değildi doğrusu; aksine, bana hep bir söğüdün yanında kendini suda boğan Ophelia'yı hatırlatırdı (yani Shakespeare'inkini, benimkini değil).

Bir kenardaki mendil büyüklüğünde çimi saymazsanız, Miss Mountjoy'un söğüdü, etrafı çitle çevrili bahçenin tamamını dolduruyordu. Kapı eşiğinde bile mekânın rutubetini hissedebiliyordum: ağacın sarkan dalları pek az ışığın geçmesine izin veren yeşil bir fanus oluşturuyor ve bana sanki suyun altındaymışım gibi tuhaf bir his veriyordu. Kapı eşiğinde parlak yeşil yosunlar bir sünger oluşturmuştu, su lekeleriyse hüzünlü kara parmaklarını portakal rengi boyanın üzerinden uzatıyordu.

Kapıda Lincoln Şeytanı'nın sırıtan suratını taşıyan paslı bir pirinç tokmak vardı. Onu kullanarak kapıyı iki kez hafifçe tıklattım. Pencerenin arkasından biri bakarsa diye, beklerken boş gözlerle yukarı doğru baktım.

Fakat tozlu dantel kıpırdamadı. İçeride tek bir soluk alınmıyordu sanki.

Solda eski, yıpranmış taşlarla döşeli bir yol, evin bir yanından

uzanıp gidiyordu. Kapıda bir - iki dakika bekledikten sonra, o yolu takip ettim.

Arka kapı söğüt yapraklarıyla kaplı sülükdallarca neredeyse tamamen saklanmış gibiydi. Dallar, kalkmak üzere olan gösterişli bir yeşil perde gibi, hafiften beklentili bir hışırtıyla dalgalanıyordu.

Ellerimi gözlerimin etrafına kapatıp minicik pencerelerden birine yaklaştım. Parmak ucumda yükselirsem -

"Burada ne yapıyorsun?"

Hızla döndüm.

Miss Mountjoy söğüt dallarının oluşturduğu çemberin dışında durmuş, içeri bakıyordu. Yeşilliğin arasından onun yüzünün dikey şeritlerini görebiliyordum ve görebildiğim kadarı beni tedirgin etti.

"Benim, Miss Mountjoy... Flavia," dedim. "Bana kütüphanede yardım ettiğiniz için size teşekkür etmek istedim."

Miss Mountjoy yeşillikten oluşan pelerinin içine doğru adım atarken söğüt dalları hışırdadı. Bir elinde bahçe makası vardı. Hiçbir şey demedi. Kırışık yüzünde iki öfkeli kuru üzüm tanesi gibi duran gözleri, gözlerimden bir an olsun ayrılmıyordu.

Miss Mountjoy yola adım atıp kaçış yolumu kapatırken, geriledim.

"Senin kim olduğunu gayet iyi biliyorum," dedi. "Sen Flavia Sabina Dolores de Luce'sin - Jacko'nun en küçük kızı."

"Onun babam olduğunu biliyor musunuz?!" dedim, soluğum kesilerek.

"Elbette biliyorum, kızım. Benim yaşımdakiler çok şey bilir."

Nedense kendime engel olamadım ve ağzımdan gerçek, bir şişenin ucundan fırlayan mantar gibi fırlayıverdi.

"'Dolores' yalandı," dedim. "Bazen böyle şeyler uyduruyorum."

Bana doğru bir adım attı.

"Neden buradasın?" diye sordu, korkutucu bir fısıltıyla.

Çabucak elimi cebime daldırıp şeker paketini çıkardım.

"Size ekşi şeker getirdim," dedim, "kabalığımdan dolayı özür dilemek için. Umarım geri çevirmezsiniz."

Birden tiz, hırıltılı bir ses koyverdi, bunun bir kahkaha olduğuna karar verdim.

"Hiç şüphesiz Miss Cool'un tavsiyesi bu, değil mi?"

Bir pandomimdeki köyün delisi gibi başımı çabuk çabuk, yukarı aşağı, defalarca salladım.

"Amcanızın - yani Mr. Twining'in - ölüm hikâyesini duyduğuma çok üzüldüm," dedim, samimiyetle. "Hakikaten üzüldüm. Haksızlık gibi görünüyor."

"Haksızlık mı? Kesinlikle haksızlıktı," dedi. "Ama adaletsizlik değildi. Hatta aşağılık bir durum da değildi. Neydi biliyor musun?"

Tabii ki biliyordum. Daha önce de duymuştum bunu ama buraya onunla tartışmaya gelmemiştim."

"Hayır," dedim fısıltıyla.

"Cinayetti," dedi. "Cinayet, o kadar basit."

"Peki katil kimdi?" diye sordum. Bazen ağzımdan çıkanlar beni bile şaşırtıyordu.

Miss Mountjoy'un yüzünde bir ifade belirip kayboldu, ayın önünden geçen bir bulut gibi. Sanki tüm hayatı boyunca bir role hazırlanmış da spot ışıkları altında sahneye çıkınca repliğini unutmuş gibi.

"O çocuklar," dedi sonunda. "O iğrenç, nefret verici çocuklar. Onları hiç unutmayacağım; elma yanaklarını, okullu çocuk masumiyetlerini."

"O çocuklardan biri benim babam," dedim usulca.

Gözleri başka bir zamandaydı. Şimdiye dönüp bana odaklanmaları epey bir vakit aldı.

"Evet," dedi. "Laurence de Luce. Jacko. Babana Jacko derlerdi. Okuldaki takma adıydı bu ama tıbbi tetkikçi bile ona bu isimle hitap ediyordu. Jacko. Soruşturmada öyle usulca söylemişti ki bunu, ade-

ta okşarcasına - sanki bütün mahkeme o ismin esiri olmuş gibi."

"Babam soruşturmada ifade mi verdi?"

"Elbette tanıklık etti - tıpkı diğer çocuklar gibi. O günlerde yapılan bir şeydi bu. Her şeyi inkar etti tabii, tüm sorumluluğu. Müdürün koleksiyonundan değerli bir posta pulu çalınmıştı ama hepsi "Ah, hayır efendim, ben yapmadım efendim!" deyip duruyordu. Sanki pul birden minicik pis parmaklar peydahladı da, kendi kendini yürüttü."

Ona tam "Benim babam hırsız da yalancı da değildir," diyecektim ki, söyleyeceğim hiçbir şeyin bu çok yaşlı zihni değiştirmeyeceğini fark ettim. Hücuma geçmeye karar verdim.

"Bu sabah kiliseden niye çıktınız?" diye sordum.

Miss Mountjoy sanki suratına bir bardak su fırlatmışım gibi irkildi. "Lafı hiç dolandırmıyorsun, değil mi?"

"Hayır," dedim. "Papazın aramızdaki yabancı için dua etmesiyle ilgili bir şeydi, değil mi? Buckshaw'da cesedini bulduğum adamla."

Dişlerinin arasından bir çaydanlık gibi tısladı. "*Sen* mi buldun cesedi? Sen mi?"

"Evet," dedim.

"O halde şunu söyle - kızıl saçlı mıydı?" Gözlerini kapadı ve bir daha açmadan cevabını beklemeye başladı.

"Evet," dedim. "Kızıl saçlıydı."

"Tanrı, bize verilenler için hakiki şükranla doldursun içimizi," dedi fısıltıyla, gözlerini yeniden açmadan önce. Bu bana tuhaflığının ötesinde, bir şekilde Hristiyanlıktan uzak bir cevap gibi de görünmüştü.

"Anlamıyorum," dedim. Gerçekten de anlamamıştım.

"Onu ânında tanıdım," dedi. "Onca yıldan sonra bile, o dikkat çekici kızıl saçların Onüç Ördek'ten çıktığını görür görmez kim olduğunu anladım. Saçı olmasa bile o çalımlı yürüyüşü, o muazzam kibiri, o soğuk mavi gözleri - bunlardan herhangi biri - yeterdi Horace

Bonapenny'nin Bishop's Lacey'ye döndüğünü anlamam için."

İçimde benim bildiğimden daha derin sulara sürüklendiğimiz şeklinde bir his vardı.

"O çocuğun - o adamın - kokuşmuş ruhunun huzura ermesi için edilecek bir duaya niçin katılamayacağımı belki şimdi anlamışsındır."

Uzanıp elimdeki ekşi şeker paketini aldı, ağzına bir şeker atıp paketi cebine koydu.

"Aksine," diye devam etti, "dua ediyorum ki şu anda ruhu cehennemde yanıyordur."

Bunu söyledikten sonra rutubetli Söğütlü Villa'sına girip kapıyı çarptı.

Horace Bonepenny de kimin nesiydi? Ve onu Bishop's Lacey'ye geri getiren şey neydi?

Bunu bana söylemesini sağlayabileceğim tek bir kişi geliyordu aklıma.

BUCKSHAW'A DOĞRU UZANAN kestane ağaçlarıyla çevrili yolda bisikletle giderken, artık kapının önünde bir mavi Vauxhall durmadığını gördüm. Müfettiş Hewitt ve adamları gitmişti.

Gladys'i evin arka tarafına sürerken seradan metalik bir tıkırtı geldiğini duydum. Kapıya gidip içeri baktım. Dogger'dı bu.

Bir kovayı başaşağı çevirip üzerine oturmuş, elindeki kısa saplı kürekle ona vuruyordu.

Dank... dank... dank... dank. St. Tancred'in çanları Bishop's Lacey'deki çok yaşlı biri için nasıl çalar, aynı o şekilde tekrarlanıp duruyordu ses, hayatın vuruş sayısını ölçüyormuş gibi.

Dogger'ın sırtı kapıya dönüktü, beni görmediği belliydi.

Mutfak kapısına doğru usulca ilerledim ve orada Gladys'i bile bile taş kapı eşiğine düşürerek büyük bir gürültü çıkardım. ("Özür dilerim, Gladys," diye fısıldadım.)

"Hay lanet!" dedim, seranın her yerinden duyulabilecek kadar yüksek sesle. Onu camın arkasında yeni görmüş gibi yaptım.

"Aa, merhaba Dogger," dedim neşeli bir edayla. "Tam da şu anda ihtiyacım olan kişi!"

Hemen dönmedi, ben de o kendine gelene kadar ayakkabımın altındaki çamuru kazıyormuş gibi yaptım.

"Miss Flavia," dedi usulca. "Herkes sizi arıyor."

"E buradayım işte," dedim. En iyisi Dogger tamamen kendine gelene kadar konuşmayı ele almaktı.

"Köyde birisiyle konuşuyordum da bana birinden söz etti, düşündüm ki bana o kişi hakkında bir şeyler anlatabilirsin."

Dogger'ın yüzünde zorlukla çok hafif bir gülümseme belirdi.

"Biliyorum, yeterince iyi anlatamadım ama -"

"Neden bahsettiğini biliyorum," dedi.

"Horace Bonepenny," dedim heyecanla çabucak. "Kim bu Horace Bonepenny?"

Dogger bu sözleri duyunca omuriliği galvanik bataryaya bağlanmış bir deney kurbağası gibi seğirmeye başladı. Dudaklarını ıslattı ve cebinden çıkardığı bir mendille ağzını delicesine sildi. Gözlerinin donuklaşmaya başladığını görebiliyordum, gündoğumundan hemen önceki yıldızlar gibi sönüyorlardı sanki. Bir taraftan da kendini toparlamak için büyük çaba sarfediyor ama bunda pek başarılı olamıyordu.

"Neyse, boşver, Dogger," dedim. "Önemi yok. Unut gitsin."

Ayağa kalkmaya çalıştı ama kendini ters çevrilmiş kovanın üzerinden kaldıramadı.

"Miss Flavia," dedi, "Bazı sorular vardır, sorulmaları gerekir, bazı sorular vardır, sorulmaları gerekmez."

İşte yine söylemişti: sanki bir kanunmuşcasına bu sözler Dogger'ın dudaklarından büyük bir doğallıkla ve sanki Yeşaya tarafından söylenmiş gibi büyük bir katilikle dökülmüştü.

Fakat o birkaç sözcük onu artık iyice bitkin düşürmüşe benziyordu. Derin derin iç geçirip ellerini yüzüne kapadı. O an en çok istediğim şey, kollarımı dolayıp ona sarılmaktı ama bunun için uygun durumda olmadığını biliyordum. Onun yerine elimi omuzuna koymakla yetindim ve bu hareketi yapmanın ondan çok beni rahatlattığını farkettim.

"Ben gidip babamı getireyim," dedim. "Odana gitmene yardım ederiz."

Dogger yavaş yavaş bana döndü, yüzü tebeşir beyazı bir trajedi maskesiydi. Sözcükler ağzından taş taşa sürtermiş gibi zorlukla çıktı.

"Onu götürdüler, Miss Flavia. Polis onu götürdü."

on iki

FEELY İLE DAFFY SALONDA ÇİÇEKLİ BİR DİVANIN ÜSTÜNE OTURMUŞ, kollarını birbirine dolamış, hava saldırısı alarmı veren sirenler gibi ağlıyorlardı. Tam onlara katılmak üzere odaya girip birkaç adım ilerlemiştim ki Ophelia beni fark etti.

"Sen nerelerdeydin, küçük canavar?" diye tısladı, ayağa fırlayıp vahşi bir kedi gibi üzerime gelerek. Gözleri şiş ve bisikletlere takılan kedi gözleri gibi kırmızıydı. "Herkes seni arıyordu. Boğuldun sandık. Ah, nasıl dua ettim hakikaten boğulmuş olasın diye!"

Evine hoşgeldin, Flave, diye düşündüm.

"Babam tutuklandı," dedi Daffy sakin bir sesle. "Onu götürdüler."

"Nereye?" diye sordum.

"Biz nereden bilelim?" diye çıkıştı Ophelia hor gören tavırla. "İnsanları tutukladıklarında nereye götürüyorlarsa oraya herhalde. Sen neredeydin?"

"Bishop's Lacey'ye mi, Hinley'ye mi?"

"O da ne demek? Saçmalamasana, küçük sersem."

"Bishop's Lacey veya Hinley," diye tekrar ettim. "Bishop's Lacey'de sadece tek kişilik bir polis karakolu var, o yüzden oraya götürüldüğünü sanmıyorum. Bölgesel Polis Teşkilatı Hinley'de. Bu yüz-

den onu muhtemelen Hinley'ye götürmüşlerdir."

"Onu cinayetle suçlayacaklar," dedi Ophelia, "sonra da asacaklar!" Yeniden gözyaşına boğulup arkasını döndü. Bir an az kalsın onun için üzülüyordum.

SALONDAN KORİDORA ÇIKTIĞIMDA DOGGER'I batı merdiveninden yukarı ağır aksak, adım adım, darağacına giden bir mahkum gibi çıkarken gördüm.

Fırsat bu fırsattı!

Merdiveni sonuna kadar çıkmasını bekledim, sonra da usulca babamın çalışma odasına girip kapıyı kilitledim. Ömrümde ilk kez bu odada kendi başıma kalıyordum.

Bir duvar baştan başa babamın pul albümlerine ayrılmıştı. Deri ciltlerin renkleri, farklı farklı hükümdarların saltanat dönemini gösteriyordu: Kraliçe Victoria dönemi siyah, Yedinci Edward dönemi kırmızı, Beşinci George dönemi yeşil, şimdiki kralımız Altıncı George dönemiyse mavi. Yeşil kitapla mavi kitabın arasına sıkıştırılmış ince bir cildin çok az sayıda parça içerdiğini hatırlıyordum - o Amerikalı kadınla kaçışından önce Sekizinci Edward'ın çehresi basılmış olan dört pulun, dokuz bilinen çeşitlemesinin her biri bu ciltteydi.

Babamın konfetilerinin her bir parçasının sayısız ve çok az farklı çeşitlemelerinden sonsuz bir keyif çıkardığını biliyordum ama işin ayrıntılarını bilmiyordum. Ancak *Londra Filatelisti*'nin son sayısında gördüğü küçük bir bilgiden çok heyecanlanıp da kahvaltıda anlata anlata bitiremediği zamanlarda onun o mutlu, yalıtılmış dünyası hakkında biraz daha bir şeyler öğrenirdik. Bu ender durumların dışında hepimiz, yani ablalarım ve ben, konu posta pulları olduğunda yeni doğmuş bebekler kadar bilgisizdik. Babam ise ilgisini yitirmiyor, renkli kağıt parçalarını duvarlarındaki yerlerine, geyik ya da kaplan kafaları asan adamlarınkinden de korkutucu bir hazla yerleştiriyordu.

Karşı duvarda duran büfenin üstü ve çekmeceleri, sonu yokmuş gibi görünen pul koleksiyonculuğu malzemeleriyle dolup taşıyordu: yapışkanlı kağıtlar, perforaj şablonları, ıslatma için emaye tepsiler, filigranları ortaya çıkarmak için sıvı dolu şişeler, zamk siliciler, zarflar, sayfa birleştiriciler, pul cımbızları ve bir tane başlıklı morötesi lamba.

Odanın sonunda, taraçaya açılan camlı kapıların önünde babamın masası duruyordu: bir zamanlar Scrooge'un ve Marley'nin muhasebe servisinde kullanılmış olabilecek, oyun alanı büyüklüğünde, iki tarafı çekmeceli bir çalışma masasıydı bu. Çekmecelerinin kapalı olacağını hemen tahmin ettim - haklıydım da.

Babam pullarla dolu bir odada bir pulu nereye saklar acaba, diye düşündüm. Pulu hakikaten sakladığına en ufak bir şüphem yoktu - ben de olsam öyle yapardım. Mahremiyete düşkünlük babamla ikimizin ortak bir özelliğidir, o yüzden pulu bariz bir yere koyacak kadar aptallık etmeyeceğinin farkındaydım.

Bir şeylerin üstüne ya da içine bakmaktansa, otomobilin altını inceleyen bir tamirci gibi yere uzandım ve öylece sırtüstü bir yerden diğerine sürüklenerek eşyaların altını taramaya başladım. Çalışma masasının, yemek masasının, çöp kutusunun ve babamın Windsor sandalyesinin altına baktım. Türk halısının altına ve perdelerin arkasına baktım. Saatin arkasına baktım, duvardaki gravürleri çevirip arkalarına baktım.

Aramak için fazla kitap vardı, ben de o yüzden bakılacak en iyi kitabın hangisi olduğunu düşünüp bulmaya çalıştım. Tabii ya! İncil!

Fakat Kral James'in İncili'ni şöyle hızlıca karıştırdığımda içinde, eski bir kilise broşürü ve Büyük Fuar zamanında ölmüş bir de Luce'nin anma kartı dışında bir şey bulamadım.

Sonra birden babamın Penny Black'i ölü bir çulluğun gagasından çıkarıp yeleğinin cebine koyduğu aklıma geldi. Belki de orada bırakmıştı, daha sonra atmak üzere.

Evet, kesin öyleydi! Pul burada değildi ki. Ne budalalık etmiştim burada olacağını düşünerek. Pulu saklamak için fazlaca bariz olan yerler listesinin tepesinde çalışma odasının tamamı vardı elbette. Birden bir emin olma hissi içimde dev bir dalga gibi kabardı, Feely ile Daffy'nin yanlış bir tanımlamayla "dişi içgüdüsü" dedikleri şey sayesinde, pulun başka bir yerde olduğunu anladım.

Hiç ses çıkarmamaya çalışarak anahtarı çevirdim ve koridora çıktım. Acayip Kızkardeşler hâlâ salonda zırıl zırıl ağlıyordu, sesleri kızgınlık ve acı notalarıyla bir yükselip bir alçalıyordu. Kapıda durup dinleyebilirdim ama bunu yapmamayı tercih ettim. Daha önemli işlerim vardı.

Bir gölge gibi sessizce, batı merdivenini çıkıp güney kanadına girdim.

Beklediğim gibi babamın odası karanlıktı, içeri girdim. Bahçeden sık sık bu odanın pencerelerine bakar ve kalın perdelerin sımsıkı kapalı olduğunu görürdüm.

İçeriden bakıldığında odaya akşam vakti kapanmış bir müzenin loşluğu hakimdi. Babamın kolonya ve traş losyonlarının güçlü kokusu, açık kalmış lahitler ve bir zamanlar kadim baharatlarla dolu olan kanopeleri akla getiriyordu. Kraliçe Anne dönemi lavabosunun kıvrımlı bacakları köşedeki Gotik yatağın yanında neredeyse edepsiz bir görüntü veriyordu, somurtkan yaşlı bir kahyanın, uzun körpe bacaklarına ipek çorap geçirmekte olan hanımına midesi ekşimiş gibi bir edayla bakışını andırıyordu manzara.

Odanın iki büyük saati bile çok eski zamanları akla getiriyordu. Söve pervazında duran yaldızlı pirinçten yapılma azmanın "Kuyu ve Sarkaç"taki o uzun kıvrımlı metali hatırlatan pirinç sarkacı, tik-tak tik-tak ederek zamanı tutuyor ve her bir salınımın sonunda odanın loş ışığında donuk donuk parlıyordu. Yatağın yanındaki komodindeyse onunla anlaşmazlık içinde zarif bir George dönemi saat vardı: ikincisi 3.15'i gösteriyordu, ilkiyse 3.12'yi.

Uzun odanın öbür ucuna doğru yürüdüm ve sonuna gelince durdum.

Harriet'in giyinme odası - ki sadece babamın odasından girilebiliyordu oraya - yasak bölgeydi. Babam onun ölümünü öğrendiği gün odayı bir mabede dönüştürmüş ve bizi buna saygı gösterecek şekilde yetiştirmişti. Bunu da bize açık açık söylemese de söz konusu kuralın ihlali halinde hepimizin tek sıra halinde bahçenin sonuna götürülerek tuğla duvarın önüne dizileceğimize ve oracıkta vurulacağımıza inandırarak sağlamıştı.

Harriet'in odasına açılan kapı yeşil çuhayla kaplıydı, kısa kenarının üzerine dikilmiş bir bilardo masası gibi. İtince tedirginlik verici bir sessizlikle açıldı.

Oda ışıkla doluydu. Üç tarafındaki pencerelerden içeri günışığı yağıyor ve bol miktarda İtalyan dantelinden süzüldükten sonra pekâlâ Windsor Dükü ve Düşesi üzerine bir oyunun sahnesi olabilecek odayı kaplıyordu. Tuvalet masasının üstüne Fabergé fırçalar ve taraklar diziliydi, sanki Harriet az önce banyo yapmak üzere yan odaya geçmiş gibi. Lalique parfüm şişelerinin etrafına Bakalit ve amberden yapılma renkgarenk bilezikler yayılmıştı, hoş küçük bir ısıtıcıyla gümüş bir çaydanlık da Harriet'in sabah çayını yapmak üzere hazır bekliyordu. İnce ucun bir cam vazonun içinde tek bir sarı gül solgun solgun duruyordu.

Oval bir tepsinin üzerinde, içinde sadece bir iki damlalık koku bulunan minicik bir kristal şişe vardı. Şişeyi aldım, tıpasını çıkardım ve burnumun altında yavaş yavaş salladım.

Küçük mavi çiçekler, dağ çayırları ve buz kokuyordu.

Birden üzerime tuhaf bir his çöktü - ya da daha doğrusu içime yayıldı, sanki yağmurda açılmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlayan bir şemsiyeymişim gibi. Etikete bakıp üzerindeki tek bir kelime yazılı olduğunu gördüm: *Miratrix*.

H. de L. harflerini taşıyan gümüş bir sigaralığın yanında, arkasın-

da Boticelli'nin *Primavera* tablosundaki Flora imgesinin kabartması bulunan bir el aynası vardı. Daha önce orijinale bakarken bunu hiç fark etmemiştim ama Flora hamileliğinin epeyi ileri döneminde ve mutlu görünüyordu. Bu aynayı babam Harriet'e bizden birine hamile olduğu bir zamanda hediye etmiş olabilir miydi? Öyleyse, hangimize hamileydi acaba? Feely mi? Daffy mi? Ben mi? Ben olacağını pek sanmıyordum: Üçüncü bir kız pek de tanrıların lütfu sayılmazdı - en azından babamın bakış açısından.

Hayır, muhtemelen İlk Çocuk Ophelia'ydı bu - kendisi de hani neredeyse dünyaya elinde bir aynayla gelmişti Ophelia'nın... hatta belki de o ayna bu aynaydı.

Pencerelerden birindeki bir hasır sandalye okumak için mükemmel bir yer oluşturuyordu ve zaten hemen burada, kol erişiminde Harriet'in küçük kütüphanesi de vardı. Kanada'da okula gittiği günlerden ve Boston'da teyzesiyle geçirdiği yazlardan kalma kitapları getirmişti: *Yeşilin Kızı Anne* ve *Lantern Hill'li Jane*, *Penrod*'un ve *Film Aleminden Merton*'ın kapı komşusuydular. Rafın en uzak ucundaysa *Maria Monk'un Korkunç İfşaatı*'nın sayfaları kıvrılmış bir nüshası duruyordu. Bunların hiçbirini okumamıştım ama Harriet'i tanıdığım kadarıyla muhtemelen hepsi özgür ruhlar ve asiler üzerine kitaplardı.

Az ileride, küçük bir sehpanın üstünde, bir fotoğraf albümü vardı. Kapağını kaldırdığımda siyah hamur kağıttan sayfaları olduğunu gördüm. Her siyah-beyaz fotoğrafın altına tebeşir beyazı mürekkeple kısa resimaltları yazılmıştı: Harriet (2 yaşında) Morris Evi'nde; Harriet (15 yaşında) Miss Bodycote'un Bayanlar Akademisi'nde (1930 - Toronto, Kanada); Harriet, de Havilland yapımı Gypsy Moth modeli uçağı *Gamsız Ruh*'la (1939); Harriet Tibet'te (1939).

Fotoğraflar Harriet'i dağınık altın sarısı saçlı tombul bir çocuktan, uzun boylu, ince (görünürde göğüsleri varmış gibi durmayan), hokey kıyafetli gülen bir genç kıza; bir eli *Gamsız Ruh*'un kokpitinin

kenarında, Amelia Earhart gibi ayakta duran, sarı perçemli bir film yıldızına dönüşümünü gösteriyordu. Babamın hiç fotoğrafı yoktu. Bizim de.

Her bir fotoğrafta Harriet'in yüz hatları, sanki Feely'nin, Daffy'nin ve benim yüz hatlarımız alınıp da bir kavanozda iyice salladıktan sonra birleştirilerek bu gülümseyen, özgüven dolu ama yine de hoş bir utangaç edaya sahip maceraperest kadının tasarımı ortaya çıkarılmış hissi veriyordu.

Onun yüzüne bakıp da fotoğraf kağıdının içinden Harriet'in ruhunun derinliklerini görmeye çalışırken, kapı hafifçe tıklatıldı.

Bir sessizlik oldu, sonra kapı yeniden bir tıklatıldı. Ardından da açılmaya başlandı.

Dogger'dı bu. Yavaşça başını kapıdan içeri uzattı.

"Albay de Luce?" dedi. "Orada mısınız?"

Donakaldım, nefes bile almaya cesaret edemiyordum. Dogger hiç kıpırdamıyor, yerini bilen iyi eğitilmiş bir hizmetkâr gibi beklentiyle dümdüz ileri bakıyor, rahatsızlık verip vermediğini saptama işini kulaklarına bırakıyordu.

Ama ne yapmaya çalışıyordu Daha demin bana babamı polisin götürdüğünü söylememiş miydi? O zaman niye onu burada, Harriet'ın giyinme odasında arıyordu? Dogger o kadar şaşkın olabilir miydi? Yoksa beni gizlice takip mi ediyordu?

Dudaklarımı aralayıp ağzımdan çok yavaşça soluk aldım ki yanlışlıkla çıkabilecek bir burun ıslığı beni ele vermesin. Bir taraftan da hapşırmamak için içimden dua ediyordum.

Dogger orada uzun bir süre öylece durdu, yaşayan bir tablo gibi. Kütüphanede bu çok eski eğlence biçimini gösteren gravürler görmüştüm: aktörler kireç ve toza bulanıyor, her biri tanrıların yaşamlarından bir sahneyi temsil eden, göze hoş görünen hareketsiz pozlar takınıyorlardı.

Bir süre sonra, tam da yavaş yavaş bir tavşanın kalakaldığı za-

man, neler hissediyor olabileceğini anlamaya başlarken, Dogger usulca başını geri çekti ve kapı ses çıkarmadan kapandı.

Beni görmüş müydü acaba? Eğer görmüşse de görmemiş gibi mi yapıyordu?

Orada öylece bekleyip kulak kabarttım ama yan odadan ses gelmiyordu. Dogger'ın öyle uzun uzun durup bekleyeceğini sanmıyordum, yeterince vakit geçtiğine karar verdiğimde kapıyı açıp baktım.

Babamın odası aynı bıraktığım gibiydi, iki saat tiktak tiktak çalışıyordu ama şimdi benim korkmuş olmam yüzünden daha çok ses çıkarıyor gibiydiler. Bu fırsatı bir daha elde edemeyeceğimin farkına vararak, babamın çalışma odasında uyguladığım yöntemi kullanarak aramaya başladım, fakat yatak odası en az Leonidas'ın savaş çadırı kadar sade olduğundan bu pek uzun sürmedi.

Odadaki tek kitap üç ay içinde yapılacak bir pul müzayedesi için Stanley Gibbons tarafından yapılmış bir satış kataloğuydu. Başaşağı çevirip büyük bir hevesle sayfalarını karıştırdım ama içinden hiçbir şey düşmedi.

Babamın dolabında şaşırtıcı derecede az giysi vardı: dirsekleri deri yamalı (ve cepleri boş) iki eski tüvit ceket, iki yün kazak ve birkaç gömlek. Ayakkabılarının ve çok eskiden kalma bir çift yarım boy Wellington çizmenin içine baktım ama hiçbir şey bulamadım.

İçim sızlayarak babamın tek diğer kıyafetinin bayramlık bir takım elbise olduğunu fark ettim, Müfettiş Hewitt onu götürdüğünde büyük ihtimalle üzerinde o takım elbise vardı. (Kendimi *tutuklanmak* kelimesini kullanmaktan men ediyordum.)

Belki delinmiş Penny Black'ini başka bir yere saklamıştı - Harriet'in Rolls-Royce'unun torpido gözüne mesela. Kim bilir, onu imha etmiş bile olabilirdi. Şimdi durup düşünüyordum da, öylesi daha mantıklı olurdu zaten. Pulun kendisi zaten hasar görmüştü, o yüzden de pek değeri yoktu. Ama yine de bir şekilde babamı altüst etmişti ve Cuma günü odasına gider gitmez bir kibrit çakıp onu yakması akla

yakın görünüyordu.

Elbette öyle bir şey yaptıysa arkasında bazı izler kalmış olması gerekirdi: kültablasında kağıt külü, çöp tenekesinde yanık bir kibrit. Bunları kontrol etmek kolaydı, çünkü her ikisi de hemen önümdeydi - ve her ikisi de boştu.

Belki de delilleri ortadan kaldırmıştı.

Ama artık en olmadık ihtimallerden medet umduğumun farkındaydım.

Vazgeç, diye düşündüm; bu işi polise bırak. Sıcacık laboratuvarına geri dön ve çalışmalarına devam et.

Bir an için - ama yine de biraz heyecanla - Bahar Çiçek Fuarı'ndan ne tür ölümcül damlalar damıtılabileceğini düşündüm; fulyadan ne kadar güzel bir zehir, nergisten ise ne kadar ölümcül bir çökelti çıkarılabileceğini. Şairlerin ve kur yapan âşıkların pek sevdiği o alelade kilise bahçesi porsuk ağacının bile tohumlarında ve yapraklarında İngiltere nüfusunun yarısının hakkından gelebilecek kadar taksin vardı.

Ama bu zevklerin sırası değildi şimdi. Asıl görevim babama karşıydı, ona yardım etme işi bana düşmüştü, özellikle de şu anda kendi başının çaresine bakabilecek durumda olmadığı için. Her neredeyse ona gidip, şövalyesine hizmet yemini eden bir Orta Çağ silahtarının yaptığı gibi kılıcımı ayaklarına sermem gerektiğini biliyordum. Ona yardım edemesem bile en azından yanında olabilirdim. Birdenbire içimde bir acıyla, onu feci şekilde özlediğimi fark ettim.

Aniden aklıma bir fikir geldi: Hinley kaç mil uzaktaydı acaba? Karanlık basmadan oraya ulaşabilir miydim? Ulaşabilirsem bile, onu görmeme izin verirler miydi?

Kalbim birisi bana yüksükotu çayı içirmiş gibi delice çarpmaya başladı.

Gitme vakti. Burada yeterince vakit geçirmiştim. Başucumdaki saate baktım, 3:40 diyordu. Şömine rafı üstündeki saat de sakin sakin

işliyor, akreple yelkovanı 3:37'yi gösteriyordu.

Herhalde babam çok kaygılı olduğu için fark edemedi, diye düşündüm, çünkü genellikle vakit söz konusu olduğunda tam despot kesilirdi. Dogger'a (ama bize değil) nasıl da askeri tavırla emirler verdiğini hatırlıyordum:

"Kuzgunkılıcını papaza saat tam on üç sıfır sıfırda ulaştır, Dogger," derdi. "Seni bekliyor olacak. On üç kırk beşte geri dönmüş ol, su mercimeğini ne yapacağımızı konuşalım."

Aklıma bir şey geleceğini umarak iki saate baktım. Babam o nadir samimiyet anlarından birinde bize, Harriet'e âşık olma sebebinin onun enine boyuna düşünme becerisi olduğunu söylemişti. "Düşünüyorum da, bir kadında hakikaten dikkate değer bir şey," demişti.

Derken birden anladım. Saatlerden biri durdurulmuştu - tam üç dakikalığına. Şömine rafındaki saatti bu.

Yavaş yavaş, kuşa sokulan kedi gibi saate doğru yürüdüm. Kasvetli koyu renk kasası ona Victoria dönemine ait bir atlı cenaze arabası görünümü veriyordu: baştan aşağı boğumlardan, camdan ve siyah gomalaktan ibaretti.

Elimin ona doğru uzandığını gördüm, loş odada küçük ve beyazdı; parmaklarımın onun soğuk yüzüne dokunduğunu hissettim; başparmağımın gümüş mandalını açışını hissettim. Şimdi pirinç sarkaç parmaklarımın ucunda, o iç karartıcı tok-tok sesini çıkararak bir o yana bir bu yana salınıyordu. Derin bir soluk alıp nabız gibi atan sarkacı yakaladım. Ataletten dolayı elimde bir an tüm ağırlığıyla kıvrandı, aniden yakalanmış bir akvaryum balığı gibi; durup hareketsiz düşmeden önceki geveze yürek gibi.

Elimdeki ağır pirincin arka tarafını yokladım. Bir şey vardı orada; bir şey yapıştırılmıştı: minicik bir paket. Parmaklarımla paketi çektim, yerinden kurtulup avucuma düştü. Parmaklarımı saatin iç organlarından çıkarırken, ne göreceğimi tahmin edebiliyordum zaten... haklıydım da. Avucumun içinde küçük bir glasin zarf vardı, onun

içindeyse rahatlıkla görülebilen bir Penny Black posta pulu duruyordu. Ortasında deliği olan bir Penny Black'ti bu, hani mesela ölü bir su çulluğunun açabileceği türden bir delik. Acaba bunun nesi babamı öyle korkutmuştu?

Daha iyi bakmak için pulu çıkardım. İlk bakışta, kafasına delik açılmış bir Kraliçe Victoria'ydı bu. Pek vatansever bir manzara değildi belki ama yetişkin bir adamı da böylesine sarsacak bir tarafı yoktu. Hayır, bu işin içinde bir iş vardı.

Bu pulu benzerlerinden ayıran neydi? Sonuçta bunlar on milyonlarca adet basılıyor, hepsi de birbirine benziyordu, değil mi? Yoksa benzemiyor muydu?

Babamın - bizim ufkumuzu genişletme amacıyla - birdenbire Çarşamba akşamlarının Britanya Devleti konulu bir dizi zorunlu derse ayrıldığını ilan edişi geldi aklıma. Onun verdiği isimle "A Dizisi", pek de şaşırtıcı olmayan bir şekilde "Penny Postasının Tarihi"ne ayrılmıştı.

Daffy, Feely ve ve ben salona defterlerimizi getirmiş ve not alır gibi yaparken birbirimize, üzerinde "Sıkıntıdan Pul Pul Dökülmeye Son!" ve "Dersler Yalama Oldu" gibi şeyler yazan kağıtlar uzatıp duruyorduk.

Babamın anlattığına göre posta pulları iki yüz kırklık tabakalara basılıyordu. On ikişerlik yirmi sıra halinde. Benim için akılda tutması kolaydı çünkü 20 Kalsiyumun, 12 de Magnezyumun atom sayısıydı - hatırlamak için tek aklıma getirmem gereken şey CaMg idi. Tabakadaki her bir pulun üzerinde iki harflik bir kimlik belirleyici bulunuyordu. Sol üst köşedeki pulda AA ile başlayarak, yirminci sırasının sonundaki, yani sağ alt köşedeki TL'ye ulaşana kadar alfabetik olarak soldan sağa ilerliyordu bu harfler.

Babamın söylediğine göre bu düzen Posta Müdürlüğü tarafından sahteciliği önlemek için uygulamaya konmuştu ama nasıl işleyeceği de çok açık değildi. Lands End'den John o'Groats'a kadar her taraf-

ta gece gündüz sahte pul basan yerler ortaya çıkacağına ve bu yerlerde Viktoryen Majesteleri'nden her seferinde bir peni kaçıracak kopyalar üretileceğine dair müthiş bir paranoya vardı.

Elimdeki pula iyice yakından baktım. Altta, Kraliçe Victoria'nın kafasının altında, değeri yazıyordu: "ONE PENNY". Bir peni. Bu sözcüklerin solunda B harfi vardı, sağındaysa H harfi.

Şöyle görünüyordu: B **ONE PENNY. H**

"BH." Bu pul basılı tabakanın ikinci sırasından, soldan sekizinci sütundan çıkmıştı. İki-sekiz. Bir anlamı var mıydı bunun acaba? 28'in Nikel'in atom sayısı olması dışında aklıma bir şey gelmiyordu.

Sonra birden fark ettim! Sayı değildi bu: Bir sözcüktü!

Bonepenny! Üstelik sadece Bonepenny de değil, Bonepenny H.! Horace Bonepenny!

Su çulluğunun (Evet! Babamın okuldaki takma adı da "Jacko"ydu, yani su çulluğu anlamına gelen "Jack Snipe"ın kısaltılmış hali!) gagasına geçmiş halde pul, hem kartvizit, hem de ölüm tehdidi görevi görmüştü. Babam da bu tehdidi ilk bakışta anlamıştı.

Kuşun gagası Kraliçe'nin kafasını delmiş ama gönderenin adını herkes tarafından okunabilir durumda bırakmıştı.

Horace Bonepenny. *Müteveffa* Horace Bonepenny.

Pulu saklandığı yere geri koydum.

TEPENİN ZİRVESİNDE, çürümüş bir tahta direk (bir on sekizinci yüzyıl darağacından geriye sadece bu kalmıştı) iki parmağıyla iki ayrı yönü gösteriyordu. Biliyordum ki Hinley'ye ya Doddingsley yolundan ya da St. Elfrieda'nın içinden geçen, biraz daha uzun ve daha az tercih edilen yolu takip ederek gidebilirdim. İlkinden daha hızlı giderdim; daha seyrek kullanılan ikincisindeyse birilerinin beni görüp kayıp diye ihbar etme ihtimali daha düşüktü.

"Aman ne komik!" dedim büyük bir alaycılıkla. Kimin umurunda olacaktı ki sanki?

Yine de Gladys'i St. Elfrieda'ya doğru çevirerek sağdaki yola saptım. Sonuna kadar yokuş aşağıydı ve bayağı hızlı gidiyordum. Pedalı ters yönde çevirdiğimde Gladys'in arka tekerindeki Sturmey-Archer marka üç vites göbek dişlisi bir mağara dolusu öfkeli, dişlerinden zehir damlayan çıngıraklı yılan gibi bir ses çıkarıyordu. Yılanlar hemen arkamdaymış, ayaklarımı kapmak için hamle ediyorlarmış gibi yapıyordum. Harikaydı! Tekrar tekrar özütleme ve buharlaştırma yöntemiyle papazın nilüferlerle dolu göletinden alınma bir yılanotundan ilk kez sentetik bir kürar elde ettiğimden bu yana kendimi bu kadar iyi hissetmemiştim.

Ayaklarımı gidona yerleştirdim ve bıraktım Gladys'i, kafasına göre gitsin. Tozlu tepeden aşağı hızla inerken, rüzgâra doğru bir şarkı çığırdım:

"'Ona derler
Narin havalı kız!..'"

on üç

YOKUŞU İNİP DE OAKSHOTT TEPESİ'NİN sonuna ulaştığımda aklıma birden babam geldi ve tekrar içimi üzüntü kapladı. Gerçekten de onun Horace Bonepenny'yi öldürdüğüne inanıyorlar mıydı? İnanıyorlarsa da, nasıl? Babam benim yatak odası penceremin hemen altında onu öldürdüyse bu işi tam bir sessizlik içinde yapmış olmalıydı. Babamın sesini yükseltmeden birini öldürebileceğini hayal edemiyordum.

Ancak ben bu konuda daha fazla fikir yürütemeden yol düzleşti ve Cottesmore'a ve Doddingsley Magna'ya doğru kıvrıldı. Çok yaşlı bir meşenin gölgesinde bir otobüs durağı bankı vardı, üzerinde de tanıdık biri oturuyordu: yıkanıp çekmiş bir Bernard Shaw'a benzeyen, golf pantolonlu, çok yaşlı bir yer cücesi. Yerden on santim yukarıda sallanan ayaklarıyla orada öylesine sakin oturuyordu ki bankta doğmuş ve hayatı boyunca bankta yaşamış sanabilirdiniz.

Maximilian Brock'tu bu, Buckshaw'daki komşularımızdan biri. Beni görmüş olmasın diye dua ediyordum. Müzik dünyasından emekliye ayrılmış olan Max'in şimdilerde - Lala Dupree gibi takma kadın isimleri kullanarak - *Gizli İtiraflar* ve *Ateşli Aşklar* gibi adları olan Amerikan dergilerine rezil içerikli öyküler yazdığı şeklinde bir söylenti dolaşıyordu Bishop's Lacey'de.

Tanıştığı herkesin işine burnunu soktuğu, sonra da ona gizli kalması kaydıyla söylenmiş şeyleri arkasını döner dönmez dedikodu servetine çevirdiği konuşulurdu. Bu yüzden de ona, en azından arkasından, "Köyün Baklası" denirdi. Ancak eskiden Feely'ye piyano öğretmenliği yapmış olduğu için, kolaylıkla görmezden gelebileceğim biri değildi.

Hafif çukurluk bir yere çekip, onu görmemiş gibi yaparak Gladys'in zinciriyle oynamaya başladım. Biraz şansım varsa Max başka bir yere bakar, ben de o gidene kadar çalının arkasında saklanabilirdim.

"Flavia! *Haroo, mon vieux.*"

Lanetler olsun! Görmüştü beni. Maximilian'ın "haroo"sunu - bir otobüs durağı bankından bile söylenmiş olsa - duymazdan gelmek, on birinci emri duymazdan gelmek gibiydi. Onu yeni görmüş gibi yaptım ve Gladys'i yaban otlarının arasından durağa doğru sürerken sahtekâr sahtekâr sırıttım.

Maximilian uzun yıllar Manş Adaları'nda yaşamış, orada Alderney Senfoni Orkestrası'nda piyanistlik yapmıştı - dediğine göre büyük bir sabır ve bol miktarda polisiye roman gerektiren bir konumdu bu.

Bir keresinde St. Tancred yıllık Çiçek Sergisi'nde suç üzerine sohbet ederken söylediğine bakılırsa, Alderney'de kanun güçlerini tüm hışımlarıyla olay yerine çekmek için kasabanın ortasında durup şöyle bağırmak yeterliydi: "*Haroo, haroo, mon prince. On me fait tort!*" Buna "feryat koparma" deniyordu ve "Dikkat, Prens'im, biri bana haksız muamele ediyor!" anlamına geliyordu. Başka bir deyişle, biri bana karşı suç işliyor, diyordu.

"Nasılsınız bakalım, küçük pelikanım?" diye sordu Max, kendisine verilecek cevap kırıntısını bekleyen bir Saksağan gibi başını eğerek.

"İyiyim," dedim temkinle. Daffy'nin bir keresinde Max'in insanı

ısırarak felce uğratan o örümceklere benzediği ve hayatını - ayrıca ailenin hayatını da - son damlasına kadar emip bitirene kadar durmadığı yolundaki sözlerini hatırladım.

"Peki ya babanız, saygıdeğer Albay?"

"Epey meşgul, sürekli bir şeyler çıkıyor," dedim. Kalbimin göğüs kafesimde takla attığını hissettim.

"Peki ya Miss Ophelia," diye sordu, "hâlâ yüzünü Jezebel gibi gibi boyayıp çay tepsilerinde kendisine bakıyor mu?"

Artık benim için bile fazlaydı bu. Hiç onun üstüne vazife değildi ama Maximilian'ın şıp diye öfkeden köpürebildiğini biliyordum. Feely bazen ona arkasından "Rumpelstiltskin" diyordu, Daffy ise "Alexander Pope - ya da daha beteri."

Yine de bütün itici huylarına karşın, belki de boyumuzun yakın olmasından dolayı, Maximilian'ın zaman zaman ilginç ve bilgilendirici bir konuşmacı olduğu kanısındaydım. Yeter ki kısa boyu zayıflıkla karıştırma gafletine düşmeyin.

"Çok iyi, teşekkür ederim," dedim. "Bu sabah teni harikaydı."

"Çıldırtıcı bir şekilde" diye eklemedim.

"Max," dedim o araya başka bir soru sıkıştıramadan, "Paradisi'nin o küçük tokkata'sını çalmayı öğrenebilir miyim sence?"

"Hayır," dedi bir an bile tereddüt etmeden. "Senin ellerin büyük bir sanatçının elleri değil. Bir zehircinin elleri."

Sırıttım. Bu bizim aramızda küçük bir şakaydı. Ve besbelli henüz Buckshaw'daki cinayeti haber almamıştı.

"Peki ya öteki?" diye sordu. "Daphne?... şu yavaş olan?"

"Yavaş", Daffy'nin piyanodaki becerisine, daha doğrusu beceri eksikliğine yönelik bir dokundurmaydı. Daffy piyano çalarken isteksiz parmakları onun dokunuşundan kaçıyormuş gibi görünen tuşların üzerinde uzun uzun, acı verici bir şekilde gezinirdi. Daffy'nin bu enstrümanla savaşı, tilkinin karşısına konmuş tavuğun savaşına benziyordu: kaybedilmeye mahkum ve her zaman gözyaşıyla sonlanan

bir savaş. Ancak babam ısrar ettiği için, sürüp gidiyordu.

Bir gün onu kapalı piyano kapağının üzerine başını yaslamış ağlarken bulduğumda, "Bırak bu işi, Daff," diye fısıldamıştım ama bana dövüşçü bir horoz gibi saldırmıştı.

Cesaretlendirmeyi bile denemiştim. Ne zaman Broadwood piyanoyu çaldığını duysam hemen salona gider, piyanoya yaslanır ve sanki onun çalışı beni büyülüyormuş gibi uzaklara bakmaya başlardım. Genellikle beni görmezden gelirdi ama bir keresinde "Ne kadar güzel bir parça bu! Adı ne?" dediğimde, neredeyse kapağı bam diye parmaklarının üstüne kapatıyordu.

"Sol Majör gam!" diye bağırıp koşarak salondan çıkmıştı.

Buckshaw yaşaması kolay bir yer değildi.

"O da iyi," dedim. "Deli gibi Dickens okuyor. Ağzından tek kelime alamıyorsun."

"Ah," dedi Maximilian. "Sevgili Dickens."

Bu konuda aklına başka bir şey gelmemiş gibiydi, ben de bu sessizlikten faydalanarak hemen lafa girdim.

"Max," dedim. "Sen görmüş geçirmiş birisin -"

Bunun üzerine şöyle bir üstünü başını düzeltti ve boyunun izin verdiği kadar şişindi.

"Sadece görmüş geçirmiş biri değilim, aynı zamanda bir salon adamıyım da," dedi.

"Kesinlike," dedim, bu deyişin ne olduğunu merak ederek. "Stavanger'e gittin mi hiç?" Atlasa bakmak zorunda kalmazdım en azından.

"Ne? Norveç'teki Stavanger mi?"

"İŞTE BU!" diye ağzımdan bir nida kaçıveriyordu neredeyse. Derin bir nefes aldım, bu nefesi sabırsızlık sanmasını umarak.

"Tabii ki Norveç'teki," dedim küçümser bir edayla. "Başka Stavanger mi var?"

Bir an foyam meydana çıkacak sandım. Gözleri iyice kısılıp güne-

şin önünde bir Maximilian öfke nöbetinin bulutları toplanmaya başlayınca ürperdim. Ancak bardağa dökülen kaynak suyu gibi bir sesle, hafifçe kıkırdadı.

"Stavanger, bir tren hattı olan Hell Yolu'ndaki ilk basamak," dedi. "Oradan Trondheim'e gittim, oradan da Hell'e. İster inan ister inanma, Hell[1] denen yer Norveç'te küçücük bir köy. Turistler genellikle buradan arkadaşlarına üstünde "Keşke burada olsaydın!" yazan kartpostallar gönderiyorlar. Grieg'in La Minör Piyano Konçerto'sunu işte burada icra ettim. Bu arada Grieg Norveçli olduğu kadar İskoçtur da. Büyükbabası Aberdeen'li, Culloden'dan sonra nefret içinde ülkeden ayrılmış - gerçi bu yaptığının aslında haliçleri fyortlarla değiştokuş etmekten öte bir şey olmadığını öğrenince muhtemelen biraz pişman olmuştur.

"Trondheim performansı hakikaten çok başarılı olmuştu.... eleştirmenler nazikti, halk kibardı.. O karlı kuzey iklimine biraz İtalyan güneşi getirmek için Scarlatti'yi de icra ettim. Yine de arada Dublin'den iş için gelmiş birinin arkadaşının kulağına 'Birini öbüründen ayırt edebiliyorsam Grieg olayım, Thor,' deyişine kulak misafiri oldum."

Üstüme düşeni yaparak gülümsedim, oysa bu espriyi daha önce en az kırk beş kere duymuştum.

"Tabii bütün bunlar eski günlerdeydi, savaştan önce. Stavanger! Evet, tabii oraya gittim. Niçin sormuştun?"

"Oraya nasıl gittin? Gemiyle mi?"

Horace Bonepenny, Stavanger'deyken hayattaydı, şimdi İngiltere'deyken ise ölü. Arada nerelere uğradığını öğrenmek istiyordum.

"Elbette gemiyle. Evden kaçmayı planlamıyorsun ya, Flavia?"

"Dün akşam yemeğinde bu konuda bir tartışma - hatta bir kavga - çıktı da."

---

[1] 'Hell' kelimesi ingilizcede 'cehennem' anlamına gelmektedir. Çn.

Bir yalanı sağlamlatırmanın güzel yollarından biriydi bu: açıksözlülük havası ver.

"Ophelia Londra'dan binmen gerekiyor dedi; babam Hull'dan diye ısrar etti; Daphne oyunu Scarborough'dan yana kullandı ama onun da tek sebebi Anne *Brontë'nin orada gömülü olması.*"

"Newcastle-upon-Tyne," dedi Maximilian. "Newcastle-upon-Tyne'dan binmek gerekiyor."

Bir gürültüdür yükseldi. İleriden Cottesmore otobüsü yaklaşıyor, çalı çitlerin arasındaki yoldan ip üstünde yürüyen bir tavuk gibi sallana sallana geliyordu. Tepelerin arasındaki zorlu hayatından dolayı soluk soluğa kalmış gibi hırıldayarak, bankın önünde durdu. Metalik bir homurtuyla kapısı açıldı.

"Ernie, *mon vieux*," dedi Maximilian. "Ulaşım nasıl gidiyor?"

"Bin," dedi Ernie, başını hiç çevirmeden ön camdan dışarı bakarak. Espriyi anladıysa da yok saymayı tercih etmişti.

"Bugün binmiyorum, Ernie. Sadece böbreklerimi dinlendirmek için kullanıyorum bankınızı."

"Banklar yalnızca otobüs bekleyen yolcuların kullanımı için. Kanunnamede de yazıyor, Max. Sen de benim kadar biliyorsun bunu."

"Evet, biliyorum, Ernie. Hatırlattığın için teşekkürler."

Max bankın üzerinden kayıp yere indi.

"Hoşçakal o zaman," dedi, ve şapkasına dokunarak selam verip yolun kenarından Charlie Chaplin gibi yürüyerek uzaklaştı.

Ernie aracı sarsarak vites değiştirirken, kapı gıcırdayarak kapandı ve otobüs gönülsüzce ileri doğru gitmeye başladı. Böylece yollarımız ayrıldı: Ernie ve otobüsü Cottesmore'a, Max kulübesine, Gladys ve ben de Hinley'e doğru yola koyulduk.

HINLEY'DEKİ KARAKOL BİR ZAMANLAR han olarak kullanılmış bir binadaydı. Küçük bir parkla bir sinemanın arasına sıkışıp kalmış olan karakolun yarı-ahşap cephesi çatık kaşlı bir edayla cad-

deye doğru uzanıyor, cumbasından mavi bir lamba sarkıyordu. Cüruf briketinden yapılmış ve soluk bir kahverengiye boyanmış olan bir ilave bölüm, binanın yan tarafına tren vagonuna yapışan inek gübresi gibi yapışmıştı. Tahminimce hücreler bu bölümde olmalıydı.

Gladys'i memurlara aitmiş gibi görünen siyah Raleigh'lerle yarısından fazlası dolu bir bisiklet park yerinde otlanmaya bıraktım ve yıpranmış basamaklardan kapıya doğru çıktım.

Üniformalı bir polis masasında oturmuş kağıtları karıştırıyor ve bir kurşun kalemin sivri ucuyla seyrek saçının arasından başını kaşıyordu. Gülümseyip önünden geçtim.

"Du bakalım, du bakalım," dedi gür bir sesle. "Nerye gidiyosun, küçün hanım?"

Sorularla konuşmak polislerin arasında yaygın bir özellikmiş gibi görünüyordu. Anlamamış gibi gülümseyip açık bir kapıya doğru ilerledim. Kapının öte yanında karanlık bir koridor vardı. Ancak polis beklemediğim bir hızla ayağa kalkıp kolumu yakalamıştı bile. Enselenmiştim. Gözyaşlarına boğulmaktan başka seçenek yoktu.

Bundan ne kadar nefret etsem de elimin altındaki yegane araçtı şu anda.

ON DAKİKA SONRA P.C. Glossop ve ben karakolun çayhanesinde çaylarımızı yudumluyorduk. Kendisinin de Elizabeth adında, aynı benim gibi bir kızı olduğunu söylemişti (ki bir şekilde şüpheliydim bundan).

"Anneciğine acayip yardım ediyo yav bizim Lizzie," dedi. "Niçin dersen Bayan Glossop, yani karım, elma bahçesinde merdivenden tepetaklak düştü de, bu Cumartesi günü iki hafta oluyo."

İlk edindiğim izlenim *The Beano* ya da *The Dandy* gibi çizgi romanları biraz fazla okuduğu ve eğlendirme amacıyla taklide giriştiği yönündeydi. Ancak yüzündeki ciddi ifadeden ve kırışık alnından durumun hiç de öyle olmadığını anladım: bu Polis Memuru Glossop'un

gerçek yüzüydü ve ona bu gerçeği dikkate alarak yaklaşmalıydım.

Saptamam doğrultusunda tekrar hüngür hüngür ağlamaya başlayıp ona benim annemin olmadığını, kendisini ta uzaklardaki Tibet'te bir dağcılık kazasında kaybettiğimi ve fena halde özlediğimi söyledim.

"Aman aman, küçük'anım," dedi. "Daha burda ağlamaya müsaade yok. Ortamın doğal asaletini zedeliyo diyim. İyisi mi hemmen gözlerini kurula yoksa seni kodese tıkmak zorunda kalabilirim."

Halsizce gülümsemeyi başardım, o da bu gülümsemeye misliyle karşılık verdi.

Performansım sırasında birkaç dedektif çay içip çörek yemek üzere çayhaneye uğramıştı, hepsinden de onaylayan gülücükler aldım. Hiç olmazsa soru sormamışlardı.

"Babamı görebilir miyim lütfen?" dedim. "İsmi Albay de Luce, sanıyorum kendisini burada tutuyorsunuz."

Birden Polis Memuru Glossop'un yüzü ifadesizleşince, çok erken hamle ettiğimi anladım. Şimdi bürokrasiyle karşı karşıyaydım.

"Burda bekle," dedi ve öbür ucunda siyah çelik parmaklıklar varmış gibi görünen bir koridora girdi.

O gider gitmez çevreme çabucak göz gezdirdim. İç karartıcı küçücük bir odadaydım. Mobilyalar öylesine dökünüydü ki doğrudan bir seyyar satıcının arabasından alınmış gibiydiler. Sandalyelerin ayakları sanki resmi kısıtlamalardan yüz yıldır incik kemiklerine tekme yiyormuş gibi çentik çentikti.

Minicik bir ahşap dolap ortalığı biraz şenlendirmeye yönelik nafile bir çabayla elma yeşiline boyanmıştı ama lavabo Wormwood Scrubs Hapishanesi'nden ödünç alınmış olabilecek paslı bir hurdaydı. Çatlak fincanlar ve çizilmiş tabaklar bir bulaşıklığın üstünde dip dibe duruyordu. Pencere tirizi sandığım şeylerin de aslında pek de gizlenmeye çalışılmamış demir parmaklıklar olduğunu anladım. Bütün mekanın içeri girer girmez fark ettiğim tuhaf, keskin bir kokusu

vardı: yıllar önce bir çekmecede unutulup bozulmuş ançüez gibi kokuyordu.

Penzance Korsanları'ndan bir şarkıdan bölümler geldi birden aklıma. "Polisin kısmeti açık değildir," diye söylüyordu radyoda D'Oyly Carte Opera Kumpanyası ve genelde olduğu gibi Gilbert ve Sullivan haklıydılar.

Birden kalkıp gitme fikri düştü aklıma. Tamamen gözükaralıktı bu görev, babamı kurtarmaya yönelik bir dürtüden öte değildi; beynimin tarih öncesi bölümünden çıkma bir şeydi. Kalk kapıya doğru yürü, dedim kendime. Kimse gittiğinin farkına varmaz.

Tango yapan duygusal bir sinyorita gibi bir ayağımı hafifçe öbürünün önüne koyarak ilerledim ve kapıya gelince birden durdum. Olduğum yerden sadece dışarıda koridorda duran polis masasının bir köşesini görebiliyordum. Çok şükür o köşede bir polis dirseği görünmüyordu.

Cesaret edip çabucak bir baktım. Koridor boştu, kimseyle karşılaşmadan ta kapıya kadar tango yapıp dışarı, gün ışığına çıktım.

Kendim bir tutsak olmamama rağmen, içimde yükselen kaçış hissi muazzamdı.

Rahat bir tavırla bisiklet park yerine yürüdüm. On saniye sonra yola koyulmuş olacaktım. Ama derken yüzüme bir kova dolusu buz gibi su dökülmüş gibi, donakaldım: Gladys yoktu! Neredeyse çığlık atacaktım.

Memur bisikletlerinin hepsi o işgüzar küçük lambaları ve devlet tarafından verilmiş arkalıklarıyla orada duruyordu- ama Gladys gitmişti!

Bir o yana bir bu yana baktım. Şimdi yayayken sokaklar birdenbire farklı görünmeye başlamıştı, korkutucu bir durumdu bu. Eve hangi yönden gidiliyordu? Yola hangi yönden çıkılıyordu?

Yeterince sorun yokmuş gibi, bir de fırtına geliyordu. Gökyüzünün batısında kara bulutlar toplanıyordu, tam tepemde uçuşanlarsa

tatsız bir çürük moruna dönmeye başlamışlardı bile.

İçimi önce korku kapladı, sonra da kızgınlık. Nasıl Gladys'i bu tanımadığım yerde kilidini takmadan bırakmak gibi bir aptallık etmiştim? Eve nasıl gidecektim şimdi? Zavallı Flavia'nın başına neler gelecekti?

Feely bir keresinde bana tanımadığım bir çevrede asla kırılgan görünmememi söylemişti ama şimdi düşünüyordum da, insan böyle bir şeyi nasıl uygulamaya koyardı ki?

Aklımdan tam bunlar geçerken omzumda ağır bir el hissettim ve bir ses "Sanırım benle gelsen iyi olacak," dedi.

Müfettiş Hewitt'ti bu.

"HAYLİ KURALDIŞI OLURDU BU," dedi Müfettiş Hewitt. "Son derece uygunsuz."

Onun ofisinde oturuyorduk: burasının han olduğu zamanlarda bar olarak kullanılan dar ve uzun bir oda. Şaşırtıcı derecede düzenliydi, saksı içinde bir salon yaprağıyla, bir de piyano bulunsa tam olacaktı.

Sıradan tasarımlı bir masayla bir dosya dolabı; bir sandalye, bir telefon, üzerinde ilginç bir taş köprünün korkuluğuna tünemiş deve tüyü mantolu bir kadınının çerçeveli fotoğrafının bulunduğu küçük bir kitap rafı. Daha iyisini beklerdim doğrusu.

"Birtakım bilgiler elimize geçene dek baban burada tutuluyor. Ondan sonra da muhtemelen başka bir yere götürülecek, açıklamaya yetkili olmadığım bir yere. Üzgünüm Flavia, ama onu görmen söz konusu değil."

"Tutuklu mu?" diye sordum.

"Korkarım evet," diye yanıtladı.

"Ama neden?" Bu kötü bir soruydu, ağzımdan çıkar çıkmaz ben de fark etmiştim zaten. Müfettiş bana bir çocukmuşum gibi bakıyordu.

"Bak Flavia," dedi, "biliyorum kızgınsın. Anlaşılır bir durum bu. Daha önce babanı görme fırsatın olmadı... onu buraya getirdiğimizde Buckshaw'da değildin çünkü. Böyle şeyler bir polis için de her zaman zordur, ama şunu anlamalısın: bazen bir arkadaş olarak yapmak istediğim ama Majesteleri'nin bir temsilcisi olarak yapmam yasak olan şeyler vardır."

"Biliyorum," dedim. "Kral Altıncı George ciddiyetsiz bir adam değildir."

Müfettiş bana üzgün gözlerle baktı. Masasından kalkıp pencere kenarına gitti, ve elleri arkasında, orada durup dışarıda toplanan yağmur bulutlarına baktı.

"Doğru," dedi sonunda. "Kral George ciddiyetsiz bir adam değildir."

Sonra birden aklıma bir fikir geldi. Tıpkı dedikleri gibi, beynimde bir şimşek çaktı ve her şey yerine oturdu. Hani bir yapboz bulmacanın tüm parçalarının uçarcasına yerine oturarak gözlerinizin önünde kendi kendine tamamlandığı, tersten oynatılan o sinema filmindeki gibi.

"Sizinle açık konuşabilir miyim, Müfettiş?" diye sordum.

"Tabii," dedi. "Lütfen."

"Buckshaw'da bulunan ceset, Norveç'teki Stavanger'den yola çıktıktan sonra Cuma günü Bishop's Lacey'ye gelen bir adama aitti. Babamı derhal salıvermelisiniz, Müfettiş, çünkü o yapmadı."

Müfettiş biraz şaşırsa da çabuk toparlandı ve bana hoşgörüyle gülümsedi.

"Yapmadı mı?"

"Hayır," dedim. "Ben yaptım. Horace Bonepenny'yi ben öldürdüm."

on dört

TAM ANLAMIYLA MÜKEMMELDİ. AKSİNİ KATINLAYABİLECEK kimse yoktu.

Gece evin dışından gelen tuhaf bir sesin beni uyandırdığını ileri sürecektim. Alt kata inip bahçeye çıkmış ve orada saklanan biri üstüme çullanmıştı. Kısa bir boğuşmadan sonra onu alt etmiştim.

Dur bakalım Flave, o son kısım pek inandırıcı olmadı: Horace Bonepenny bir seksenden uzundu, beni başparmağıyla işaret parmağı arasında ezebilirdi. Yo, boğuşmuştuk ve o kendi kendine ölmüştü - belki de kaybi zayıftı, çoktandır unutulmuş bir çocukluk hastalığından dolayı. Ateşli romatizma diyelim. Evet evet, buydu. Gecikmiş konjestif kalp yetmezliği, *Küçük Kadınlar*'daki Beth gibi. Saint Tancred'e bir mucize gerçekleştirmesi için sessiz bir dua yolladım: Lütfen, sevgili Saint Tancred, Bonepenny'nin otopsisi yalanımı desteklesin.

"Horace Bonepenny'yi ben öldürdüm," diye tekrar ettim, sanki ikinci bir kez söylemek daha inandırıcı kılacakmış gibi.

Müfettiş Hewitt derin bir soluk aldı, sonra da o soluğu burnundan verdi. "Anlat bakalım," dedi.

"Gece bir gürültü duydum, bahçeye indim, gölgelerin arasından biri üzerime atladı -"

"Dur bir dakika," dedi Müfettiş Hewitt, "hangi gölgelerin arasından?"

"Saksı kulübesinin arkasındaki gölgelerden. Ondan kurtulmaya çalışıyordum ki birden gırtlağından bir gürültü yükseldi, sanki çocukken çektiği ateşli romatizmadan dolayı konjestif kalp yetmezliği geçirmiş gibi - ya da öyle bir şey."

"Anlıyorum," dedi Müfettiş Hewitt. "Peki sonra ne yaptın?"

"Eve dönüp Dogger'ı çağırdım. Sanıyorum gerisini biliyorsunuz zaten."

Ama bir dakika - Dogger'ın ona babamla Horace Bonepenny arasındaki tartışmayı gizlice dinlediğimizi söylemediğini biliyordum; yine de Dogger'ın Müfettiş'e adamı öldürdüğümden söz etmeden onu sabahın dördünde uyandırdığını söylemesi de pek yüksek ihtimal değildi. Yoksa öyle miydi?

Düşünmek için biraz zamana ihtiyacım vardı.

"Bir saldırganla boğuşmak cinayet sayılmaz," dedi Müfettiş.

"Hayır," dedim, "ama size henüz her şeyi anlatmadım."

Zihinsel fihristimi hızla karıştırdım: bilimin bilmediği zehirler (fazla yavaş); ölümcül hipnotizma (aynen); gizli ve yasak jujitsu darbeleri (düşük ihtimal, açıklaması zor). Birden kendini feda etmenin yaratıcılık konusunda gerçek bir deha gerektirdiğini fark ettim - kıvrak bir dil yeterli değildi.

"Utanarak," diye ekledim.

Şüphedeysen, duygularına bırak kendini. Bunu düşünebildiğim için kendimle gurur duyuyordum.

"Hmm," dedi Müfettiş. "Şimdilik burada bırakalım. Dogger'a bu adamı öldürdüğünü söyledin mi?"

"Hayır, sanırım söylemedim. Anlıyorsunuz ya, olay beni çok sarsmıştı."

"Daha sonra söyledin mi peki?"

"Hayır, sinirleri kaldırmaz diye düşündüm."

"Eh, hepsi çok ilginç," dedi Müfettiş Hewitt, "ama ayrıntılar biraz seyrek."

Uçurumun kenarında durduğumu biliyordum, bir adım daha atarsam geri dönüş yoktu.

"Dahası da var," dedim, "ama -"

"Ama?"

"Siz babamla konuşmama izin vermeden tek kelime daha anlatmam."

Müfettiş Hewitt, gırtlağından geçmeyen bir şeyi yutmaya çalışıyormuş gibiydi. Boğazında birden bir şey cisimlenmiş gibi ağzını açtı, sonra tekrar kapadı. Yutkundu, ardından da çok takdir ettiğim, kendi numaralarım arasına eklemek üzere aklımın bir köşesine not ettiğim bir şey yaptı: elini cebindeki mendile atıp şaşkınlığını bir hapşırığa dönüştürdü.

"Başbaşa," diye ekledim.

Müfettiş gürültüyle hıkırdıktan sonra pencereye gitti ve ellerini arkasında kavuşturduktan sonra orada öylece durup boşluğa baktı. Bunun derin düşüncelere dalmak anlamına geldiğini öğreniyordum yavaş yavaş.

"Pekala," dedi aniden. "Gel bakalım."

Sandalyemden hevesle fırlayıp onun peşine takıldım. Kapıya geldiğinde bir koluyla koridorun yolunu kapatıp döndü, öbür eliyse bir tüy kadar hafifçe inip omuzuma kondu.

"Son derece büyük pişmanlık duymama sebep olabilecek bir şey yapmak üzereyim," dedi. "Kariyerimi riske atıyorum. Beni hayal kırıklığına uğratma, Flavia.... lütfen beni hayal kırıklığına uğratma."

"FLAVIA!" dedi babam. Beni orada gördüğüne çok şaşırdığı belliydi. Ama sonra söyledikleriyle havayı bozdu: "Bu çocuğu götürün buradan, Müfettiş. Yalvarırım size, çıkarın onu."

Bana sırtını dönüp duvara bakmaya başladı.

Oda kapısının, üzeri sarımtrık krem rengi bir emaye boyayla boyanmış da olsa, çelikle sağlamlaştırıldığı belliydi. Müfettiş kapıyı açtığında odanın, katlanır bir karyola ve şaşırtıcı derecede temiz bir lavaboyla küçük bir ofisten öte bir şey olmadığını gördüm. Neyse ki babamı daha önce gözüme çarpan o parmaklıklı kafeslerden birine koymamışlardı.

Müfettiş Hewitt bana bakıp başıyla hafif bir hareket yaptı, sanki "Artık her şey sana bağlı," dermiş gibi. Ardından da dışarı çıkıp kapıyı olabildiği kadar sessizce kapadı. Kilidinde dönen bir anahtar ya da yerine oturan bir sürgü sesi gelmedi ama dışarıda birden çakan şimşekle ardından gelen gökgürültüsü sesi örtmüş olabilirdi tabii.

Babam benim de Müfettiş'le birlikte çıkmış olduğumu sanmış olmalıydı çünkü dönüp de benim hâlâ orada olduğumu görünce şaşkınlıkla irkildi.

"Eve git, Flavia," dedi.

Kaskatı ve dimdik duruyor olmasına karşın sesi yaşlı ve yorgundu. Tehlike karşısında korkusuzca davranan sakin İngiliz beyefendisini oynadığını biliyordum, birden böyle davrandığı için onu hem sevdiğimi, hem de ondan nefret ettiğimi fark ettim.

"Yağmur yağıyor," dedim, pencereyi işaret ederek. Daha önce Foli'de de olduğu gibi gökyüzü yarılmıştı adeta, yağmur yeniden tüm şiddetiyle yağıyor, iri damlaların pencerenin dış pervazına çarpışı net bir şekilde duyulabiliyordu.

"Yağmur durana kadar gidemem. Ayrıca birisi Gladys'i aşırmış."

"Gladys mi?" dedi, bilinmeyen derinliklerden yukarı doğru yüzen, nesli tükenmiş bir deniz yaratığının gözleriyle.

"Bisikletim," dedim.

Başıyla dalgın dalgın onayladı, beni duymadığını biliyordum.

"Seni buraya kim getirdi?" diye sordu. "O mu?" Müfettiş Hewitt'i kastederek, başparmağını kapıya doğru salladı.

"Kendi başıma geldim."

"Kendi başına mı? Buckshaw'dan mı?"

"Evet," dedim.

Böyle bir şey idrak sınırlarını aşıyormuş gibi dönüp pencereden bakmaya devam etti. Tıpkı Müfettiş Hewitt gibi ellerini arkasında kavuşturmuş halde durduğunu ister istemez fark ettim.

"Kendi başına. Buckshaw'dan," dedi sonunda, anlamını daha yeni idrak etmiş gibi.

"Evet."

"Ya Daphne'yle Ophelia?"

"İkisi de iyiler," diye temin ettim onu. "Sizi çok özlüyorlar tabii, ama siz eve dönene kadar her şeye göz kulak oluyorlar."

Yalan söylersem, ölüverir annem.

Küçük kızlar bazen kilise bahçesinde ip atlarken bu sözleri tekrar ederlerdi. Eh, benim annem zaten ölmüştü, öyle değil mi? Ne zararı olabilirdi ki öyleyse? Aksine bu yüzden Cennet'te itibarım bile olabilirdi.

"Eve dönmek mi?" dedi babam sonunda. Ağzından iç çekmeye benzer bir ses çıkıverdi. "Daha bir süre böyle bir şey olmayabilir. Yo... daha bayağı bir süre böyle bir şey olmayabilir."

Duvara, parmaklıklı bir pencerenin yanına, Hinley manavından alınmış bir takvim yapıştırılmıştı, üzerinde de Kral George ile Kraliçe Elizabeth'in bir resmi vardı. Her ikisi de kendi özel kabarcıklarının içine kapatılmış gibiydiler, giyimleri ise sanki Bavyeralı bir prensin şatosundaki bir kıyafet balosuna giderlerken fotoğrafçı onları şans eseri yakalamış da resimlerini çekivermiş hissi veriyordu.

Babam takvime kaçamak bir bakış attı ve küçücük odada tedirgin tedirgin bir yukarı bir aşağı yürümeye başladı, bir taraftan da özenle gözlerini benimkilerden kaçırıyordu. Benim orada olduğumu unutmuş gibiydi, şimdi küçük homurtular çıkarıyor, arada da içerlemişcesine burun çekiyordu, sanki kendini görünmez bir mahkemede savunuyormuş gibi.

"Az önce itirafta bulundum," dedim.

"Evet, evet," dedi babam ve bir yukarı bir aşağı yürümeye ve kendi kendine mırıldanmaya devam etti.

"Müfettiş Hewitt'e Horace Bonepenny'yi *benim* öldürdüğümü söyledim."

Babam sanki yürürken kılıç saplanmış gibi aniden durdu. Döndü ve bana kızlarıyla uğraşırken genellikle tercih ettiği silahla, o korkutucu masmavi bakışlarıyla baktı.

"Horace Bonepenny hakkında ne biliyorsun?" diye sordu buz gibi bir ses tonuyla.

"Aslında bayağı çok şey," dedim.

Sonra, şaşırtıcı bir şekilde, babamın tüm mücadele gücü birdenbire bitti adeta. Az önce ortaçağ işi haritalarda esen rüzgârların yüzleri gibi yanakları şişken, şimdi bir at tacirininkiler gibi çöküktüler. Karyolanın kenarına oturdu ve dengesini bulabilmek için bir elini yatağa dayayıp parmaklarını iyice açtı.

"Çalışma odasındaki anlaşmazlığınıza kulak misafiri oldum," dedim. "Gizlice dinlediğim için özür dilerim. Niyetim bu değildi, birtakım sesler duyup aşağı indim. Size şantaj yapmaya çalıştığını biliyorum... tartışmayı duydum. O yüzden Müfettiş Hewitt'e onu benim öldürdüğümü söyledim."

Bu defa söylediklerimi kavradı.

"Onu öldürdün mü?" diye sordu. "Nasıl yani, onu öldürdün?"

"Sizin yaptığınızı bilsinler istemedim," dedim.

"Ben mi?" dedi babam, oturduğu yataktan fırlayarak. "Aman Tanrım! Adamı öldürdüğümü de nereden çıkarıyorsun?"

"Önemli değil," dedim. "Muhtemelen hak etmiştir. Kimseye söylemem. Söz veriyorum."

Sağ elimi kalbimin üzerinden geçirerek söz veriyorum hareketi yaptım, babam ise bana bir Hieronymus Bosch tablosundan yeni fırlamış ıslak bir yaratıkmışım gibi bakıyordu.

"Flavia," dedi. "Şunu anla lütfen: her ne kadar isterdiysem de, Horace Bonepenny'yi ben öldürmedim."

"Öldürmediniz mi?"

Buna inanmakta güçlük çekiyordum. Cinayeti babamın işlemiş olması gerektiği sonucunda çoktan varmıştım, yanıldığını kabul etmek zor olacaktı.

Yine de Feely'nin bir keresinde bana itirafın insanın ruhu için iyi olduğunu söyleyişi geldi aklıma - gerçi kolumu büküp günlüğünü ne yaptığımı söyletmeye çalışırken demişti bunu.

"Bina idareciniz Mr. Twining'i öldürdüğünüzü söylediğinizi duydum. Kütüphaneye gidip gazete arşivlerine baktım. Miss Mountjoy ile konuştum - Mr. Twining'in yeğeni kendisi. Jacko ve Horace Bonepenny isimlerini soruşturmadan hatırladı. Bonepenny'nin Onüç Ördek'te kaldığını ve Norveç'ten buraya bir turtanın içine saklanmış ölü bir su çulluğu getirdiğini biliyordum.

Babam başını yavaşça, üzüntüyle iki yana salladı. Benim dedektiflik becerimi takdir eden biri gibi değil de, vurulmuş ama devrilmeyi reddeden yaşlı bir ayının hareketine benziyordu bu.

"Doğru," dedi. "Ama gerçekten babanın soğukkanlılıkla cinayet işleyebileceğine inanıyor musun?"

Durup bir an düşündüğümde - hakikaten düşündüğümde - ne kadar aptallık ettiğimi anladım. Niçin daha önce fark etmemiştim ki bunu? Soğukkanlı cinayet, babamın hayatta yapamayacağı birçok şeyden biriydi.

"Şey... hayır," dedim temkinle.

"Flavia, bana bak," dedi ama başımı kaldırıp onun gözlerine baktığımda bir an çok tedirgin edici bir şey oldu: orada bana bakan kendi gözlerimi gördüm ve başımı çevirmek zorunda kaldım.

"Horace Bonepenny pek düzgün bir adam değildi ama ölmeyi de hak etmiyordu. Kimse ölmeyi hak etmez," dedi, sesi uzak bir yerden kısa dalgada yayın yapan birinin sesi gibi alçalarak. O an anladım ki

artık sadece benimle konuşmuyordu.

"Dünyada zaten o kadar çok ölüm var ki," diye ekledi.

Oturup kendi ellerine baktı, bir başparmağıyla öbürünü ovuyordu, diğer parmaklarıysa eski bir saatin dişlileri gibi içiçe geçmişti.

Bir süre sonra, "Peki ya Dogger?" dedi.

"O da oradaydı," diye itiraf ettim. "Çalışma odanızın hemen dışında..."

Babamdan bir homurtu çıktı.

"Ben de ondan korkuyordum," diye fısıldadı. "Ben de her şeyden çok ondan korkuyordum."

Sonra, yağmur pencereden aşağı oluk oluk akarken, babam anlatmaya başladı.

on beş

BABAMIN ALIŞILMADIK SÖZCÜKLERİ İLK BAŞTA AĞZINDAN yavaş yavaş, tereddütle döküldü - tıpkı demiryolundaki yük vagonları gibi. Ama sonra hızlanarak kesintisiz bir hâl aldılar.

"Babam sevmesi kolay bir adam değildi," dedi. "On bir yaşımdayken beni yatılı okula gönderdi. Ondan sonra onu çok seyrek gördüm. Tuhaf bir durum: ta ki cenazesinde tabutu taşıyanlardan biri, onun hakiki tutkusunun netsuke olduğunu belirtene dek, babamın hayatta neye ilgi duyduğunu bile bilmezdim. Öğrenince de gidip bu kelimeye sözlükten bakmam gerekti."

"Fildişine yapılmış küçük bir Japon işi oyma," dedim. "Austin Freeman Dr. Thorndyke öykülerinden birinde vardı."

Babam beni duymazdan gelip devam etti. "Greyminster Buckshaw'dan sadece birkaç mil uzaklıkta olsa da, o günlerde sanki aydaymış gibiydi. Müdürümüz Dr. Kissing, her gün düzenli olarak Latince, ragbi, kriket ve tarih aldığı sürece bir delikanlıya asla zarar gelmeyeceğine inanan iyi yürekli biriydi ve bizler de genel olarak iyi muamele görüyorduk.

"Çoğunluk gibi başta ben de yalnız bir çocuktum, kitaplarımla vakit geçirir ve kendi başıma kalabildiğim zamanlarda çalılarda ağlardım. Dünyanın en üzgün çocuğu olduğuma emindim; babam beni

öylesine kalpsizce bir kenara fırlatabildiğine göre şüphesiz bende bir yanlışlık var diye düşünüyordum. Bunun ne olduğunu bulabilirsem işleri yoluna koyma, onun gözüne girme konusunda bir şansım olacağına inanıyordum.

"Geceleri yatakhanede elimde bir el feneriyle yorganın altına girer ve çalıntı bir el aynasında yüzümü incelerdim. Belirgin bir terslik bulamazdım gerçi ama ne de olsa tek çocuktum ve böyle şeylere karar verme konusunda donanımlı değildim.

"Ama zamanla kendimi okul hayatına giderek kaptırdım. Tarihte iyiydim fakat konu Öklid'in kitapları olduğunda umutsuz bir vakaydım, bu da beni ortalarda bir yere yerleştiriyordu: ne dikkat çekecek kadar parlak, ne de dikkat çekecek kadar aptal.

"Fark ettim ki orta hallilik en iyi kamuflaj, koruma faktörü en yüksek renkti. Ne sınıfta kalan ne de çok iyi sonuçlar alan çocuklar kendi hallerine bırakılıyorlardı, onların başarılarından pay çıkarmak isteyebilecek hocaların talepleriyle ya da onları şamar oğlanı olarak kullanmak isteyebilecek okul kabadayılarıyla uğraşmaları gerekmiyordu. Bu basit gerçek hayatımın ilk büyük keşfiydi.

"Yanılmıyorsam etrafımdaki şeylerle nihayet ilgilenmeye başlamam ikinci sınıfı buldu. O yaştaki bütün çocuklar gibi kandırmacalara karşı muazzam bir iştahım vardı ve bina idarecimiz Mr. Twining bir hokkabazlık grubu kurmayı önerdiğinde büyük bir hevese kapıldım.

"Mr. Twining'in hoş karakteri marifetinden önde gidiyordu; itiraf etmeliyim ki pek parlak bir icracı değildi ama numaralarını öyle bir coşkuyla, öyle içten bir şevkle yapıyordu ki, okul çocukları olarak ondan alkışlarımızı esirgemek kabalık olurdu.

"Akşamları bize sadece bir mendil ve biraz renkli kurutma kağıdı kullanarak şarabı suya çevirmeyi; işaretlenmiş bir şilini ağzı kapalı bir su bardığından yok edip Simpins'in kulağından çıkartmayı öğretti. "Lakırtı"nın, yani hokkabazın konuşma biçiminin önemini öğren-

dik; ayrıca bize kupa asının hep destenin en altında kalmasını sağlayacak birçok farklı fiyakalı kağıt karıştırma yöntemleri üstüne çalıştırdı.

"Söylemeye gerek bile yok ya, Mr. Twining popüler biriydi; hatta *delicesine sevilen* desem daha doğru olur, ama tabii o zamanlar çoğumuz bu duygunun ne olduğunu çıkartabilecek kadar çok şey yaşamamıştık.

"Şöhretinin zirvesi, müdürümüz Dr. Kissing'in ona Veliler Günü için bir hokkabazlık gösterisi düzenlemesini rica edişiyle geldi. Mr. Twining bu mutluluk verici fikrin üstüne tüm kalbiyle atladı.

"'Tchang Fu'nun Hayata Döndürülüşü' adlı bir gözbağı numarasındaki hünerimden dolayı Mr. Twining benim gösterinin büyük finalinde yer almamı istiyordu. Bu numaranın yapılışında iki kişi gerekiyordu, bu yüzden kendime istediğim birini yardımcı seçmeme müsaade etti; işte Horace Bonepenny ile böyle tanıştım.

"Horace bizim okula St. Cuthbert'ten gelmişti, kaybolan bir para meselesinden dolayı oradan ayrılmak zorunda kalmış - yanılmıyorsam yalnızca iki sterlindi miktar fakat o zamanlar bize bir servet gibi görünmüştü. İtiraf edeyim, ona acıyordum. Onun istismar edildiğini düşünüyordum, özellikle de bana babasının dünyadaki en gaddar adam olduğunu ve disiplin adına tarif edilemeyecek kadar korkunç şeyler yaptığını söylemesinin, bu düşüncemde büyük bir rolü olmuştu. Umarım tüm bunlar sana fazla gelmiyordur, Flavia."

"Yo, tabii ki hayır," dedim, iskemlemi yaklaştırarak. "Lütfen devam edin."

"Horace o zaman bile olağanüstü uzun boylu bir çocuktu, hemen dikkat çeken kıpkızıl saçları vardı. Kolları öyle uzundu ki, okul ceketinin yeninden çıplak birer dal gibi çıkıyordu. 'Bony' (sıska) diyorlardı çocuklar ona, görünüşünden dolayı onunla acımasızca dalga geçiyorlardı.

"Daha da kötüsü, parmakları inanılmaz bir şekilde uzun ve incey-

di, albino bir ahtapotun dokunaçları gibi... Bir de bazı kızıl saçlılarda görülen türden, çamaşır suyuyla beyazlatılmış gibi bir teni vardı. Dokunuşunun insanı zehirlediğine dair fısıltılar dolaşırdı ortalıkta. O da bundan faydalanırdı tabii, etrafında hoplayıp zıplayarak onunla alay eden çocuklara sözde sakarlıkla dokunmaya çalışır, çocuklar ise hep kol mesafesinin uzağında dururlardı.

"Bir akşam 'tavşan kaç tazı tut' oynadıktan sonra bir çit merdiveninde dinlenip, tilki gibi hızla soluk alıp verirken, Potts adında ufak bir çocuk parmak uçlarında yaklaşıp suratına fena bir darbe indirdi. Aslında sadece dokunmak istemişti, ebelermiş gibi, ama az sonra olay başka bir şeye dönüştü.

"O korkunç canavarı, Bonepenny'yi sersemlemiş, burnu kanlar içinde gören diğer çocuklar vakit kaybetmeden üstüne çullandı. Az sonra Bony yere kapanmış tekmeleniyor, yumruklanıyor, feci şekilde dövülüyordu. Tam o sırada ben de oradan geçiyordum.

"'Durun!' diye bağırdım elimden geldiğince yüksek sesle. Bana da hayret veren bir şekilde, boğuşma ânında durdu. Çocuklar birer birer kendilerini kollardan bacaklardan oluşan o karmaşadan çıkarıp geri çekildiler. Sesimde onların ânında itaat etmelerini sağlayan bir şey vardı herhalde. Belki de şaşkınlık verici numaralar yapmış olmam bana görünmez bir otorite havası veriyordu, bilemiyorum, tek bildiğim onlara Greyminster'a dönmelerini emrettiğimde günbatımına doğru giden bir kurt sürüsü gibi uzaklaştılar oradan.

"'İyi misin?' diye sordum Bony'ye, ayağa kalkmasına yardım ederek.

"Biraz ezik var ama sadece birbirinden ayrı bir - iki yerde - biraz Carnforth'un etleri gibi' dedi ve ikimiz de gülmeye başladık. Carnforth aramızda kötü şöhrete sahip Hinley'li bir kasaptı, Napolyon Savaşları'ndan beri Greyminster'a kayış gibi Pazar rostoları gönderirdi.

"Bony'nin bana belli ettiğinden çok daha kötü dayak yediğini an-

lamıştım gerçi ama o olabildiğince cesur görünmeye çalışıyordu. Omzuma tutunmasına izin verip, Greyminster'a gitmesine yardım ettim.

"O günden sonra Bony adeta gölgem haline geldi. Benim heveslerimi benimsedi ve böylece neredeyse başka bir insan haline gelmiş gibi görünmeye başladı. Öyle ki bazı zamanlarda onun *ben* haline geldiği hissine kapılıyordum; sanki gecenin bir yarısında aynada aradığım parçam artık gözlerimin önünde duruyordu.

"Şunu biliyorum ki birlikteyken çok formdaydık; birimizin yapamadığını öbürü rahatlıkla yapabiliyordu. Bony annesinin karnından büyük bir matematik kabiliyetiyle doğmuş gibiydi, çok geçmeden onun sayesinde geometrinin ve trigonometrinin üzerindeki gizem perdesini araladım. Bunu bir oyuna dönüştürdü, Anson Binası saat kulesini kendi icadımız olan devasa bir buharlı kaldıraçla devirsek onun kimin çalışma odasının üstüne düşeceğini hesaplayarak eğlenceli saatler geçirdik. Bir keresindeyse üçgenleme yöntemiyle, sinyal verildiğinde aynı anda çökecek zekâ ürünü bir dizi tünel tasarladık; tünellerin çökmesiyle Greyminster ve bütün sakinleri, önceden oraya yerleştirdiğimiz eşek arılarının, bal arılarının ve kurtçukların saldırısına maruz kalacaklar, Dante usülü bir cehenneme gömüleceklerdi."

Eşek arıları, bal arıları ve kurtçuklar mı? Gerçekten de babam mıydı bu konuşan? Onu birdenbire yeni bir saygıyla dinlemeye başlamıştım.

"Bunun tam olarak nasıl başarılacağını," diye devam etti, "hiçbir zaman ayrıntısıyla düşünmedik gerçi ama işin iyi tarafı şuydu ki ben Öklid ve önermeleriyle dolu kitaplarıyla giderek daha da sıkıfıkı olurken, Bony de biraz yönlendirmeyle yetenekli bir hokkabaz haline geliyordu.

"Tabii bütün iş parmaklarındaydı. O uzun beyaz uzuvların kendi iradeleri vardı sanki, çok geçmeden Bony el çabukluğu sanatında tam bir usta haline gelmişti. Çeşitli cisimler parmak uçlarında öyle bir ça-

bukluk ve zarafetle belirip kayboluyordu ki her bir numaranın nasıl yapıldığını gayet iyi bilen ben bile gözlerime inanmakta zorlanıyordum.

"Hokkabazlık becerisi geliştikçe kendine saygısı da gelişmeye başladı. Sihrin emrine amade olmasıyla başka bir Bony haline geldi, artık özgüven sahibi, rahat, hatta biraz atılgandı da. Sesi de değişti. Önceleri bet sesli bir okullu çocukken şimdi birden - en azından performansları sırasında - cilalı maun ağacından yapılma bir hançeresi vardı sanki: dinleyenleri ikna etmede asla başarısızlığa uğramayan, hipnotize edici, profesyonel bir ses.

"'Tchang Fu'nun Hayata Döndürülüşü' numarası şöyle yapılıyordu: üstüme bir kilisedeki ikinci el eşya satışında aldığım çok büyük beden bir ipek kimono geçiriyordum, Çin ejderhaları ve mistik işaretlerle kaplı, kırmızı, çok güzel bir şeydi. Yüzümü sarı tebeşire buluyor ve gözlerimin kenarlarını iyice yukarı doğru çekebilmek için başımın çevresine ince bir bant geçiriyordum. Carnforth'ten aldığım iki sosis zarını cilalayıp upuzun, kıvrık birer tırnak haline getirerek kılığıma iğrenç birer detay da eklemiştim. Yanık bir şişe mantarı, sakal niyetine birkaç tel yıpranmış sicim, bir de korkutucu tiyatro peruğuyla kıyafetim tamamlanıyordu.

"Seyircilerin arasından bir gönüllü çağırıyordum - elbette daha önce beraber prova yaptığımız bir işbirlikçim oluyordu bu. Kendisini sahneye alıyor, şakırmışcasına komik bir Mandarin sesiyle onu az sonra öldürüp Mutlu Atalarının Diyarı'na göndereceğimi söylüyordum. Bu sakin açıklamamla istisnasız her seferinde seyirciler korku içinde hep bir ağızdan nefeslerini tutardı. Onlar kendilerine gelemeden kimonomun içinden bir tabanca çıkarır, işbirlikçimin kalbine doğrultur ve tetiği çekerdim.

"Bir yarış tabancası iç mekanda ateşlendiği zaman korkunç bir gürültü çıkarabilir, bu da ateşlendiğinde olabilecek en feci patlama sesiyle ortalığı inletirdi. Yardımcım elini göğsüne yapıştırarak avcu-

nun içine gizlenmiş olan bir kağıdın içindeki ketçapı sıkıştırır ve bu ketçap korkutucu bir şekilde parmaklarının arasından sızardı. Sonra yardımcım gözlerini göğsündeki felaket manzaraya çevirir, ağzını büyük bir şaşkınlıkla açarak bakakalırdı.

"'Yardım et bana, Jacko!' diye bağırırdı. 'Numarada bir yanlışlık var! Vuruldum!' Sonra da ölmüş gibi sırtüstü düşüp boylu boyunca yatardı."

"O noktada seyirciler şok içinde yerlerinde doğrulmuş olurdu; bazıları ayağa kalkardı, hatta bazılarının gözlerinde yaşlar olurdu. Onları sakinleştirmek için elimi kaldırırdım."

"'Sessiz olun!' diye fısıldardım onlara korkutucu gözlerle dik dik bakarak. 'Atalal sessizrik istel.'"

"Arada birkaç tedirgin kikirdeme duyulsa da seyircinin geneline şokun eseri bir sessizlik hakim olurdu. Gölgelerin içinden rulo yapılmış bir çarşaf alıp ölmüş gibi görünen yardımcının üzerini örter, sadece yüzünü açıkta bırakırdım."

"Bu çarşaf dikkate değer bir nesneydi; kendi başıma, kimseye bir şey göstermeden yapmıştım onu. İki kenarında birer tane dar cebi vardı, o ceplerin içine koyulan bir çift ince dübel, çarşafı boylamasına üç parçaya ayırırdı. Tabii bu cepler ve içlerindeki dübeller çarşaf rulo yapıldığında görünmezdi."

"Çömelip kimonomu bir paravan olarak kullanarak, yardımcının ayakkabılarını çıkarır (onu seyircilerin arasından sahneye çağırmadan gizlice bağcıklarını gevşettiği için bu kolay olurdu) onu dübellerin ucuna, uçları tavana bakacak şekilde geçirirdim."

"Ayakkabılar özel olarak hazırlanmıştı tabii: her birinin topuğuna bir delik açılmış ve bu deliklere itildiğinde dübellere saplanacak birer metal çivi yerleştirilmişti. Sonuç hayli ikna ediciydi: yerde ağzı açık, sırtüstü yatan bir ceset, çarşafın bir ucundan çıkan başı ve öbür ucundan çıkan, uçları yukarı bakan ayakkabıları."

"Her şeyin plana göre yürümesi halinde, şimdi 'ceset'in göğsün-

den üstündeki çarşafa yavaş yavaş kırmızı lekeler sızmaya başlardı. Bir terslik olması halindeyse her zaman kol yenimin iç tarafına dikilmiş olan kağıdın içinden biraz daha ketçap ekleyebilirdim."

"Şimdi sıra işin önemli kısmına geliyordu. Işıkların kısılmasını söyler ('Atalal tam kalanrık istel!') ve loş ortamda magnezyumlu kağıtla bir iki kere ışık çakardım. Bunun etkisiyle seyirci bir anlığına kör olurdu, yardımcım da tam o andan faydalanır ve ben çarşafı düzeltirken sırtını büküp ayaklarını kendine doğru, çömelme pozisyonuna çekerdi. Elbette ayakkabıları hâlâ çarşafın alt tarafından çıkıyor olurdu ve ona yerde tamamen yatay bir şekilde uzanıyormuş görüntüsü verirdi."

"O anda Uzak Doğu zırvalıkları yapmaya koyulur, ellerimi oynatır, onu ölüler diyarından geri çağırırdım. Ben uyduruk büyülü sözler söylerken, yardımcım çömelme konumundan çok yavaş bir şekilde kalkmaya başlar ve sonunda dimdik ayakta duruyor hale gelir, bu arada da çarşafın içinden uzanan iki ince dübeli omuzlarıyla desteklediği için onu da kaldırırdı. Çarşafla birlikte, ucundan çıkan iki ayakkabıyı da tabii."

"Elbette seyircinin gördüğüyse, üzeri çarşafla kaplı yatay bir bedenin yerden dümdüz yükselip yerden bir buçuk metre yukarıda havada asılı durduğuydu."

"Sonra mutlu atalardan onu Yaşayan Ruhların Diyarı'na geri göndermelerini isterdim. Tabii bu bir sürü şaşırtıcı el hareketiyle yapılırdı. Ardından da son bir magnezyumlu kağıt parlamasıyla yardımcım çarşafı fırlatır ve zıplayarak ayaklarının üstüne inerdi."

"Çarşaf, ucuna çivili ayakkabılarla ve içinden geçen dübellerle birlikte karanlık bir kenara atılırdı ve gök gürültüsü gibi bir alkış yağmurunun arasında seyirciye selam verirdik. Ve yardımcım siyah çorap giydiğinden kimse 'ölü adam'ın ayakkabılarını kaybettiğinin farkına varmazdı."

"İşte 'Tchang Fu'nun Hayata Döndürülüşü' bu şekilde yapılıyor-

du ve Veliler Günü'nde de numarayı aynen böyle icra etmeyi planlıyordum. Bony ile ben gizlice çamaşırhaneye girerdik, onu bu gözbağının incelikleri konusunda çalıştırırdım."

"Fakat çok geçmeden Bony'nin ideal işbirlikçi olmadığı ortaya çıktı. Her ne kadar hevesli olsa da, numara için fazla uzun boyluydu. Başı ve ayakları benim özel yapılmış çarşafımdan çok fazla taşıyordu ve yeni bir çarşaf yapacak kadar da vakit yoktu. Tabii bir de sorun, ellerini her ne kadar mucizevi kullansa da Bony'nin bedeninin ve bacaklarının hâlâ eğreti ve sakar bir okul çocuğunun uzuvları gibi olmasıydı. Sözde havada asılı duruyor olması gerektiği bölümde leylek gibi dizleri titriyordu, hatta bir provada arka üstü düşmüş ve çarşafıyla, ayakkabısıyla bütün gözbağını büyük bir gürültüyle yerle bir etmişti."

"Ne yapacağımı bilemiyordum. Kendime başka yardımcı seçsem Bony mahvolurdu fakat performansa birkaç gün kala onun bu numarayı mükemmelleştirmesini beklemek saflıktı. Tamamen ümidimi yitirmenin eşiğine gelmiştim."

"Sonunda bir çözüm bulan, Bony oldu."

"'Niye rolleri değiştirmiyoruz?' diye öneride bulundu, teçhizatımızın bir kez daha utanç verici bir gürültüyle yere düşmesinin ardından. 'Bir de ben deneyeyim. O eski büyücü cüppesini ben giyeyim, havada süzülen sen ol.'"

"İtiraf etmeliyim ki çok parlak bir fikirdi. Tebeşir sarısı suratıyla, kırmızı kimononun içinden çıkan uzun ince elleriyle (ki sekiz santimlik sosis zarı tırnaklarla daha da korkunç bir hâl alıyorlardı) Bony'nin etkileyicilik konusunda o zamana kadar sahneye adım atmış kimseden aşağı kalır yanı yoktu."

"Dahası doğal taklit yeteneği sayesinde çok eski bir Mandarin'in çatlak, tiz sesini çıkarma konusunda en ufak bir zorluk çekmedi. Uzakdoğu zırvalıkları uydurup söyleme konusunda benden bile iyiydi ve o dal parçası gibi parmakların sopa çekirgesi gibi havada salla-

nışı kolay kolay unutulmayacak bir görüntüydü."

"Performans harika geçti. Bütün okul ve veliler oradaydı ve onlara hiçbirinin unutamayacağı bir gösteri izlettik. Bony'nin hem egzotik, hem de tekinsiz bir havası vardı. Beni seyircilerin arasından çağırdığında ramp ışıklarının ötesinden gelmemi işaret eden tehditkâr silüeti karşısında ben bile hafiften ürpermiştim."

"Sonra silahını ateşleyip beni göğsümden vurduğunda tam bir velvele koptu! Ketçabımı önceden ısıtmayı ve biraz sulandırmayı akıl etmiştim, bunun sonucunda ortaya çıkan lekeyse dehşet verici bir şekilde gerçekçiydi."

"Olaylara kapılacak birinin sahneye fırlayabileceğini önceden tahmin eden Mr. Twining, velilerden birini - Küçük Giddings'in babasını - fiziksel olarak durdurmak zorunda kaldı."

"'Tamam, beyefendi,' diye fısıldadı, Mr. Giddings'in kulağına, 'İzlediğiniz bir numaradan ibaret. Bu çocuklar bunu daha önce defalarca yaptılar.'"

"Mr. Giddings isteksizce yerine oturtulduğunda yüzü hâlâ kıpkırmızıydı. Fakat buna rağmen gösteriden sonra yanımıza gelip ikimizin de elini şöyle iyi bir sıkacak büyüklüğü de gösterdi."

"Ortalığı kan revan içinde bırakan ölümümün ardından havada asılı kaldığım bölümde numara, tabiri caizse, biraz düşüşe geçti ama zavallı gönüllünün hayata döndüğünü görmekten son derece memnun olan seyirci yine de bizi alkışa boğdu. Sonuçta numaradan sonra yedi kez alkışlarla tekrar sahneye çağrıldık ama gayet iyi biliyordum ki bunlardan en az altısı ortağını içindi."

"Bony bu övgüyü susuz kalmış bir sünger gibi emdi. Gösteriden bir saat sonra, sadece ona dokunmak isteyen hayran anne ve babalar hâlâ dalga dalga gelip elini sıkıyordu. Fakat ben gidip kolumu onun omzuna attığımda bir an bana bir tuhaf baktı: sanki beni ömründe hiç görmemiş gibi."

"Sonraki günlerde onun bir dönüşüme kapıldığını gördüm. Şimdi

Bony kendine güvenen hokkabaz olmuştu, ben ise onun yardımcısıydım sadece. Benimle farklı bir şekilde konuşmaya başladı ve sanki daha önceki çekingen hali hiç var olmamış gibi kaba tavırlar edindi."

"Sanırım onun beni terk ettiği söylenebilir - en azından öyle görünüyordu. Artık onu sık sık yaşça bizden büyük bir çocukla görüyordum, öteden beri pek sevmediğim, Bob Stanley adında biri. Stanley'nin fotoğraflarda iyi çıkan ama gerçek hayatta fazla sert görünen türden keskin hatlı, köşeli bir çenesi vardı. Tıpkı benimle dolaşırken olduğu gibi Bony, Stanley'nin de birtakım özelliklerini benimsedi, bir mektuptaki el yazısını emen kurutma kağıdı misali. Bony'nin sigaraya ve biraz da içkiye o sıralarda başladığını biliyorum."

"Bir gün şaşkınlıkla, artık onu sevmediğime karar verdim. Bony'nin içinde bir şeyler değişmişti, ya da bir şeyler içinden dışarı çıkmıştı. Bazen sınıfta bana bakışını yakalıyordum, gözleri ilk başta ihtiyar bir Mandarin'in gözleri gibi görünüyor, ama sonra soğuk ve sürüngenimsi bir havaya bürünüyordu. Bir şeylerin anlaşılmaz bir şekilde benden çalınmış olduğu hissine kapılmaya başladım."

"Ama daha da kötüsü gelecekti."

Babam sustu. Hikâyesine devam etmesini bekledim ama orada öylece oturup yağan yağmura daldı gitti. En doğrusu sessizliği bozmayıp onu düşünceleriyle başbaşa bırakmaktı, o düşünceler her neyse artık.

Fakat tıpkı Horace Bonepenny'yle olduğu gibi, artık ikimizin arasında bir şeylerin değiştiğini biliyordum.

Babam ve ben, küçük basit bir odaya kapatılmış oturuyorduk ve ömrümde ilk kez aramızda sohbet denebilecek bir şey geçiyordu. Birbirimizle neredeyse birer yetişkin gibi konuşuyorduk; neredeyse iki insan gibi; neredeyse babayla kız gibi. Ve her ne kadar aklıma söyleyecek bir şey gelmediyse de, bunun gökteki son yıldız kaybolana dek sürüp gitmesini istiyordum.

Keşke onu kucaklayabilsem, diye düşündüm ama bunu yapamaz-

dım. Epeyce bir süredir de Luce'lerin karakterinde birbirlerine yönelik şefkati açıkça göstermeyi, sevgiyi dile dökmeyi hiç mi hiç teşvik etmeyen bir şeyler olduğunun farkındaydım. Kanımızda vardı bu.

O yüzden öylece oturduk, babamla ben, ciddi ciddi, çaya katılmış iki yaşlı hanım gibi. Hayatı yaşamanın mükemmel şekli değildi bu belki ama idare edecekti mecburen.

on altı

BİR ŞİMŞEK ODADAKİ BÜTÜN RENKLERİ BEYAZA DÖNDÜRDÜ, hemen arkasından da gök sağır edici bir şekilde gürledi. İkimiz de irkildik.

"Fırtına tam üstümüzde," dedi babam.

Bu işte beraberiz diyerek onu temin edermiş gibi baş salladıktan sonra, dönüp etrafıma baktım. Aydınlık küçük oda - tepede çıplak ampulü, çelik kapısı ve lavabosu - dışarıda yağan sağanak yağmurla birleşince tuhaf bir şekilde *Şafakta Dalışa Geçiyoruz*'daki denizaltının kumanda odasını anımsatıyordu. Fırtınanın dinmek bilmez gök gürültülerini tam tepemizde patlayan sualtı bombalarıymış gibi hayal ediyordum. Birden babam için o kadar korkmamaya başladım. En azından biz ikimiz müttefiktik. Kıpırdamadığımız ve ben sesimi çıkarmadığım sürece, dünyadaki hiçbir şey bize zarar veremezdi.

Babam arada hiç suskunluk olmamış gibi devam etti.

"Birer yabancı haline geldik, Bony ile ben," dedi. "Mr. Twining'in Sihir Çemberi'ne üyeliğe devam etmekle beraber, ikimiz de kendi ilgi alanlarımızı takip ettik. Benim büyük sahne numaralarına yönelik bir tutkum vardı: bir hanımefendiyi testereyle ikiye bölmek, şakıyan kanaryalarla dolu bir kafesi yok etmek, bu tür şeyler. Tabii bunların çoğu benim okul çocuğu bütçemi aşıyordu ama zaman iler-

ilerledikçe numaraları okuyup nasıl yapıldıklarını öğrenmek yeterli olmaya başladı.

"Öte yandan Bony, giderek daha da büyük bir el çabukluğu gerektiren numaralara geçti: izleyicinin burnunun önünde yapılan, asgari alet edevat gerektiren numaralar. Gözlerinizin önünde nikel kaplamalı bir çalar saat bir elinde kaybolur, öbür elinde belirirdi. Bana bunların nasıl yapıldığını asla göstermezdi.

"Tam o sıralarda Mr. Twining bir başka hevesinden yola çıkarak bir Filateli Cemiyeti kurmaya karar verdi. Dünyanın dört bir yanından pullar toplamayı, kataloglamayı ve yapıştırmayı öğrenerek tarih, coğrafya ve tertiplilik konusunda kendimizi geliştireceğimiz kanısındaydı. Düzenli olarak yapılacak tartışmalar da kulübün çekingen üyelerinin özgüvenini arttıracaktı tabii. Kendisi iyi bir koleksiyoncu olduğundan, çocuklarının hepsinin de bu konuya heves duymaması için aklına bir sebep gelmiyordu.

"Kendi koleksiyonu dünyanın sekizinci harikasıydı adeta, ya da en azından o sırada bana öyle görünüyordu. Bir örneğin hangi günde - hatta bazen hangi saatte - basıldığını çıkarabilmek gibi tekinsiz bir becerisi vardı. Kabartma baskı tabakalarındaki aşınma ve gerilim sonucu oluşmuş, sürekli değişen mikroskopik çatlakları ve farklılaşmaları karşılaştırarak, hayret verici miktarda ayrıntıya ulaşabiliyordu.

"Albümlerinin yaprakları birer başyapıttı. Ne renklerdi onlar! Kağıdın üzerinde dağılımları da öyle, her biri bir Turner paletinden küçük birer iz gibiydi.

"Elbette, 1840'ın siyah baskılarıyla başlıyorlardı. Ancak çok geçmeden siyah kahverengiye doğru açılıyor, kahverengi kırmızıya, kırmızı turuncuya, turuncu parlak kızıla dönüyordu; oradan da çivit mavisine, Venedik kırmızısına - İmparatorluk'un kendisinin serpilişini resmedermiş gibi. İhtişam diye buna denirdi işte!"

Babamı hiç bu kadar hayat dolu görmemiştim. Yeniden bir okul çocuğuna dönmüştü adeta, yüzü dönüşüm geçirmiş, iyice parlatılmış

bir elma gibi ışıldıyordu.

Fakat şu ihtişam hakkında söyledikleri: bunları daha önce bir yerde duymamış mıydım? Humpty Dumpty'nin Alice'e söylediği sözcükler değil miydi bunlar?

Sessizce oturup, onun kafasında ne tür bağlantılar kurduğunu çıkarmaya çalıştım.

"Tüm bunlara rağmen," diye devam etti, "Mr. Twining yine de Greyminster'daki en değerli pul koleksiyonunun sahibi değildi. O gurur, koleksiyonu çok geniş olmasa da çok seçkin, hatta belki de paha biçilmez olan Dr. Kissing'e aitti.

"En ünlü devlet okullarımızdan birinin başından bekleyeceğimizin aksine, Dr. Kissing servetli ya da ayrıcalıklı bir ailede doğmuş biri değildi. Daha doğumunda yetim kalmış ve büyükbabası tarafından büyütülmüştü. Bir çan dökümhanesi işçisi olan büyükbabası, Londra'nın East End bölgesinde yaşıyordu, o günlerde de orası yardımseverliğinden ziyade insanı ezen yaşam koşullarıyla, eğitim fırsatlarından ziyadeyse suç oranıyla bilinirdi.

"Büyükbaba kırk sekiz yaşına geldiğinde işin içinde eriyik metalin de bulunduğu feci bir kazada sağ kolunu kaybetmişti. Artık o halde işine devam edemediği için sokaklarda dilencilik yapmaktan başka çaresi kalmamıştı; neredeyse üç yıl boyunca da bu tatsız durum sürdü.

"Beş yıl önce, 1840'ta Mösyö Perkins, Bacon ve Petch'in Londralı şirketi, Hazine Bakanlığı tarafından Britanya posta pullarının tek basımcısı olarak tayin edilmişti.

"İşleri çok iyi gidiyordu. Daha ilk on iki yılda iki milyar pul basılmış, bunların çoğu sonunda kendilerini dünyanın çeşitli yerlerindeki çöp tenekelerinde bulmuştu. Charles Dickens bile onların dur durak bilmeyen Kraliçe kafası üretiminden söz etmişti.

"Neyse ki Dr. Kissing'in büyükbabası da bu firmanın Fleet Street'teki basımhanesinde kendine iş bulmuştu - bir temizlikçi olarak.

Tek eliyle çoğu kişinin iki eliyle yaptıklarından daha iyi süpürge kullanmayı öğrendi ve itaat, zamanında gelip gitme ve güvenilirlik gibi özelliklerin önemine çok inandığı için, çok geçmeden firmanın en değer verilen elemanlarından biri haline geldi. Bir keresinde Dr. Kissing bana firmanın büyük ortağı ihtiyar Joshua Butters Bacon'ın büyükbabasına eski işine saygıdan dolayı hep "Çancı" diye hitap ettiğini söylemişti.

"Dr. Kissing daha çocukken, büyükbabası sık sık eve, basımlarındaki bozukluklarından dolayı reddedilip atılmış pullar getirirdi. Dr. Kissing'in o zaman 'güzel kağıt parçaları' dediği bu şeyler çocukken onun yegane oyuncaklarıydı. Bu renkli kağıtları tonlarına, insan gözünün destek almadan ayırt etmekte son derece zorlanacağı kadar küçük farklılıklara göre tekrar tekrar düzenleyerek saatler geçirirdi. Kendi söylediğine göre aldığı en büyük hediye, büyükbabasının kendi annesinin evlilik yüzüğünü bir şilin karşısında rehine vererek bir sokak satıcısından aldığı bir büyüteçti.

"Oğlan her gün yatılı okuluna gidip gelirken elinden geldiği kadar çok dükkana uğruyor, çöp tenekelerindeki pullu zarfları alma karşılığında kaldırımlarını süpürmeyi teklif ediyordu.

"Zamanla o güzel kağıt parçaları Kraliyet'in bile imrendiği bir koleksiyonun çekirdeği haline geldi. Dr. Kissing Greyminster'ın müdürü olduğunda bile hâlâ büyükbabasının verdiği o küçük büyüteci saklıyordu.

"'Basit zevkler en güzelidir,'" derdi her zaman bize.

"Genç Kissing hayatın ona verdiği azmi kullanarak burs üzerine burs aldı, ta ki ihtiyar Çancı gözlerinde yaşlarla torununun Oxford'dan çifte birincilikle mezun oluşunu görene kadar."

"Şimdi, kimileri, bildiklerini ve öğrendiklerini bir yana bırakmışcasına en nadide pulların, basım sürecinin kaçınılmaz yan ürünleri olarak ortaya çıkmış ucubeler ve bozukluklar olduğuna inanır ama bu esasında hiç de böyle değildir. Bu hilkat garibeleri pazara sızdırıl-

dığında ne tür meblağlar getirirse getirsin, hakiki bir koleksiyoncu için enkazdan öte bir şey değildir.

"Hayır, hakikaten nadide pullar, ister kanunlara uygun şekilde olsun ister olmasın, resmi dolaşıma sokulmuş ama çok az sayıda bulunan pullardır. Bazen bir sorunun farkına varılana dek birkaç bin pul basılır; bazen de birkaç yüz pul, Hazine'den tek bir tabakanın kaçmayı başardığı vakalarda durum tam da böyledir işte.

"Fakat Britanya Postanesi'nin bütün tarihi boyunca o tek tabaka pulun milyonlarca dostundan dramatik bir şekilde farklı olduğu sadece tek bir vaka olmuştur. İşte bu da odur.

"1840'ın Haziran ayında, Edward Oxford adında deli bir bar garsonu açık bir arabanın içinde geçmekte olan Kraliçe Victoria ve Prens Albert'a çok yakın mesafeden iki tabancayla ateş etti. Çok şükür ki ikisi de hedefi ıskaladı ve o sırada ilk çocuğuna dört aylık hamile olan Kraliçe yara almadan kurtuldu.

"Suikast girişimi kimilerince bir Çartist planı olarak yorumlandı, kimileriyse Cumberland Dükü'nü İngiltere tahtında görmek isteyen Turuncular'ın. Bu tahminlerin ikincisinde hükümetin sandığından ya da belki itiraf etmek istediğinden çok daha fazla gerçek payı vardı. Oxford suçunu, hayatının sonraki yirmi yedi yılını Bedlam'a - ki buranın sakinlerinin ve hatta doktorlarının çoğundan daha aklı başındaydı - kapatılarak ödese de, arkasındakiler yakalanmayacak, metropolde görünmez kalmaya devam edeceklerdi. Koşturacak başka tavşanları da olacaktı şüphesiz.

"1840 güzünde Jacob Tingle adında çırak bir basımcı Perkins, Bacon ve Petch'te işe başladı. Karakterinin en baskın tarafı hırsı olduğundan, genç Jacob işinde çok hızlı, dev adımlarla ilerliyordu.

"İşverenlerinin bilmediği şey, Jacob Tingle'ın ölümcül ciddiyette bir oyunda basit bir piyondan ibaret olduğuydu. Bu oyunun ayrıntılarına sadece gölgelerin içindeki efendileri hakimdi."

Bu hikâyede beni şaşırtan bir şey varsa o da babamın anlattıkla-

rına nasıl hayat verdiğiydi. Uzanıp kolalı yakaları ve silindir şapkalar takmış beyefendilere, kabarık etekleri ve boneleri içindeki hanımefendilere dokunabilirmişim gibi hissediyordum kendimi. Ve hikâyesindeki karakterler canlanırken, babam da onlarla birlikte canlanıyordu.

"Jacob Tingle'ın görevi çok gizli bir görevdi: her ne şekilde olursa olsun, ona bu görev için verilmiş parlak turuncu bir mürekkebi kullanarak bir tabaka, tek bir tabaka Penny Black pulu basacaktı. Bu görev için alacağı parayla birlikte mürekkep şişesi de kendisine St. Paul Kilisesi bahçesinin bitişiğindeki bir meyhanede, gölgelerin içinde oturmuş ve sert bir fısıltıyla konuşan, geniş şapkalı bir adam tarafından verilmişti.

"Jacob Tingle bu gayrimeşru tabakayı gizlice bastığında onu İngiltere'nin dört bir yanındaki postanelere gönderilecek olan normal Penny Black'lerin bulunduğu bir topun arasına yerleştirecekti. Bunu yaptıktan sonra Jacob'ın işi tamamlanıyordu. Gerisini Kader halledecekti.

"Er ya da geç İngiltere'nin bir yerinde turuncu pullardan oluşan bir tabaka ortaya çıkacaktı. Bu tabakanın mesajı belliydi: "İçinizdeyiz" diyordu. "Aranızda istediğimiz gibi, görünmeden hareket ediyoruz.

"Her şeyden bihaber Posta Müdürlüğü'nün bu kışkırtıcı pulları geri çekme fırsatı olmayacaktı. Ve pullar bir kere gün ışığına çıktı mı, çok geçmeden dillere pelesenk olacaktı. Majesteleri'nin Hükümeti bile bu haberin üstünü örtemezdi. Sonuç, en yüksek dereceden dehşet olacaktı.

"Çünkü," diye devam etti babam, "komplocuların arasına bir gizli ajan sızmış ve bu turuncu pulların ortaya çıkışının tüm komplocular Kraliyet Ailesi üyelerine yönelik yeni saldırıların düzenlenmesi yönünde bir sinyal iletme niteliği taşıdığına dair haber yollamıştı, her ne kadar bu mesajı çok geç varsa da.

"Kusursuz bir plan gibi görünüyordu bu. Başarısız olması halinde komplonun arkasındakiler bir süre bekledikten sonra başka bir zaman tekrar deneyeceklerdi. Fakat tekrar denemeye gerek kalmadı: plan tıkır tıkır işledi.

"Jacob Tingle'ın St. Paul Kilisesi bahçesinin orada yabancıyla karşılaşmasının ertesi günü Perkins, Bacon ve Perch'ün hemen arka sokağında büyük ve kuşku uyandırıcı bir yangın çıktı. Baskıcılar ve görevliler yangını daha iyi görebilmek için dışarı fırladığında Jacob büyük bir sükunetle cebinden turuncu mürekkebin bulunduğu şişeyi çıkardı, bir rafın arkasındaki bir dizi kimyasal madde şişesinin arkasına sakladığı yedek bir baskı silindiriyle baskı kalıbına mürekkebi sürdü, üstüne nemlendirilmiş bir filigranlı kağıt tabakası uyguladı ve tabakayı bastı. Hepsi de neredeyse fazlasıyla kolay olmuştu.

"Diğer işçiler görevlerinin başına dönmeden Jacob turuncu tabakayı siyah kardeşlerinin arasına yerleştirmiş, baskı kalıbını temizlemiş, kirlenmiş paçavraları saklamıştı bile. İhtiyar Joshua Butters Bacon oradan geçip genç adamı tehlike karşısındaki soğukkanlılığından dolayı kutladığında, Jacob bir sonraki normal pul tabakasını basıyordu. Mesleğinde çok ilerleyeceğini söylemişti ihtiyar ona.

"Sonra Kader, huyu olduğu üzere, planı suya düşürdü. Komplocuların önceden tahmin edemeyeceği bir şey oldu: o geniş şapkalı adama tam da o gece Fleet Street'te, sağanak yağmurda, başıboş bir at arabası çarptı ve adam son nefesini verirken çocukluğunun dini inancına dönüp tüm komployu - Jacob Tingle'ı ve diğer her şeyi - cüppeli Katolik papazı sandığı yağmurluklu birine itiraf etti.

"Ama bunlar olduğunda Jacob kirli işini çoktan tamamlamıştı ve turuncu pullar gece postasıyla İngiltere'nin uzak bir köşesine doğru yola çıkmıştı bile. Umarım bütün bunlar sana çok sıkıcı gelmiyordur, Harriet?"

Harriet mı? Babam bana "Harriet" mı demişti?

Bir dizi kızı olan babaların onları adlarını söyleyerek yanlarına

çağırmaya çalıştığında doğum sıralarına göre hepsinin adını tek tek söylemesi görülmemiş şey değildi, "Ophelia aman Daphne aman Flavia" diye çağrılmaya alışıktım. Ama Harriet? Asla! Acaba ağzından mı kaçmıştı, yoksa hakikaten bu hikâyeyi Harriet'e anlattığına mı inanıyordu?

Onu tutup sarsmak istiyordum; onu kucaklamak istiyordum; ölmek istiyordum.

Konuşursam sesimin büyüyü bozabileceğini fark ettim ve başımı sanki çok hızlı hareket ettirirsem omuzlarımın üstünden düşebilirmiş gibi çok usulca bir sağa bir sola salladım.

Dışarıda rüzgâr sarmaşıkları döverken yağmur da şiddetle yağmaya devam ediyordu.

"Epey bir yaygara koptu," diye devam etti babam sonunda, ben de rahat bir soluk aldım.

"Memleketteki her posta müdürüne telgraf gönderildi. Turuncu pullar İngiltere'nin hangi köşesine ulaşırsa ulaşsın, kilit altına alınacak ve nerede oldukları konusunda derhal Hazine'ye haber verilecekti.

"En çok Penny Black şehirlere gönderildiği için, muhtemelen pulların Londra ya da Manchester'da ortaya çıkacağı sanılıyordu; ya da belki Sheffield veya Bristol'da. Ancak sonuçta bunlardan hiçbirinde ortaya çıkmadılar.

"Cornwall'ın en ücra köşelerinde St. Mary-in-the-Marsh adlı bir köy vardır. Tarihte hiçbir şeyin olmadığı, gelecekte de hiçbir şeyin olmaması beklenen bir köydür bu.

"Buranın posta müdürü Melville Brown'dı. Yaygın emeklilik yaşını çoktan geçmiş olan bu ihtiyar, dinleyen herkese anlattığı üzere "kilise bahçesinde soluğu alana kadar idare edebilmek için" kısıtlı maaşının bir bölümünü bir kenara ayırmaya çalışıyor ama bunda pek de başarılı olamıyordu.

"Mesele şu ki, St. Mary-in-the-Marsh başka açılardan da gözden

ırak bir yer olduğu için Posta müdürü Brown'a Hazine'den telgrafla talimat gelmemişti. O yüzden de bir süre sonra küçük bir Penny Black paketini açıp da irsaliyenin tutup tutmadığını kontrol ettiğinde, kayıp pulları parmaklarının ucunda bulup çok şaşırdı."

"Elbette turuncu pullar hemen dikkatini çekti. Birisi korkunç bir hata yapmıştı! Böyle bir durumda kendisine Penny pullarına yeni bir renk eklendiğini gösteren resmi bir 'Müdürlere Talimat' broşürü gelmiş olması gerekirdi, ama böyle bir broşür gelmemişti. Yo, bu son derece önemli bir durumdu, o önemin sebebini tam olarak çıkaramasa da."

"Bir an - ama sadece bir an - bu tuhaf renkteki pul tabakasının görünürdeki değerinden fazla para edebileceğini düşündü. Basılmaya başlamalarının üzerinden daha yarım yıl bile geçmeden birileri, muhtemelen de Londra'da yaşayan ve yapacak daha iyi bir şeyi olan birileri, kendinden yapışkanlı posta pullarını toplayıp küçük kitapların içine yerleştirmeye başlamışlardı bile. Kayıt dışı basılmış ya da ters seri numarası taşıyan pullar muhtemelen bir - iki sterlin getirirdi, böyle pullarla dolu koca bir tabakaysa..."

"Fakat Melville Brown baş melekler kadar ender türde bir insandı: dürüst bir adamdı. Buna uygun bir şekilde, hemen Hazine'ye telgraf gönderdi ve henüz bir saat dolmadan Paddington'dan pulları alıp Londra'ya götürmek üzere bir bakanlık kuryesi yola çıktı."

"Hükümet bu başıbozuk tabakanın bir Ağıt Töreni'nin resmi ciddiyetiyle ânında imha edilmesini planlıyordu. Ancak Joshua Butters Bacon bunun yerine pulların basım evi arşivine ya da sonraki nesillerin onları görebileceği British Museum'a koyulmasını önerdi."

"Ne var ki Amerikalılar'ın deyişiyle bir tarla faresi gibi biriktirme merakı olan Kraliçe Victoria'nın başka bir fikri vardı: bir suikastçinin kurşunundan kurtulduğu günün anısına kendisine tek bir pul verilmesini istedi; gerisiyse bu pulları basan firmanın en yüksek yetkilisi tarafından imha edilecekti."

"Kim Kraliçe'ye karşı gelebilirdi ki? Britanya askerlerinin Beyrut'u işgal etmeye hazırlandığı o günlerde, Başbakan Vikont Melbourne'un (ki bir aralar adı Majesteleri'yle romantik bir ilişkiye karışmıştı) kafası bambaşka şeylerle meşguldü. Bunun sonucunda konunun üstüne gidilmedi."

"Böylece dünyanın turuncu penny pullarından oluşan tek tabakası, Perkins, Bacon ve Petch'in genel müdürünün masasında bir baharat kutusunun içinde yakıldı. Ancak Joshua Butters Bacon kibriti çakmadan önce, bir cerrah inceliğiyle pullardan iki tanesini kesip aldı (bütün bunlar perforaj deliklerinin çıkmasından yıllar önceydi): Kraliçe Victoria için en köşeden üzerinde 'AA' yazan pulu aldı, son derece gizli bir şekilde kendisi için ise tam zıt köşeden üzerinde 'TL' yazan pulu."

"İşte bu pullar yıllar sonra koleksiyoncular tarafından Ulster İntikamcıları olarak bilinecek olan pullardı. Ancak bu isimle anılmaya başlamadan önce, yine uzun yıllar boyunca bir devlet sırrı olarak kaldılar."

"Seneler sonra, Bacon'ın masası ölümünden sonra taşınırken, bir şekilde arkasına yerleştirilmiş olan bir zarf yere düştü. Tahmin edebileceğin gibi, bu zarfı bulan kişi Dr. Kissing'in büyükbabası Çancı'ydı. İhtiyar Bacon öldüğüne göre, diye düşündü, zarfın içindeki tek bir turuncu pulu eve, üç yaşındaki oğluna götürüp oynasın diye vermenin ne zararı olabilirdi ki?"

Birden yanaklarımın kızardığını hissettim ve babam çok dalmış olsun da bunu fark etmesin diye tüm benliğimle dua ettim. Durumu daha da beter hale getirmeden babama biri "AA", diğeriyse "TL" harflerini taşıyan o iki Ulster İntikamcısı'nın da şu anda cebimde olduğunu nasıl söyleyebilirdim ki?

on yedi

BİR YANIM LANET PULLARI CEBİMDEN ÇIKARIP onun avcuna koymak için yanıp tutuşuyordu, ancak Müfettiş Hewitt bana şeref sözü verdirmişti. Çalınmış olabilecek hiçbir şeyi babamın eline veremezdim; böyle bir şey onu daha da suçlu duruma düşürürdü.

Neyse ki babam olup bitenin hiç mi hiç farkında değildi. Yeni bir şimşeğin parlaklığı, ardından gelen büyük bir çatırtı ve uzun uzun yankılanan gökgürültüsü bile onu şimdiki zamana döndürmeye yetmedi.

"Elbette 'TL' harflerini taşıyan Ulster İntikamcısı," diye devam etti kaldığı yerden, "Dr. Kissing'in koleksiyonunun temel taşı haline geldi. Dünyada bu pullardan sadece iki tane bulunduğu gayet iyi bilinen bir gerçekti. Öteki, yani 'AA' harflerini taşıyan örnek, Kraliçe Victoria'nın ölümüyle oğlu Yedinci Edward'a, onun da ölümüyle oğlu Beşinci George'a kalmıştı. Yakın zamana kadar da Beşinci George'un koleksiyonunda durdu, ama sonra bir pul sergisinde güpegündüz çalındı. O zamandan beri de bulunamadı."

"Hah!" diye düşündüm. "Peki ya TL?" diye sordum yüksek sesle.

"TL, bizim de gördüğümüz üzere, müdürün Greyminster'daki çalışma odasındaki kasada duruyordu. Dr. Kissing onu zaman zaman yerinden çıkarırdı; 'kısmen böbürlenmek için', demişti bize, 'kısmen

de kendimi büyük görme emareleri gösterirsem mütevazı köklerimi hatırlayayım diye.

"Öte yandan Ulster İntikamcısı'nı nadiren başkalarına gösterirdi; belki sadece birkaç en ciddi pul koleksiyoncusuna. Bir keresinde bizzat Kral'ın bu pulu satın alma teklifinde bulunduğu ama bu teklifin kibarca ama net bir şekilde reddedildiği söylenirdi. Rivayete göre bunun üzerine Kral 'marmelat renkli fenomen' dediği bu pulu görebilmek için sekreteri aracılığıyla özel bir izin istemiş, bu rica çabucak kabul edilmiş, böylece bir akşam karanlık bastıktan sonra Kral Hazretleri gizlice Greyminster'ı ziyaret etmişti. Tabii insan onun iki muhteşem pul birkaç saatliğine de olsa tekrar bir araya gelebilsinler diye yanında AA'yı da getirip getirmediğini merak ediyor. Ancak bu konu muhtemelen filatelinin en büyük gizemlerinden biri olarak kalacak."

Hafifçe cebime dokundum ve parmak uçlarım kağıdın hafif hışırtısıyla ürperdi.

"İhtiyar bina idarecimiz Mr. Twining olayı gayet net bir şekilde anımsıyordu, en dokunaklısı da müdürün çalışma odasının lambalarının nasıl o kış gecesinin geç saatlerine kadar açık kaldığını hatırlıyordu.

"Bu da ne yazık ki konuyu yine Horace Bonepenny'ye getiriyor."

Sesinin tonundan babamın yine kendi geçmişine gömülmüş olduğunu anlayabiliyordum. Sırtım heyecanla ürperdi. Gerçeğe ulaşmak üzereydim.

"Bony o sırada artık çok başarılı bir hokkabaz olmuştu. Küstah bir tavra sahip cüretkâr ve ısrarcı bir genç adam halini almıştı, genellikle başkalarından daha sert itmek gibi basit bir yöntemle istediğini alıyordu.

"Babasının vekillerinden aldığı harçlığın yanısıra, Greyminster'da ve civarında yaptığı gösterilerden de iyi para kazanıyordu. Önce çocuk partileriyle başlamış, sonra kendine güveni geliştiğinde işi büyüt-

müş, sigaralı konserlere ve politik yemeklere de çıkar olmuştu. Artık tek ortağı Bob Stanley'di, zaman zaman son derece abartılı bazı performanslarına dair hikâyeler insanın kulağına çalınıyordu.

"Fakat o günlerde onu sınıfın dışında pek az görüyordum. Sihir Çemberi'nin yeteneklerini çoktan aşmış olduğundan bu kulübü bırakmıştı, zaman zaman oraya üyeliğini devam ettiren 'amatör avanaklar' konusunda aşağılayıcı sözler ettiği kulağımıza geliyordu.

"Kulübe devamın azalmasıyla Mr. Twining sonunda gözbağı dehlizleri dediği Sihir Çemberi'ni bırakıp Pul Cemiyeti'ne daha çok vakit ayıracağını açıkladı.

"O geceyi hatırlıyorum, yılın ilk toplantısının yapıldığı geceydi, sonbaharın başları. Bony birden yüzünde gülücüklerle ve sahte dostluk edalarıyla çıkagelmişti. Onu bir önceki dönemin sonundan beri görmemiştim ve artık bana bir şekilde yabancıymış ve oda için fazla büyükmüş gibi geliyordu.

"'Ah, Bonepenny,' dedi Mr. Twining, 'ne beklenmedik bir zevk. Seni bu mütevazı odaya getiren nedir?'

"'Ayaklarım!' diye bağırdı Bony ve çoğumuz güldük.

"Sonra birden poz yapmayı bıraktı. Birdenbire yine tamamen okullu çocuğa dönüşmüştü, saygılı ve tevazuyla dolu.

"'Diyorum ki, efendim," dedi, 'bütün tatil boyunca düşündüm, Müdür'ü bize o garabet pulunu göstermeye ikna edebilirseniz ne kadar güzel olur diye.'

"Mr. Twining'in kaşları çatıldı. 'Bonepenny, senin 'garabet' dediğin o pul İngiliz filatelisinin en değerli parçalarından biri ve onun senin gibi arsız bir fırlama görsün diye çıkarılmasını teklif edecek değilim.'

"'Ama efendim! Geleceği düşünün bir! Biz büyüyüp kendi ailelerimizi kurduğumuz zaman...'

"Bunun üzerine birbirimize bakıp sırıttık ve ayaklarımızın ucunu halının üstündeki desenlerde gezdirmeye başladık.

"'Tıpkı *Beşinci Henry*'deki o sahne gibi olacak, efendim,' diye devam etti Bony. O aileler İngiltere'de evlerinde, yataklarına yattıklarında Greyminster'da olup da muhteşem Ulster İntikamcısı'na bakma fırsatını elde edemedikleri için kendilerini lanetli sayacaklar! Lütfen, efendim! Lütfen!'

"'Sana cesaretinden dolayı bir yıldızlı pekiyi vermem lazım, Bonepenny, Shakespeare'i katlettiğin içinse bir sıfır. Yine de...'

"Mr. Twining'in yumuşamaya başladığını anlamıştık. Bıyığının bir kenarı hafifçe yukarı kalkmıştı.

"'Lütfen, efendim,' diye destekledik hepimiz.

"'Eh...' dedi Mr. Twining.

"Böylece, mesele ayarlandı. Mr. Twining Dr. Kissing'le konuştu ve o kıymetli kişi, çocukları böylesine gizemli bir nesneye ilgi duyduğu için koltukları kabararak, teklifi kabul etti. Sergi ertesi Pazar günü Kilise'den sonra, müdürün özel dairesinde yapılacaktı. Sadece Pul Cemiyeti'ndekiler davet edilecekti ve Mrs. Kissing akşamı kakao ve bisküviyle tatlandıracaktı.

"Oda dumanaltıydı. Bony'yle gelmiş olan Bob Stanley ortalıkta sigara içiyordu ve bu durum kimsenin umurunda değilmiş gibiydi. Son sınıftakilerin birtakım ayrıcalıkları olsa da, ilk kez içlerinden birinin Müdür'ün önünde sigara yaktığını görüyordum. En son ben gelmiştim ve içeri girdiğimde Mr. Twining kül tablasını sınıf dışında durmaksızın içtiği Wills'in Gold Flake sigaralarının izmaritleriyle doldurmuştu bile.

"Dr. Kissing de birçok büyük müdür gibi hiç de kötü bir şovmen değildi. Şundan bundan sohbet açıyordu sürekli : hava durumu, kriket maçlarının sonuçları, Mezunlar Fonu, Anson Binası'nın arduvazlarının berbat durumu; gerilimi hiç düşürmüyordu anlayacağın.

"Ancak artık hepimiz heyecandan çekirgeler gibi kıpırdaşmaya başladığımızda 'İşe bakın, tamamen unuttum gitti - benim meşhur parçama bakmaya gelmiştiniz,' dedi.

"Artık birer çaydanlık gibi taşma noktasına gelmiştik. Dr. Kissing duvardaki kasasına gitti ve kombinasyonlu kilidin üzerinde parmaklarını dans ettirircesine gezdirdi.

"İki tık sesinin ardından kasanın kapağı açıldı. İçeri uzanıp teneke bir sigaralık çıkardı - sıradan bir Gold Flake sigara kutusu! Bunu görünce epey bir güldük, o kadarını söyleyebilirim. İster istemez, Kral'ın önünde de bu eski kabı çıkaracak cüreti gösterip göstermediğini merak ettim.

"Biraz uğultu oldu, ama kapağı açtığında odaya birden sessizlik çöktü. Orada, emici kağıttan oluşan bir yatağın üzerinde, minicik bir zarf duruyordu: böylesine büyük bir hazineyi tutmak için fazla küçük, fazla önemsiz görünüyordu bu zarf insanın gözüne.

"Dr. Kissing fiyakalı bir hareketle yelek cebinden bir pul cımbızı çıkardı ve patlamamış bir bombanın fünyesini çıkaran istihkâmcı gibi, pulu içinden çıkarıp kağıdın üzerine koydu.

"Etrafına toplanıp daha iyi bakabilmek için itişmeye başladık.

"'Dikkat edin, çocuklar,' dedi Dr. Kissing. 'Görgünüzü yitirmeden. Unutmayın, her zaman birer beyefendi olmalısınız.'

"İşte efsanevi pul oradaydı, nasıl görüneceğini biliyordunuz ve öyle de görünüyordu görünmesine ama öylesine... öylesine büyüleyici bir havası vardı ki. Ulster İntikamcısı'yla aynı odada bulunduğumuza inanmakta güçlük çekiyorduk.

"Bony benim tam arkamdaydı, omuzumun üzerinden başını uzatmış bakıyordu. Sıcak nefesini ensemde hissediyordum, o nefeste biraz domuz etli börekle biraz bordo şarabı kokusu alır gibi oldum. İçiyor muydu acaba? diye düşündüm.

"Sonra öleceğim güne kadar unutmayacağım - hatta belki o zaman da unutmayacağım - bir şey oldu. Bony öne atıldı, pulu yakaladı ve onu başparmağıyla işaret parmağı arasında kutsanmış ekmeği kaldıran bir rahip gibi yukarı kaldırdı.

"'Şuna bakın, efendim!' diye bağırdı. 'Sihirli bir numara!'

"Hepimiz kıpırdayamayacak kadar uyuşmuştuk. Daha gözümüzü bile kırpmaya fırsat kalmadan, Bony cebinden bir kibrit çöpü çıkardı, tırnağına sürterek yaktı ve onu Ulster İntikamcısı'nın köşesine doğru tuttu.

"Pul önce kararmaya başladı, sonra da kıvrıldı; yüzünde küçük bir alev dalgası gezindi, az sonra Bony'nin avucunda bir parça siyah külden başka bir şey kalmamıştı. Bony ellerini kaldırdı ve korkunç bir sesle şöyle dedi:

'Küller küllere döner, toprak toprağa,
Kralın olamıyorsan, gidersin Şeytan'a!'

"Dehşet vericiydi. Ortalığa tamamen şokun eseri bir sessizlik çökmüştü. Dr. Kissing orada ağzı açık bir halde duruyordu, bizi oraya getiren Mr. Twining ise kalbinden vurulmuş gibiydi.

"'Sihirli bir numara bu, efendim,' diye bağırdı Bony, suratında o kasvetli sırıtkan ifadeyle. 'Şimdi onu geri getirmeme yardım etsin herkes. Hepimiz el ele tutuşur ve beraber dua edersek -'

"Sağ eliyle benim elime yapıştı, sol eliyle de Bob Stanley'ninkine.

"'Bir çember oluşturun,' diye komut verdi. 'El ele tutuşup bir dua çemberi oluşturun!'"

"'Yeter!' diye emretti Dr. Kissing. Bu arsızlığı hemen kes. Pulu kutusuna geri koy, Bonepenny.'

"'Ama efendim,' dedi Bony - ve yemin ederim o anda şöminedeki alevlerin ışığında dişlerinin bir an parladığını gördüm - 'bir araya gelmezsek sihir işe yaramaz. Sihir ancak böyle işliyor çünkü.'

"'O... pulu... kutuya... geri... koy,' dedi Dr. Kissing, ağır ağır, tane tane. Yüzü savaşın ardından siperlerde bulunan o kanı çekilmiş suratlara benziyordu.

"'Pekala o zaman, tek başıma denemem gerekecek,' dedi Bony. 'Ama ben uyarmış olayım da, böylesi çok daha zor oluyor.'

"Onu hiç öylesine özgüvenli, öylesine kendini beğenmiş halde görmemiştim daha önce.

"Kolunun yenini sıyırdı ve o uzun parmaklarını uzatabildiği kadar yukarı uzattı.

Geri dön, geri dön, ey Turuncu Kraliçe
Geri dön, nerelerdeydin söyle bize!

"Bunları söyledikten sonra parmaklarını şıklattı ve az önce pulun olmadığı yerde ansızın bir pul belirdi. Turuncu bir pul.

"Dr. Kissing'in haşin suratı birazcık yumuşadı. Hatta gülümser gibi oldu. Mr. Twining'in parmakları köprücük kemiğime iyice gömülmüştü, o anda ilk kez aslında can havliyle bana tutunmakta olduğunu fark ettim.

"Bony elindeki pulu daha iyi görebilmek için iyice yaklaştırdı, neredeyse burnunun ucuna değene kadar. Aynı anda da arka cebinden gereksizce büyük bir büyüteç çıkardı ve dudaklarını büzerek az önce cisimlenmiş pulu incelemeye koyuldu.

"Sonra birden sesi çok yaşlı Mandarin Tchang Fu'nun sesine dönüştü. Yemin ederim ki yüzünde makyaj olmasa da adeta o sarı teni, uzun tırnakları ve ejderli kırmızı kimonoyu görebiliyordum.

"'Ay! Atalal yanrış puru göndelmiş!' dedi, bakalım diye onu bize doğru uzatarak. Amerika'dan gelme sıradan bir Maliye Dairesi baskısıydı bu: İç Savaş zamanından kalma hayli yaygın ve çoğumuzun albümlerinde bol miktarda bulunan klasik bir pul." Pulu elinden yere bıraktı, omuz silkti ve gözlerini göklere doğru çevirdi.

'Geri dön, geri dön, ey Turuncu Kraliçe -'

diye başladı yine ama Dr. Kissing bu sefer onu omuzlarından yakaladı ve bir boya tenekesi gibi sallamaya başladı.

"'Pul,' diye emretti ona, elini uzatarak. 'Derhal.'

"Bony ceplerini birer birer dışarı çıkararak kontrol etti.

"'Bulamıyorum, efendim,' dedi. 'Bir terslik oldu galiba.'

İki kolunun içine de baktı, uzun parmağını yakasının içinde gezdirdi ve yüzü birden dönüşüm geçirdi. Kirişi kırmaktan başka bir şey düşünmeyen okullu bir çocuğa benziyordu şimdi.

"'Daha önce başarıyla yapmıştım bu numarayı, efendim,' dedi kekeleyerek. 'Hem de defalarca.'

"Yüzü giderek kızarıyordu, ağlamaya başlayacak sandım.

"'Üstünü arayın,' dedi Dr. Kissing birden ve birkaç çocuk Mr. Twining'in direktifi altında Bony'yi tuvalete götürdü, başaşağı çevirdi ve kızıl saçlarından kahverengi ayakkabılarına kadar her yerini aradı.

"'Çocuk doğru söylüyor,' dedi Mr. Twining sonunda döndüklerinde. 'Pul ortadan kaybolmuşa benziyor.'

"'Kaybolmak mı?' dedi Dr. Kissing. 'Kaybolmak mı?' Lanet şey nasıl *kaybolur*? Tamamen emin misin?'

"'*Tamamen* eminim,' dedi Mr. Twining.

"Bütün oda arandı: Halı kaldırıldı, masalar yerlerinden çekildi, süsler başaşağı çevrildi, ama nafile. Sonunda Dr. Kissing odanın öbür tarafından Bony'nin başını ellerinin arasına gömmüş oturduğu yere geldi.

"'Açıklama bekliyorum, Bonepenny,' diye buyurdu.

"'Ben - ben, açıklayamıyorum, efendim. Yaktım herhalde. Değiştirmiş olmam gerekiyordu ama sanırım... galiba...'

"Ve gözyaşına boğuldu.

"'Git yat, çocuk!' diye bağırdı Dr. Kissing. 'Çık buradan, git yat!'

"Hayatımızda ilk kez onun ses tonunu hoş sohbet seviyesinin üzerine yükselttiğine tanık oluyorduk, bu bizi derinden etkiledi.

"Bir an gözümün ucuyla Bob Stanley'e baktım ve onun ayaklarının üzerinde bir ileri bir geri sallandığını, sanki tramvay bekliyormuş

gibi tasasızca yere baktığını gördüm.

"Bony ayağa kalkıp bana doğru yürüdü. Gözlerinin etrafı kıpkırmızıydı, uzanıp elimi tuttu ve gevşekçe sıktı ama karşılık vermek benim pek içimden gelmedi.

"Onunla göz göze gelemiyordum. Yanımdan gidene kadar başımı başka tarafa çevirdim.

"Bony omuzunun üstünden beti benzi atmış bir suratla arkasına bakarak odadan çıktığında, Mr. Twining müdürden özür dilemeye çalıştı ama bu, durumu daha da kötüleştirdi.

"'Belki de onun ailesini aramalıyım, efendim' dedi.

"Ailesi mi? Yo, Mr. Twining. Bence sorguya çekilmesi gereken kişiler ailesi değil.'

"Mr. Twining odanın ortasında durmuş, ellerini ovuşturuyordu. Kim bilir zavallı adamın aklından ne düşünceler geçiyordu. Ben kendim bile ne düşündüğümü hatırlayamıyorum.

"Ertesi sabah Pazartesi sabahıydı. Sert rüzgâra karşı iyice eğilerek yüzümü siper etmiş, avluyu geçiyordum, yanımdaki Simpkins, Ulster İntikamcısı hakkında konuşup duruyordu. Haber yıldırım hızıyla yayılmıştı ve nereye baksan bir grup çocuk kafa kafaya vermiş, ellerini kollarını sallayarak birbirlerine en son - ve neredeyse tamamen yanlış - söylentileri anlatıyorlardı.

"Biz Anson Binası'ndan kırk elli metre uzaklıktayken, biri bağırdı: 'Bakın! Yukarı! Kuleye! Mr. Twining bu!'

"Baktığımda zavallı adamı çan kulesinin çatısında gördüm. Hırpalanmış bir yarasa gibi bir korkuluğa tutunuyordu. Tepedeki bulutların arasından tiyatrodaki spot ışığı gibi bir güneş ışığı huzmesi iniyor, onu arkadan aydınlatıyordu. Başının tamamı ışıkla kaplı gibiydi ve kepinin altından taşan saçları doğan güneşte dövme bakırdan bir diski andırıyor, resimli bir el yazmasındaki bir azizin halesine benziyordu.

"'Dikkat edin, efendim,' diye seslendi Simpkins, 'Arduvazlar ber-

bat durumda!'

"Mr. Twining bir rüyâdan uyanmışcasına, sanki birdenbire kendini yirmi beş metre yukarı nakledilmiş bulmaktan şaşırmışçasına ayaklarına doğru baktı. Sonra arduvazlara baktı ve bir an hiç kıpırdamadan durdu.

"Sonra sadece parmaklarının ucuyla tutunacak şekilde kendini dikleştirdi. Roma selamı verircesine sağ kolunu kaldırdı, cüppesi vücudunun etrafında, kale duvarının üzerinde duran antik bir Sezar'ın ehramı gibi dalgalanıyordu.

"'*Vale*!' diye bağırdı. Elveda.

"Bir an korkuluktan geri adım attı sandım. Belki fikrini değiştirmişti; belki de arkasındaki güneş benim gözlerimi kamaştırmıştı. Sonra bir baktım, havadaydı, yere düşüyordu. Daha sonra çocuklardan biri bir gazeteciye onun Cennet'ten düşmekte olan bir meleğe benzediğini söyleyecekti, ama hiç de benzemiyordu. Çorabın içine konmuş taş gibi dosdoğru yere indi. Bunu tarif etmenin daha hoş bir biçimi yoktu.

Babam uzun bir süre durdu, sözcükler kendini ifade etmesinde yetersiz kalıyormuş gibi. Nefesimi tuttum.

"Kaldırım taşlarına çarptığında bedeninin çıkardığı ses," dedi sonunda, "o günden bugüne rüyâlarıma musallat olmuş durumda. Savaşta birçok şey gördüm, duydum, ama böylesini değil. Böylesini hiç görmedim, duymadım.

"Aziz bir insandı ve biz onu öldürdük. Horace Bonepenny ve ben onu öldürdük, onu kulenin tepesinden kendimiz atsak farksız olurdu."

"Hayır!" dedim, uzanıp babamın eline dokunarak. "Sizinle hiç ilgisi yoktu!"

"Ah, olmaz olur mu, Flavia."

"Hayır!" dedim tekrar, cüretimle kendimi de şaşırtarak. Babamla gerçekten de bu şekilde konuşuyor olabilir miydim? "Sizinle hiç ilgi-

si yoktu. Ulster İntikamcısı'nı Horace Bonepenny yok etti!"

Babam üzüntüyle gülümsedi. "Hayır, o yapmadı, canım. Şöyle ki, o Pazar akşamı çalışma odama dönüp de ceketimi çıkardığımda, gömleğimin kol ağzında tuhaf bir yapışkanlık dikkatimi çekti. Hemen ne olduğunu anladım: Onun insanları şaşırtmaya yönelik dua çemberini oluşturmak için elele tutuştuğumuzda, Bony işaret parmağını ceketimin kol ağzından içeri sokup Ulster İntikamcısı'nı yenime yapıştırmıştı. Ama neden ben? Neden Bob Stanley değil? Çok iyi bir sebebi vardı: hepimizi ararlarsa pul benim kolumun yeninde bulunacak, Bony de böylece masum olduğunu haykıracaktı. Tevekkeli değil onu başaşağı çevirdiklerinde pulu bulamamışlardı!

"Tabii, odadan çıkmadan önce elimi sıktığında pulu geri almıştı. Demiştim ya, Bony el çabukluğu numaralarının ustasıydı ve eskiden onun işbirlikçisi olduğumdan, şimdi de olmam mantıklı görünüyordu. Başka türlü olduğuna kim inanırdı ki?

"Hayır!" dedim.

"Evet." Babam gülümsedi. "Şimdi anlatacak birkaç şey daha kaldı.

"Onun aleyhine hiçbir şey ispatlanmamış olsa da Bony o dönemden sonra Greyminster'a dönmedi. Birisi tatsız bir durumdan yakayı kurtarmak için ülke dışına çıktığını söylediğinde pek şaşırmadım. Yıllar sonra Bob Stanley'in tıp okulundan atıldıktan sonra Amerika'ya gidip orada bir filateli dükkanı açtığını duyduğumda da şaşırmadım. Posta havalesiyle çalışan, çizgi romanlara ilan veren ve ergenlik çağındaki çocuklara beğenilmediği takdirde iade edilmek şartıyla paket paket pul satan şu dükkanlardan biriydi onunki. Ama aslında bu iş onun daha zengin koleksiyoncularla yaptığı sinsi anlaşmalar için kullandığı bir paravandan başka bir şey değildi.

"Bony'ye gelince, onu bir daha otuz yıl boyunca görmedim. Sonra geçen ay Kraliyet Filateli Cemiyeti'nin uluslararası bir pul sergisine katılmaya Londra'ya gittim. Belki hatırlarsın. Serginin en parlak

noktalarından biri, şu anki Majestemiz Kral'ın koleksiyonundan birkaç seçkin parçanın halka açık olarak sergilenmesiydi. Ve bu parçalara Dr. Kissing'in pulunun ikizi olan o çok nadide Ulster İntikamcısı AA da dahildi.

"Pula şöyle bir bakıp geçtim; canlandırdığı anılar pek hoş değildi. Görmek istediğim başka sergiler vardı ve bunun sonucunda Kral'ın Ulster İntikamcısı vaktimin sadece birkaç saniyesini aldı.

"Tam sergi o günlüğüne kapanmadan önce, salonun ta öteki ucunda kendime almayı düşünebileceğim çok iyi durumdaki bir tabakayı incelerken, gözüme dikkat çekici parlaklıkta bir tutam kızıl saç çarptı. Tek bir kişiye ait olabilirdi bu saç.

"Bony'ydi bu tabii. Kral'ın pulunun önünde toplanmış küçük bir koleksiyoncu grubuna nutuk çekiyordu. Ben seyrederken tartışma alevlendi, anlaşılan Bony'nin söylediği bir şey küratörlerden birini kışkırtmıştı, adam başını hararetle iki yana sallarken ikisinin de sesi yükseldi.

"Bony'nin beni gördüğünü sanmıyordum - görmesini de istemiyordum zaten.

"Şansıma tam o anda ordudan eski bir dostum, Jumbo Higginson çıkageldi de beni alıp geç bir akşam yemeği yiyip içki içmeye götürdü. Hey gidi Jumbo hey... Hızır gibi yetiştiği ilk olay değildi bu."

Derken birden babamın gözlerinin üzerine adeta bir perde indi ve onun sık sık kendini kaptırdığı o kişisel tavşan deliklerinden birine girip kaybolduğunu anladım. Onun bu ani susmalarıyla yaşamayı hiç öğrenebilecek miyim acaba diye düşünüyordum bazen. Ancak tam o anda, sıkışmış bir kurmalı oyuncağın parmakla şöyle bir dürtüldüğünde birdenbire yeniden hayata dönmesi gibi, hikâyesine hiç ara vermemişcesine devam etti.

"O gece trenle eve dönerken gazeteyi açıp da Kral'a ait olan Ulster'in İntikamcısı'nın sahtesiyle değiştirilmiş olduğunu okuduğumda - ki anlaşılan bu iş halkın, birkaç kusursuz filatelistin ve iki güvenlik

görevlisinin gözlerinin önünde gerçekleştirilmişti - hırsızlığı sadece kimin yaptığını değil, aşağı yukarı nasıl yapıldığını da anlamıştım.

"Sonra, geçen Cuma günü ölü çulluk kapımızın eşiğinde bulunduğunda, Bony'nin buraya uğradığını anladım. 'Çulluk Jack' benim Greyminster'daki takma adımdı, kısaca 'Jacko' derlerdi. Penny Black'in köşelerindeki harfler ise onun adını oluşturuyordu. Epey karmaşık bir iş."

"B One Penny H," dedim. "Bonepenny, Horace. Greyminster'da ona Bony diyorlardı, sizeyse kısaca Jacko. Evet, bunları epey bir süre önce çıkarmıştım."

Babam bana göğsüne mi bastırsın yoksa pencereden dışarı mı atsın karar veremediği bir engerekmişim gibi baktı. İşaret parmağıyla üst dudağını ovdu, sanki hava geçirmez bir mühür oluşturmak istermiş gibi, ama sonra devam etti.

"Onun yakınlarda bir yerde olduğunu bilmek bile beni, çalışma odamın penceresinin dışında ansızın beliren o cesedimsi, beyaz suratını görmenin korkunç şokuna hazırlamamıştı. Vakit geceyarısından sonraydı. Onunla konuşmayı reddetmeliydim tabii ama birtakım tehditlerde bulundu...

"Her iki Ulster İntikamcısı'nı da ondan satın almamı istedi benden. Hem kısa süre önce çaldığını, hem de yıllar önce Dr. Kissing'in koleksiyonundan yok ettiğini.

"Kafasında ben zengin bir adamdım çünkü. 'Hayatının yatırım fırsatı bu,' dedi bana.

"Ona param olmadığını söylediğimde, yetkililere benim ilk Ulster İntikamcısı'nın çalınmasını planladığımı, ikincisiniyse başkasına çaldırdığını söylemekle tehdit etti beni. Bob Stanley de onu destekleyecekti. Sonuçta ne de olsa pul koleksiyoncusu olan bendim, o değil.

"Üstelik her iki pulun da çalındığı mekanda değil miydim? Şeytan şey Ulster İntikamcıları'nı çoktan benim koleksiyonumun içinde bir yere saklamış olabileceğine - *olabileceğine* diyorum, bak - dair ima-

da bile bulundu.

"Tartışmamızdan sonra, sinirim gidip yatamayacak kadar bozuldu. Bony gittikten sonra çalışma odamda saatlerce volta attım, ıstırapla meseleyi tekrar tekrar evirip çevirdim kafamda. Mr. Twining'in ölümünden dolayı her zaman kısmen sorumluluk duymuştum. İtiraf etmesi korkunç ama doğru. O ihtiyarın ölümüne sebep olan şey, benim sessizliğimdi. Bir okul çocuğu olarak kuşkularımı dile getirme yürekliliğini göstersem, Bonepenny ve Stanley'nin yaptıkları yanlarına kalmaz, Mr. Twining de kendi canına kıyma noktasına gelmezdi. Anlıyorsun ya, Flavia, sessizlik bazen bedeli en yüksek mal haline geliyor.

"Uzun zaman ve epey bir düşünmenin ardından, inandığım her şeyi bir kenara bırakarak şantaja boyun eğmeye karar verdim. Onun sessizliğini satın almak için koleksiyonlarımı, sahip olduğum her şeyi satacaktım ve sana şunu söylemeliyim ki Flavia hayatımda yaptığım hiçbir şeye bu kararı almak kadar pişman olmadım. Hiçbir şeye."

Söyleyecek doğru şeyi bilebilmeyi isterdim, ancak dilim beni yüzüstü bırakmıştı. Ben de orada bir paspas gibi, babamın yüzüne bakmaya bile cesaret edemeden öylece durdum.

"Sabahın erken saatlerinde - belki de saat dörttü çünkü dışarıda hava aydınlanmaya başlamıştı ufak ufak - lambayı açtım. Köye yürümeyi, Bonepenny'yi handaki odasında yatağından kaldırmayı ve taleplerini kabul etmeyi düşünüyordum.

"Ama bir şey bana engel oldu. Tam olarak açıklayamıyorum, ama doğru. Dışarı, taraçaya çıktım fakat karar verdiğim gibi evin ön tarafına, araba yoluna gitmek yerine kendimi sanki mıknatısla arabalığa çekilir buldum."

Demek öyle! diye düşündüm. Mutfak kapısından çıkan babam değildi o zaman. Çalışma odasının dışındaki taraçadan, bahçe duvarının dış tarafı boyunca yürüyerek gitmişti arabalığa. Bahçeye adım

atmamıştı. Ölmekte olan Horace Bonepenny'nin yanından geçmemişti.

"Düşünmeye ihtiyacım vardı," diye devam etti babam, "ama kafamı toplayamıyordum."

"Ve Harriet'in Rolls'una girdiniz," diye ağzımdan fırladı sözcükler birden. Bazen kendimi vurmak istiyordum.

Babam bana muhtemelen kurtçuğun, kuş gagasını kapamadan önce ona baktığı gibi üzgün gözlerle baktı.

"Evet," dedi usulca. "Yorgundum. Düşündüğümü hatırladığım son şey, Bony ve Bob Stanley'nin benim iflas etmiş olduğumu öğrendikleri zaman bu oyunu bırakıp daha çok ümit vaat eden birinin peşine düşecekleriydi. Gerçi böyle bir bela başka kimsenin başına gelsin istemezdim ya...

"Sonra uyuyakalmış olmalıyım. Bilmiyorum. Önemli de değil aslında. Polis beni bulduğunda hâlâ oradaydım."

"İflas mı?" dedim, hayretler içinde. Kendime engel olamamıştım. "Ama baba, sizin elinizde Buckshaw var."

Babam nemli gözlerle bana baktı. Daha önce onun yüzünde hiç böyle gözler görmemiştim.

"Buckshaw Harriet'indi, o öldüğündeyse vasiyetsiz öldü. Arkasında vasiyetname bırakmadı. Veraset vergisi - eh, veraset vergisi muhtemelen bizi yiyip bitirecek."

"Ama Buckshaw sizin!" dedim. "Yüzyıllardır ailede orası."

"Hayır," dedi babam üzgün üzgün. "Benim değil, hiç de benim değil. Harriet ben onunla evlenmeden önce de bir de Luce'ydi. Büyük büyük büyükbabamız aynıydı. Buckshaw onundu. Buraya yatıracak hiçbir şeyim kalmadı, beş kuruşum bile. Dediğim gibi, pratikte iflas etmiş durumdayım."

Kapıdan metalik bir tıklama sesi geldi ve Müfettiş Hewitt içeri girdi.

"Özür dilerim, Albay de Luce," dedi. "Emniyet Müdürü'nün ka-

nuna her yönüyle uyulması konusunda büyük bir hassasiyeti var. Size başımı derde sokmadan ne kadar süre verebilirsem verdim."

Babam üzüntüyle başını salladı.

"Gel bakalım, Flavia," dedi Müfettiş bana. "Seni eve götüreyim."

"Henüz eve gidemem," dedim. "Birisi bisikletimi aşırmış. Şikayette bulunmak istiyorum."

"Bisikletin arabamın arka koltuğunda."

"Buldunuz mu hemen?" diye sordum. Yaşasın! Gladys sağ ve de salimdi.

"Hiç kaybolmamıştı ki," dedi. "Onu ön tarafa park ettiğini gördüm, Polis Memuru Glossop'tan başına bir şey gelmesin diye ortadan kaldırmasını rica ettim."

"Kaçamayayım diye mi?"

Babam terbiyesizlik etmişim gibi bir kaşını kaldırdı ama bir şey demedi.

"Kısmen evet," dedi Müfettiş Hewitt, "ama daha çok dışarıda hâlâ şakır şakır yağmur yağdığı ve Buckshaw'a yol epey uzun olduğu için."

Babama sessizce sarıldım. Her ne kadar bir meşe gibi kaskatı dursa da, karşı da gelmedi.

"Uslu bir kız olmaya çalış, Flavia," dedi.

Uslu bir kız olmaya mı çalışayım? Düşünebildiği tek şey bu muydu yani? Belli ki denizaltımız yüzeye çıkmış, sakinleri o engin derinliklerden yukarı çekilmiş ve bütün sihir aşağıda kalmıştı.

"Elimden geleni yaparım," dedim, arkamı dönerek. "Elimden ne geliyorsa yaparım."

"BABANA ÇOK YÜKLENMEMELİSİN," dedi Müfettiş Hewitt, Bishop's Lacey'yi gösteren tabelanın oradaki virajı almak için yavaşlarken. Bir an dönüp ona baktım, yüzü Vauxhall'un gösterge tablosundan vuran yumuşak ışıkla alttan aydınlanıyordu. Ön camdaki si-

lecekler fırtınanın tuhaf ışığında camın üzerinde siyah birer orak gibi bir ileri bir geri savrulup duruyordu.

"Onun Horace Bonepenny'yi öldürdüğüne cidden inanıyor musunuz?" diye sordum.

Cevap vermesi asırlar aldı. Cevabı geldiğindeyse sesinde büyük bir üzüntü vardı.

"Başka kim vardı ki, Flavia?" dedi.

"Ben," dedim, "...mesela."

Müfettiş Hewitt sözcüklerimizin ön camda oluşturduğu buğuyu dağıtmak için buz çözücüyü açtı.

"Hani şu boğuşmayla ve zayıf kalple ilgili hikâyeye inanmamı beklemiyorsun herhalde, değil mi? Çünkü inanmıyorum. Horace Bonepenny ondan ölmedi."

"O halde turtadan öldü!" deyiverdim ani bir ilhamla. "Turtadan zehirlendi!"

"Turtaya zehiri sen mi koydun peki?" diye sordu, neredeyse sırıtarak.

"Hayır," diye itiraf ettim. "Ama keşke ben koymuş olsaydım."

"Gayet sıradan bir turtaydı," dedi Müfettiş. "Analiz raporunu aldım bile."

Gayet sıradan bir turta mı? Mrs. Mullet'ın tatlılarının alıp alabileceği en büyük iltifattı bu.

"Senin de anladığın gibi," diye devam etti, "Bonepenny gerçekten de ölümünden birkaç saat önce bir dilim turta yemiş. Ama sen bunu nasıl anladın?"

"O şeyi bir yabancıdan başka kim yer ki?" diye sordum, sesimde birden hatamın farkına vardığını gizleyecek kadar bir küçümseme tonuyla. Bonepenny Mrs. Mullet'ın turtasından zehirlenmemişti demek. Ondan zehirlendiğini düşünerek çocukça davranmıştım.

"Öyle dediğim için özür dilerim," dedim. "Ağzımdan kaçıverdi. Su katılmamış bir salak olduğumu düşünüyorsunuzdur herhalde."

Müfettiş Hewitt uzun süre yanıt vermedi. Sonra şöyle dedi:

"Turtanın içindeki tatlılık olmasa
Dışındaki onca kıtır kimin umurunda?

"Büyükannem söylerdi bunu," diye ekledi.

"Anlamı ne?" diye sordum.

"Anlamı - şey, işte Buckshaw'a geldik. Herhalde seni merak etmişlerdir."

"Aa," dedi Ophelia kayıtsız sesiyle. "Sen yok muydun? Fark etmemiştik de, değil mi Daff?"

Daffy'nin ise gözlerinin at gibi belirgin beyazları gözüküyordu. Besbelli korkmuştu ama çaktırmamaya çalışıyordu.

"Hayır," diye mırıldandı, sonra da *Kasvetli Ev*'i okumaya döndü. Daffy için ne derseniz deyin, hızlı bir okur olmadığını söyleyemezdiniz.

Sorsalar onlara babama yaptığım ziyareti memnuniyetle anlatırdım ama sormadılar. Babamın başına gelenlerden dolayı herhangi bir şekilde yas tutulacaksa, ben onun bir parçası olmayacaktım, o kadarı belliydi. Feely, Daffy ve ben farklı kozalarda üç ayrı tırtıl gibiydik, bazen bunun niye böyle olduğunu merak ediyordum. Charles Darwin bir keresinde hayatta kalmak için en büyük rekabetin insanın kendi kabilesinin içinde verildiğini söylemişti ve altı çocuğun beşincisi - ve üç abla sahibi biri - olarak neden bahsettiğini gayet iyi bilecek konumdaydı.

Bana bu temel bir kimya meselesi gibi görünüyordu: Genellikle maddelerin onlara kimyasal açıdan benzeyen çözücülerle çözüldüğünü biliyordum. Bunun mantıklı bir açıklaması yoktu; Doğa böyle işliyordu, o kadar.

Uzun bir gün olmuştu ve kendimi göz kapaklarım istridye tarağı

olarak kullanılmış gibi hissediyordum.

"Sanırım ben gidip yatacağım," dedim. "İyi geceler, Feely. İyi geceler, Daffy."

Sosyallik girişimim sessizlik ve homurtuyla karşılanmıştı. Yukarı çıkarken merdivenin tepesinde birden Dogger belirdi, elinde de Manderley'de bir emlak satışından düşürmüş olabileceği bir şamdan vardı.

"Albay de Luce?" diye fısıldadı.

"O iyi, Dogger," dedim.

Dogger endişeli bir edayla başını sallayarak onayladı, sonra ikimiz de kendi odamıza gittik.

on sekiz

GREYMINSTER OKULU GÜNEŞİN ALTINDA YATMIŞ UYUKLUYOR, SANKİ rüyâsında eski şanlı günlerini görüyordu. Aynı hayalimde canlandırdığım gibiydi burası: görkemli eski taş binalar, tembel tembel akan nehrin yanısıra uzanan düzenli yeşil çimler, etrafa oyuncuları çok uzun süre önce ölmüş kriket maçlarının sessiz yankılarını salan boş oyun sahaları.

Gladys'i araziye girdiğim yan yoldaki bir ağaca yasladım. Bir çalı çitin arkasında bir traktör durmuş, motoru rölantide tıkır tıkır çalışıyordu, sürücüsü görünürde yoktu.

Çayırın karşı tarafındanki kiliseden korodaki çocukların sesi geliyordu. Söyledikleri şarkı sabah güneşinin parlak ışıklarına ters düşüyordu:

"Gün ışığı usulca
Azalıyor ufkumda -"

Bir süre orada durup dinledim, derken şarkı birden kesildi. Sonra, bir sessizliğin ardından, orgun sesi huysuz huysuz yeniden yükseldi ve şarkıcılar şarkının başına döndüler.

Babamın eminim ki "Avlu" diye adlandıracağı çimlerin üzerinden

yavaşça yürüdüğüm sırada, okulun yüksek ve boş pencereleri bana soğuk soğuk bakıyordu. İçimde muhtemelen bir böceğin mikroskop altına yatırıldığında duyduğu o tuhaf hissi duydum - tepende görünmez bir merceğin gezindiği ve belki ışığın bir garip olduğu yönünde bir his.

Koşuşturan bir okullu çocuğun ve kafa kafaya vermiş yürüyerek aralarında konuşan iki siyah cüppeli hocanın dışında, Greyminster'ın geniş çimenlikleriyle kıvrımlı yolları masmavi bir gökyüzünün altında bomboş uzanıyordu. Mekan biraz gerçekdışı görünüyordu, fazlaca büyütülmüş bir Agfacolor baskı gibi: *İngiltere'nin Güzellikleri* gibisinden isimleri olan kitaplarda göreceğiniz türden bir şeydi.

Avlu'nun doğu tarafındaki kireçtaşı yığını - hani şu saat kuleli bina - Anson Binası olmalıydı: babamın eski yurdu.

Oraya yaklaşırken elimi kaldırıp gün ışığına karşı siper ettim. Mr. Twining kendini oralardan bir yerden, mazgallarla arduvazların arasından atmıştı aşağıdaki kaldırımların üzerine. Eski kaldırım taşları şu an durduğum yerden anca otuz metre uzaktaydı.

Gidip bir bakmak için çimlerin üzerinden oraya doğru yürümeye başladım.

Kan lekesi olmaması biraz hayalkırıklığı yaratıyordu. Ama olmazdı tabii, ne de olsa aradan yıllar geçmişti. Kan lekeleri mümkün mertebe çabuk bir şekilde yıkanıp çıkarılmış olmalıydı - büyük ihtimalle daha Mr. Twining'in ezilip bükülmüş bedeni artık neye huzur deniyorsa ona kavuşsun diye toprağa verilmeden önce.

İki asırı aşkın süredir devamlı ayrıcalıklı ayaklar altında aşınmış olmalarının dışında, bu kaldırım taşları insana hiçbir şey anlatmıyordu. Anson Binası'nın taş tuvarlarının hemen dibine dar bir şekilde sıkıştırılmış olan taşların oluşturduğu yürüyüş yolunun genişliği iki metreyi bulmuyordu bile.

Başımı arkaya atıp doğruca yukarı, kuleye baktım. Bu açıdan bakıldığında kule benden çok çok yukarıdaki cakalı ve süslemeli bir taş

işçiliğinin eseri filigranımsı bitiş noktasına doğru baş döndürücü bir şekilde dimdik yükseliyordu. Bitiş noktasının üzerindeyse tombul beyaz bulutlar korkulukların yanından tembel tembel süzülüyor, sanki tüm yapı bana doğru yaslanıyormuş... düşüyormuş... devriliyormuş gibi bir hisse yol açıyordu. Bu yanılsama midemin bulanmasına sebep oldu ve başımı çevirmek zorunda kaldım.

Aşınmış taş basamaklar yürüme yolundan kemerli bir girişe, sonra da o kemerin içinden geçip çift kanatlı bir kapıya doğru uzanıyordu. Sol tarafımda kapıcı kulübesi vardı. İçindeki kişi bir telefonun üstüne iyice kapanmıştı. Ben sessizce içeri girerken başını kaldırıp bakmadı bile.

Önümde serin, loş bir koridor, sonsuzluğa doğru uzanıyormuş gibi görünüyordu. Koridoru takip ettim, karolu zeminde ayak sürüme sesi çıkarmamak için her adımda ayaklarımı yerden iyice kaldırıyordum.

Koridorun her iki yanında, gülen yüzlerden - bir kısmı okullu çocuklar, bir kısmıysa hocalar - oluşan bir sergi karanlığın içlerine doğru uzanıp gözden kayboluyordu. Her bir yüz, hayatını ülkesi için feda etmiş bir Greyminster'lıya aitti ve her birinin kendi siyah lake çerçevesinin içinde duruyordu. Yaldızlı bir parşömende "Başkaları Yaşasın Diye" yazıyordu. Koridorun sonunda, diğerlerinden ayrı bir yerde, üç çocuğun fotoğrafları vardı. İsimleri küçük dörtgenlerin üzerine kırmızı renkli kabartmayla işlenmişti. Her bir ismin altında *Kayıp ya da Esir* yazıyordu.

"Kayıp ya da Esir mi?" Neden babamın fotoğrafı da onların arasında değil? diye merak ettim.

Genellikle babam da kemikleri Fransa'da bir yerlerde olan bu genç adamlar kadar kayıptı ortadan. Bu düşünce yüzünden hafif bir suçluluk duygusu hissettim ama doğruydu sonuçta.

Sanırım ilk kez o anda, Greyminster'ın loş koridorunda babamın mesafeli doğasının gerçek boyutlarının farkına varmaya başladım.

Dün kollarımı babama sarıp onu pelte haline getirinceye kadar sıkmaya pek hevesliydim ama şu anda dünkü samimi hapishane sahnesinin bir diyalog değil, sıkıntılı bir monolog olduğunu anlıyordum. Aslında konuştuğu kişi ben değildim, Harriet'ti. Ve tıpkı ölümün eşiğindeki Horace Bonepenny'de olduğu gibi, bu olayda da farkına varmadan günah çıkartan papaz olarak kullanılmıştım, o kadar.

Şimdi babamın sıkıntılarının başladığı Greyminster'da dururken, burası bana daha da soğuk, uzak ve sert bir yer gibi görünüyordu.

Fotoğrafların ötesindeki karanlıkta, birinci kata giden bir merdiven vardı. Bu merdiveni çıkınca kendimi tıpkı aşağıdaki gibi bina boyunca uzanan bir koridorda buldum. Her iki yandaki kapılar kapalıydı ama üzerlerinde küçük birer cam vardı, bu sayede odaların içine bakabiliyordum. Her kapının arkasında bir sınıf vardı, hepsi de birbirine benziyordu.

Koridorun sonunda daha umut verici bir köşe odası vardı: kapının üzerindeki levhada Kimya Laboratuvarı yazıyordu.

Kapıyı şöyle bir yokladım ve ânında açıldı. Lanet bozulmuştu!

Ne bulmayı beklediğimi bilmiyordum ama beklediğim kesinlikle bu değildi: lekeli tahta masalar, sıkıcı cam şişeler, puslanmış beherler, kenarı kırılmış deney tüpleri, kalitesiz Bunser brülörler, duvarda da arsenikle selenyumun yer değiştirmesine yol açmış gülünç bir basım hatası içeren renkli bir elementler tablosu. Hatayı ânında fark ettim ve - kara tahtanın kenarındaki çıkıntıdan aldığım mavi bir tebeşirle - çift başlı bir ok çizerek düzeltmekten geri kalmadım. "YANLIŞ!" diye yazdım, altını da iki kere çizdim.

Bu sözde laboratuvar benim Buckshaw'daki laboratuvarıma kıyasla bir hiçti. Bunu düşününce göğsüm kabardı. Şu anda hemen eve gitmek için öyle yanıp tutuşuyordum ki; orada olmak, kendi ışıl ışıl cam kaplarıma dokunmak, sırf heyecan olsun diye mükemmel zehri üretmeye çalışmak istiyordum.

Fakat bu zevkin biraz beklemesi gerekecekti. Yapılması gereken

bir iş vardı.

TEKRAR KORİDORA ÇIKTIĞIMDA, geldiğim yolu takip ederek binanın merkezine döndüm. Doğru tahmin ediyorsam şimdi kulenin tam altında olmalıydım, girişi fazla uzakta olamazdı.

Lambrinin üzerindeki ilk başta süpürge dolabı sandığım küçük bir kapıyı açtığımda arkasından dik bir taş merdiven çıktı. Bir anda kalbim hızlandı.

Sonra işareti gördüm. Birkaç basamak yukarıda, merdivenin ortasına bir zincir çekilmiş, üzerine de el yazısıyla yazılmış bir uyarı kartı konmuştu: *Kuleye Giriş Yasaktır - Ağır Cezası Vardır.*

Hiç tereddütsüz üzerinden atlayıp geçtim.

Bir deniz minaresinin içinde olmak gibiydi bu. Merdiven dönüyor da dönüyor, bir tekdüzelik silsilesi içinde kıvrıla kıvrıla yukarı çıkıyordu. İleride bekleyeni ya da arkada kalanı görmenin hiçbir yolu yoktu. Sadece üstümdeki birkaç basamakla altımdaki birkaç basamağı görebiliyordum.

Bir süre merdiveni çıkarken fısıltıyla basamakları saydım ama sonra bacaklarının güçten kesilmemesi için nefesime ihtiyacım olduğumu keşfettim. Zor bir tırmanıştı ve ufak ufak dalağım yanmaya başlamıştı. Dinlenmek için biraz durdum.

Kulenin içindeki azıcık ışık, merdivenin her bir tam dönüşüne yerleştirilmiş yarık şeklindeki minicik pencerelerden geliyormuş gibi görünüyordu. Kulenin o tarafında Avlu olmalıydı. Hâlâ nefes nefese olsam da, çıkmaya devam ettim.

Sonra birden, beklenmedik bir şekilde, merdiven küçük ahşap bir kapıda son buldu.

Bir cücenin ormandaki bir meşenin yanından içeri girerken kullanabileceği türden bir kapıydı bu: üzerinde demirden bir anahtar deliği bulunan yarı yuvarlak bir kapak. Ve tabii ki salak şey kilitliydi.

Hayal kırıklığıyla tıslayarak en üst basamağa oturdum. Nefes ne-

fese kalmıştım.

"Hay lanet!" dedim, sözcükler duvarlarda ürkütücü derecede yüksek sesle yankılandı.

"Hey, oradaki!" diye yankılı, sert bir ses geldi. Hemen ardından da epey aşağıdaki basamakları sürtüne sürtüne çıkan ayakların sesi.

"Hay lanet!" dedim tekrar, ama bu sefer fısıltıyla. Fark edilmiştim.

"Kim var orada?" diye sordu ses. İçimden gelen yanıtlama arzusunu bastırabilmek için elimi ağzıma kapadım.

Parmaklarım dişlerime değdiğinde aklıma bir fikir geldi. Babam bir keresinde, diş teli takmak zorunda bırakıldığım için bir gün müteşşekir olacağımı söylemişti. Haklıydı da. O gün bugündü.

Başparmaklarımı ve işaret parmaklarımı iki kıskaç gibi kullanarak, bütün kuvvetimle aşağı doğru çektim ve sonunda tel tatmin edici bir "tık" sesiyle ağzımdan çıktı.

Ayak sesleri giderek yaklaşır, benim kilitli kapının yanında kısılı kaldığım yere doğru gelirken, elimdeki şeye ucunu kıvırıp "L" şekli verdim ve artık kullanılmaz hale gelmiş teli anahtar deliğine soktum.

Babam kamçılatırdı beni ama başka çarem de yoktu.

Kilit eski ve basitti, açabileceğimi biliyordum - tabii yeterli vaktim olursa.

"Kim o?" diye sordu ses. "Orada olduğunu biliyorum. Çıkardığın sesleri duyuyorum. Kuleye giriş yasak. Hemen aşağı in, oğlum."

Oğlum mu? diye düşündüm. Sonuçta beni görmemişti demek ki.

Teli biraz geri çektim ve sola doğru büktüm. Kilit daha bu sabah yağlanmış gibi, kolaylıkla açıldı. Kapıyı açıp içeri adım attım ve arkamdan sessizce çekip kapattım. İçeriden bir daha kilitlemeye çalışacak vakit yoktu. Ayrıca aşağıdan gelen her kimse büyük ihtimalle anahtarı vardı.

Bir kömürlük kadar karanlık bir yerdeydim. Yarık pencereler merdivenin tepesinde sona ermişti.

Ayak sesleri kapının dışında durdu. Hiç ses çıkarmadan yana doğru bir adım attım ve taş duvara iyice yapıştım.

"Kim var orada?" diye sordu ses. "Kim o?" Sonra bir anahtar deliğe girdi, kilidin içindeki dil döndü, kapı açıldı ve bir adam aralıktan başını içeri uzattı.

Elindeki fenerin ışığı bir oraya bir buraya vuruyor, karanlıkta yukarı doğru uzanan tahta merdivenlerden oluşan çılgın bir labirenti aydınlatıyordu. Işığı birer birer bütün merdivenlere tuttu, feneriyle hepsini aşağıdan yukarı, basamak basamak aydınlattı, ta yukarıda karanlıkta gözden kayboldukları noktaya kadar.

Hiç kıpırdamıyordum, gözümü bile oynatmıyordum. Yine de durduğum yerden, yan tarafımdaki açık kapının önünde bir adamın silüetini görüyordum: beyaz saçlı, korkutucu bıyıkları olan bir adamdı bu. O kadar yakındaydı ki uzanıp dokunabilirdim.

Bana sonsuzluk gibi gelen kıpırtısız bir sessizlik oldu.

"Yine şu körolasıca fareler," dedi sonunda kendi kendine ve kapı hızla kapanıp beni tamamen karanlıkta bıraktı. Anahtar şakırtısı duydum, ardından da kilidin dilinin yerine oturuşunu.

İçeride kilitli kalmıştım.

Sanırım seslenmeliydim, ama seslenmedim. Hiç de öyle elim ayağıma dolaşmış değildi. Tam tersi, giderek keyif almaya başlamıştım.

Yeniden kilidi açmaya çalışıp merdivenden aşağı inebilirdim tabii ama o zaman muhtemelen aşağıda bekleyen kapıcının kucağına düşerdim.

Bulunduğum yerde sonsuza dek duramayacağım için diğer tek seçeneğim yukarısıydı. Kollarımı uyurgezer gibi öne doğru uzatarak bir ayağımı öbürünün önüne kaydırarak, kapıcının feneriyle kontrol ettiği merdivenlerden en yakındakine parmaklarım değene kadar ilerledim. Değince de, merdiveni tırmandım.

Karanlıkta merdivene tırmanmanın bir püf noktası yoktur. Birçok açıdan sürekli altındaki boşluğu görmekten çok daha iyidir. Ama

tırmanırken gözlerim karanlığa - ya da çok loş ışığa - giderek daha da alıştı. Taşlardaki ve kerestelerdeki minicik deliklerden içeri incecik ışık huzmeleri giriyordu ve çok geçmeden kulenin gri ışığında siyah üzerine siyah görünseler de merdivenin ana hatlarını çıkarabilmeye başladım.

Birden merdivenin basamak çubukları bitti ve kendimi küçük ahşap bir platformun üzerinde buldum, halatların üstündeki bir denizci gibi. Solumda başka bir merdiven yukarı, karanlığa doğru uzanıyordu.

Merdiveni tutup iyice bir sarstım, feci şekilde gıcırdamakla birlikte yeterince sağlam görünüyordu. Derin bir soluk aldım, en alt basamağa ayağımı koydum ve tırmanmaya başladım.

Bir dakika sonra merdivenin tepesine ve daha küçük, daha titrek yeni bir platforma ulaşmıştım. Onun tepesinde de tahta bir merdiven vardı, bu seferki öncekilerden daha dar, daha inceydi. Ayağımı koyup da yavaş yavaş tırmanmaya başladığımda tedirgin edici bir şekilde sarsılmaya başladı. Merdivenin yarısına vardığımda basamak çubuklarını saymaya başladım:

"On (yaklaşık)... on bir... on iki... on üç -"

Kafam bir şeye çarptı ve bir an gözlerimin önünde yıldızlar uçuştu. Basamaklara can havliyle tutundum, başım patlamış bir kavun gibi ağrıyordu ve kibrit çöpü misali basamak elimin altında gerilip bırakılmış bir yay teli gibi titriyordu. Kendimi kafa derimi yüzmüşler gibi hissediyordum.

Bir elimle uzanıp az önce kırdığım kafamın üzerinde ne var diye yoklarken, parmaklarım tahta bir kulba dokundu. Kalan tüm kuvvetimle kulbu çevirdim ve kapak açıldı.

Hemen tırmanıp kulenin çatısına çıktım ve ani gün ışığında bir baykuş gibi gözlerimi kırpıştırmaya başladım. Çatının merkezindeki kare biçimindeki bir platformdan arduvazlar pusulanın dört yönüne doğru hafif bir eğimle iniyordu.

Manzara tam anlamıyla muhteşemdi. Avlu'nun karşı tarafında, şapelin arduvazlarının ötesinde, yeşilin farklı tonlarında manzaralar, puslu ufuk çizgisine doğru uzanıyordu.

Hâlâ kısık gözlerle, korkuluğa biraz daha yaklaştım ve az kalsın hayatımı kaybediyordum.

Birden ayağımın altında koca bir boşluk belirmişti, düşmemek için kollarımı değirmen kolu gibi sallamam gerekti. Kenarda dengemi sağlamaya çalışırken, bir an çok aşağıda güneş ışığı altında siyah siyah parlayan kaldırım taşlarını gördüm ve midem ağzıma geldi.

Açıklık belki elli santim genişliğindeydi, etrafında bir santimlik bir yükselti vardı. Aşağı yukarı her üç metrede bir parmak kalınlığında bir taş bölüm, çıkık korkuluğu çatıya bağlayarak boşluğun üzerinde daracık köprüler oluşturuyordu. Bu açıklık besbelli sıradışı şiddette yağmur yağması halinde su boşaltımını sağlamak üzere tasarlanmıştı.

Boşluğun üzerinden dikkatle atladım ve bel yüksekliğindeki mazgalların üzerinden baktım. Çok aşağıda, Avlu'nun çimleri üç yönde uzanıyordu.

Anson Binası'nın duvarına iyice bitişik olan kaldırım taşlı yürüme yolu, mazgallardan bakınca gözükmüyordu. Ne tuhaf, diye düşündüm. Mr. Twining bu mazgallardan atlamışsa, çimlerin üzerine düşmesi gerekirdi.

Tabii onun ölümünden bu yana geçen otuz yıl içinde Avlu'da ciddi peyzaj değişiklikleri yapılmadıysa. Arkamdaki açıklıktan aşağı bir baş döndürücü bakış daha attığımda böyle bir değişikliğin belli ki yapılmadığını gördüm: aşağıdaki kaldırım taşları ve yanlarındaki ıhlamur ağaçları çok eskiydi. Mr. Twining bu delikten düşmüştü. En ufak bir şüphe yoktu.

Arkamdan ani bir gürültü gelince hızla döndüm. Çatının ortasında bir ceset asılıydı, bir darağacının ucunda sallanıyordu. Çığlık atmamak için kendimi zor tuttum.

Newgate Takvimi'nin sayfalarında gördüğüm haydutun bağlanmış ölü bedeni gibi, bu ceset de aniden çıkan rüzgârda dönüp duruyordu. Sonra ansızın karnı patlar gibi oldu ve iç organları mide bulandırıcı kırmızı, beyaz ve mavi ipler halinde havaya saçıldı.

Bağırsaklar *şak*! diye bir sesle açıldı ve birden tepemde, direğin tepesinde, İngiltere bayrağı rüzgârda dalgalanmaya başladı.

Korkum biraz geçmeye başladığında, bayrağın aşağıdan, belki kapıcı kulübesinden göndere çekilip indirilebilecek şekilde ayarlanmış olduğunu gördüm: ustalıkla kurulmuş bir kablolar ve makaralar silsilesi yağmura dayanıklı çadır bezinde son buluyordu. Ceset ve darağacı sandığım şey buydu.

Nasıl da aptallık ettiğimi düşünüp salak salak sırıttım ve daha iyi bakabilmek için mekanizmaya doğru dikkatle, yavaş yavaş ilerledim. Fakat işin içindeki mekanik ustalık dışında, ilgi çekici pek bir yanı yoktu.

Tam dönmüş, açıklığa doğru ilerliyordum ki ayağım takıldı ve yüzüstü yere kapaklandım, başım boşluktan dışarı taşıyordu.

Bedenimdeki bütün kemikler kırılmış olabilirdi ama kımıldamaya korkuyordum. Milyon mil aşağıda - ya da en azından bana öyle görünüyordu - Anson Binası'ndan karınca boyunda iki kişi çıkıp Avlu'nun karşı tarafına doğru yürümeye başladılar.

İlk düşündüğüm şey, hâlâ hayatta olduğumdu. Ama sonra dehşetim dindi ve onun yerini hızla kızgınlık aldı: kendi aptallığıma ve sakarlığıma karşı kızgınlık, artık hangi görünmez cadı hayatıma bu sonsuz kilitli kapılar, kabuk tutmuş dizler ve sıyrılmış dirsekler silsilesini musallat ediyorsa ona karşı kızgınlık.

Yavaş yavaş ayağa kalktım ve üzerimi silktim. Sadece üstümü başımı batırmakla kalmamış, sol ayakkabımın tabanının yarısını yırtmayı da başarmıştım. Hasarın sebebini saptamak zor değildi: Çıkık duran bir arduvaza takılmıştım. Şimdi bu taş çatıdan tamamen kurtulmuş halde duruyor, Musa'ya verilen On Emir'in üzerine yazılı ol-

duğu tabletlerden birini andırıyordu.

Arduvazı yerine yerleştirsem iyi olur, diye düşündüm. Yoksa Anson Binası'nın sakinlerinin tepesine yağmur yağabilir ve bu yalnızca benim suçum olur.

Taş göründüğünden ağırdı, kaldırıp yerine koymaya çalışırken dizlerimin üstüne çöktüm. Belki arduvaz dönmüştü ya da ona bitişik olanlar bel vermişti. Her ne sebeptense, taş ayağımın takılıp onu çıkarttığı karanlık girintiye oturmuyordu.

Elimi kolaylıkla boşluğa sokup taşı engelleyen bir şey var mı diye kontrol edebilirdim ama sonra aklıma böyle çukurları kendilerine yuva edinen örümcekler ve akrepler geldi.

Gözlerimi kapadım ve parmaklarımı içeri soktum. Boşluğun arkalarında parmağım bir şeye değdi - yumuşak bir şey.

Elimi çekip eğilerek girintinin içine baktım. Delikte karanlıktan başka bir şey yoktu.

Dikkatlice yeniden elimi soktum, başparmağım ve işaret parmağımla orada, deliğin arkasında duran şeyi tutup çektim.

Sonuçta hiç zorlamadan çıktı ve çıkarken de aynı tepemde dalgalanan bayrak gibi açıldı. Üstü küf tutmuş, solmuş, uzun bir bez parçasıydı bu - Russell kumaşı deniyordu sanırım malzemeye: bir okul öğretmeni cüppesi. Kumaşın içine sarılı halde ise, tamiri mümkün olmayan şekilde ezilmiş, siyah, kare tepeli bir kep.

O anda en ufak şüpheye yer bırakmayacak şekilde, tüm bunların Mr. Twining'in ölümünde rolü olduğunu anladım. Bu rol tam olarak neydi bilmiyordum ama öğrenmek çok hoşuma giderdi.

Aslında onları orada bırakmam gerekirdi, biliyorum. En yakın telefona gidip Müfettiş Hewitt'i aramam gerekirdi. Onun yerine aklıma ilk gelen şey, Greyminster'dan görülmeden nasıl çıkacağım oldu.

Ve başınız sıkıştığı zamanlarda çoğunlukla olduğu gibi, cevap kafamda bir anda beliriverdi.

Kollarımı küflenmiş cüppenin içine soktum, kıvrılmış kenarını

düzelttiğim kepi kafama geçirdim ve kocaman bir yarasa gibi, beni kilitli kapıya götürecek sıra sıra sallantılı merdivenlerden aşağı ağır ağır, tedirgin tedirgin süzüldüm.

Diş telimden yaptığım maymuncuk daha önce işe yaramıştı, şimdi yeniden yaraması gerekiyordu. Teli anahtar deliğine sokarken bu tür şeylere bakan tanrıya içimden dua ettim.

Epey bir kurcalamanın, iyice bükülmüş bir telin ve bir - iki ufak çaplı küfürün ardından duam nihayet kabul edildi ve kilidin dili huysuz bir gaklamayla kaydı.

Kule merdivenini göz açıp kapayıncaya kadar indim ve alttaki kapıya varınca öbür taraftan ses geliyor mu diye dinleyip, küçücük bir delikten koridora göz attım. Ortalık bomboştu ve çıt çıkmıyordu.

Kapıyı usulca açtım, sessizce koridora adım attım. Kayıp çocuklar sergisinden hızla aşağı indim, kapıcı kulübesini geçtim ve gün ışığına çıktım.

Her tarafta okullu çocuklar vardı - ya da bana öyle geliyordu. Konuşuyorlar, dinleniyorlar, yürüyorlar, kahkahalar atıyorlardı. Dönem sonu yaklaşırken açık havanın tadını çıkarıyorlardı.

İçgüdülerim bana kepime ve cüppeme iyice sarınıp yengeç misali yan yan Avlu'yu geçip uzaklaşmamı söylüyordu. Beni fark ederler miydi acaba? Tabii ki ederlerdi; bu kurt gibi yırtıcı çocukların gözüne sürünün en arkasındaki yaralı geyik gibi gözükecektim.

Hayır! Omuzlarımı dikleştirecek ve engelli yarışına geç kalmış bir çocuk gibi uzun adımlarla, başımı dik tutarak dar yola doğru uzaklaşacaktım. Kimsenin cüppenin altına elbise giydiğimi fark etmemesini ümit etmekten başka çarem yoktu.

Kimse de fark etmedi; kimse dönüp bana ikinci bir kez bakmadı bile.

Avlu'dan uzaklaştıkça kendimi giderek daha güvende hissettim ama ortalıkta tek başıma fazla göze batacağımı biliyordum.

Sadece birkaç metre ileride, çok eski bir meşe ağacı çimlerin üze-

rine doğru eğilmişti, sanki Robin Hood'un zamanından beri orada dinleniyormuş gibi bir hali vardı. Ona dokunmak için elimi uzatıyordum ki (işte yırttım!), ağacın gövdesinin arkasından bir kol fırlayıp bileğimi yakaladı.

"Ah! Bırak! Canımı yakıyorsun!" diye bağırdım otomatik olarak ve bana saldıranı görmek için arkama dönmeye çalışırken kolumu hemen bıraktı.

Dedektif Graves'di bu ve en az benim kadar şaşırmış görünüyordu.

"Bak bak," dedi yavaş yavaş sırıtarak. "Bak bak bak bak."

İğneliyici bir şey diyecektim ama dememenin daha iyi olacağına karar verdim. Dedektifin beni sevdiğini biliyordum ve bana yardım edebilecek herkesin yardımına ihtiyacım olacaktı.

"Müfettiş kendisine biraz eşlik etmeni rica ediyor," dedi, Gladys'i bıraktığım dar yolda durmuş konuşan bir grup insanı göstererek.

Dedektif Graves başka bir şey söylemedi ama gruba yaklaşırken beni sahibine ölü bir fare sunan uslu bir av köpeği gibi beni hafifçe öne, Müfettiş Hewitt'e doğru itti. Ayakkabımın yırtık tabanı Şarlo'nunki gibi şap şap edip duruyordu ama Müfettiş ona şöyle bir bakmakla birlikte incelik göstererek bu konudaki fikirlerini kendine sakladı.

Dedektif Woolmer mavi Vauxhall'un yanında heybetle yükseliyordu, yüzü kocaman ve Matterhorn Dağı gibi sert hatlıydı. Onun gölgesinde ince ve adaleli, yanık tenli, tulum giymiş bir adam ve beyaz bıyıklı, ufak tefek, ihtiyar bir beyefendi vardı. İkincisi beni görünce parmağını heyecanla yukarı kaldırdı.

"İşte bu o oğlan!" dedi. "Bu o!"

"Öyle mi?" diye sordu Müfettiş Hewitt, başımdan kepi çıkarıp cüppeyi omuzlarımdan bir uşağın nezaketi ve hürmetiyle alırken.

Ufak tefek adamın açık mavi gözleri yuvalarından uğradı.

"Ama bu sadece bir kızmış!" dedi.

Suratına bir tokat atabilirdim.

"Evet, bu o," dedi yanık tenli olanı.

"Mr. Ruggles senin kuleye çıktığına inanmak için geçerli sebebi olduğunu söylüyor," dedi Müfettiş, bir baş hareketiyle beyaz bıyıklı adamı işaret ederek.

"Çıktıysam ne olmuş?" dedim. "Etrafa bakıyordum sadece."

"O kuleye çıkmak yasak," dedi Mr. Ruggles yüksek sesle. "Yasak! Tabelada da yazıyor. Okuman yok mu senin?"

Kibarca omuz silktim.

"Sadece bir kız olduğunu bilsem, peşinden merdivenleri çıkardım." Sonra Müfettiş Hewitt'e bakıp alçak sesle ekledi: "İhtiyar dizlerim artık eskisi gibi değil."

"Senin oraya çıktığını biliyordum," diye devam etti. "Polisi arayayım diye bilmiyormuş gibi yaptım. Ayrıca kilidi açtığını da inkar etmeye çalışma. O kilit benim işim ve şu an burada Fludd's Lane'de durduğumdan nasıl eminsem, o kapının daha önce kilitli olduğundan da öyle eminim."

"Düşünsenize! Bir kız! Cık cık," dedi, inanamaz bir edayla başını iki yana sallayarak.

"Demek kilidi açtın, öyle mi?" diye sordu Müfettiş. Belli etmemeye çalışsa da şaşırdığını anlamıştım. "Böyle bir şey yapmayı da nereden öğrendin?"

Ona bunu söyleyemezdim tabii. Dogger her ne pahasına olursa olsun korunmalıydı.

"Çok uzun süre önce, çok uzaklarda," dedim.

Müfettiş buz gibi gözlerini gözlerime dikti. "Hayatta bu tür cevapları kabul edenler olabilir, Flavia, ama ben onlardan değilim."

İşte yine o "Kral George ciddiyetsiz bir adam değildir" nutku başlıyor, diye düşündüm, ama Müfettiş Hewitt benim cevabını beklemeye karar vermişti, o cevap ne kadar geç gelirse gelsin.

"Buckshaw'da yapacak pek bir şey yok," dedim. "Bazen sırf sıkıl-

mayayım diye bazı şeyler yapıyorum."

Siyah cüppeyi ve kepi uzattı. "Peki bu kostümü de o yüzden mi giyiyordun? Sıkılmamak için mi?"

"Kostüm değil o," dedim. "İlle de bilmeniz gerekiyorsa söyleyeyim, onları kulenin çatısında gevşek bir arduvazın altında buldum. Mr. Twining'in ölümüyle bir bağlantıları var. Eminim bundan."

Mr. Ruggles'ın gözleri az önce yerinden uğradıysa , şimdi neredeyse kafasından dışarı fırlamıştı.

"Mr. Twining mi?" dedi. "Şu kuleden atlayan Mr. Twining mi?"

"Mr. Twining atlamadı," dedim. Bu sinir bozucu küçük adamla ödeşme arzusuna karşı koyamıyordum. "Onu -"

"Teşekkürler, Flavia," dedi Müfettiş Hewitt. "Bu kadarı yeterli. Artık sizin de vaktinizi almayalım, Mr. Ruggles. Meşgul biri olduğunuzu biliyoruz."

Ruggles'ın yanakları kur yapan bir güvercin gibi şişti, sonra da Müfettiş'e bir baş selamı, bana ise küstah bir gülümsemeyle, çimenliğin öbür tarafındaki odasına doğru uzaklaştı.

"Size de ihbarda bulunduğunuz için teşekkür ederim, Mr. Plover," dedi Müfettiş, orada sessizce durmakta olan tulum giymiş adama dönerek.

Mr. Plover perçemini çekiştirdi ve tek kelime etmeden traktörüne döndü.

"Büyük devlet okullarımız minyatür şehirlerdir," dedi Müfettiş, eliyle etrafı işaret ederek. "Mr. Plover bu dar yola saptığın anda senin izinsiz girdiğini anladı. Hiç gecikmeden kapıcı kulübesine gitti."

Lanet olsun o adama! Ayrıca ihtiyar Ruggles'a da lanet olsun! Eve döndüğümde unutmayıp, aramızda kırgınlık olmadığını göstermek için onlara birer sürahi pembe limonata göndermeliydim. Deniz şakayığının sezonu kapanmıştı artık, o yüzden *anemonin* olanaksızdı. Öte yandan itüzümü her ne kadar ender olsa da nerede arayacağınızı bilirseniz bulunabilirdi.

Müfettiş Hewitt keple cüppeyi çoktan gereç çantasından birkaç kağıt mendil çıkarmış olan Dedektif Graves'e verdi.

"Müthiş," dedi dedektif. "Bizi arduvazların üzerinde sürünmekten kurtarmış olabilir."

Müfettiş ona ipini koparmış bir atı bile durdurabilecek bir bakış attı.

"Özür dilerim, efendim," dedi dedektif, yüzü birdenbire kızararak, ve tekrar paketleme işine döndü.

"Bana bunları nasıl bulduğunu ayrıntısıyla anlat," dedi Müfettiş Hewitt, sanki hiçbir şey olmamış gibi. "Hiçbir şeyi atlama - hiçbir şey de ekleme."

Ben konuşurken her şeyi o hızlı, küçücük el yazısıyla yazdı. Kahvaltıda günlüğünü yazan Feely'nin karşısında otura otura başaşağı okuma becerimi hayli geliştirmiştim ama Müfettiş Hewitt'in notları sayfada yürüyen minicik karıncalardan farksızdı.

Ona her şeyi anlattım: tahta merdivenlerin gıcırtısından neredeyse ölümümle son bulacak olan tökezlememe; yerinden çıkan arduvazdan zekice kaçışımın arkasında neyin olduğuna.

Hikâyemi bitirdiğimde, onun anlattıklarımın dökümünün yanına iki harf çiziktirdiğini gördüm ama bunların ne olduğunu çıkaramadım. Defterini pat diye kapattı.

"Teşekkür ederim, Flavia," dedi. "Çok yardımcı oldun."

Eh, en azından bunu itiraf edecek nezaketi göstermişti. Orada durup, başka şeyler de söyler umuduyla bekledim.

"Korkarım ki Kral George'un cüzdanı seni yirmi dört saat içinde iki kere evine bıraktıracak kadar kabarık değil," dedi. "O yüzden seni yolcu etmekle yetineceğiz."

"Peki çay getireyim mi?" diye sordum.

Orada ayakları çimlere gömülmüş halde, yüzünde herhangi bir anlama gelebilecek bir ifadeyle öylece durdu. Bir dakika sonra Gladys'in Dunlop lastikleri asfaltta mutlu mutlu vınlıyor ve Müfettiş

Hewitt'ten - "ve onun cinsinden" Daffy'nin deyişiyle - giderek daha da uzaklaşıyordu.

Çeyrek mil gitmemiştim ki Vauxhall gelip beni geçti. Yanımdan geçerken deli gibi el salladım ama penceresinden bana bakan yüzler kasvetliydi.

Otuz - kırk metre ileride fren lambaları yandı ve araba yolun kenarına çekti. Onlara yaklaşırken Müfettiş camı indirdi.

"Seni eve götürüyoruz. Dedektif Graves bisikletini bagaja yükleyecek"

"Kral George fikrini mi değiştirdi, Müfettiş?" diye sordum mağrur bir havayla.

Bir an yüzünde daha önce hiç görmediğim bir ifade belirip kayboldu. O ifadenin endişe olduğuna yemin edebilirdim.

"Hayır," dedi. "Kral George fikrini değiştirmedi. Ama *ben* değiştirdim."

on dokuz

BİRAZ FAZLA DRAMATİK KAÇACAK BELKİ AMA, o gece lanetlilerin uykusu gibi huzursuz bir uyku uyudum. Okyanustan esen menekşe kokulu rüzgârın ıslattığı mazgallar ve çıkıntılar gördüm. Elizabeth dönemi tarzında bir elbise giymiş soluk tenli bir kadın yatağımın yanında duruyor, kulağıma çanların çalacağını fısıldıyordu. Muşamba ceket giymiş bir gemici direğin tepesine oturmuş, çuvaldızla balık ağı tamir ediyordu, açıkta denizin üzerindeyse küçücük bir uçak, batan güneşe doğru uzaklaşıyordu.

Sonunda uyandığımda güneş pencereme varmıştı ve ben felaket üşütmüş haldeydim. Daha kahvaltıya inmeden çekmecemdeki bütün mendilleri bitirmiş, gayet temiz bir banyo havlusunu da berbat etmiştim. Tabii ki hiç de keyfim yerinde değildi.

"Bana yaklaşma," dedi Feely, ben bir katil balina gibi burnumu çekerek, kenara tutuna tutuna masanın öbür ucuna ulaşmaya çalışırken.

"Geber, cadı," diyebildim anca, işaret parmaklarımla bir haç yaparak.

"Flavia!"

Mısır gevreğimi şöyle bir dürttüm, kızarmış ekmeğimin köşesini kullanarak karıştırdım. Durumu biraz renklendiren yanık ekmek kı-

rıntılarına rağmen, kasedeki ıslak bulamacın tadı yine de karton gibiydi.

Bilincimde bir tekleme, kötü yapıştırılmış bir sinema filmi gibi bir atlama oldu. Masada uyuya kalmıştım.

"Neyin var?" diye sorduğunu duydum Feely'nin. "İyi misin?"

"'Evvelin zevk ve sefahatinin marifetiyle, takatten düşüren uyuklamalar'a hapsolmuş durumda," dedi Daffy.

Daffy son zamanlarda uyku öncesi kitabı olarak her gece Bulwer-Lytton'ın *Pelham*'ından birkaç sayfa okuyordu. Büyük ihtimalle o kitabı bitirene dek her gün kahvaltıda üstümüze kazık gibi esneklikten yoksun, anlaşılmaz deyişler savrulacaktı.

Evvel'in "önce" anlamına geldiğini hatırlıyordum. Cümlenin gerisini düşünüp başımı sallarken, Feely masadan fırladı.

"Aman Tanrım!" diye haykırdı, sabahlığına kefen gibi sıkı sıkı sarılarak. "O da kim?"

Camlı kapıların arkasında silüet halinde görünen biri duruyordu, ellerini birleştirip cama yaslamış, içeri, bize bakıyordu.

"Şu yazar," dedim. "Kır evleriyle ilgilenen adam. Pemberton."

Feely tiz bir çığlık koyverip koşarak üst kata çıktı. Orada dar mavi kazağını giyeceğinden, sabah kusurlarını pudrayla kapatacağından ve merdivenden aşağı sanki başka biriymiş, mesela Olivia de Havilland'mış gibi ineceğinden emindim. Arazide yabancı bir erkek olduğunda hep böyle yapardı.

Daffy başını kaldırıp umursamazca baktıktan sonra yine okumaya döndü. Her zamanki gibi, iş bana düşmüştü.

Taraçaya çıkıp kapıyı arkamdan kapadım.

"Günaydın, Flavia," dedi Pemberton sırıtarak. "İyi uyudun mu?"

İyi uyudum mu, ha? Nasıl bir soruydu bu böyle? Gözlerimden uyku akarak, saçım bir sıçan yuvasını andırarak, burnum çeşme gibi akarak duruyordum burada. Ayrıca, insanın uykusunun niteliği konusundaki sorular aynı çatı altında bir gece geçirmiş kişilere mahsus

değil miydi? Emin değildim; *Beeton'dan Hanımefendiler İçin Baştan Sona Adabı Muaşeret*'e bakmam gerekecekti. Feely geçen doğumgünümde vermişti bu kitabı ama hâlâ yatağımın kısa ayağının altında takoz görevi görüyordu.

"Pek değil," dedim. "Üşütmüşüm."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Babanla Buckshaw konusunda söyleşi yaparım diye umuyordum. Rahatsızlık vermek istemiyorum ama buradaki vaktim kısıtlı. Savaştan beri evden dışarıda kalmanın, Onüç Ördek gibi mütevazı bir handa bile olsa bedeli hakikaten inanılmaz. Fakirliği bahane etmeyi sevmiyorum ama biz zavallı araştırmacılar hâlâ yemek niyetine çoğunlukla peynir ekmek yiyoruz."

"Kahvaltı ettiniz mi, Mr. Pemberton?" diye sordum. "Eminim Mrs. Mullet bir şeyler ayarlayabilir sizin için."

"Çok naziksin, Flavia," dedi, "ama Hancı Stoker iki sosis bir yumurtayla tam bir ziyafet sundu ve doğrusu yeleğimin düğmeleri konusunda endişeleniyorum."

Bu sözden ne çıkarınam gerektiğinden pek emin değildim ve soğuk algınlığım beni soru soramayacak kadar huysuzlaştırmıştı.

"Belki sorularınızı ben yanıtlayabilirim," dedim. "Babam alıkonuldu -"

Evet, buydu işte! Seni kurnaz tilki Flavia, seni!

"Babam alıkonuldu da kasabada."

"Ah, senin pek ilgini çekecek meseleler olduğunu sanmıyorum: su yolları, Çit Çevirme Yasaları falanla ilgili çetrefilli birkaç soru. On dokuzuncu yüzyılda Antony ve William de Luce tarafından yapılmış mimari değişikliklerle ilgili bir ilave çıkarmayı düşünüyordum da. 'Bölünmüş Ev' falan durumları."

"İlave konulduğunu duymuştum da," deyiverdim, "çıkarıldığını ilk kez duyuyorum."

Burnum akarken bile hâlâ söz düellosunda herkese taş çıkarabilirdim. Gerçi ıslak ve gürültülü bir hapşırık istediğim etkiyi tamamen

bozdu.

"Belki içeri girip biraz etrafa bakabilirim. Birkaç not alırım. Kimseyi rahatsız etmem."

Tam "hayır"ın eşanlamlısı bir kelime düşünüyordum ki, bir motor sesi duydum. Eski traktörümüzün direksiyonunda Dogger yolun sonundaki ağaçların arasından belirdi, arkasında bahçeye getirdiği organik gübreyi sürüyordu. Omuzunun üstünden bir yere baktığımı fark eden Mr. Pemberton, nereye baktığımı görmek için döndü. Dogger'ın yaklaştığını görünce dostane bir tavırla el salladı.

"İhtiyar Dogger bu, değil mi? Ailenin sadık uşağı yani?"

Dogger fren yapmış, Pemberton'ın kime el sallıyor olabileceğini anlamak için etrafına bakınıyordu. Kimseyi göremeyince, selam verir gibi elini kaldırdı, sonra da kafasını kaşıdı. Direksiyondan inip çimlerin üzerinden bize doğru geldi.

"Ne diyeceğim, Flavia," dedi Pemberton, kol saatine bakarak, "saatin hiç farkında değilim, vakit geç olmuş. Nether Eaton'da yayıncımla buluşacağıma söz vermiştim, bir lahite bakacağız. Hayli ender bulunur bir şey, iki eli de dışarıda falan. Olağanüstü parmaklıkları var. Tabutlara özel bir merakı var bizim ihtiyar Quarrington'ın, o yüzden kendisini bekletmesem iyi olur. Yoksa *Pemberton'dan Tabutlar ve Oymalar*, yazarının gözünde bir pırıltıdan öteye gidemeyebilir."

Ressamların kullandığı türden sırt çantasını çekiştirip basamaklardan aşağı indi ve evin köşesinde durup gözlerini yumdu, ciğerlerini derin, hayat veren sabah havasıyla doldurdu.

"Albay de Luce'ye selamlar," dedi ve gitti.

Dogger önceki gece uyumamış gibi ayaklarını sürüye sürüye çıktı merdivenleri. "Ziyaretçimiz mi var, Miss Flavia?" diye sordu şapkasını çıkarıp koluyla alnını silerek.

"Mr. Pemberton diye biri," dedim. "Kır evleriyle ya da mezarlarla ilgili bir kitap mı yazıyormuş neymiş. Babamla Buckshaw konu-

sunda söyleşi yapmak istedi."

"Adını daha önce duyduğumu sanmıyorum," dedi Dogger. "Ama zaten pek de iyi bir okur değilimdir. Yine de, Miss Flavia..."

Bana yabancılarla konuşma konusunda meselelerle ve insanın kanını donduran anlarla bezeli bir vaaz vereceğini sanıyordum, ama vermedi. Onun yerine işaret parmağıyla şapkasının kenarına dokunmakla yetindi ve orada durup bir çift inek gibi çimlere baktık. Mesaj verilmiş ve alınmıştı. Ah sevgili ihtiyar Dogger. Öğretme yöntemi böyleydi onun işte.

Mesela bir gün onu seranın kapısını kurcalarken görmem üzerine bana büyük bir sabırla kilit açmayı öğreten oydu. "Epizot"larından birinde anahtarını kaybetmişti ve bir saksıda bulduğu kullanılmayan bir mutfak çatalının bükülmüş dişleriyle kapıyı açmaya çalışmakla meşguldü.

Elleri fena halde titriyordu. Dogger ne zaman böyle olsa, parmağınızı uzatıp da ona dokunsanız ânında elektrik şokuna kapılacağınız hissi gelirdi üzerinize. Ama buna rağmen ona yardımcı olmayı teklif etmiştim. Birkaç dakika sonra bana bu işin nasıl yapılacağını gösteriyordu.

"Gayet kolay, Miss Flavia," demişti üçüncü denememden sonra. "Üç kuralı, yani döndürme kuvveti, gerilim ve azmi unutmayın. Kilidin içinde yaşadığınızı hayal edin. Parmak uçlarınızı dinleyin."

"Bunu yapmayı nerede öğrendin?" diye sormuştum, kilit tıklayarak açılınca. Bir kez alıştın mı gülünç derecede kolay bir işti.

"Çok önce, çok uzakta," demişti Dogger, seraya girip kendini daha fazla sorgulanamayacak kadar meşgul kılarak.

GÜNIŞIĞI LABORATUVARIMIN PENCERELERİNDEN içeri doluyor olsa da, doğru düzgün düşünemiyor gibiydim. Kafam babamın bana anlattığı ve benim bulup çıkardığım şeylerle, Mr. Twining'in ve Horace Bonepenny'nin ölümleriyle dolup taşıyordu.

Anson Binası'nın çatı taşının altında saklı bulduğum kep ve cüppenin anlamı neydi? Kime aitti onlar, niçin oraya bırakılmışlardı?

Hem babamın hikâyesine hem de *Hinley Günlüğü*'nün sayfalarına göre Mr. Twining düşüp öldüğünde üzerinde cüppesi vardı. İkisinin de yanılıyor olması çok uzak ihtimaldi.

Sonra bir de Majesteleri'nin Ulster İntikamcısı'nın ve eskiden Dr. Kissing'e ait olan ikizinin çalınması meselesi vardı.

Dr. Kissing şimdi nerededir acaba? diye merak ettim. Miss Mountjoy bilir miydi? Başka her şeyi biliyormuş gibiydi. Dr. Kissing hâlâ hayatta olabilir miydi? Nedense şüpheli görünüyordu. Kıymetli pulunun yanışını gördüğünü zannettiği günden bu yana otuz yıl geçmişti.

Ama zihnim sürekli çalışıyordu, beynimin cılkı çıkmıştı, berrak düşünemiyordum. Sinüslerim tıkanmıştı, gözlerim sulanıyordu, feci bir başağrısının başlamakta olduğunu hissediyordum. Kafamı toplamam gerekiyordu.

Kendi suçumdu bu: ayağımın üşümesine asla izin vermemeliydim. Mrs. Mullet "Ayaklarınızı sıcak başınızı serin tutun, hiç yatakta hapşırır bulmazsınız kendinizi" demeyi pek severdi. İnsan soğuk algınlığına yakalanırsa tek çare vardı. O yüzden de ayaklarımı sürüye sürüye, Mrs. Mullet'ın hamur işi yapmakta olduğu mutfağa indim.

"Burnunu çekiyorsun, canım," dedi oklavasından başını kaldırmadan. "Sana şöyle güzel bir kase tavuk suyuna çorba yapayım." Kadın bazen insanı çıldırtacak kadar dikkatli olabiliyordu.

Tavuk suyuna çorba sözcüklerini söylerken sanki gizli bir iş çeviriyormuş gibi sesini alçaltmış ve omuzunun üstünden arkaya bakmıştı.

"Sıcak bir tavuk suyuna çorba," dedi. "Kadınlar Ensitütüsü çayında Mrs. Jacobson'ın bana verdiği bir sır bu. Nuh nebiden beri ailesindeymiş bu sır. Aman ha, dikkatini çekerim, ben bir şey söylemedim."

Mrs. Mullet'ın bir başka çok sevdiği köy işi şifası ise okaliptüsle ilgiliydi. Dogger'ı kendisi için serada okaliptüs yetiştirmeye zorlamış ve bu ağacın dallarını soğuk algınlığı ve gribe karşı tılsım olarak Buckshaw'un orasına burasına özenle saklamıştı.

"Okaliptüs oldu mu salonunda, hiçbir soğuk algınlığı ya da grip yapışmaz yakana," diye böbürlenirdi muzaffer bir edayla. Doğruydu da. Koyu yeşil renkte balmumumsu yaprakları evin en şüphelenilmeyen yerlerine sakladığından beri hiçbirimiz burnumuzu bile çekmemiştik.

Yani şimdiye kadar. Şimdiyse besbelli bir terslik olmuştu.

"Hayır, teşekkür ederim, Mrs. Mullet," dedim. "Daha şimdi dişlerimi fırçaladım."

Yalandı tabii ama o kadar kısa sürede uydurabildiğim en iyi sebep buydu. Hafif bir fedakârlık havası taşımasının yanısıra cevabımın kişisel temizlik cephesinde de imajıma faydalı olma gibi iyi bir yanı vardı. Çıkarken kilerden, üzerinde Partington's Tavuk Toz Bulyon yazan, sarı zerreciklerle dolu bir şişe yürüttüm, koridor duvarındaki bir şamdandan da bir avuç okaliptüs yaprağı aldım. Yukarıda, laboratuvarda, raftan bir şişe sodyum bikarbonat indirdim. Tar Dayı ince uzun el yazısıyla şişeyi *sol aeratus* olarak etiketlemiş ve her zamanki titizliğiyle bunu bazen yine *sol aeratus* olarak geçen potasyum bikarbonattan ayırabilmek için yanına da Sod.*Bicarb.* ibaresini eklemişti. Pot. Bicarb. insanın midesinden çok yangın söndürücülerin içinde bulunmaya uygundu.

Bu maddeyi NaHCO3 olarak biliyordum. Kulübeciler ona kabartma tozu derlerdi. Bir yerde aynı taşralıların şöyle sağlam bir doz alkali tuzların en berbat soğuk algınlığını bile geçirebileceğine inandığını duymuştum.

Kimyasal açıdan mantıklı, diye akıl yürüttüm: tuzlar bir tedaviyse, tavuk suyuna çorba da bir tedaviyse, şöyle köpüren bir bardak tavuk suyuna çorbanın nasıl muhteşem bir iyileştirici güce sahip olaca-

ğını düşünsenize bir! Bu şeyin patentini alacaktım; dünyada soğuk algınlığına karşı ilk ilaç olacaktı bu: *De Luce Eriyiği, Flavia'nın Forba Formülü!*

Bir behere sekiz ons içme suyu koyup ısınması için alevin üstüne yerleştirirken, kendi kendime mutlu mutlu şarkı ınırıldanmaya bile başlamıştım. Bu arada bir taraftan da, ağzı tıpalı küçük bir şişenin içinde okaliptüs yapraklarının parçalarını kaynatıp, damıtma sarmalında yavaş yavaş saman rengi yağ damlacıklarının oluşumunu izliyordum.

Su fokur fokur kaynamaya başladığında onu alevin üstünden aldım ve soğusun diye birkaç dakikalığına bir kenara koydum, sonra içine tepeleme iki çay kaşığı Partington's Tavuk Toz Bulyon, bir yemek kaşığı da bizim ihtiyar NaHCO3'den koydum.

Vezüv gibi köpürüp beherin kenarından taşacak hale gelene dek, iyice karıştırdım. Burun deliklerimi tıkadım ve karışımın yarısını bir dikişte mideye indirdim.

Fışırdayan tavuk! Ey Tanrım, deneysel kimyanın bahçesinde çalışıp didinen bizleri koru!

Küçük cam şişenin tıpasını açtım ve okaliptüs suyunu yapraklarını ayıklamadan sarı çorbanın kalan yarısının içine boşalttım. Sonra kzağımı çıkarıp başıma sarıp bir buhar başlığı oluşturarak, kümeslere layık okaliptüsün kâfurumsu buharını içime çektim. İçeride bir yerlerde, başımın yapış yapış mağaralarının derinliklerinde sinüslerimin ellerini çaresizlikle kaldırıp teslim olduklarını hisseder gibi oldum. Şimdiden kendimi daha iyi hissediyordum.

Kapı sertçe tıklatıldığında az daha ödüm patlıyordu. İnsanlar evin bu bölümüne o kadar ender gelirlerdi ki kapının tıklatılması şu korku filmlerindeki ani, yürek sıkıştırıcı org nağmeleri kadar beklenmedik bir şeydi - hani bir kapı açılır da bir ceset yığını gözler önüne serilir ya, işte o sahnelerde yükselen org nağmeleri gibi. Gidip sürgüyü açınca karşımda Dogger'ı buldum, elindeki şapkasını İrlandalı bir ça-

maşırcı kadın gibi burup duruyordu. Onun yine o epizotlardan birini yaşadığını anladım.

Uzanıp ellerine dokundum, ânında duruldular. Bazen bir temasın sözcüklerin söyleyemediği şeyleri söylediğini öğreneli çok olmuştu - her ne kadar bu gerçekten pek sık faydalanmasam da.

"Parola ne?" diye sordum, parmaklarımı içiçe geçirip ellerimi başımın üstüne koyarak.

Dogger beş buçuk saniye kadar boş boş baktı, sonra gergin çene kasları ağır ağır gevşedi ve yüzüne neredeyse bir gülümseme geldi. Bir otomaton gibi parmaklarını kenetledi ve benim hareketimin aynını yaptı.

"Dilimin ucunda," dedi duraksayarak. Sonra da, "Şimdi hatırladım: 'arsenik'."

"Dikkat et de yanlışlıkla yutmayasın," diye cevap verdim. "Zehirdir."

Takdire değer bir irade gösterisiyle, Dogger gülümsedi. Törenin gerekleri layıkıyla yerine getirilmişti.

"Gir, dostum," dedim, kapıyı ağzına kadar açarak.

Dogger içeri adım attı ve sanki kendini ansızın eski Sümer'deki bir simyacının laboratuvarında bulmuş gibi, hayretler içinde etrafına baktı. Evin bu bölümüne gelmeyeli uzun zaman olmuştu, odayı unutmuştu.

"Ne çok cam," dedi titrek bir sesle.

Masanın arkasından Tar'ın eski Windsor sandalyesini çekerek, kendini onun tahta kolları arasına yerleştirsin diye tuttum.

"Otur. Sana bir şey hazırlayayım."

Temiz bir cam şişeyi suyla doldırup bir telin üstüne koydum. Kibriti çakıp yaklaştırmamla Bunsen brülörü "pop" edince Dogger irkildi.

"Geliyor," dedim. "Birazdan hazır olur."

Laboratuvarda kullanılan cam kapların iyi tarafı, suyu ışık hızın-

da kaynatmalarıydı. Bir beherin içine bir kaşık siyah yaprak attım. Rengi koyu kırmızıya dönünce alıp Dogger'a uzattım. Şüpheyle baktı.

"Merak etme," dedim. "Tetley's bu."

Çayı temkinle, soğusun diye üzerine üfleyerek yudumladı. O içerken benim aklıma biz İngilizleri Buckingham Sarayı'ndan ya da Majestelerinin Hükümeti'nden ziyade çayın yönetmesinin bir nedeni olduğunu hatırladım: ruh dışında bizi iri maymunlardan ayıran tek şey çay demlemekti - ya da en azından Papaz babama öyle söylemiş, o da Feely'ye söylemiş, o da Daffy'ye söylemiş, o da bana söylemişti.

"Teşekkür ederim," dedi Dogger. "Şimdi bayağı bir kendime geldim. Ama size bir şey söylemem gerekiyor, Miss Flavia."

Masanın kenarına tünedim, samimi görünmeye çalışıyordum.

"Hiç çekinme," dedim.

"Şey," dedi Dogger, "biliyorsunuz bazen ben, bazı durumlar oluyor, arada sırada yani, o durumlarda ben -"

"Elbette biliyorum, Dogger," dedim. "Hepimiz bilmiyor muyuz?"

"Bilemiyorum. Hatırlamıyorum. Demek istiyorum ki, işin aslı şu ki, ben -" Gözleri mezbahadaki bir ineğinki gibi yuvalarında dönüyordu. "Sanırım ben birine bir şey yapmış olabilirim. Şimdi de bunun için kalkıp Albay'ı tutukladılar."

"Horace Bonepenny'den mi söz ediyorsun?"

Bir cam şangırtısı duyuldu, Dogger çayla dolu beheri yere düşürmüştü. Hemen bir bez bulup aptalca bir sebepten ötürü eline bastırdım, oysa tamamen kuruydu.

"Horace Bonepenny hakkında ne biliyorsunuz?" diye sordu bana, bileğimi mengene gibi tutarak. Dogger'dan başkası olsa felaket korkardım.

"Her şeyi biliyorum," dedim, usulca parmaklarını bileğimden çekerek. "Kütüphaneye gidip hakkında araştırma yaptım. Miss Mountjoy'la konuştum, ayrıca babam bana Pazar akşamı bütün hikâye-

yi anlattı."

"Pazar akşamı Albay de Luce'yi mi gördünüz? Hinley'de?"

"Evet," dedim. "Bisikletle gittim oraya. Sana iyi demiştim ya. Hatırlamıyor musun?"

"Hayır," dedi Dogger, başını iki yana sallayarak. "Bazen hatırlamıyorum."

Mümkün olabilir miydi bu? Dogger evin içinde bir yerde, ya da bahçede Horace Bonepenny'yle karşılaşmış, onunla boğuşmuş ve ölümüne sebep olmuş olabilir miydi? Bir kaza mı olmuştu acaba? Yoksa kazadan öte bir şey miydi?

"Olanları anlat bana," dedim. "Ne hatırlayabiliyorsan hepsini anlat."

"Uyuyordum," dedi Dogger. "Sesler duydum - yüksek sesler. Kalkıp Albay'ın çalışma odasına gittim. Koridorda biri duruyordu."

"Bendim o," dedim. "Ben koridordaydım."

"Sizdiniz o," dedi Dogger. "Siz koridordaydınız."

"Evet. Bana uzamamı söyledin."

"Öyle mi?" Dogger şoke olmuş görünüyordu.

"Evet, gidip yatmamı söyledin."

"Çalışma odasından bir adam çıktı," dedi Dogger birden. "Saatin arkasına saklandım, yanımdan geçip gitti. Uzansam ona dokunabilirdim."

Besbelli benim yatmamdan sonraki bir noktaya sıçramıştı zaman akışında.

"Ama yapmadın - dokunmadın yani."

"Hayır, o anda dokunmadım. Onu takip ettim, peşinden bahçeye çıktım. Beni görmedi. Seranın arkasındaki duvara yapışık duruyordum. O ise salatalıkların arasında duruyordu... bir şey yiyordu... tedirgindi... kendi kendine konuşuyordu... pis pis laflar ediyordu.... yürüyüş yolundan çıktığının farkında değilmiş gibiydi. Bir de havaifişekler vardı."

"Havaifişekler mi?" diye sordum.

"Vardır ya, çarkıfelekler, kestane fişekleri falan. Köyde şenlik olmalı diye düşündüm. Haziran ya sonuçta. Haziran'da genellikle şenlik yaparlar."

Şenlik olmamıştı, o kadarından emindim. Sally Teyze'ye hindistan cevizi fırlatma ve kendimi kurabiyelere ve kremalı çileklere gömme fırsatını kaçırmaktansa Amazon'u bir ucundan öbür ucuna ayağımda delik tenis ayakkabılarıyla yürümeyi tercih ederdim. Hayır, şenlik tarihleri konusuna gayet hakimdim.

"Peki sonra ne oldu?" diye sordum. Detayları daha sonra çıkarabilirdik ne de olsa.

"Uyuyakalmış olmalıyım," dedi Dogger. "Uyandığımda çimlerin üzerinde yatıyordum. Ortalık ıslaktı. Kalktım ve yatmaya gittim. Kendimi iyi hissetmiyordum. Nöbetlerimden birini geçirmiş olmalıyım. Hatırlamıyorum."

"Ve bu nöbet sırasında Horace Bonepenny'yi öldürmüş olabileceğini düşünüyorsun, öyle mi?"

Dogger yüzünde bir kasvetle başını 'evet' anlamında salladı. Elini kafasının arkasına götürüp dokundu.

"Başka kim vardı ki?" diye sordu.

Başka kim vardı ki? Bunu daha önce nerede duymuştum. Tabii ya! Müfettiş Hewitt babamdan söz ederken tam da bu sözcükleri kullanmamış mıydı?

"Başını eğ, Dogger," dedim.

"Özür dilerim, Miss Flavia. Birini öldürdüysem de, isteyerek yapmadım."

"Başını eğ."

Dogger sandalyesine iyice gömülüp öne doğru eğildi. Ben yakasını kaldırırken, acıyla yüzünü buruşturdu.

Ensesinde, kulağının arkasında ve biraz altında, bir ayakkabı topuğu boyunda ve biçiminde feci bir mor leke vardı. Oraya dokundu-

ğumda yine acıyla yüzünü buruşturdu.

Hafif bir ıslık çaldım.

"Havaifişekmiş!" dedim. "Onlar havaifişek falan değildi, Dogger. Birisi seni ciddi ciddi faka bastırmış. Bir de iki gündür ensende bu çürükle mi dolaşıyorsun? Felaket ağrıyor olmalı."

"Ağrıyor, Miss Flavia, ama daha kötüsünü de gördüm ben."

İnanamıyormuşum gibi bir ifadeyle bakmış olmalıydım ona.

"Aynada kendime baktım," diye ekledi. "Gözbebeklerim aynı boyda. Biraz sarsıntı var ama çok da kötü değil. Yakında geçer."

Tam ona bu bilgiyi nereden edindiğini soracaktım ki hemen ekledi: "Ama bu bir yerlerde okuduğum bir şey sadece."

"Dogger, eğer bayıltıldıysan nasıl birini öldürmüş olabilirsin ki?"

Orada sopalanmaya getirilmiş bir oğlan gibi durdu. Ağzı açılıp kapanıyor ve tek bir sözcük çıkmıyordu.

"Saldırıya uğramışsın!" dedim. "Biri ayakkabıyla kafana vurmuş!"

"Hayır, hiç sanmam, küçük hanım," dedi üzgün üzgün. "Horace Bonepenny dışında bahçede bir tek ben vardım çünkü."

yirmi

SON KIRK BEŞ DAKİKAYI DOGGER'I ENSESİNE BUZ KOYMAMA izin versin diye ikna etmeye çalışarak geçirmiştim, ama vermiyordu. Sonunda da bunun tek ilacının dinlenmek olduğu konusunda beni temin edip çıkmış, odasına gitmişti.

Penceremden güney çimliğinde Feely'nin bir battaniyenin üzerinde uzanmış, *Resim Postası* dergisinin iki sayısını kullanarak yüzünün her iki yanına da güneş ışığı yansıtmaya çalıştığını görebiliyordum. Cildine daha yakından bakabilmek için babamın eski askeri dürbünlerinden birini aldım. Şöyle iyice bir baktıktan sonra defterimi açıp not aldım:

Salı, 6 Haziran 1950, 9.14 A.M. Deneğin görünümü hâlâ normal. Uygulamadan bu yana 96 saat geçmiş durumda. Çözelti çok mu zayıf? Denek bağışık mı? Baffin Island'lı Eskimolar'ın zehirli sarmaşığa karşı bağışıklığı olduğu bilinen bir gerçektir. Sandığım anlama geliyor olabilir mi bu?

Fakat kendimi pek de veremiyordum. Babam ve Dogger bu kadar aklımdayken Feely'yi incelemek zordu. Kafamı toplamam gerekiyordu.

Muhtemel Şüpheliler

BABAM: En iyi cinayet sebebine sahip. Ölen kişiyi çok eskiden beri tanıyordu; ifşa edilmekle tehdit edilmişti; cinayetten kısa süre önce maktulle tartıştığı duyulmuştu. Kimse cinayet işlediğinde nerede olduğunu bilmiyor. Müf. Hewitt onu çoktan tutuklayıp cinayetle itham etmiş bulunuyor, o bakımdan Müfettiş'in bu konudaki şüphelerinin ne yönde olduğunu şimdiden biliyoruz!

DOGGER: Biraz kapalı kutu. Geçmişi hakkında pek bir şey bilmiyorum ama babama son derece sadık olduğunu biliyorum. Babamın Bonepenny'yle tartışmasını duymuş (ama ona bakılırsa ben de duydum). İfşa tehlikesini ortadan kaldırmaya karar vermiş olabilir. Dogger birtakım "epizotlar"dan mustarip, bunlar sırasında ve sonrasında hafızası etkileniyor. Bunlardan birinde Bonepenny'yi öldürmüş olabilir mi? Bir kaza olmuş olabilir mi? Ama öyleyse, Dogger'ın kafasına vuran kimdi?

MRS. MULLET: Hiç sebep yok, tabii mutfağının kapısına ölü çulluk bırakan kişiden intikam almak için yapmadıysa. Fazla yaşlı.

DAPHNE de LUCE ve OPHELIA GERTRUDE de LUCE: (Sırrın açığa çıktı, Gertie!) Güldürmeyin beni! Bu ikisi kitaba ve aynaya öyle bir gömülmüş durumda ki tabaklarındaki hamamböceğini bile öldürmezler. Müteveffayı tanımıyorlardı, cinayet sebepleri yoktu ve Bonepenny can verdiğinde ağızları açık horluyorlardı. Bu iki alık konusunda dava kapanmıştır.

MARY STOKER: Cinayet sebebi: Bonepenny Onüç Ördek'te

ona uygunsuz bir şekilde yaklaşmış. Onu Buckshaw'a kadar takip etmiş ve salatalıkların arasında işini bitirmiş olabilir mi? Muhtemel görünmüyor.

TULLY STOKER: Bonepenny Onüç Ördek'te kalıyordu. Tully Mary'nin başına geleni duymuş muydu acaba? İntikam almaya mı kalkmıştı? Yoksa parasını veren bir müşteri kızının onurundan daha mı önemliydi?

NED CROPPER: Ned, Mary'ye tutulmuş durumda (artı başkalarına da). Mary ile Bonepenny arasında olanları biliyor. Onu haklamaya karar vermiş olabilir. İyi cinayet sebebi, ama o gece Buckshaw'da olduğuna dair delil yok. Bonepenny'yi başka bir yerde öldürüp bir el arabasıyla getirmiş olabilir mi? Ama o zaman bunu Tully de yapmış olabilirdi. Ya da Mary!

MISS MOUNTJOY: Mükemmel cinayet sebebi: Bonepenny'nin (ve babamın) amcası Mr. Twining'i öldürdüğüne inanıyor. Sorun, yaşı: Mountjoy'un Bonepenny boyunda ve kuvvetinde biriyle boğuştuğunu hayal edemiyorum. Tabii bir tür zehir kullanmadıysa. Soru: Resmi ölüm sebebi neydi? Müf. Hewitt bana söyler mi acaba?

MÜFETTİŞ HEWITT: Polis memuru. Sadece adalet, eksiksizlik ve nesnellik adına buraya koyulması gerekiyor. Suç sırasında Buckshaw'da değildi ve bilinen bir cinayet sebebi yok. (Ama acaba o da Greyminster'a mı gitmişti?)

DEDEKTİF WOOLMER ve DEDEKTİF GRAVES: Aynen.

FRANK PEMBERTON: Bishop's Lacey'ye cinayet işlendikten

sonra geldi.

MAXIMILIAN BROCK: Bunak: fazla yaşlı; cinayet sebebi yok.

Bu listeyi baştan sona üç kez okuyup, hiçbir şeyi gözden kaçırmadığını ümit ettim. Derken onu gördüm ve zihnim çılgınca çalışmaya başladı. Horace Bonepenny şeker hastası değil miydi? Onüç Ördek'te insülin şişelerini bulmuştum ama şırınga yoktu. Onu kayıp mı etmişti acaba? Yoksa çalınmış mıydı?

Norveç'teki Stavanger'den Newcastle-upon-Tyne'a seyahat etmişti, büyük ihtimalle vapurla; oradan demiryoluyla York'a varmış ve muhtemelen Doddingsley'e gitmek için tren değiştirmişti. Doddingsley'den ise otobüs ya da taksiye binip Bishop's Lacey'ye gelmişti.

Ve bildiğim kadarıyla bütün o süre boyunca yemek yememişti! Odasındaki turta artığı (içinde saklı tüyden de anlaşılacağı üzere) ölü su çulluğunu gizlice İngiltere'ye sokmak için kullandığı bir şeydi sadece. Tully Stoker Müfettiş'e müşterisinin aşağıdaki barda bir içki içtiğini söylememiş miydi? Evet - oysa yemekten hiç bahsedilmemişti!

Ya Buckshaw'a geldikten ve babamı tehdit ettikten sonra mutfaktan evin dışına çıkmış - ki böyle yaptığı neredeyse kesindi - ve pencere pervazındaki turtayı fark etmişse? Ya kendine bir dilim alıp mideye indirmiş, sonra da dışarı çıkıp şoka girmişse? Mrs. M'nin turtalarının biz Buckshaw'da yaşayanların hepsi üzerinde böyle bir etkisi var zaten - üstelik hiçbirimiz şeker hastası bile değiliz!

Ya sebep hakikaten de Mrs. Mullet'ın turtasıysa? Ya her şey salak bir kazadan öte bir şey değilse? Ya listemdeki herkes masumsa? Ya Bonepenny öldürülmediyse?

Ama bu doğruysa Flavia, dedi içimden minik ve üzgün bir ses, niçin Müfettiş Hewitt babamı tutuklamış ve hakkında ithamda bulunmuş olsun ki?

Burnum hâlâ akıyor ve gözlerim hâlâ sulanıyor olsa da, belki de tavuk suyuna çorba etkisini göstermeye başlıyordur, diye düşündüm. Şüpheliler listemi baştan sona tekrar okudum ve başım çatlayana kadar düşündüm.

Bir yere varamıyordum. Sonunda dışarı çıkmaya, çimler üzerinde oturmaya, ciğerlerime biraz temiz hava çekmeye ve zihnimi bambaşka bir şeye yönlendirmeye karar verdim. Mesela azot oksit yani kahkaha gazı üzerine düşünecektim: Buckshaw ve sakinlerine ciddi şekilde gereken bir şeydi bu.

Kahkaha gazı ve cinayet uyumsuz müttefikler gibi görünüyorlardı ama aslında gerçekten de öyle miydiler?

Kimyanın devlerinden biri ve benim kahramanım olan Marie-Anne Paulze Lavoisier'yi düşündüm. Portresi diğer ölümsüzlerle birlikte yatak odamdaki aynada duruyordu: saçları bir sıcak hava balonu gibiydi, kocası ona tapan gözlerle bakıyor, gülünç saç stiline aldırmıyormuş gibi görünüyordu. Marie üzüntüyle gülünçlüğün ayrılmaz bir ikili olduğunu bilen bir kadındı. Fransız Devrimi sırasında yaşadıklarını hatırladım: kocası Antoine'ın laboratuvarında, tam da asistanlarının bedenindeki delikleri zift ve balmumu ile kapatıp onu vernikli ipekten bir tüpe sardıkları ve ona bir kamışla Lavoisier'nin ölçüm aletlerinin içine soludurdukları sırada, Marie-Anne kenarda durmuş gelişmeleri not ederken yetkililer kapıyı kırıp içeri girmiş ve kocasını tuttukları gibi giyotine götürmüşlerdi.

Bir keresinde iç karartıcı bir enteresanlığı olan bu hikâyeyi Feely'ye anlatmıştım.

"Kahramanlara yönelik ihtiyaç genellikle kulübelerde yaşayan insanlarda bulunur," demişti küçümsemeyle burnunu çekerek.

Ama bir yere varamıyordum. Düşüncelerim bir balyanın içindeki samanlar gibi karman çorman olmuştu. Örneğin, Kirchoff'un yaptığı gibi bir çeşit katalist bulmam gerekiyordu. Kendisi suda kaynatılan nişastanın nişasta olarak kaldığını ama içine sadece birkaç dam-

la sülfürik asit eklendiğinde o nişastanın glükoza dönüştüğünü keşfetmişti. Bir keresinde bunun gerçekten de böyle olup olmadığını görmek için o deneyi tekrar etmiştim ve gerçekten de öyle çıkmıştı. Küller küllere, nişasta şekere. Yaratılış'a açılan küçük bir pencere.

Tekrar eve girdim, şimdi ortalık tuhaf bir şekilde sessiz görünüyordu. Salonun kapısında durup kulak kesildim ama Feely'nin piyanosunun ya da Daffy'nin sayfa çevirişinin sesi gelmiyordu. Kapıyı açtım.

İçerisi bomboştu. Derken o sabah kahvaltıda ablalarımın babama yazdıkları mektupları göndermek için Bishop's Lacey'ye gitmekten bahsettiklerini anımsadım. Mutfağın derinliklerinde bir yerde olan Mrs. Mullet'ın ve üst katta dinlenmekte olan Dogger'ın dışında, belki de ömrümde ilk defa Buckshaw'un koridorlarında yalnızdım.

Bana arkadaşlık etsin diye radyoyu açtım ve lambalar ısınırken oda bir operetin sesiyle doldu. Gilbert ve Sullivan'ın *Mikado*'suydu bu, en sevdiklerimden biri. Feely, Daffy ve ben, Yum-Yum ve kızkardeşleri kadar mutlu ve tasasız olsak harika olmaz mıydı, diye düşünmüştüm bir keresinde.

Biz okullu üç küçük kızız,
Okullu kızlar gibi şımarığız,
Dolar taşarız kızlara özgü heyecanla,
Üç küçük kızız biz okulda!

Üçü bir ağızdan şu bölümü söylerken gülümsedim:

"Her şey eğlence kaynağı bize.
Hiç umrumuzda değil kimse!
Hayat yeni başlamış bir şaka!
Üç küçük kızız biz okulda!"

Müziğe kapılmış halde kendimi içi tıka basa doldurulmuş bir koltuğa attım, bacaklarımı kolundan aşağı sarkıtıp Tabiat'ın sunduğu ideal müzik dinleme pozisyonunu aldım ve günlerdir ilk kez ensemdeki kasların gevşediğini hissettim.

Kısa bir süre için uyuyakalmış olmalıyım, ya da dalıp gittim, bilemiyorum, ama kendime geldiğimde Lord Büyük Cellat Ko-Ko şunları söylüyordu:

"Devam ediyor ömrüne
Bir zindan hücresinde -"

Bu sözler ânında aklıma babamı getirdi ve gözlerimde yaşlar birikti. Bu bir operet değil, diye düşündüm. Hayat yeni başlamış bir şaka değil, Feely, Daffy ve ben de okullu üç küçük kız değildik. Babaları cinayetle itham edilmiş üç kızdık biz. Radyoyu kapatmak üzere koltuktan fırladım ama düğmeye uzanırken Lord Büyük Cellat'ın sesi hoparlörden kasvetle yükseldi:

"Kutsaldır amacım
Zamanla başaracağını
Uydurmayı cezayı suça -
Uydurmalı cezayı suça..."

Uydurmalı cezayı suça. Tabii ya! Flavia, Flavia, Flavia! Nasıl fark etmezsin?

Kristal bir vazoya düşen çelik bir bilye gibi kafamın içinde bir şey *tık* etti - Horace Bonepenny'nin nasıl öldürüğünden adım gibi emindim artık.

Bütün bunları bir doğumgünü şeker kutusu gibi sarmalayıp kırmızı kurdelalarıyla falan Müfettiş Hewitt'e sunabilmem için tek bir şey daha gerekiyordu şimdi (şey, aslında iki şey; en fazla da üç). Hi-

kâyemi bir duysun, babamı göz açıp kapayıncaya kadar kodesten çıkaracaktı.

MRS. MULLET HÂLÂ MUTFAKTA, eli de bir tavuğun içindeydi.

"Mrs. M," dedim, "sizinle açık açık konuşabilir miyim?"

Başını kaldırıp bana baktı ve ellerini önlüğüne sildi.

"Elbette, canım," dedi. "Her zaman öyle yapmıyor musun zaten?"

"Konu Dogger."

Yüzündeki gülümseme buz keserken arkasını dönüp, tavuğu bağlamak için kullandığı kasap ipiyle oynamaya başladı.

"Artık bu şeyleri eskisi gibi yapmıyorlar," dedi ip kopunca. "Sicim bile değil bu. Daha geçen hafta dedim Alf'e, dedim ki 'Kırtasiyeden getirdiğin şu sicim var ya-'"

"Lütfen, Mrs. Mullet," diye yalvardım. "Bilmem gereken bir şey var. Ölüm kalım meselesi bu! Lütfen!"

Bana gözlüğünün üzerinden bir kilise mütevellisi gibi baktı ve ömrümde ilk kez onun karşısında kendimi küçük bir kız gibi hissettim.

"Bir keresinde Dogger'ın eskiden hapis yattığını söylemiştiniz, ona sıçan yedirildiğini, işkence gördüğünü."

"Hepsi doğru, canım," dedi. "Alf'im diyor ki ağzımdan kaçırmamalıymışım bunu. Hiç bahsetmemeliyiz ama bundan. Zavallı Dogger'ın sinirleri haşat olmuş hâlde."

"Bunu nereden biliyorsunuz peki? Hapishaneyi yani?"

"Benim Alf'im de ordudaydı biliyorsun. Bir süre Albay'la askerlik yaptı, Dogger'la da. Pek konuşmaz bu konudan. Çoğu konuşmaz zaten. Alf'im gördüğü kötü rüyâların ötesinde bir hasar almadan döndü eve, ama çoğu için durum böyle değildi. Bir tür kardeşlik gibidir ordu; bir reçel katmanı gibi bütün dünyanın yüzeyine yayılmış tek bir adama benzer. Eski dostlarının nerede olduğunu, başlarına ne geldi-

ğini hep bilirler. Ürpertici bir şeydir, medyum işi gibidir."

"Dogger birini mi öldürdü?" diye sordum açıkça.

"Eminim öldürmüştür, canım. Hepsi öldürdüler. Sonuçta işleriydi bu, değil mi?"

"Düşman dışında."

"Dogger babanın hayatını kurtarmış," dedi. "Birkaç açıdan. Sıhhiye eriymiş, ya da öyle bir şey, iyiymiş de. Diyorlar ki babanın göğsünden bir kurşun çıkarmış, kalbinin hemen yanından. Tam yarasını dikerken, bir Kraliyet Hava Kuvvetleri askeri, savaş bunalımından cinnet getirmiş. Çadırdaki herkesi bıçaklamaya kalkmış. Dogger durdurmuş onu."

Mrs. Mullet son düğümü de sıktı ve ipin ucunu kesmek için makası eline aldı.

"Durdurmuş mu?"

"Evet, canım. Durdurmuş."

"Yani öldürmüş mü?"

"Olaydan sonra, Dogger hatırlayamıyordu. Hani şu anlarından birini yaşıyordu ve -"

"Ve babam bunun yeniden olduğunu düşünüyor; Dogger'ın Horace Bonepenny'yi öldürerek yine onun hayatını kurtardığını düşünüyor! O yüzden suçu üstleniyor!"

"Bilemiyorum, canım. Ama öyle yapıyorsa, tam Albay'lık bir davranış bu."

Cevap bu olmalıydı; başka açıklaması yoktu. Onun Bonepenny'yle tartışmasını Dogger'ın da duyduğunu söylediğimde ne demişti babam? "En çok korktuğum da bu." Birebir bunları söylemişti.

Tuhaftı aslında - neredeyse gülünçtü - Gilbert ve Sullivan'dan çıkma bir şey gibi. Ben babamı korumak için suçu üstlenmeye çalışmıştım. Babam ise Dogger'ı korumak için suçu üstleniyordu. Asıl soru şuydu: Dogger kimi koruyordu?

"Teşekkür ederim, Mrs. M," dedim. "Burada konuşulanlardan

kimseye söz etmeyeceğim. Tamamen aramızda."

"Kız kıza," dedi, korkutucu bir yapmacık gülümsemeyle.

"Bu "kız kıza" işi fazlaydı ama. Fazla sıkı fıkıydı, fazla küçültücüydü. İçimde pek de asil olmayan bir şeyler derinliklerden kabarmış, beni ânında Çift Örgülü İntikamcı Flavia'ya dönüştürmüştü. Şimdi görevim bu dehşet verici ve durdurulamaz turta makinesini bozmaktı.

"Evet," dedim. "Kız kıza. Bu arada, hazır kız kıza konuşuyoruz, size Buckshaw'da hiçbirimizin kremalı turtadan hoşlanmadığımızı söylemenin de tam sırası. Hatta, nefret ediyoruz."

"Ay aman, onu gayet iyi biliyorum zaten," dedi.

"Biliyor musunuz?" Bu iki kelimeden ötesini düşünemeyecek kadar şaşırmıştım.

"Tabii biliyorum. Aşçılar her şeyi bilir derler, benim de diğer aşçılardan farkım yok. De Luceler'le kremanın iyi anlaşamadığını ta Miss Harriet'in hayatta olduğu zamandan beri biliyorum."

"Ama -"

"O zaman niye yapıyorum, değil mi? Çünkü Alf'in canı zaman zaman şöyle güzel bir kremalı turta çekiyor. Miss Harriet bana derdi ki, 'De Luceler hep azametli muzlara ve huysuz üzümlere düşkündür, Mrs. M, senin Alf'inse yumuşak, tatlı bir krema adamı. Bize kibirli halimizi hatırlatmak için arada sırada bir kremalı turta yapmanı ve burun kıvırdığımız zaman da tatlı bir özür olarak onu eve, Alf'e götürmeni istiyorum.' Ve hiç çekinmeden söyleyeyim ki şu geçtiğimiz yirmi yılı aşkın zamanda eve bayağı bir özür götürdüm."

"O halde artık bir yenisine ihtiyacınız olmaz," dedim.

Sonra da tüydüm. Öyle hızlı tüydüm ki tozdan arkamı göremezdiniz bile.

yirmi bir

KORİDORDA DURAKLADIM, HİÇ KIPIRDAMADAN etrafı dinledim. Parke zemini ve ahşap kaplamaları yüzünden Buckshaw'da ses, tıpkı Royal Albert Hall'daki gibi yankılanıyordu. Hiç çıt çıkmazken bile kendine özgü bir sessizliği vardı; nerede olsa tanıyabileceğim türden bir sessizlik.

Elimden geldiğince ses çıkarmadan telefonu aldım ve parmağımla düğmesini bir iki kere tıklattım. "Doddingsley ile şehirlerarası görüşme yapmak istiyorum. Kusura bakmayın, numara elimde yok ama oradaki bir hana ulaşmaya çalışıyorum: Kırmızı Tilki ya da Tepsi ve Kalıp. İsmini unuttum ama sanırım içinde T ve K harfleri vardı."

Cızırdayan hattın diğer ucundaki sıkkın ama işbilir bir ses, "Bir dakika lütfen," dedi.

Çok zor olmasa gerek, diye düşündüm. Demiryolu platformunun karşı sokağında yer alan "TK" ya da ismi her neyse, istasyona en yakın handı, ayrıca Doddingsley de bir metropol sayılmazdı.

"Elimdeki tek numaralar Grapers ve Şen Arabacı'ya ait."

"İşte, o," dedim. "Şen Arabacı!"

"TK" zihnimin derinliklerindeki tortulardan fokurdayıp yüzeye çıkmıştı herhalde.

"Bu arada ilerisi için aklınızda bulunsun," dedi ses, " numarası Doddingsley iki üç."

Telefonun diğer ucundan zil sesi gelmeye başlarken, "Teşekkürler," diye mırıldandım.

"Doddingsley iki, üç. Şen Arabacı. Alo? Ben Cleaver." Tahminimce Cleaver hanın sahibiydi.

"Merhaba, Bay Pemberton ile görüşebilir miyim lütfen? Çok önemli bir konu."

Her tür engelin - potansiyel olanların bile - aciliyet numarası yaparak aşılması gerektiğini öğrenmiştim.

"Kendisi burada değil," dedi, Cleaver.

"Hay aksi," dedim, biraz abartarak. "Kaçırdığıma üzüldüm doğrusu. Ne zaman çıktığını söyleyebilir misiniz? Dönüşünde yakalarım hiç değilse."

Flave, diye düşündüm, Parlamento'da olmalıymışsın sen.

"Cumartesi sabahı gitti. Üç gün önce."

"Ah, teşekkür ederim!" Papa'ya bile yutturabileceğimi düşündüğüm gırtlaktan gelen bir sesle, "Çok kibarsınız beyefendi," dedim.

Telefonu kapattım ve ahizeyi, kabuğundan yeni çıkmış bir civciv gibi hassasiyetle yerine koydum.

"Sen ne yaptığını sanıyorsun?" dedi, boğuk bir ses.

Arkamı döndüğümde, burundan aşağısına bir atkı dolamış olan Feely ile karşılaştım.

"Ne yapıyorsun sen?" dedi, yeniden. "O aygıtı kullanmaman gerektiğini gayet iyi biliyorsun."

"Asıl sen ne yapıyorsun?" diye, karşı savunmaya geçtim. "Kızakla gezintiye falan mı çıkıyorsun?"

Feely bana doğru atılınca atkısı yere düştü ve tıpkı bir Kamerun mandrilinin gerisine benzeyen kıpkırmızı ve şişkin bir çift dudak gözler önüne serildi.

Gülemeyecek kadar hayretler içindeydim. Feely'nin rujuna enjek-

te ettiğim zehirli sarmaşık, dudaklarında Popocatepetl Dağı'nı gölgede bırakacak türden krateler açmıştı. Demek deneyim başarıya ulaşmıştı. Çalsın trampetler!

Ne yazık ki bunu yazacak vaktim yoktu; not defterimin beklemesi gerekecekti.

HARDAL RENGİ EKOSE GİYMİŞ MAXIMILIAN, pazarın ortasındaki taştan at yalağının kenarına oturmuş, minicik ayaklarını Humpty Dumpty gibi aşağı sarkıtmıştı. Öyle küçüktü ki neredeyse görmeyecektim.

O bana, "*Haroo, mon vieux*, Flavia!" diye seslenince, Gladys'i tescilli deri pabuçlarının ucunda, kaydırarak durdurdum. Yakalandık yine! Bari bir işime yarasın.

"Selam, Max," dedim. "Sana bir sorum var."

"Ho-ho!" dedi. "Demek öyle! Bir sorun var ha? Hiç havadan sudan sohbet yok mu peki? Ablalardan söz etmek yok mu? Dünyanın büyük konser salonlarından dedikodu yok mu?"

"Şey," dedim, biraz utanarak, "*Mikado*'yu radyodan dinledim aslında."

"Nasıldı peki? Dinamik anlamda yani? Gilbert ve Sullivan'ı fazla bağırtmak gibi tehlikeli bir eğilimleri vardır biliyorsun."

"Aydınlatıcıydı," dedim.

"Aha! Hangi anlamda peki? Sevgili Arthur bu saltanat adasının en yüce müziklerinden bazılarını bestelemiştir: 'Kayıp Akor', örneğin. G ve S beni sonsuz hayretlere düşürür. Aralarındaki ölümsüz işbirliğinin, bir halının fiyatı konusundaki anlaşmazlık yüzünden bozulduğunu biliyor muydun?"

Şaka mı yapıyor diye dikkatle inceledim onu ama ciddi görünüyordu.

"Tabii seni geçenlerde Buckshaw'da yaşanan tatsız şeyler hakkında sıkıştırmak için yanıp tutuşuyorum ama biliyorum ki tevazu, sa-

dakat ve yasa, dudaklarını üç kat mühürlemiş durumda. Tabii illa bu sırayla olması şart değil, yanılıyor muyum?"

Başımı salladım.

"Peki o halde, Kahin'e sorunu alayım?"

"Sen Greyminster'da mı okudun?"

Max küçük sarı bir kuş gibi kikirdedi. "Ah, yok canım. Ne yazık ki öyle şaşaalı bir yerde okumadım. Eğitimimi kıtada, daha doğrusu Paris'te ve pek de kapalı olmayan mekânlarda aldım. Gerçi kuzenim Lobard eski bir Greyminster'lıdır. Oradan hep övgüyle söz eder - yani at yarışında değilse ya da Montfort's'da Ohel oynamıyorsa."

"Peki sana hiç müdürden, yani Dr. Kissing'den bahsetmiş miydi?"

"Şu pulcu tipten mi? Sevgili kızım, başka bir şeyden bahsetmez ki o. İhtiyar beyefendiyi ilahlaştırmış gözünde. İddiasına göre onu bugünkü haline getiren yaşlı Kissing'miş. Bugünkü hali de pek bir şeye benzemiyor ya neyse..."

"Hâlâ hayatta değildir herhalde? Dr. Kissing'i kastediyorum. Yaşı artık çok ilerlemiş olurdu, değil mi? Varıma yoğuma iddiaya girerim, öleli yıllar olmuştur."

"O zaman varını yoğunu kaybedersin!" diye haykırdı Max. "Hem de son kuruşuna kadar!"

ROOK'S END, Squires Hill ile Jack O'Lantern'in oluşturduğu iç ısıtan yatağın kıvrımları arasında yer alıyordu. Bunlardan ikincisi, yani Jack O'Lantern belli bir mesafeden bakınca Demir Çağı'ndan kalma bir höyüğü andırsa da yakına geldiğinizde çok daha büyük ve kafatası biçimli görünen tuhaf bir arazi çıkıntısı olduğu ortaya çıkıyordu.

Gladys'i onun doğu kenarı boyunca uzanan Pooker Lane'e sürdüm. Yolun sonundaki kalın çit Rook's End'e girişini engelliyordu.

Eski zamanların bu düzensiz kalıntılarının ötesinde, doğu, batı ve güney yönünde ihmalden otları uzamış çayırlar uzanıyordu. Güneşe rağmen hâlâ sisin parmakları, bakımsız otların tepesindeki gölgelik

yerlerde süzülüyordu. Geniş çayırlar yer yer kocaman, hüzünlü kayın ağaçlarıyla kesintiye uğruyordu. Kayınların devasa gövdeleri ve sarkık dalları bana hep Afrika bozkırında yapayalnız dolanan ümitsiz bir fil ailesini anımsatırdı.

Kayınların altında iki yaşlı hanım, Leydi Macbeth rolü için kapışırcasına hararetli bir sohbete dalmışlardı. İçlerinden birinin üzerinde yarı-şeffaf muslinden yapılma bir gecelik, başında ise on sekizinci yüzyıldan kaçmış izlenimi yaratan bir başlık vardı. Arkadaşı ise çadır bezinden siyanür mavisi bir elbise giymiş, çorba tabağı büyüklüğünde pirinç küpeler takmıştı.

Evin kendisi, çoğu zaman romantik biçimde "saray yavrusu" diye anılan türden bir yerdi. Bir zamanlar, Bishop Lacey'nin ismini aldığı (ve de Luces ile çok uzaktan akraba oldukları söylenen) de Lacey ailesine ait olan ev, zaman içinde gözden düşmüş, yaratıcı ve başarılı Huguenot keten tacirinin kırevi konumundan, bugünkü konumuna; Daffy'nin hemencecik Kasvetli Ev diye adlandıracağı özel hastaneye dönüşmüştü. Neredeyse Daffy'nin burada olmasını isteyecektim.

Giriş avlusuna çekilmiş iki motorlu araba hem hizmetli, hem de ziyaretçi kıtlığına tanıklık ediyordu. Gladys'i yaşlı bir Şili Arokaryası'nın yanına bırakarak, ön kapıya giden yosunlu, aşınmış basamakları tırmanmaya başladım.

Elle yazılmış bir tabelada Zili Çalın Ltf diyordu.... ben de süslü zilin sapını çekiştirdim. Evin içinde bir yerlerde, inek çıngırağı gibi bir ses, gelişimi bilinmeyen kişilere haber verdi.

Hiçbir şey olmayınca zili yeniden çaldım. Bahçenin diğer tarafındaki iki yaşlı hanım çıtkırıldım reveranslarla, havaya kaldırılmış zarif parmaklarla ve görünmez fincan ve tabaklarla çay partisi numarasına başlamışlardı.

Kocaman kapıya kulağını yasladım ama büyük olasılıkla binanın nefes alıp verişi olan kısık bir sesin dışında hiçbir şey duymadım. Ka-

pıyı ittirerek açtım ve içeri adım attım.

İlk dikkatimi çeken şey ortamın kokusuydu: lahana, kauçuk yastıklar, bulaşık suyu ve ölüm kokusunun bir karışımı. Onun da altında, sugeçirmez bir örtü gibi, yerleri silmek için kullanılan keskin dezenfektan kokusu -ki sanırım dimetil benzil amonyum klorürdü bu - ve Amerikan gaz odalarında cinayet işleyenleri öldürmek için kullanılan hidrojen siyanürü hayli andıran hafif bir acı badem kokusu vardı.

Antre, tımarhanelik bir elma yeşiline bürünmüştü: Yeşil duvarlar, yeşil ahşaplar ve yeşil tavanlar. Yerlerdeki ucuz muşambanın üzerinde o kadar çok gladyatör deseni vardı ki, Roma'daki Kolezyum'dan kurtarılmış sanabilirdiniz. Kahverengi kabartılara her bastığımda döşeme berbat bir hışırtı çıkarıyordu, renkler mide bulantısına sebep olabilir mi öğreneyim diye aklımın bir köşesine yazdım.

Karşı duvara yaslı duran kromdan yapılma tekerlekli iskemlede çok yaşlı bir adam oturmuş, ağzı bir karış açık havaya bakılyordu, tavana yakın bir yerde ha şimdi, ha birazdan bir mucize bekliyordu sanki.

Bir tarafta üzerinde gümüş bir zil ve Zili Çalın Ltf. yazılı bir karttan başka bir şey bulunmayan bir masa, henüz görünmeyen görevli birinin varlığına işaret ediyordu.

Zile dört kere kısa kısa vurdum. Her *ding* edişinde ihtiyar adam gözlerini şiddetle kırpırştırdı ama yine de bakışlarını tepesindeki boşluktan başka bir yere kaydırmadı.

Ansızın ufacık bir kadın belirdi, ahşap kaplamadaki gizli bir bölmeden içeri sızmış gibi. Üzerinde beyaz bir üniforma, kafasındaysa mavi bir kep vardı. İşaret parmaklarından biriyle ıslak saman sarısı saçının gevşek tutamlarıyla oynayıp duruyordu.

Bir iş çevirmiş gibi bir hali vardı ve benim bunu çok iyi bildiğimi de gayet iyi biliyordu.

"Evet?" dedi ince ama işi başından aşkınmış gibi standart hastane

sesiyle.

"Dr. Kissing'i görmeye geldim," dedim. "Onun torununun kızıyım."

"Dr. *Isaac* Kissing mi?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Dr. Isaac Kissing. Bir taneden fazla mı var?"

Beyaz Hayalet tek kelime etmeden dönüp yürümeye başladı, ben de peşinden gittim. Bir kemerin altından geçip bina boyunca uzanan, camlarla çevrili dar bir güneşli odaya çıktık. Kadın yolun yarısında durdu, *Scrooge*'daki üçüncü hayalet gibi ince parmağıyla bir yeri gösterdi ve gitti.

Yüksek pencereli odanın karşı tarafında, mekanın loşluğunu delip geçen tek güneş ışığı huzmesinin içinde, yaşlı bir adam hasırdan bir hasta iskemlesinde oturuyor, tepesinde mavi dumandan oluşan bir hale yükseliyordu. Yanıbaşındaki küçük masanın üzerinde, dağınık haldeki gazete yığını, yere düştü düşecekmiş gibi duruyordu.

Sıçan rengi bir sabahlık vardı üstünde - Sherlock Holmes'unki gibiydi ama üzerindeki yanık delikleriyle leopar desenini andırıyordu. Sabahlığının altında soluk bir siyah ceket ve yüksek, kanatlı, çok eski bir selüloit yaka vardı. Uzun kıvır kıvır sarı-gri saçlarının üstünde mürdüm eriği rengi yuvarlak ilaç kutusu şeklinde bir kep vardı ve dudaklarında yanık duran sigaranan külleri mumyalanmış bir sümüklüböcek gibi aşağı doğru sarkıyordu.

"Merhaba, Flavia," dedi. "Seni bekliyordum."

BİR SAAT GEÇMİŞTİ: bu bir saat zarfında savaşı kaybetmiş olduğumuzu ilk kez gerçek anlamda anladım.

Pek iyi bir başlangıç yapamamıştık, Dr. Kissing ile ben.

"Küçük kızlarla konuşmada çok iyi olmadığım konusunda seni daha baştan uyarmalıyım," diye belirtti.

Dudağımı ısırdım ve çenemi kapalı tuttum.

"Bir erkek çocuk, sopalayarak ya da bir dizi başka stratejiyle me-

deni bir insan haline getirilmeye hazırdır, ama bir kız, Tabiat tarafından bir bakıma bu tür vahşiliklerden diskalifiye edildiği için, her zaman *keşfedilmemiş topraklar* olarak kalmalıdır. Öyle değil mi?"

Bunun cevap gerektirmeyen sorulardan olduğunu anladım. Dudaklarımın köşelerini kaldırarak Mona Lisa gülümsemesi olduğunu umduğum - ya da en azından gerekli medeniliği gösterdiğini umduğum - gülümsemeyi takınmaya çalıştım.

"Demek sen Jacko'nun kızısın," dedi. "Ona hiç benzemiyorsun, biliyor musun?"

"Benim anneme, yani Harriet'e benzediğimi söylerler," dedim.

"Ah, evet, Harriet. Ne kadar büyük bir trajediydi o. Hepiniz için ne kadar korkunç."

Uzanıp yanındaki gazetelerin oluşturduğu buzulun üstünde düştü düşecek gibi duran bir büyütece dokundu. Sonra da hareketi hiç bölmeden uzanarak masanın üzerindeki Players kutusunu açtı ve içinden yeni bir sigara seçip çıkardı.

"Bu yazar bozuntularının gözlerinden görünen dünyayı takip etmek için elimden geleni yapıyorum. Geçip giden hayata odaklanmış kendi gözlerim ise, itiraf etmeliyim ki gördüklerinden fazla yorgun düşmüş durumda.

"Yine de kendi bölgemizde vuku bulan doğumları, ölümleri, evlilikleri ve mahkumiyetleri takip etmeyi bir şekilde başarıyorum. Hâlâ *Punch* ve *Lilliput*'a da üyeyim tabii.

"Sanıyorum iki ablan var, Ophelia ve Daphne, öyle mi?"

Durumun hakikaten de böyle olduğunu itiraf ettim.

"Jacko'nun her zaman egzotik şeylere karşı özel bir yeteneği vardı hatırladığım kadarıyla. İlk iki çocuğuna, bir Shakespeare isteriğiyle bir Yunan iğnedenliğinin isimlerini vermesi şaşırtıcı değil."

"Pardon?"

"Daphne, babası tarafından bir ağaca dönüştürülmeden önce Eros tarafından aşk-öldüren bir okla vurulmuştu."

"Yok, ben deli kadını sormuştum," dedim. "Ophelia'yı."

"Kaçık," dedi, sigara izmaritini taşmakta olan bir kültablasına bastırıp yeni bir tane yakarak. "Öyle değil mi sence?"

Derin kırışıklarla dolu yüzünden bana bakan gözler, hayatında elinde işaret çubuğuyla bir karatahtanın yanında beklemiş olan her öğretmeninki gibi parlaktı. O an planının başarıya ulaştığını anladım. Artık "küçük kız" değildim. Mitik Daphne basit bir defne ağacına dönüştürülürken, ben de orta ikiye giden bir erkek çocuğu olmuştum.

"Pek değil, efendim," dedim. "Bence Shakespeare Ophelia'nın bir şeyin simgesi olmasını amaçlamıştı - topladığı bitkilerle çiçekler gibi."

"Ha?" dedi. "Ne dedin?"

"Simgesel, efendim. Ophelia tamamen kendiyle ilgilenen cinai bir ailenin masum kurbanı. Yani en azından ben öyle düşünüyorum."

"Anlıyorum," dedi. "Çok ilginç."

"Yine de," diye ekledi birden, "babanın sana Flavia adını verecek kadar Latince hatırlıyor olduğunu öğrenmek memnuniyet verici. Altın saçlı kişi."

"Benimki daha çok sıçan kahverengisi."

"Ah."

Yaşlılarla konuşmaların birçoğunda görülen türden bir çıkmaza çatmış gibiydik. Onun gözleri açık uyuyakaldığını düşünmeye başlamıştım.

"Eh," dedi sonunda, "ona bir bakımama izin versen iyi olur."

"Efendim?" dedim.

"Ulster İntikamcım. Ona bakınama izin versen iyi olacak. Yanında getirdin onu, değil mi?"

"Ben - evet, efendim, ama nasıl -?"

"Çıkarım yapalım," dedi sessizce, sanki *dua edelim* dermiş gibi.

"Bir zamanların hokkabazı ve senelerin sahtekârı Horace Bone-

penny eski okul arkadaşı Jacko de Luce'nin evinin bahçesinde ölü bulunuyor. Neden? En yüksek ihtimal şantaj. O yüzden, şantaj olduğunu varsayarak devam edelim. Birkaç saat içinde, Jacko'nun kızı Bishop's Lacey'deki gazete arşivlerini talan edip, sevgili eski iş arkadaşım Mr. Twining'in - toprağı bol olsun - ölümüyle ilgili haberleri bulup çıkarıyor. Bütün bunları nasıl biliyorum? Sanırım yanıt bariz."

"Miss Mountjoy," dedim.

"Çok güzel, canım. Hakikaten de Tilda Mountjoy - son çeyrek yüzyılda köydeki ve civarındaki gözlerim ve kulaklarım olmuştur."

Anlamalıydım! Miss Mountjoy bir casustu!

"Ama devam edelim. Hayatının son gününde hırsız Bonepenny Onüç Ördek'te bir oda tutar. Genç budala - eh, artık genç değil ama buna rağmen hâlâ budala - sonra kalkıp kendini öldürtmeyi başarır. Bir keresinde Mr. Twining'e o oğlanın sonunun iyi olmadığını söylemiştim. Biraz çekinerek tahminimde haklı olduğumu belirteceğim. O çocukta her zaman bir kükürt kokusu vardı zaten.

"Ama neyse, konudan uzaklaşıyorum. Ebediyete intikal etmesinden kısa süre sonra Bonepenny'nin handaki odası adını telaffuz edemeyeceğim ancak şu anda karşımda ağırbaşlı bir şekilde oturup cebindeki bir şeyle oynayan hoş bir küçük hanım tarafından karıştırılıyor. Bu küçük hanımın cebindeki şey Dundee marmeladı renkli, üzerinde Müteveffa Majesteleri Kraliçe Victoria'nın sureteni taşıyan ve TL harfleriyle işaretli belli bir kağıt parçasından başka pek bir şey olamaz herhalde. Quod erat demonstandum. Q.E.D."

"Q.E.D." dedim ve başka tek bir kelime etmeden cebimden glasin zarfı çıkarıp ona uzattım. Titreyen ellerle - gerçi yaşlılıktan mı yoksa heyecandan mı titriyorlardı emin olamadım - uzandı; incecik kağıdı bir cımbız olarak kullanarak nikotin lekeli parmaklarıyla zarfın kapakçığını kaldırdı. Ulster İntikamcıları'nın turuncu köşeleri gözükürken, nikotin lekeli parmaklarıyla pulların neredeyse aynı renk tonunda olduklarını ister istemez fark ettim.

"Aman Tanrım!" dedi, gözle görülür bir şekilde sarsılarak. "AA'yı bulmuşsun. Bu pul Majesteleri'ne ait, biliyorsun. Daha birkaç hafta önce Londra'daki bir sergiden çalınmıştı. Bütün gazeteler yazdı."

Gözlüğünün üstünden bana suçlayan bir bakış attı ama gözleri neredeyse ânında ellerindeki parlak hazinelere çevrildi yine. Benim odada olduğumu unutmuş gibiydi.

"Selamlar, eski dostlarım," diye fısıldadı, sanki ben orada değilmişim gibi. "Çok uzun zaman oldu." Büyüteci alıp onları birer birer yakından inceledi. "Ve sen, benim kıymetli TL'm: *Sen* kim bilir ne öyküler anlatabilirsin."

"İkisi de Horace Bonepenny'deydi," diye atıldım. "İkisini de onun handaki bavulunda buldum."

"Onun bavulunu mu karıştırdın?" diye sordu Dr. Kissing, büyüteçten gözlerini ayırmadan. "Vay vay! Polis bunu duyunca köyün yeşillikleri üzerinde neşeyle sıçramayacaktır herhalde... eminim sen de sıçramazsın."

"Bavulunu karıştırdım sayılmaz," dedim. "Pulları bavulun dışındaki bir bagaj etiketinin altına saklamıştı."

"Tabii sen de şans eseri dalgın dalgın o etiketle oynuyordun, bu ikisi birden eline düştü."

"Evet," dedim. "Tam da öyle oldu."

"Söylesene," dedi birden, hızla dönüp gözlerime bakarak," baban burada olduğunu biliyor mu?"

"Hayır," dedim. "Babam cinayetle itham edilmiş durumda. Hinley'de tutuklu bulunuyor."

"Aman Tanrım! Yaptı mı peki?"

"Hayır ama herkes yaptığını düşünüyor görüldüğü kadarıyla. Bir süre ben kendim bile öyle düşündüm."

"Ah," dedi. "Peki şimdi ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum," dedim. "Bazen bir şekilde düşünüyorum, bazen

başka şekilde. Her şey öyle bir bulamaç olmuş durumda ki."

"Her şey yerine oturana kadar hep bulamaçtır zaten. Söyle bana FLavia: kainatta seni diğer her şeyden çok ilgilendiren nedir? En büyük tutkun nedir?"

"Kimya," dedim yarım kalp atışından kısa bir sürede.

"Aferin!" dedi Dr. Kissing. "Aynı soruyu zamanında bir ordu dolu Hotanto'ya sordum; yok şu konuda, yok bu konuda uzun uzun konuşur dururlar. Gevezelikten başka bir şey değil. Sen ise tam tersi tek bir kelimede ifade ettin."

Koltuğunda biraz daha bana doğru dönerken hasır feci şekilde gacırdadı. Bir an dehşet içinde omurgası ufalandı sandım.

"Sodyum nitrat," dedi. "Şüphesiz sodyum nitrata aşinasındır."

Aşina mı? Sodyum nitrat siyanür zehirlenmesinin panzehiriydi, onun her bir reaksiyonunu adım gibi biliyordum. Ama nasıl olmuştu da örnek olarak onu seçmişti? Medyum muydu?

"Gözlerini kapa," dedi Dr. Kissing. "İçinde yarıya kadar yüzde otuzluk hidroklorik asit çözeltisi bir deney tüpünü elinde tuttuğu hayal et. Bunun içine küçük bir miktar sodyum nitrat ekliyorsun. Ne gözlemlersin?"

"Gözlerimi kapamama gerek yok," dedim. "Turunculaşır... turuncu ve bulanık olur."

"Mükemmel! Ele avuca sığmaz posta pullarının rengi bu, değil mi? Peki ya sonra?"

"Vakit verildiğinde, belki yirmi ya da otuz dakika sonra, berraklaşır."

"Berraklaşır. Söyleyeceğim budur."

Sanki omuzlarımdan büyük bir yük kalkmış gibi, salakça sırıttım.

"Harika bir öğretmendiniz sanırım, efendim," dedim.

"Evet, öyleydim... zamanında.

"Ve şimdi hazinemi bana, yuvasına getirdin" dedi, tekrar pula bakarak.

Bu beklediğim, üzerine iyice düşündüğüm bir şey değildi. Ulster İntikamcısı'nın sağ olup olmadığını bulmayı amaçlamıştım sadece. Ondan sonra pulu babama verecektim, o da polise teslim edecekti, onlar da zamanı gelince pulun sahibine ulaşmasını sağlayacaklardı. Dr. Kissing benim tereddüdümü ânında fark etti.

"Başka bir soru sorayım," dedi. "Ya bugün buraya gelip de benim kuyruğu titretmiş, ebediyete doğru yola koyulmuş olduğumu öğrenseydin?"

"Yani öldüğünüzü mü, efendim?"

"Aradığım kelime buydu işte: öldüğümü. Evet."

"Sanırım pulunuzu babama vermem gerekirdi."

"Onda kalsın diye mi?"

"Onu ne yapacağını bilirdi babam."

"Bence buna en iyi karar verecek kişi pulun sahibidir, sence de öyle değil mi?"

Cevabın "evet" olduğunu biliyordum ama söyleyemedim. Pul ve onu verme hakkı bana ait olmasa da, onu babama sunmayı çok istediğimi biliyordum. Aynı anda, her iki pulu da Müfettiş Hewitt'e vermek istiyordum. Ama neden?

Dr. Kissing bir sigara daha yakıp pencereden dışarı bakmaya başladı. En sonunda zarfın içinden bir pulu aldı, diğeriniyse bana uzattı.

"Bu AA," dedi. "*Benim değil; bana ait değil*, o eski şarkıda dediği gibi. Baban bunu ne isterse yapabilir, karar vermek bana düşmez."

Ulster İntikamcısı'nı ondan aldım ve büyük bir dikkatle mendilimin içine yerleştirdim.

"Öte yandan, bu enfes küçük TL *benim*. Hiç şüphesiz bana ait."

"Herhalde onu yeniden albümünüze yerleştirmek sizi çok mutlu edecektir, efendim," dedim pes ederek. Pulun ikizini cebime koydum.

"Albümüm mü?" Sonunda öksürüğe dönüşen, çatlak sesli bir kahkaha attı. "Canım, benim albümlerim müteveffa Dowson'ın de-

yişiyle, kapıldı gitti rüzgâra."

Yaşlı gözleri pencereye dönüp, dışarıdaki çimlere doğru görmeden bakmaya başladı. Dışarıda iki ihtiyar, güneşli kayın ağaçlarının altında egzotik birer kelebek gibi dönüp dolaşıyorlardı.

"'Çok şey unuttum, Cynara! Kapıldı gitti rüzgâra,
Güller saçtım, güller, güruhla birlikte azgınca,
Dans ettim, veda etmek için o solgun yitik zambaklarına;
Fakat ıssızdım, içimde illet gibi bir eski ihtiras,
Hem de ta başından beri, çünkü uzundu dans:
Sana hep sadık kaldım, Cynara! Kendi üslubumca."

"Dowson'ın *Non Sum Qualis Eram Bonae Sub Regno Cyanarae*'sinden. Belki biliyorsundur."

Başımı iki yana salladım. "Çok güzelmiş," dedim.

"Böyle bir yerde inzivada kalmak," dedi Dr. Kissing kolunun bir hareketiyle etrafı göstererek, "bütün bu haraplığına, dökünlülüğüne rağmen, takdir edersin ki mali açıdan hayli yıkıcı bir girişim."

Bir şaka yapmış gibi baktı bana. Ben bir yanıt vermeyince, masayı işaret etti.

"Şu albümlerden birini getir. En üstteki iş görür sanırım."

Masanın yüzeyinin hemen altında bir raf bulunduğunu şimdi fark ediyordum. İçinde üst üste iki tane kalın ciltli albüm duruyordu. Tozunu üfleyip üsttekini uzattım.

"Yo, yo... kendin aç."

Albümün ilk sayfasını açtım, içinde iki tane pul vardı: biri siyah, öbürü kırmızı. Zamk izlerinden ve ayırma çizgilerinden bu sayfanın bir zamanlar dolu olduğunu anladım. Bir sonraki sayfayı çevirdim... ardından da bir sonrakini. Albümden geriye kalan, bağırsakları deşilip çıkarılmış bir hurdadan ibaretti: bir okul çocuğunun bile utançla saklayacağı, güdük, harabeye çevrilmiş bir şey.

"Çarpan bir kalbi barındırmanın bedeli. İnsan küçük kareler halinde elden çıkarıyor hayatını. Geriye pek bir şey kalmamış, değil mi?"

"Ama Ulster İntikamcısı?" dedim. "Bir servet değerinde olmalı!"

"Öyle de gerçekten," dedi Dr. Kissing, büyüteçle hazinesine bir kez daha bakarak.

"İnsan romanlarda okur hani," dedi, "tuzak çoktan tetiklendikten sonra gelen tecili; bitiş çizgisini geçtikten bir santim sonra kalbi duran atı." Keyifsizce kıkırdadı ve bir mendil çıkarıp gözlerini sildi. 'Çok geç! Çok geç! diye haykırdı kız' - falan filan. 'Karartma vakti çanı bu gece çalmayacak!'

"Ne de seviyor kader şaka yapmayı," diye devam etti yarı fısıldayarak. "Kim söylemişti bunu? Cyrano de Bergerac'tı, değil mi?"

Bir an Daffy'nin bu yaşlı beyefendiyle konuşmaktan ne kadar hoşlanacağını düşündüm. Ama sadece bir an. Sonra omuz silktim.

Dr. Kissing yüzünde hafiften muzip bir gülümsemeyle sigarasını ağzından çıkardı ve yanık ucunu Ulster İntikamcısı'nın köşesine bastırdı.

Suratıma bir ateş topu atılmış, göğsümün çevresine dikenli tel bağlanıp sıkılmış gibi hissettim kendimi. Gözlerimi kırpıştırdım, korkudan donakalmış halde pulun önce için için yanışını, sonra da küçük bir alevin belirip Kraliçe Victoria'nın genç yüzünü usul usul ama amansızca yalayışını izledim.

Alev parmak uçlarına ulaştığında Dr. Kissing elini açıp kara külleri yere bıraktı. Sonra sabahlığının eteğinin altından cilalı siyah bir ayakkabı çıktı ve kalıntıların üstüne basıp, birkaç küçük hareketle, burnunun altında iyice ezdi.

Gökgürültüsü gibi üç kalp atışı zarfında Ulster İntikamcısı Rook's End muşambasının üstünde basit bir kara lekeye dönüşmüştü.

"Cebindeki pulun değeri demin iki katına çıktı," dedi Dr. Kissing. "Onu iyi koru, Flavia. Artık dünyada türünün tek örneği o."

yirmi iki

NE ZAMAN DIŞARI ÇIKTIĞIMDA CANIM BİRİNCİ SINIF bir düşünme çekse, sırt üstü yatar, bir yıldız işareti biçimi alacak şekilde kollarımı ve bacaklarımı açar, gökyüzüne bakarım. İlk başta genellikle "uçuşan cisim"lerime, yani küçük karanlık galaksiler gibi insanın görüş alanına girip çıkan şu kurtçuk benzeri protein zincirlerine bakarak kendimi eğlerim. Acelem yoksa onları şöyle iyice çalkalamak için başımın üstünde kalkar, sonra da yine arkama uzanıp gösteriyi izlerim, sanki sinemada çizgi film izliyormuşum gibi.

Ama bugün kafam böyle bir şeyle uğraşamayacak kadar meşguldü, o yüzden de Rook's End'den bir mil kadar uzaklaştığımda kendimi doğruca çimenlik bir bayıra atıp yaz göğüne bakmaya başladım.

Babamın bana söylediği bir şey aklımdan çıkmıyordu: ikisinin, yani Horace Bonepenny ve kendisinin Mr. Twining'i öldürmüş olduğu, onun ölümünden şahsen sorumlu oldukları.

Bu babamın o acayip fikirlerinden biri olsa ânında kafamdan atardım, ama dahası da vardı. Miss Mountjoy da onların amcasını öldürdüğünü düşünüyordu, bana öyle söylemişti.

Babamın gerçekten suçluluk duygusu hissettiği ortadaydı. Sonuçta ne de olsa Dr. Kissing'in pul koleksiyonuna bakabilmeleri için gösterilen çabada onun da rolü olmuştu ve Bonepenny ile eskiden arka-

daş olması, o sırada araları eskisi gibi iyi olmasa da, onu dolaylı bir şekilde suçun ortağı haline getiriyordu. Yine de...

Hayır, mutlaka dahası da vardı ama neydi o dahası, bilemiyordum.

Çimenlere yattım ve sırık üstünde oturan şu eski Hint fakirlerinin bizim tarafımızdan medenileştirilmeden önce dosdoğru güneşe bakmalarını andıran bir azimle Cennet'in mavi kubbesine baktım. Ama doğru düzgün bir şey düşünemiyordum. Tam tepemdeki güneş, kocaman beyaz bir sıfır gibi vuruyordu boş kafamın üstünde.

Kendimi şapkamı önüme koyup düşünürken hayal ettim. Yüksek, koni şeklinde bir büyücü şapkasıydı bu, her tarafında kimyasal denklemler ve formüller yazılıydı. Fikirlerle dolup taşıyordu.

Yine de aklıma hiçbir şey gelmedi.

Ama bir dakika! Evet! Buydu işte! Babam hiçbir şey yapmamıştı. Hiçbir şey! Daha olay olduğu anda anlamıştı Bonepenny'nin Müdür'ün değerli pulunu yürüttüğünü, ya da en azından bundan şüphelenmişti... ama kimseye söylememişti.

Bir ihmal günahıydı bu: Feely'nin sürekli bahsettiği ve kendisi dışında herkes için geçerliymiş gibi görünen dini suçlar kataloğundaki kusurlardan biriydi.

Ama babamın suçu ahlaki bir şeydi ve bu yüzden de pek benim kalemim değildi.

Yine de inkar etmenin yolu yoktu: babam sessiz kalmış ve belki de onun bu sessizliği sonucunda aziz karakterli ihtiyar Mr. Twining, suçu üstlenip onurunu zedeleyen bu durumun bedelini şahsen ödemesi gerektiğini düşünmüştü.

O zamanlar epey bir konuşulmuş olmalıydı bu konuda. İngiltere'nin bu kısmındaki yerliler pek de ağızlarının sıkılığıyla bilinmezdi; tam tersi. Geçen yüzyılda Hinley'nin gölet-şairi Herbert Miles bizleri "o coşku veren çimlerde şen şakrak çene çalıp birbirlerini çekiştiren kaz çetesi" olarak tanımlamıştı ve sözlerinde belli bir doğruluk

payı vardı. İnsanlar konuşmaya bayılırlar - özellikle de konuşma başkalarının sorularına cevap vermeyi içeriyorsa - çünkü bu onlara isteniyormuşlar hissi verir. Mrs. Mullet'ın kilerde tuttuğu salça lekeli *Her Şeyin Cevabı İçin, Kendi İçine Bak* adlı kitaba rağmen, herhangi bir konuda cevap elde etmenin en iyi yönteminin, en yakındaki insana gidip sormak olduğunu uzun zaman önce keşfetmiştim. Dışına bak.

Babamı okul günlerindeki o sessizliği konusunda pek sorgulayamazdım. Buna cesaretim olsa bile, ki yoktu, bir polis hücresine kapatılmış durumdaydı ve orada kalacakmış gibi görünüyordu. Beni soğukkanlı bir katilin etinden kanından biri olarak gördüğü için suratıma kapıyı çarpmış olan Miss Mountjoy'a da soramazdım. Kısacası kendi başımın çaresine bakmam gerekiyordu.

Bütün gün zihnimin gerilerinde bir şey, uzak bir odadaki gramofon gibi usul usul çalıp durmuştu. Frekansı tutturup da melodiyi bir net duyabilseydim.

Bu tuhaf his kütüphanenin arkasındaki Tamir Kulübesi'nde gazeteleri karıştırırken başlamıştı. Birinin söylediği bir şeydi bu.... ama ne?

Bazen uçup giden bir fikri yakalamak, evdeki bir kuşu yakalamaya çalışmak gibidir. Takip edersiniz, parmak uçlarınızda ona yaklaşırsınız, hamle edersiniz... ve kuş gidiverir, parmak uçlarınızın biraz ötesindedir hep, kanatları da...

Evet! Kanatları!

"Düşen bir meleğe benziyordu," demişti Greyminster'a giden çocuklardan biri. Toby Lonsdale - adını şimdi hatırlamıştım. Kulenin tepesinden düşen bir öğretmen hakkında böyle bir şey söylenmesi ne tuhaftı! Babam ise Mr. Twining'in atlamadan az önceki halini resimli bir el yazmasındaki haleli bir azize benzetmişti.

Tüm mesele arşivi yeterince taramamış olmamdı. *Hinley Günlüğü* Mr. Twining'in ölümü ve Dr. Kissing'in pulunun kayboluşu hak-

kındaki polis soruşturmalarının sürdüğünü çok açık bir şekilde belirtmişti. Peki ya ölüm ilanı? Elbette daha sonra yayınlanmış olmalıydı ama acaba ne yazıyordu o ilanda?

Şıp diye Gladys'e atladım ve Bishop's Lacey'deki Cow Lane'e doğru deli gibi pedal çevirmeye başladım.

"KAPALI" TABELASINI KÜTÜPHANENİN ön kapısıyla aramda üç metre kalana kadar görmedim. Tabii ya! Flavia, bazen kafanın içinde beyin değil de nisaşta mı var diye merak ediyor insan; Feely o konuda haklı. Bugün günlerden Salı. Kütüphane Perşembe günü saat ona kadar açılmayacak.

Gladys'i yürüyerek yavaşça nehre ve Tamir Kulübesi'ne doğru götürürken, *Çocuk Saati*'nde anlattıkları o aptal hikâyeleri düşünüyordum: sırf başarabileceğine inandığı için koskoca bir yük trenini dağdan yukarı çıkarabilen Küçük Lokomotif'in ("başa-ra-bili-rim... başa-ra-bili-rim...") öyküsü gibi öğretici ahlaki hikâyeler. Küçük Lokomotif hiç pes etmemişti. İşin anahtarı, pes etmemekti.

Anahtar mı? Tamir Kulübesi'nin anahtarını Miss Mountjoy'a iade etmiştim, bunu çok net hatırlıyordum. Ama acaba bir kopyası var mıydı? Unutkan biri cebinde orijinaliyle kalkıp da Blackpool'a tatile giderse diye bir pencere pervazının altına saklanmış yedek bir anahtar mesela? Bishop's Lacey - en azından birkaç gün öncesine kadar - pek öyle suç yuvası sayılamayacağı için, bir yerde gizli bir anahtar olması ciddi bir olasılık gibi görünüyordu.

Parmaklarımı kapının üstündeki boyundurukta gezdirdim, yürüyüş yolunun yanısıra uzanan sardunya saksılarının altına baktım, hatta şüpheli görünen birkaç taşı bile kaldırdım.

Hiçbir şey yoktu.

Yoldan kapıya uzanan taş duvarın çatlaklarını kontrol ettim.

Yine hiç. Zırnık yoktu.

Ellerimi çanak yanıp pencereye dayadım ve içeri, beşiklerinde

uyuyan eski gazetelere baktım. Çok yakın ama bir o kadar da uzaktılar.

Öyle kızgındım ki tükürebilirdim. Tükürdüm de.

Marie-Anne Paulze Lavoisier olsa ne yapardı acaba? diye düşündüm. Burada böylece durup, bir amonyum dikromat yığınının tutuşmasıyla ortaya çıkan o minyatür volkanlar gibi burnundan solur ve köpürür müydü? Nedense şüpheliydim bundan. Marie-Anne kimyayı boşverir ve kapıyla ilgilenirdi.

Kapının kulbunu var gücümle çevirdim ve paldır küldür içeride buldum kendimi. Ahmağın teki buraya girmiş ve salak şeyi açık bırakmıştı! Umarım kimse beni görmemiştir, diye düşündüm. İyi ki de düşündüm çünkü aniden, etraftan geçen işgüzarlar görmesin diye Gladys'i de içeri getirmenin akıllıca olacağını fark ettim.

Odanın ortasındaki üzeri kapatılmış çukurun etrafından dolaşarak, yavaşça sararmış gazetelerin durduğu raflara gittim.

Hinley Günlüğü'nün konuyla ilgili sayılarını bulmakta hiç zorlanmadım. Evet, işte buradaydı. Tıpkı tahmin ettiğim gibi, Mr. Twining'in ölüm ilanı, vefatıyla ilgili haberden sonraki Cuma günü yayınlanmıştı.

> **Twining,** Grenville, M.A. (Oxford) Geçen Pazartesi günü Hinley yakınlarındaki Greyminster Okulu'nda, yetmiş iki yaşında aniden vefat etti. Kendisinden önce müteveffa olan, Hampshire bölgesinin Winchester kentinden Marius ve Dorothea Twining'in oğluydu. Arkasında Bishop's Lacey'li yeğeni Matilda Mountjoy'u bıraktı. Mr. Twining'in Greyminster'daki şapelde yapılan cenaze töreni Bishop's Lacey'deki St. Tancred kilisesi ve Greyminster şapeli Papazı Canon Blake-Soames tarafından yönetildi. Cenazeye çok sayıda çiçek gönderildi.

PEKİ AMA ONU NEREYE GÖMMÜŞLERDİ? Bedeni Winches-

ter'a götürülüp ailesinin yanında mı toprağa verilmişti? Yoksa Greyminster'a mı gömülmüştü? Bundan şüpheliydim doğrusu. Bana mezarını St. Tancred kilise bahçesinde bulmam çok daha büyük bir ihtimalmiş gibi görünüyordu ve St. Tancred bulunduğum yere, yürüyerek iki dakika mesafedeydi.

Gladys'i Tamir Kulübesi'nde bırakacaktım; gereksiz yere dikkat çekmenin anlamı yoktu. Eğilerek yedekçi yolu boyunca uzanan çalıların arkasından geçersem, buradan kilise bahçesine rahatlıkla hiç görülmeden gidebilirdim.

Kapıyı açarken bir havlama duydum. Hanımlar Mihrap Birliği Başkanı Mrs. Fairweather corgi cinsi köpeğiyle yolun sonunda duruyordu. O ya da köpeği beni görmeden kapıyı usulca kapattım. Pencerenin bir köşesinden gözetlemeye başladım: köpek bir meşe ağacının gövdesini koklarken Mrs. Fairweather da uzaklarda bir yerlere bakıyor, tasmanın öbür ucunda ne olduğunun farkında değilmiş gibi yapıyordu.

Hay aksi! Köpek işini bitirene kadar beklemem gerekecekti. Odaya bakındım.

Kapının her iki tarafındaki derme çatma kitaplıkların kötü kesimli, bel vermiş rafları, iyi niyetli ama amatör bir marangoz tarafından yalap şap tutturulmuş gibi görünüyordu.

Sağda, nesiller dolusu tarihi geçmiş referans kitapları vardı - *Crockford Ruhani Sözlüğü*, *Hazell Yıllığı*, *Whitaker Almanağı*, *Kelly'nin Rehberi*, *Brassey Denizci Yıllığı*. Hepsi boyanmamış tahtalardan oluşan raflara tıkış tıkış konmuş, bir zamanlar muhteşem görünen kırmızı, mavi ve siyah ciltleri zamanın ve içeri sızan günışığının etkisiyle solup kahverengiye çalmaya başlamıştı. Hepsi fare kokuyordu.

Soldaki raflar sıra sıra birbirinin aynı gri ciltlerle doluydu, her birinin sırtına da altın yaldızlı zarif Gotik harflerle aynı kabartma sözcük yazılmıştı: *Greyminsterli*. Bunların babamın eski okulunun yıl-

lıkları olduğunu hatırladım. Buckshaw'da bunlardan birkaç tane vardı bile. Aralarından bir tanesini tutup çıkardıktan sonra 1942 tarihli olduğunu gördüm.

Sonra onu yine yerine koydum ve parmağımı diğer ciltlerin sırtında gezdirerek tarihlerine bakmaya başladım: 1930... 1925...

İşte buradaydı - 1920! Elim titreyerek kitabı aldım ve sonundan başına doğru hızla sayfalarını karıştırdım. Sayfaları kriket, kürek, atletizm, burslar, ragbi, fotoğrafçılık ve doğa çalışmaları üzerine yazılarla dolup taşıyordu. Görebildiğim kadarıyla, Sihir Çemberi ya da Pul Cemiyeti üzerine tek kelime yoktu. Aralara sıra sıra oğlan çocuklarının kameranın gözü karşısında sırıtırken, bazen de suratlarını buruştururken çekilmiş fotoğrafları serpiştirilmişti.

Kitabın adını taşıyan sayfanın karşısında siyah bordürlü bir portre fotoğrafı vardı. Bu portrede kepli ve cüppeli, seçkin görünümlü bir beyefendi bir masanın ucuna rahat bir şekilde tünemiş, elinde Latin gramer kitabı, fotoğrafçıya çok hafifçe muzip bir ifadeyle bakıyordu. Fotonun altında bir yazı vardı: "Grenville Twining 1848-1920."

Hepsi bu kadardı. Ölümüyle ilgili olaylardan hiç söz edilmiyordu, methiye yoktu, adam hakkında hoş hatıralar yoktu. Bir tür sessizlik ittifakı mı yapılmıştı?

Bu işin içinde bir iş vardı.

Yavaşça sayfaları çevirmeye, yazılara göz gezdirmeye ve nerede resim altı yazıya yer verilmişse okumaya başladım.

Kitabın üçte ikisine gelmiştim ki "de Luce" ismi gözüme çarptı. Fotoğrafta üç tane ceketsiz, okul kepli çocuk bir hasır sepetin yanında çimlerin üstünde oturuyordu. Sepetin üstünde durduğu battaniye piknik için getirilmiş gibi görünen yiyecek ve içeceklerle doluydu: bir ekmek, bir kavanoz reçel, turtalar, elmalar ve birkaç bardak zencefilli bira.

Resmin altında şöyle yazıyordu: "Ömer Hayyamı Ziyaret - Grey-

minster Büfesi Yüzümüzü Kara Çıkarmadı. Soldan sağa: Haviland de Luce, Horace Bonepenny ve Robert Stanley İranlı Şair'in sayfalarından bir tablo için poz veriyor."

Resmin en solunda, battaniyenin üstüne bağdaş kurup oturmuş olan çocuğun babam olduğuna hiç şüphe yoktu. Ömrümde görmediğim kadar mutlu, neşeli ve kaygısız görünüyordu. Ortada, sandviçi ısırmak üzereymiş gibi yapan uzun boylu, leylek gibi çocuk Horace Bonepenny'ydi. Yazı olmasa bile tanırdım onu. Dikkat çekici kızıl bukleleri fotoğraf filminde başını çevreleyen soluk, hayaletimsi bir hale gibi çıkmıştı.

Onun ölüyken nasıl göründüğünü düşündüğümde elimde olmadan ürperdim.

İki arkadaşından biraz ötede duran üçüncü çocuk, başını nasıl doğal olmayan bir açıda tuttuğuna bakılırsa, en iyi profil görüntüsünü vermek için epey uğraşmıştı. Esmer bir yakışıklılığı vardı ve diğer ikisinden büyüktü, insana sessiz sinema yıldızlarının alttan alta yakıcı güzelliğini hatırlatıyordu.

Tuhaftı ama bu yüzü daha önce görmüşüm gibi geliyordu bana.

Birden sanki birisi enseme bir kertenkele atmış gibi oldum. Elbette bu yüzü görmüştüm - hem de kısa süre önce! Fotoğraftaki üçüncü çocuk daha iki gün önce bana kendini Frank Pemberton olarak tanıtan kişiydi; yağmurda benimle Buckshaw Foli'sinde duran Frank Pemberton; bu sabah bana Nether Eaton'da bir lahite bakmaya gittiğini söyleyen Frank Pemberton.

Veriler kafamda bir bir yeniden düzenlenmeye başladı ve Saul gibi ben de sanki gözlerimden pullar düşmüşcesine her şeyi net görmeye başladım.

Frank Pemberton Bob Stanley idi, Bob Stanley ise deyim yerindeyse "Üçüncü Adam"dı. Buckshaw'da salatalıkların arasında Horace Bonepenny'yi öldüren *oydu*. Her iddiasına vardım, hayatımı bile koyabilirdim ortaya.

Her şey yerine otururken kalbim patlayacakmış gibi çarpmaya başladı.

Ta baştan beri Pemberton'da kuşku uyandıran bir şeyler vardı, ta Pazar günü Foli'den beri düşündüğüm bir şeydi bu. Söylediği bir şeyden dolayı... ama ne?

Havadan konuşmuştuk; birbirimize isimlerimizi söylemiştik. Benim kim olduğumu zaten bildiğini itiraf etmişti, *Kim Kimdir*'den bakmış. Babamı neredeyse hayatı boyunca tanıyorken niçin böyle bir şey yapma ihtiyacı duymuştu ki? Görünmez antenimi kıpraştıran şey bu yalan olabilir miydi acaba?

Bir de aksanı olduğunu hatırladım. Çok hafifti ama yine de...

Bana kitabından söz etmişti: *Pemberton'ın Azametli Evleri: Zamanda Bir Yürüyüş*. İnandırıcı, sanırım.

Başka ne demişti? Çok önemli bir şey yoktu, yok bir ıssız adada beraber mahsur kalmamızla ilgili birtakım zırvalıklar. Arkadaş olmalıymışızlar.

Birden zihnimin arkasında için için yanan bir kav alev aldı!

"Çok sıkı dost olacağımıza inanıyorum."

Birebir bu kelimeleri söylemişti! Ama daha önce nerede duymuştum bunu?

Bir lastiğin ucundaki top gibi düşüncelerim bir kış gününe gitti. Saat hâlâ erken olsa da salon penceresinin dışındaki ağaçlar sarıdan turuncuya, oradan da griye; gökyüzüyse kobalt mavisinden siyaha dönmüştü.

Mrs. Mullet bir tabak kızarmış hamur tatlısı getirip perdeleri çekmişti. Feely kanepede oturmuş bir çay kaşığının arka yüzeyinde kendine bakıyordu, Daffy ise babamın ateşin yanındaki içi doldurulmuş eski koltuğuna yayılmıştı. Bize yüksek sesle *Penrod*'u okuyordu, bu kitabı Harriet'in giyinme odasında çocukluk dönemi gözdelerinin durduğu küçük rafta bulup el koymuştu.

Penrod Schofield on iki yaşındaydı, benden bir yıl birkaç ay bü-

yük, ama bir parça ilgiini çekebilecek kadar da yakın. Bana Penrod zamanda ileriye, Birinci Dünya Savaşı'na götürülmüş ve belli belirsiz bir Amerikan orta batı şehrine yerleştirilmiş bir Huckleberry Finn gibi görünmüştü. Kitap ahırlarla, ara sokaklarla, yüksek tahta çitlerle ve o günlerde hâlâ atların çektiği dağıtım arabalarıyla dolu olsa da bana Pluto gezegeninde geçiyormuş kadar yabancı gelmişti. Feely ve ben, Daffy *Scaramouche*'u, *Define Adası*'nı ve *İki Şehrin Hikâyesi*'ni okurken büyülenmiş gibi oturup dinlemiştik ama Penrod'da dünyasının bizimkine Buz Devri kadar uzak görünmesine sebep olan bir şey vardı. Kitaplara müzikal nota imleriyle bakan Feely, onun Do Majör olduğunu söylemişti.

Yine de Daffy sayfa sayfa ilerlerken bir - iki yerde Penrod'un anne babasına ve yetkililere karşı isyankarlığına gülmüştük. Öte yandan o sırada, bol bol sorun çıkaran bir oğlan çocuğunun neden küçük Harriet de Luce'de bu kadar ilgi ve muhtemelen sevgi uyandırdığını merak etmiştim. Belki şimdi bir tahminde bulunabilirdim.

Hatırladığım kadarıyla en eğlenceli sahne, Penrod'un mutaassıp Muhterem Mr. Kinosling'e takdim edildiği sahneydi. Mr. Kinoslig onun başını okşayıp "Çok sıkı dost olacağımıza inanıyorum," demişti. Ben de hayatımı bu türden küçümsemelere katlanarak yaşıyordum, o yüzden de muhtemelen biraz fazla sesli gülmüşümdür.

Ancak asıl mesele şu ki, *Penrod* Amerikalı bir yazar tarafından yazılmış bir Amerikan kitabıydı. İngiltere'de orada olduğu kadar iyi bilinmesi pek yüksek ihtimal değildi.

Pemberton - ya da şimdi bildiğim üzere, Bob Stanley - bu kitapla ya da bu deyişle İngiltere'de karşılaşmış olabilir miydi? İmkansız değildi tabii ama küçük ihtimal gibi görünüyordu. Ayrıca babam bana Bob Stanley'nin - yani Horace Bonepenny'nin ortağı olan Bob Stanley'nin - Amerika'ya gidip posta pullarıyla ilgili şaibeli bir iş kurduğunu söylememiş miydi?

Pemberton'ın hafif aksanı Amerikan aksanıydı! Çok hafif Yeni

Dünya barındıran eski bir Greyminsterlı.

Ne embesillik etmiştim ama!

Pencereden bir kez daha dışarı baktığımda Mrs. Fairweather'ın gittiğini, Cow Lane'in şimdi boş olduğunu gördüm. Kitabı masanın üstünde açık bıraktım, kapıdan dışarı sızdım ve Tamir Kulübesi'nin arkasından nehre doğru ilerlemeye başladım.

Yüz yıl önce Efon nehri bir kanal sisteminin parçasıymış, oysa ki şimdi geriye yedekçi yolundan başka pek bir şey kalmamıştı. Cow Lane'in sonunda bir zamanlar set boyunca uzanan kazıkların çürümekte olan artıkları vardı. Ancak nehrin suları kiliseye doğru akarken giderek aşınan sınırlarında yükselip geniş birikintiler oluşturmuştu, bu birikintilerin biri de St. Tancred kilisesinin arkasındaki alçak sulak alanın ortasındaydı.

Çömelmiş halde çürümüş kilise bahçesi kapısına doğru gittim. Eski mezar taşları bir çimen okyanusundaki şamandıralar gibi çılgınca yana yatmışlardı; çimenler ise o kadar uzundu ki belime kadar denizdeymişim gibi zorlukla ilerliyordum aralarından.

En eski mezarlarla en varlıklı mahalle sakinlerinin mezarları kiliseye en yakın olanlardı. Burada, yontulmamış taştan yapılma duvarın yanında bulunanlar ise en yenilerdi.

Ayrıca dikey katmanlar da vardı. Beş yüz yıllık sürekli kullanım, kilise bahçesine kabarık hamur görüntüsü vermişti: yeni pişirilmiş ve çevresindeki zemine kıyasla epey şişmiş, tombul bir somun yeşil ekmek. Ayaklarımın altında yatan mayalı artıkları düşününce içimi leziz bir ürperti kapladı.

Bir süre mezar taşları arasında amaçsızca gezinip Bishop's Lacey'de genellikle duyulabilen soyadlarını okudum: Coombs, Nesbit, Barker, Hoare ve Carmichael. Burada, mezar taşına bir kuzu oyulmuş olan küçük William yatıyordu, Tully Stoker'ın bebek yaşta ölen ve yaşasa şimdi otuz yaşında bir adam olacak olan oğlu, Mary'nin de ağabeyi. Küçük William'ın beş ay dört günlükken "kruptan" öldüğü

yazıyordu. 1919 baharında, Mr. Twining Greyminster'daki saat kulesinden atlamadan bir yıl önce. O halde Doktor'un da burada bir yerde gömülü olma ihtimali yüksekti.

Bir an onu buldum sandım: piramit gibi sivri tepeli bir siyah taşın üzerine acemice *Twining* ismi kazınmıştı. Ama daha yakından bakınca bu Twining'in 1809'da denizde yitirilen Adolphus diye biri olduğu ortaya çıktı. Taşı o kadar iyi muhafaza edilmişti ki parmaklarımı onun serin, cilalı yüzeyinde gezdirmeden edemedim.

"İyi uykular, Adolphus," dedim. "Her neredeysen."

Biliyordum ki Mr. Twining'in mezar taşı - tabii bir mezar taşı varsa ki olmadığına inanmak güç geliyordu bana - ne kertikli kahverengi dişler gibi yatık duran yıpranmış kumtaşlarından olacaktı, ne de Bishop's Lacey'nin en zengin ve en aristokrat ailelerinin (buna ölmüş olan birçok de Luce de dahildi) parsellerini gösteren, her tarafından sarkan zincirlerle ve matemli demir parmaklıklarla bezeli o devasa sütunlu anıtlardan.

Ellerim kalçamda, kilise bahçesinin çevresindeki belime kadar gelen yabani otların arasında durdum. Taş duvarın öbür tarafında yedekçi yolu vardı, onun ötesindeyse nehir. Papaz bizden Horace Bonepenny'nin ruhu huzura ersin diye dua etmemizi istediğinde Miss Mountjoy kiliseden kaçıp işte buralarda bir yerde kaybolmuştu. Ama nereye gidiyordu?

Bir kez daha kilise bahçesinin kapısından tırmandım ve yedekçi yoluna çıktım.

Şimdi şerit şerit su otunun arasında, yavaş akan nehrin yüzeyinin hemen altında, atlama taşlarını görebiliyordum. Bu taşlar genişleyen birikintinin etrafından dolaşıp karşı tarafta kıyının alçak, çamurlu bir bölümüne iniyordu. Oranın arkasında ve biraz yukarısında ise Malplaquet Çiftliği'ne ait bir çayırı çevreleyen bir böğürtlen çalısı vardı.

Ayakkabılarımla çoraplarımı çıkardım ve ilk taşın üzerine çıktım.

Su beklediğimden soğuktu. Burnum hâlâ biraz akıyor, gözlerim sulanıyordu ve bir an aklıma muhtemelen bir iki gün içinde zatürreden öleceğim ve daha ne olduğunu anlamadan St. Tancred kilise bahçesinin daimi bir sakinine dönüşeceğim düşüncesi geldi.

Kollarımı semafor sinyalleri gibi sallayarak suda dikkatle ilerledim ve kıyıdaki çamurun içinden şap şap yürüdüm. Bir avuç uzun ota tutunarak kendimi nehirle bitişiğindeki çayır arasında yükselen, sıkıştırılmış topraktan yapılma setin üzerine çektim.

Biraz soluklanmak ve çit boyunca yetişen çimenden bir tutam koparıp ayaklarımdaki çamuru silmek için oturdum. Yakında bir yerde bir sarı kirazkuşu "ekmek azıcık, peynir hiç yok"u söylüyordu. Birden sustu. İyice kulak kesildim ama tek duyabildiğim kırsalın o uzaklardan gelen uğultusuydu: çok ötedeki çiftlik makinelerinden yayılan bir gayda vızıltısı.

Çoraplarımı ve ayakkabılarımı yeniden giydikten sonra üstümdeki tozu silkeledim ve çalı boyunca yürümeye başladım. Dikenler, böğürtlenler ve dalların oluşturduğu bu karmaşa hiç geçit vermiyormuş gibiydi ama sonra tam geldiğim yoldan geri dönmeye başlayacakken, geçidi keşfettim: çalılığın içinde dar bir açıklık, bir seyrelmeden öte bir şey değildi aslında. Yüklenerek dalları yardım ve kendimi çalının öbür tarafında buldum.

Birkaç metre ötede, kilise yönünde, çimenden bir şey çıkıyordu. Temkinli bir şekilde ona yaklaştım, ensemdeki tüyler bir Neandertal alarmı gibi diken dikendi.

Bir mezar taşıydı bu, üzerine de acemice Grenville Twining kazınmıştı.

Taşın altındaki eğik kaidede tek bir kelime yazılıydı: *Vale*!

Vale! - Mr. Twining'in kulenin tepesinden haykırdığı kelime! Horace Bonepenny'nin ölmek üzereyken suratıma fısıldadığı kelime.

Birdenbire, farkındalık dalga dalga kapladı içimi. Bonepenny'nin ölmekte olan zihni Mr. Twining'in cinayetini itiraf etmek istemişti

sadece, kader de ona bunu yapabileceği tek bir kelime bahşetmişti. Onun itirafını duyarak bu iki ölüm arasında bağlantı kurabilecek tek kişi haline gelmiştim. Belki Bob Stanley, yani benim Mr. Pemberton hariç.

Bu düşünceyle omuriliğimden aşağı buz gibi bir ürperti indi.

Mr. Twining'in mezar taşında herhangi bir tarih yoktu, sanki onu buraya gömen kimse tarihi silmek istemiş gibi. Daffy bize intihar edenlerin kilise bahçesinin dışına ya da yolların kesişme noktalarına gömüldüğüne dair öyküler okumuştu ama bunların dini kocakarı hikâyelerinden öte bir şey olacağına pek inanmamıştım. Yine de ister istemez, Mr. Twining'in ayaklarımın altında Dracula gibi sıkı sıkı pelerinine sarınmış halde yatıp yatmadığını merak ettim.

Ancak Anson Binası kulesinin çatısında bulduğum cüppe - ki şu anda polisin elindeydi - Mr. Twining'e ait değildi. Babam Mr. Twining düştüğü sırada üzerinde cüppesinin bulunduğunu açıkça belirtmişti. Aynı şekilde *Hinley Günlüğü*'ne konuşan Toby Lonsdale de.

İkisi de yanılıyor olabilir miydi? Sonuçta ne de olsa babam, güneşin gözünü kamaştırmış olabileceğini itiraf etmişti. Başka ne söylemişti peki?

Korkulukta duran Mr. Twining'i tasvir edişini kelimesi kelimesine hatırlıyordum:

"Başının tamamı ışıkla kaplı gibiydi " demişti babam. "Kepinin altından taşan saçları doğan güneşte dövme bakırdan bir diski andırıyor, resimli bir el yazmasındaki bir azizin halesine benziyordu."

Sonra gerçeğin geri kalanı bir mide bulantısı gibi dalga dalga çöreklendi üstüme. O mazgallardaki kişi Horace Bonepenny'ydi. Dikkat çekici kırmızı saçlı Horace Bonepenny; taklitçi Horace Bonepenny; sihirbaz Horace Bonepenny.

Bütün olay ustalıkla planlanmış bir gözbağından ibaretti!

Miss Mountjoy haklıydı. Horace Bonepenny gerçekten de amcasını öldürmüştü.

O ve işbirlikçisi Bob Stanley Mr. Twining'i kulenin çatısına çekmiş olmalılardı, muhtemelen orada sakladıkları posta pulunu iade edecekmiş gibi yaparak.

Babam bana Bonepenny'nin inanılmaz matematik hesaplarından bahsetmişti; gizli mimari gezintileri sayesinde çatıdaki arduvazları kendi çalışma odasını tanıdığı kadar iyi tanıyor olmalıydı.

Mr. Twining onları açığa çıkarmakla tehdit ettiğinde onu öldürmüşlerdi. Büyük ihtimalle bir tuğlayla. Öylesine korkunç bir düşüşten sonra bu öldürücü darbeyi tespit etmek imkansız hale gelmiş olmalıydı. Sonra da o sahte intiharı sahnelemişlerdi - her bir ânını soğukkanlılıkla planlayarak. Belki prova bile yapmışlardı.

Kaldırım taşlarının üzerine düşen Mr. Twining'di ama sabah güneşinde mazgalların arasında yürüyen Bonepenny'ydi, üzerinde ödünç alınmış bir cüppe ve keple Avlu'daki çocuklara "*Vale*!" diye haykıran da Bonepenny'ydi - ki ancak intiharı akla getirebilecek bir sözcüktü bu.

Bunu yaptıktan hemen sonra korkuluğun arkasına saklanmış, Stanley de tam o anda cesedi çatıdaki su boşaltım açıklığından aşağı atmıştı. Yerdeki güneşten gözü kamaşmış gözlemciye bu dümdüz aşağı düşmüş gibi görünmüş olmalıydı. Aslında Tchang Fu'nun Hayata Döndürülüşü'nün daha büyük bir sahnede yeniden icrasından başka bir şey değildi bu, işin içinde göz kamaştırma numaraları bile vardı yine.

Ne kadar da ikna edici olmuştu!

Ve bunca yıl boyunca babam Mr. Twining'in intiharına kendi sessizliğinin sebep olduğuna, yaşlı adamın ölümünden kendisinin sorumlu olduğuna inanmıştı! Taşıması ne kadar feci bir yüktü bu, ne kadar korkunçtu!

Otuz yıl sonrasına, ben Anson Binası arduvazlarının arasında delili bulana dek kimse bunun cinayet olduğundan şüphelenmemişti. Az daha yanlarına kalıyordu.

Dengemi sağlayabilmek için uzanıp Mr. Twining'in mezar taşına dokundum.

"Görüyorum ki onu bulmuşsun," dedi arkamdan birisi. Bu sesi duyduğum anda kanım dondu.

Arkama döndüğümde kendimi Frank Pemberton'la yüz yüze buldum.

yirmi üç

NE ZAMAN BİR ROMANDA YA DA SİNEMADA BİRİSİ bir katille yüz yüze gelse, katilin açılış sözü alabildiğine tehditkârdır, çoğunlukla da Shakespeare'den alınmadır.

"Bak bak," diye tıslar genellikle, "'Yolculuklar âşıkların buluşmasıyla nihayetlenir,'" ya da "Bu yaşta bu kadar zeki olan, uzun yaşamaz derler.'"

Fakat Frank Pemberton hiç de böyle bir şey söylemedi. Aksine;

"Merhaba Flavia," dedi, çarpık bir gülümsemeyle. "Seninle burada karşılaşacağımız varmış meğer."

Damarlarım fena halde zonkluyordu ve soğuk havaya rağmen ocak üstündeki bir tava kadar ısınmış olan yüzümün kızarmaya başladığını hissedebiliyordum.

Aklımda tek bir düşünce dönüp duruyordu: Çaktırmamalıyım... çaktırmamalıyım. Onun Bob Stanley olduğunu bildiğimi belli etmemeliyim.

"Merhaba," dedim, sesimin titremediğini umarak. "Lahit nasıldı?"

Kendimden başka kimseyi kandıramadığımı ânında anladım. Evde yalnız kaldıklarında kedi ailenin kanaryasını nasıl izlerse o şekilde izliyordu yüzümü.

"Lahit mi? Ah! Sanırsın ki beyaz mermerden yapılmış bir şekerleme," dedi. "Acıbadem kurabiyesine çok benziyor ama daha büyük tabii."

Bir plan belirleyebilene kadar oyuna devam etmeye karar verdim.

"Yayıncınız memnun kalmıştır herhalde."

"Yayıncım mı? Ah, evet. İhtiyar..."

"Quarrington," dedim.

"Evet. Ta kendisi. Quarrington. Mest oldu."

Pemberton - kafamda adı hâlâ Pemberton'dı - sırt çantasını yere bıraktı ve resim çantasının deri bağcıklarını çözmeye başladı.

"Puff!" dedi. "Amma sıcak, değil mi?"

Ceketini çıkardı, umarsızca omzuna attı, ve başparmağıyla Mr. Twining'in mezar taşını işaret etti,..

"Nedir bu ilgi?"

"Babamın eski hocasıydı," dedim.

"Ah!" Oturup rahat bir tavırla taşın kaidesine yaslandı; sanki o Lewis Caroll'dı, ben ise Alice'tim de İsis nehrinin üzerinde piknik yapıyorduk.

Ne kadarını biliyor acaba? diye düşündüm. Bir açılış hamlesi yapmasını bekledim. Bu vakti düşünmek için kullanabilirdim.

Kaçışımı planlamaya başlamıştım bile. Tabanları yağlamaya kalksam, ondan hızlı koşabilir miydim? Düşük ihtimaldi. Nehre doğru kaçmaya çalışsam daha yarı yola varmadan beni yakalardı. Malplaquet Çiftliği'ne doğru gitsem, High Street'e kıyasla yardım bulmam daha zordu.

"Anladığım kadarıyla babanda filateli merakı var biraz," dedi birden, ilgisizce çiftliğe doğru bakarak.

"Pul koleksiyonculuğu yapıyor, evet. Nereden bildiniz?"

"Yayıncım - ihtiyar Quarrington - bu sabah Nether Eaton'da bahsetti de. Babana az bilinen eski bir posta pulunun tarihini yazması teklifinde bulunmayı düşünüyor da, ona nasıl yaklaşacağını bile-

miyordu. Ben anlayamadım bile... bilgimi aşıyor... fazla teknik... ona belki seninle konuşmasının iyi olacağını söyledim."

Yalandı bu, hemen anlamıştım. Kendim de başarılı bir yalancı olarak, uydurmanın bariz belirtilerini daha ağzından çıkarken yakalamıştım: haddinden fazla ayrıntı, kayıtsız konuşma biçimi, her şeyin sıradan bir sohbet paketinde sunulmuş olması.

"Yüklü para kazanabilir," diye ekledi. "İhtiyar Quarrington Norwood'ların milyonlarıyla evlendiğinden beri cüzdanı epey şişkin, ama sakın benim söylediğimi çaktırma. Baban da bir Yeni Gine zımbırtısı'nın parasını çıkaracak kadar cep harçlığına hayır demez herhalde, değil mi? Buckshaw gibi bir yeri ayakta tutmak bayağı bir paraya patlıyordur."

İşte bu düpedüz yaraya tuz basmaktı. Adam beni ahmak sanıyordu galiba.

"Babam bugünlerde hayli meşgul," dedim. "Ama kendisine söz ederim."

"Aa, doğru ya, şu sözünü ettiğin - ani ölüm... polis falan. Felaket can sıkıcı olmalı."

Harekete geçecek miydi, yoksa burada böylece oturup karanlık basana kadar dedikodu mu yapacaktık? O şekilde en azından sürpriz faktörü benim yanımda olurdu. Ama nasıl?

Feely'nin Daffy ile bana verdiği bir abla tavsiyesi aklıma geldi o an:

"Eğer bir adam seni sıkıştırırsa," demişti, "Kazanovalarına tekmeyi bas ve şimşek gibi koş!"

O sırada kullanışlı bir bilgi gibi göründüyse de mesele şu ki Kazanovaların nerede olduğunu bilmiyordum.

Başka bir çare düşünmem gerekecekti.

Ayakkabımın burnunu kuma sürttüm; bir avuç alıp, o neye uğradığını anlayamadan gözüne atacaktım. Beni izlediğini gördüm.

Kalkıp pantolunundaki tozu silkeledi.

"İnsanlar bazen aceleyle bir şey yapar, sonra da pişman olurlar," dedi sohbet havasında. Horace Bonepenny'den mi söz ediyordu, yoksa kendinden mi? Yoksa beni aptalca bir şeye kalkışmamam konusunda uyarıyor muydu? "Seni Onüç Ördek'te gördüm. Taksim hanın önüne çekerken ön kapının içindeydin, kayıt defterine bakıyordun."

Hay lanet! Görmüştü demek.

"Orada çalışan arkadaşlarım var," dedim. "Mary ve Ned. Bazen bir merhaba demeye uğruyorum."

"Peki her seferinde konukların odalarını karıştırıyor musun?"

Daha cümlesini bitirmeden yüzümün baştan aşağı kızardığını hissettim.

"Tam şüphelendiğim gibi," diye devam etti. "Bak, Flavia, seninle açık konuşacağım. Bir iş ortağımda ona ait olmayan bir şey vardı. Bana ait bir şey. Şimdi, ortağımın dışında o odaya sadece iki kişi girdiğini kesin olarak biliyorum. Biri sensin, öbürü de hancının kızı. Ayrıca Mary Stoker'ın bu nesneyi almak için hiçbir sebebi olmadığını da biliyorum. Bu durumda ne düşünebilirim ki?"

"O eski puldan mı söz ediyorsunuz?" diye sordum.

Bu tam bir cambazlık işi olacaktı ve cambaz kıyafetimi çoktan üzerime geçirmeye başlamıştım bile. Pemberton ânında gevşedi.

"İtiraf ediyor musun?" dedi. "Sandığımdan da akıllı bir kızmışsın sen."

"Bavulun altında yerde duruyordu," dedim. "Düşmüş olmalı. Mary'ye odayı temizlemede yardım ediyordum. Birkaç şeyi atlamış, babası da bazen, yani anlarsınız -"

"Anlamaz olur muyum? Yani pulumu çalıp eve götürdün."

Dudağımı ısırdım, yüzümü biraz kırıştırdım ve gözlerimi ovuşturdum. "Aslında çaldım sayılmaz. Biri düşürdü sandım. Yok, tam doğru değil bu: Horace Bonepenny'nin onu düşürdüğünü biliyordum ama öldüğüne göre artık o pula ihtiyacı olamazdı. Düşündüm ki onu babama hediye ederim, böylece kırdığım o Tiffany vazodan dolayı

bana olan kızgınlığı geçer. İşte böyle. Artık her şeyi biliyorsunuz."

Pemberton ıslık çaldı. "Tiffany vazo mu?"

"Kazaydı," dedim. "Evde tenis oynamamam gerekirdi."

"Eh," dedi, "o halde sorun çözüldü, değil mi? Bana pulumu ver, mesele kapansın. Anlaştık mı?"

Mutlu mutlu baş salladım. "Bir koşu eve gidip getireyim."

Pemberton kaba bir kahkaha patlatıp bacağına bir şaplak indirdi. Kendine geldiğinde, "Çok iyisin, biliyor musun - yani yaşına göre," dedi. "Bana kendimi hatırlatıyorsun. Bir koşu gidip almak ha, çok yaşa sen e mi!"

"Peki o zaman," dedim. "Nerede olduğunu söyleyeyim gidip kendiniz alın. Ben burada beklerim. İzci Kız olarak şeref sözü veriyorum!"

Parmaklarımla İzci Kız üç kulaklı tavşan selamını yaptım. Teknik olarak artık o grubun üyesi olmadığımı, Temizlik İşi rozetimi alabilmek için demir hidroksit üretmekten dolayı uzun süre önce atıldığımı söylemedim. Demir hidroksidin arsenik zehirlenmesinin panzehiri olmasıyla kimse ilgilenmemiş gibiydi.

Pemberton kol saatine baktı. "Geç oluyor," dedi. "Artık hoşbeşe vakit yok."

Yüzünde bir şey değişmiş, sanki üzerine bir perde çekilmişti. Birden hava soğur gibi oldu.

Üzerime atılıp bileğimi yakaladı. Acıyla viyakladım. Birkaç saniye içinde kolumu sırtıma doğru bükecekti, biliyordum. Hemen pes ettim.

"Buckshaw'da babamın giyinme odasına sakladım onu," dedim kelimeleri tükürür gibi hızla. "Odada iki tane saat var: şömine rafında büyük bir tane, yatağın yanındaki masadaysa biraz daha küçük bir tane. Pul şömine rafındaki saatin sarkacının arkasına yapıştırılmış duruyor."

Sonra korkunç bir şey oldu - aynı anda hem korkunç hem de, son-

radan ortaya çıkacağı üzere, harika bir şey: hapşırdım.

Günün büyük bölümü boyunca nezlem arka planda, neredeyse unutulmuş halde beklemişti. Nezlenin tıpkı uyuduğunuz zaman gerilediği gibi, ona dikkatinizi vermediğiniz zamanlarda da gerilediğini fark etmiştim. Benimki birdenbire hınçla dönmüştü.

Bir an Ulster İntikamcısı'nın içinde olduğunu unutarak mendilime uzandım. İrkilen Pemberton bu ani hareketimin bir tüyme - ya da ona saldırma - girişimine işaret ettiğini düşünmüş olmalıydı.

Artık hangisini düşündüyse, mendili burnuma doğru götürürken, henüz açmama fırsat bile kalmadan, şimşek gibi hızla elimi yakaladı, pamuk kumaşı içindeki pulla birlikte top haline getirdi ve ağzıma tıktı.

"Peki o zaman," dedi. "Görelim bakalım ne olacak."

Omzundan ceketini aldı ve matador pelerini gibi önünde açtı. Onu üzerime kapatırken son gördüğüm şey, kaidesinde "*Vale*!" yazısıyla Mr. Twining'in mezar taşı oldu. *Elveda.*

Bir şey şakaklarımı sıktı, herhalde Pemberton başımın etrafındaki ceketi iyice sıkılaştırmak için resim çantasının bağcıklarını kullanıyordu.

Beni omzuna atıp, bir kasabın sığır etini taşıması gibi hiç zorlanmadan nehre taşıdı. Daha başımın dönmesi bitmeden beni pat diye ayaklarımın üstüne indirmişti bile.

Bir eliyle ensemin kökünden tutup öbür eliyle kolumun üstünü mengene gibi kavrayarak, yedekçi yolunda önü sıra gitmem için sert bir şekilde itti beni.

"Ben dur diyene kadar adım atmaya devam et."

İmdat diye bağırmaya çalıştım ama ıslak mendil ağzımı tamamen doldurmuştu. Domuz hırıltısı gibi bir şeyin ötesinde bir ses çıkaramadım. Ona ne kadar canımı yaktığını bile söyleyemiyordum.

Birden ömrümde hiç korkmadığım kadar korktuğumu fark ettim.

Tökezleye tökezleye ilerlerken, birinin bizi görmesi için dua et-

tim; görürlerse mutlaka seslenirlerdi ve kafama Pemberton'ın ceketi sarılı olsa bile onları duyardım, neredeyse kesindi bu. Duyarsam ani bir hareketle ondan ayrılıp sesin geldiği yöne doğru koşacaktım. Ama şunu da biliyordum ki bu hareketi zamanı gelmeden yapmak, nehre yuvarlanıp boğulmak üzere orada bırakılma tehlikesini göze almak demekti.

"Burada dur," dedi birden, bana aşağı yukarı yüz metre gibi gelen bir mesafe boyunca kurbağa adımlarıyla yürüdükten sonra. " Kıpırdama."

İtaat ettim.

Metalik bir şeyleri kurcaladığını duydum, ardından da açılan bir kapının gıcırtısına benzeyen bir ses. Tamir Kulübesi!

"Bir basamak çık," dedik. "Tamam.... şimdi ileride üç basamak. Tamam, dur."

Arkamızdaki kapı bir tabutun kapağı gibi, tahta gacırtısıyla kapandı.

"Ceplerini boşalt," dedi Pemberton.

Sadece bir cebim vardı: hırkamın cebi. Orada da Buckshaw mutfak kapısının anahtarından başka bir şey yoktu. Babam acil bir durum olur diye her zaman hepimizin yanında bir anahtar taşıması konusunda ısrar ederdi, arada bir rastgele kontrol de yaptığından, onu yanımdan hiç ayırmıyordum. Cebimi tersyüz ederken anahtarın ahşap zemine düşüp birkaç kez sıçradığını duydum. Bir saniye sonra hayal meyal bir tık sesiyle betona indi.

"Hay lanet," dedi Pemberton.

Güzel! Anahtar tamir çukuruna düşmüştü, emindim bundan. Şimdi Pemberton'ın çukurun üstündeki tahtaları çekmesi ve çukura inmesi gerekecekti. Ellerim hâlâ serbestti: Ceketini başımdan çıkaracak, koşarak kapıdan çıkacak, mendili ağzımdan çekip alacak ve High Street'e doğru koşarken manyaklar gibi bağıracaktım. Buradan orası bir dakikadan az mesafeydi.

Haklı çıktım. Neredeyse bunları düşünmemin hemen ardından yere sürtünerek çekilen ağır döşeme tahtalarının sesini duydum. Pemberton onları çukurun ağzından çekerken homurdanıyordu. Hangi yöne koşacağıma çok dikkat etmeliydim, tek bir yanlış adımla üstü açık duran deliğe düşüp boynumu kırabilirdim.

Kapıdan içeri girdiğimizden beri kıpırdamamıştım. Yanılmıyorsam şu anda kapı tam arkamda, çukursa önümde olmalıydı. Gözlerim kapalı halde, sadece tahminle yüz seksen derecelik bir dönüş yapmam gerekecekti.

Pemberton ya medyumluk yeteneğine sahipti ya da başımın çok ufak bir hareketini tespit etmişti. Daha ben herhangi bir şey yapamadan bir anda yanımda bitti ve körebe oyununa başlıyormuşuz da ben ebeymişim gibi kendi etrafımda altı kez döndürdü. Sonunda durduğunda başım öyle dönüyordu ki ayakta durmakta zorlanıyordum.

"Evet bakalım," dedi, "aşağı iniyoruz. Adımlarına dikkat et."

Başımı hızla iki yana salladım, bir taraftan da kafama onun tüvit ceketi sarılı halimle bu hareketimin kim bilir ne kadar gülünç göründüğünü düşünüyordum.

"Bak, Flavia, uslu ol. Yaramazlık etmediğin sürece sana zarar vermem. Buckshaw'daki pulu elime geçirir geçirmez seni serbest bırakması için birini göndereceğim... Yoksa..."

Yoksa?

"...daha tatsız bir şey yapmak zorunda kalacağım."

Bağlı gözlerimin önünden son nefesini yüzüme veren Horace Bonepenny'nin görüntüsü geçti ve o anda Pemberton'ın bu tehdidi pekala yerine getirebileceğinin farkına vardım.

Beni dirseğimden tutup çukurun kenarı olduğunu sandığım bir yere götürdü.

"Sekiz basamak iniyoruz," dedi. "Ben sayarım. Merak etme, ben seni tutuyorum."

Boşluğa adım attım.

"Bir," dedi ayağım sert bir şeye değerken. Orada sallanarak durdum.

"Yavaş yavaş... iki... üç, neredeyse yarısına geldin."

Sağ elimi öne doğru uzatarak çukurun kenarının aşağı yukarı omuz hizamda olduğunu anladım. Çıplak dizlerim çukurdaki soğuk havayı saptarken, kolum kış rüzgârındaki ölü bir dal gibi titremeye başladı. Boğazımı bir şeyin sıktığını hissettim.

"Güzel... dört... beş... sadece iki tane kaldı."

O da basamakları birer birer inerek arkamdan geliyordu. Kolunu yakalayıp onu çukura çekip çekemeyeceğimi merak ettim. Şansım varsa kafasını betona çarpıp kırar, ben de cesedinin üstünden tırmanıp özgürlüğüme kavuşurdum.

Birden donakaldı, parmakları kolumun üst kısmının adalelerine iyice gömüldü. Benden boğuk bir böğürtü çıkınca, elini biraz gevşetti.

"Sessiz ol!" dedi hiç şakası olmayan bir hırıltıyla.

Dışarıda, Cow Lane'de, bir kamyon geri geri geliyor, dişlileri bir yükselip bir alçalan bir nağmeyle sızlanıyordu. Biri geliyordu!

Pemberton hiç kıpırdamadan duruyor, hızlı nefesi çukurun soğuk sessizliğini bozuyordu.

Kafam onun ceketinin içine sarılmış halde, dışarıdaki insan seslerini ve arkasından gelen arka kapak tangırtısını belli belirsiz duyabildim.

Tuhaf bir şekilde, aklıma ilk gelen Feely oldu. Niye çığlık atmadığımı sorardı o olsa. Niye ceketi başımdan sıyırıp dişlerimi Pemberton'a geçirmediğimi. Bütün ayrıntıları bilmek isterdi ve ben ne dersem diyeyim Yüksek Mahkeme Başkanı'nın ta kendisiymiş gibi her bir savımı çürütürdü.

İşin gerçeği şuydu ki, nefes almakta bile zorlanıyordum. Mendilim - hiç de uyduruk olmayan sağlam bir pamuklu kumaş - ağzıma öyle bir tıkıştırılmıştı ki çenelerim acı içindeydi. Nezleden tıkanmış

burnumdan nefes almak zorunda kalıyordum ve en derin nefesle bile içime ancak ayakta kalabilecek kadar oksijen çekebiliyordum.

Biliyordum ki bir öksürmeye başlarsam işim bitmişti; en ufak efor bile başımı döndürüyordu. Ayrıca, rölantideki bir kamyonun yanında duran iki kişinin muhtemelen motorun gürültüsünden başka bir şey duyamayacağının da farkına varmıştım. Kulakları sağır eden bir ses çıkarmanın yolunu bulamadıkça kendimi duyurmam imkânsızdı. Onu becerene kadar da en iyisi kıpırdamadan ve hiç ses çıkarmadan durmaktı. Böylece gücümü boşa harcamamış olurdum.

Biri metalik bir tangırtıyla kamyonun arka kapağını kapadı; sonra iki kapı kapandı ve araç birinci viteste gitmeye başladı. Yeniden yalnız kalmıştık.

"Eveet," dedi Pemberton, "...in bakalım. İki basamak kaldı."

Kolumu sertçe çimdikledi ve ayağımı öne doğru uzattım.

"Yedi," dedi.

Durakladım, beni çurkurun tabanına götürecek olan adımı atmaya isteksizdim.

"Bir tane daha var. Dikkat et."

Sanki yaşlı bir hanımı işlek bir caddede karşıdan karşıya geçiriyordu.

Bir adım daha attım, atar atmaz da bileklerime kadar çöpe gömüldüm. Pemberton'ın ayaklarıyla yerdeki şeyleri karıştırdığını duyabiliyordum. Hâlâ kolumu can yakacak şekilde sıkıyordu, elini sadece bir an, eğilip bir şey almak için gevşetti. Besbelli anahtardı bu. Onu görebiliyorsa, çukurun dibinde hiç olmazsa biraz günışığı olmalı, diye düşündüm.

Çukurun dibinde günışığı. Akıl sır ermez bir nedenden ötürü, bu düşünce Müfettiş Hewitt'in beni arabayla Hinley Bölge Karakolu'ndan eve götürürken söylediği sözleri getirdi aklıma: *Turtanın içindeki tatlılık olmasa, dışındaki onca kıtır kimin umurunda?*

Ne anlama geliyordu bu? Zihnim bir girdaba tutulmuştu.

"Özür dilerim, Flavia," dedi Pemberton birden, düşüncelerimi bölerek, "ama seni bağlamam gerekecek."

Daha ben ne dediğini tam olarak idrak edemeden sağ eliyle arkama uzanmış ve iki bileğimi birbirine bağlamıştı bile. Ne kullandı acaba, diye düşündüm. Kravatını mı?

Bağı sıkarken, parmak uçlarını kemer oluşturacak şekilde birbirlerine bastırmayı akıl ettim, tıpkı Feely ile Daffy beni dolaba kapadıklarında yaptığım gibi. Ne zamandı sahi o? Geçen Çarşamba mı? Bana bin yıl geçmiş gibi geliyordu.

Fakat Pemberton aptal değildi. Ne iş çevirdiğimi hemen anladı, tek kelime etmeksizin ellerimin arkasını başparmağı ve işaret parmağıyla çimdikledi ve böylece küçük güvenlik kemerim acıyla çöktü. Bağı bileklerimi tamamen birbirine yapıştıracak şekilde sıkılaştırdı, sonra da her aşamada iyice, sertçe çekerek bir ikinci, hatta bir üçüncü düğüm attı.

Başparmağımı düğümün üzerinde gezdirip, onun kaygan ve yumuşak dokusunu hissettim. İpek dokuma. Evet, kravatını kullanmıştı. İşte *bu* bağlardan kendimi ancak çıkmaz ayın son çarşambasında kurtarırdım!

Bileklerim terlemeye başlamıştı bile ve nemin çok geçmeden ipeğin çekmesine sebep olacağını biliyordum. Şey, tam değil aslında: Saç gibi ipek de bir proteindir, o yüzden de kendi çekmez. Ama dokunma biçimi, ıslatıldığı zaman ipeğin acımasızca sıkılaşmasına sebep olabilir. Bir süre sonra bileklerimdeki dolaşım kesilecekti, sonraysa...

"Otur," diye emretti Pemberton, omuzlarıma bastırarak. Oturdum.

Kemer tokasının tıkırtısını duydum, kemerini çıkarıyordu. Bileklerime dolayıp iyice sıktı.

Başka tek bir söz söylemedi. Çukurun merdivenlerini çıkarken ayakkabısının betona sürtüşünü, sonra da tepemde ağır döşeme tahtalarının çekilişini duydum.

Az sonra ortalık sessizliğe büründü. Gitmişti.

Çukurda tek başımaydım ve Pemberton'dan başka kimse nerede olduğumu bilmiyordu.

Burada ölecektim, sonunda bedenimi bulduklarında da beni pırıl pırıl siyah bir cenaze arabasına kaldırıp, paslanmaz çelikten bir masaya yatırabilecekleri eski ve rutubetli bir morga götüreceklerdi.

Yapacakları ilk şey ağzımı açıp sırılsıklam bir top halini almış mendilimi çıkartmak olacaktı. Mendili açıp masanın üstüne, beyaz cesedimin yanına açtıklarındaysa turuncu bir pul - Kral'a ait bir pul - süzülerek yere düşecekti: Tam Agatha Christie'den fırlama bir şey olacaktı bu. Biri - belki Miss Christie'nin ta kendisi - bu konuda bir polisiye roman yazacaktı.

Ölmüş olacaktım ama adım *News of The World*'ün birinci sayfasında sekiz sütuna manşet olacaktı. Bu kadar korkmuş, bu kadar bitkin, bu kadar nefessiz kalmış ve bu kadar acı içinde olmasam, bunların hepsi gözüme epey eğlenceli bile gözükebilirdi.

yirmi dört

KAÇIRILMAK HİÇBİR ZAMAN TAM ANLAMIYLA HAYAL ETTİĞİNİZ gibi olmuyor. Her şeyden önce, beni kaçıran kişiyi ısırmamış, tırmıklamamıştım. Çığlık da atmamıştım: sessizce, kuzu kuzu gitmiştim.

Bu konuda aklıma gelen tek mazeret, tüm enerjimin deli gibi çalışan zihnime yönlendirilmiş olduğu, geriye kaslarımı çalıştıracak bir şey kalmadığıydı. Bu tür bir şey gerçekten başınıza geldiğinde, ânında zihninize üşüşen saçmalıklar hayret verici olabiliyor.

Mesela, Maximilian'ın Manş Adaları'nda yalnızca "*Haroo! Haroo, mon Prince! On me fait tort!*" diye bağırarak kıyameti koparabileceğin şeklindeki iddiasını hatırlamıştım.

Söylemesi kolay da ağzın pamuklu kumaşla tıkanmış, kafansa bir yabancının feci şekilde ter ve pomat kokan tüvit ceketine sarılıyken yapması pek kolay değil.

Ayrıca, diye düşündüm, İngiltere'de bugünlerde dikkate değer bir prens kıtlığı var. Şu anda aklıma gelenler Prenses Elizabeth'in kocası Prens Philip ve onların bebek yaştaki oğlu Prens Charles'dan ibaretti.

Bu da sonuçta kendi başımın çaresine bakmam gerektiği anlamına geliyordu.

Marie-Anne Paulze Lavoisier olsa ne yapardı acaba? diye düşündüm. Ya da kocası Antoine?

Şu anki vaziyetim Marie-Anne'in yağlanmış ipekle sarmalanıp bir kamıştan nefes alıp vermek zorunda bırakılan kardeşinin durumunu biraz fazlaca andırıyordu. Ancak birilerinin Tamir Çukuru'na dalıp da beni adaletin karşısına çıkayım diye tutup götürmesinin küçük ihtimal olduğunu biliyordum, Bishop's Lacey'de giyotin yoktu ama mucizeler de yoktu.

Hayır, Marie-Anne ve bahtsız ailesini düşünmek fazla moral bozucuydu. İlham bulmak için başka kimyacılara başvurmam gerekecekti.

O halde mesela Robert Bunsen ya da Henry Cavendish kendilerini elleri kolları bağlanmış, ağızları tıkanmış halde bir servis çukurunun dibinde bulsalar ne yaparlardı?

Cevabın zihnimde ne kadar çabuk belirdiğini görünce şaşırdım: Durum değerlendirmesi yaparlardı.

Pekala, durum değerlendirmesi yapacaktım o zaman.

Aşağı yukarı iki metre derinliğinde ve boyutları bir mezarınkine rahatsız edici derecede yakın olan bir çukurun dibindeydim. Ellerim ve ayaklarım bağlıydı ve el yordamıyla yolumu bulmam pek kolay olmayacaktı. Başıma Pemberton'ın ceketi sarılı - ve şüphesiz ceketin kollarıyla sıkı sıkıya bağlanmış - olduğundan, hiçbirşey göremiyordum. İşitme duyum ağır kumaştan dolayı zayıflamıştı; tad alma duyum ise ağzımdaki kumaştan dolayı iptal olmuştu.

Nefes almakta zorluk çekiyordum ve burnum kısmen kapalı olduğundan en ufak efor, ciğerlerime giden azıcık oksijeni de yiyip bitiriyordu. Sessiz kalmam gerekecekti.

Fazla mesai yapan duyum, koku duyummuş gibi görünüyordu. Başımın sarmalanmış olmasına rağmen çukurun pis kokusu tüm gücüyle burun deliklerimden içeri sızıyordu. En altta yıllardır bir insan meskeninin altında yatmış toprağın ekşi kokusu vardı; düşünülmese

daha iyi olacak şeylerin kötü kokusu. Bu fonun üstüne bindirilmiş halde, eski motor yağının tatlımsı kokusu; eski petrolün, karbon monoksidin, tekerlek lastiğinin ve belki biraz da çok önceleri yanmış bujilerin keskin, dalga dalga kokuları.

Bir de o daha önce farkına vardığım çok hafif amonyak kokusu vardı. Miss Mountjoy sıçanlardan bahsetmişti, nehir kıyısındaki bu bakımsız binalarda yaşamaları hiç şaşırtıcı olmazdı doğrusu.

En rahatsız edicisi de kanalizasyon gazının kokusuydu. Metan, hidrojen sülfür, kükürt dioksit ve azot oksitlerden oluşan berbat bir çorba - bozunum ve çürümenin kokusu; nehir kıyısından buraya, içine paketlenmiş olduğum bu çukura gelen açık borunun kokusu.

Böyle bir kanalda ilerliyor olabilecek şeyleri düşününce bile içim ürperdi. En iyisi hayalgücümü biraz rahat bırakmak ve çukurdaki tetkikime devam etmek, diye düşündüm.

Oturuyor pozisyonda olduğumu unutmuştum neredeyse. Pemberton'ın otur emri ve beni omzumdan aşağı bastırışı o kadar şaşırtıcı olmuştu ki neyin üzerine oturduğumu fark edememiştim. Şimdi altımda hissedebiliyordum onu: düz, sert ve dengeli. Arkamı sallayarak altımdaki şeyin çok hafif yerinden oynadığını hissettim ve bir de tahta gıcırtısı duydum. Büyük bir çay sandığı, diye düşündüm, ya da ona çok benzeyen bir şey. Pemberton beni kilise bahçesinde yakalamadan önce bunu buraya bilerek mi koymuştu acaba?

Tam o anda karnımın zil çalmakta olduğunu fark ettim. Sabahki azıcık kahvatıdan beri ağzıma tek lokma koymamıştım. Şimdi düşününce, o kahvaltı da Pemberton'ın birden pencerede belirmesiyle yarım kalmıştı zaten. Midem minik şikayet sızıları göndermeye başlayınca, keşke önümdeki kızarmış ekmek ve mısır gevreğiyle daha yakından ilgilenseymişim, diye düşündüm.

Dahası, yorgundum da. Yorgundan da öte: tamamen bitap düşmüştüm. Doğru dürüst uyumamıştım ve nezlem oksijen alımımı iyice azaltıyordu.

Biraz rahatla, Flave. Sakin ol. Pemberton çok geçmeden Buckshaw'a varır.

Ulster İntikamcısı'nı almak için eve girdiğinde Dogger'ın onu yakalayacağına ve açık bir şekilde icabına bakacağına güvenmiştim.

Hey gidi ihtiyar Dogger! Onu nasıl da özlüyordum. Benimle aynı çatı altında bir Büyük Muamma yaşıyordu ve ona hiçbir zaman yüz yüze geçmişi hakkında soru sormak aklıma gelmemişti. Bu cehennemi durumdan bir çıkış yolu bulabilirsem ilk fırsatta onu özel bir pikniğe götüreceğime yemin ettim. Onunla mavnaya binip Foli'ye gidecek, orada da midesini ekmek üzeri ezmeyle doldurup en kanlı ayrıntılarına kadar her şeyi öğrenmek için ağzını arayacaktım. Kaçışımdan dolayı öyle rahatlamış olacaktı ki bana anlatmamaya cesaret edemeyecekti.

Bu aziz adam, nöbetlerinden biri sırasında olsa da, Horace Bonepenny'yi kendi öldürmüş gibi yapmıştı, hem de babamı korumak için. Emindim bundan. Dogger da benimle birlikte babamın çalışma odasının dışındaki koridorda değil miydi? O da benim gibi Bonepenny'nin ölümünden önceki kavgayı duymamış mıydı?

Evet, ne olursa olsun, Dogger icabına bakardı. Dogger babama şiddetle sadıktı. Bana da. Ölümüne sadık.

Pekala o zaman. Dogger Pemberton'ın hakkından gelecekti, bu iş bu kadardı.

Yoksa değil miydi?

Peki ya Pemberton kimse tarafından fark edilmeden Buckshaw'a sızar da babamın giyinme odasına girmeyi başarırsa? Ya şömine rafındaki saati durdurur, elini sarkacın arkasına uzatır ve orada parçalanmış Penny Black'in dışında bir şey bulamazsa? O zaman ne yapardı?

Cevap basitti: Tamir Kulübesi'ne geri döner ve bana işkence etmeye başlardı.

Çok açık olan bir şey vardı: O dönmeden kaçınam gerekiyordu.

Kaybedecek hiç vakit yoktu.

Ayaklarımın üstünde doğrulurken dizlerim kuru dallar gibi çıtırdadı.

İlk ve en önemli şey, çukurda bir tetkik yapmaktı: ana hatlarıyla parçalarının haritasını çıkarmak ve kaçışımda bana faydası olabilecek ne varsa keşfetmek. Ellerim arkamda bileklerimden bağlı olduğu için, beton duvarın detaylarını ancak sırtımı ona verip çukurun çevresi boyunca yavaşça yürüyerek ve bu arada da yüzeyin her bir santimini parmak uçlarımla yoklayarak çıkarabilirdim. Şansım yaver giderse, ellerimi kurtarmak için sivri bir çıkıntı bulabilirdim.

Ayaklarım öyle sıkı bağlıydı ki bilek kemiklerim birbirine sürtünüyordu, kurbağa sıçrayışına benzer bir yürüyüş şekli icat etmek zorunda kaldım. Her hareketime ayaklarımın altındaki eski kağıtların hışırtısı eşlik ediyordu.

Çukurun sonu olduğunu tahmin ettiğim noktada ayak bileklerime bir soğuk hava akımı vurduğunu hissettim. Aşağıda, yerin yakınında bir açıklık vardı sanki. Yüzümü duvara doğru dönüp ayağımı bir şeylere takmaya çalıştım ama bağlarım çok sıkıydı. Her hareketle yüzüstü yere kapaklanma tehlikesi yaşıyordum.

Ellerimin hızla duvardan bulaşan iğrenç bir pislikle kaplandığını hissedebiliyordum; kokusu bile midemi bulandırmaya yetiyordu.

Peki ya becerip de çay sandığının üstüne tırmanırsam? diye düşündüm. O şekilde başım çukurun hizasından yukarıda olurdu ve duvarın daha yukarı noktalarında bir kanca falan olabilirdi. Mesela eskiden alet çantasını ya da bir çalışma lambasını asmak için kullanılan bir yer.

Ama önce yeniden sandığı bulmam gerekiyordu.

Oram buram bağlı olduğu için bu iş beklediğimden çok daha uzun sürdü. Ama eninde sonunda bacağımın o şeye çarpacağını, turumu bitirip başladığım noktaya döneceğini biliyordum.

On dakika sonra Etiyopyalı bir tazı gibi soluk soluğa kalmıştım

ama hâlâ çay sandığına denk gelememiştim. Bir şekilde ıskalamış mıydım acaba? Devam mı etmeliydim yoksa geldiğim yöne doğru geri mi dönmeliydim?

Belki de sandık çukurun ortasındaydı ve ben etrafında hoplayıp durarak pilimi tüketmiştim. Çukuru ilk ziyaretimden hatırlayabildiğim kadarıyla - gerçi o zaman üzeri tahtalarla kaplıydı ve aslında içine bakmamıştım ama - boyu iki buçuk metreye, eniyse iki metreye yakın olmalıydı.

Bileklerim kelepçelenmiş halde tek bir seferde herhangi bir yöne doğru on beş santimden fazla sıçrayamıyordum: o zaman diyelim ki on iki hoplamaya on hoplama. Sırtım duvara yaslıyken çukurun ortası ya altı ya da sekiz hoplama ötede olacaktı.

Artık yorgunluk iyice bastırıyordu. Reçel kavanozundaki bir çekirge gibi sıçrıyor ama hiçbir yere varamıyordum. Sonra, tam pes etmek üzereyken, incik kemiğim çay sandığına çarptı. Biraz soluklanmak için hemen üstüne oturdum.

Bir süre sonra omuzlarımı hareket ettirmeye başladım, biraz geriye, biraz da sağa. Sola döndüğümde omzum betona değdi. Cesaret verici bir durumdu bu! Sandık duvara yaslıydı - ya da en azından yeterince yakındı. Bir şekilde üzerine tırmanmayı başarabilirsem, akvaryumdaki bir deniz aslanı gibi kendimi çukurun kenarından yukarı atabilirdim. Çukurdan çıktıktan sonra Pemberton'ın ceketini başımdan çıkarmak için bir kanca ya da çıkıntı bulma ihtimalim çok daha yüksekti. O zaman ne yaptığımı görebilecektim. Ellerimi kurtaracaktım, sonra da ayaklarımı. Her şey teoride çok basit görünüyordu.

Olabildiğince dikkatle, sırtım duvara gelecek şekilde doksan derece döndüm. Kalçamı çay sandığının arka kenarına koydum, dizlerimiyse çekip ceketin çenemden altındaki kısmına yasladım.

Sandığın tepesinin kenarı, ortasından çok hafif yüksekti, topuklarımı o kenara taktım. Sonra yavaşça... dikkatle... bacaklarımı uzat-

maya ve sırtımı santim santim duvardan yukarı doğru kaydırmaya başladım.

Dik açılı bir üçgen olmuştuk. Duvarla sandığın tepesi dik kenarlardı, bense titrek hipotenüs.

Baldırımdan yukarı doğru ani bir spazm girdi, çığlık atmak istedim. Acının beni alt etmesine izin verirsem sandıktan aşağı devrilir ve muhtemelen bir kolumu ya da bacağımı kırardım. Dişimi sıkıp acının geçmesini bekledim, yanağımın içini öyle bir ısırdım ki neredeyse ânında kendi ılık ve tuzlu kanımın tadı geldi ağzıma.

Sakin ol, Flave, dedim kendime: daha kötü şeyler de var hayatta. Ama ne yaptıysam aklıma daha kötü bir şey gelmedi.

Orada ne kadar süre öylece titreyerek durdum, bilmiyorum, ama bana sonsuzluk gibi geldi. Terden sırılsıklam olmuştum ama bir yerden soğuk hava giriyordu; bacaklarımda hâlâ o serin esintiyi hissedebiliyordum.

Uzun bir uğraştan sonra, çay sandığının üstünde nihayet dik durmayı başardım. Parmaklarımı duvarın mümkün olduğu kadar geniş bir kısmında gezdirdim ama çıldırtıcı bir pürüzsüzlüğü vardı.

Balerinlik yapan bir fil gibi dengesiz dengesiz yüz seksen derece döndüm, tahminimce şimdi yüzüm duvara bakıyor olmalıydı. Öne doğru eğilince çukurun kenarı çenemin altına değdi - ya da bana öyle geldi, Pemberton'ın ceketi kafama sarılıyken emin olmam imkansızdı.

Çıkış yolu yoktu; en azından bu yönden. Kafesinin içinde merdivenin tepesine çıkıp gidilebilecek tek yönün yine aşağısı olduğunu keşfeden bir hamster gibiydim. Ama şüphesiz hamsterlar içten içe kaçışın nafile olduğunu biliyordu; sadece biz insanlar kendi çaresizliğimizi kabullenmekten acizdik.

Sandığın üzerinde yavaşça dizlerimin üstüne çöktüm. Hiç olmazsa aşağı inmek tırmanmaktan daha kolaydı ama yine de kıymık dolu tahta ve bana teneke bir kenarlık gibi gelen şey çıplak dizlerimi haşat

etti. Dizlerimin üstüne indikten sonra usulca kendimi oturur pozisyona getirip bacaklarımı sandığın kenarından aşağı sarkıttım ve ayaklarım yere değdi.

Soğuk havanın geldiği o boşluğu bulamadığım sürece çukurdan çıkmanın tek yolu tırmanmaktı. Gerçekten de nehre uzanan bir boru ya da kanal varsa da sığabileceğim çapta mıydı ki? Hem öyle bile olsa içinde bir tıkanıklık olmaması gerekiyordu, yoksa birdenbire - devasa bir kör solucan gibi - zifiri karanlığın içinde suratımı berbat bir şeyin içinde bulabilir ve öne de arkaya da gidemeyecek şekilde borunun içinde sıkışıp kalabilirdim.

Gelecekte kemiklerim, gördükleri karşısında tamamen şaşkınlığa düşecek bir İngiliz arkeolog tarafından mı bulunacaktı? British Museum'da bir cam vitrinde mi sergilenecektim, büyük halk kitleleri gelip baksın diye? Zihnim durumun artılarıyla eksilerini büyük bir hızla gözden geçirip tartıyordu.

Ama bir dakika! Çukurun sonundaki merdiveni unutmuştum! En alt basamağa oturup arkama doğru basamak basamak çıkabilirdim. En üst basamağa geldiğimdeyse omzumla iterek çukurun tepesindeki tahtaları kaldırabilirdim. Neden en başta, kendimi zangır zangır titreyecek kadar yormadan önce aklıma gelmemişti ki bu?

Tam o anda üstüme bir şey çökerek bilincimi yastık gibi boğdu. Tamamen bitkin halde olduğumun farkına varamadan, mücadele edecek gücü toparlayamadan, yenik düştüm. Kağıt hışırtıları arasında yere yığıldığımı hissettim - boşluktan esen soğuk havaya rağmen kağıtlar şimdi bana şaşırtıcı şekilde sıcak geliyordu.

Onları eşeleyip iyice derinliklerine gömülmeye çalışırmışcasına yerimde biraz oynadım, sonra da dizlerimi çeneme çekerek ânında uyuya kaldım.

RÜYÂMDA DAFFY'NİN BİR NOEL PANTOMİMİ gösterisi yaptığını gördüm. Buckshaw'daki büyük hol, kırmızı kadife bir perdey-

le ve üzerinde yüz tane mumun alevinin oynaştığı devasa bir kristal avizeyle, Viyana tiyatrolarının o mücevher kutusu zarafetine bürünmüştü.

Dogger, Feel ve Mrs. Mullet'la tek sıra halinde dizilmiş sandalyelerde yan yana oturuyorduk, biraz ötedeki bir oymacı tezgahındaysa babam pullarıyla ilgileniyordu.

Oyun *Romeo ve Juliet*'ti ve Daffy şipşak değişme konusunda çarpıcı bir marifetle bütün rolleri kendi oynuyordu. Bir bakıyordunuz balkonda Juliet'ti (batı merdiveninin tepesindeki sahanlıkta), sonraysa birden yok olup, daha bir saksağan bile göz açıp kapamadan asma katta Romeo olarak ortaya çıkıyordu.

Bir yukarı bir aşağı uçuyor, kalplerimizi sıcak sevgi sözcükleriyle buruyordu.

Zaman zaman Dogger işaret parmağını dudağına götürerek odadan sessizce çıkıyor, az sonra tıkabasa posta pullarıyla dolu, boyanmış bir el arabasıyla dönüp onları babamın yanına, yere boşaltıyordu. Harriet'e ait bir tırnak makasıyla onları ortadan ikiye kesmekle meşgul olan babam hiç başını kaldırmadan bir homurtu çıkarıyor ve işine devam ediyordu.

Mrs. Mullet, Juliet'in yaşlı dadısına gülüp duruyor, sanki sözcüklerde sadece onun anlayabileceği şifreli bir mesaj saklıymış gibi kıpkırmızı kesilip bize mânâlı bakışlar atıyordu. Kızarmış yüzünü puantiye bir mendille siliyor, mendili elinde iyice kıvırıyor ve delice kahkahasını bastırmak için kendi ağzına tıkıyordu.

Şimdi Daffy (Mercutio rolünde) Peri Kraliçe Mab'ın nasıl dörtnala gezindiğini tasvir ediyordu:

> Hanımların dudaklarında gezinir, öpücüklerle doldurur düşlerini,
> Uçuklar musallat eder o dudaklara Mab denen öfkeli peri,
> Nefeslerine şekerleme kokusu bulaşmış diye.

Feely'ye kaçamak bir bakış attım. Dudakları balıkçı tezgahında görebileceğiniz türden bir şeyi andırsa da arkasında oturan Ned'in ilgisini çekmeyi başarmış görünüyordu: Feely'nin omuzunun üzerinden ona doğru uzanan Ned, kendi dudakları da büzüşmüş halde, bir öpücük için yanıp tutuşuyordu. Ancak Daffy ne zaman balkonda kaybolup asma katta Romeo rolünde belirse (ki kalem bıyığıyla asil bir Montague'dan çok *Aşk ve Ölüm*'deki David Niven'ı andırıyordu), Ned ayağa fırllayıp alkışlamaya ve iki parmağını ağzına sokarak ıslık çalmaya başlıyordu. Pek etkilenmemiş görünen Feely ise açık ağzına nane şekeri üstüne nane şekeri atıyor, sonra Romeo Juliet'in mermer mezarına girdiğindeyse birden *hii* diye nefesini çekiyordu:

Çünkü Juliet burada yatıyor ve onun güzelliği
Işıkla yıkanmış bir şölen yerine çeviriyor bu mahzeni
Sen yat orada, ey Ölüm -

Uyandım. Hay lanet! Ayaklarımın üstünden bir şey koşuşturuyordu: ıslak ve tüylü bir şey.

"Dogger!" diye bağırmaya çalıştım ama sırılsıklam ağzım baş edilir bir durumda değildi. Çenem ağrıyordu, başımsa örsten çekilip alınmış gibiydi.

İki ayağımla da tekme savurdum, bir şey kızgın bir ciklemeyle kağıtların arasından koşuşturdu.

Su sıçanı. Çukur muhtemelen bu şeylerle dolup taşıyordu. Uyurken beni kemirmiş miydiler acaba? Bu düşünce bile tüylerimi diken diken etmeye yetti.

Sırtımı dikleştirip duvara yaslandım ve dizlerimi çenemin altına çektim. Sıçanların masallardaki gibi gelip de iplerimi kemirmelerini beklemek biraz fazla olurdu. Onun yerine ellerimin eklemlerini kemirmeleri daha büyük ihtimaldi, o zaman da onları durdurmak için hiçbir şey yapamazdım.

Yeter ama Flave, diye düşündüm. Hayalgücüne hakim ol biraz.

Geçmişte birkaç kez kimya laboratuvarımda çalıştığım ya da yatağımda yattığım sırada kendimi "Flavia de Luce ile baş başasın," diye düşünürken yakalamıştım. Bazen korkutucu bir fikirdi bu, bazen değildi. Ama bu, korkutucu olduğu zamanlardandı.

Koşuşturma sesleri alabildiğine gerçekti; çukurun bir köşesinde bir şey kağıtları karıştırıyordu. Bacaklarımı ya da başımı oynattığımda ses bir anlığına duruyor, sonra yine başlıyordu.

Acaba ne kadar süre uyumuştum? Saatlerce mi yoksa dakikalarca mı? Dışarıda hava hâlâ aydınlık mıydı yoksa karanlık basmış mıydı?

Kütüphanenin Perşembe sabahı açılacağını hatırlıyordum, bugünse daha Salıydı. Çok uzun bir süre burada kalmam gerekebilirdi.

Birileri kaybolduğumu bildirirdi tabii, büyük ihtimalle Dogger. Onun Pemberton'ı, Buckshaw'u soyma girişimi sırasında yakalayacağını um: mak çok şey istemek mi oluyordu acaba? Ama Pemberton yakalansa bile ona beni nereye sakladığını söyler miydi?

Artık ellerim ve ayaklarım uyuşmaya başlamıştı. Aklıma torunlarının bir el arabasında High Street'in bir başından bir başına çektiği Ernie Forbes geldi. Ernie bir elini ve her iki ayağını savaşta kangren yüzünden kaybetmişti ve Feely bana onun bir keresinde -

Yeter artık, Flave! Şu korkunç mızmızlığa bir son ver!

Başka bir şey düşün. Herhangi bir şey.

İntikamı düşün mesela.

yirmi beş

BAZI ZAMANLAR VARDIR - ÖZELLİKLE DE BİR YERE kapatılmış olduğum zamanlar - Stephen Leacock'ın hikâyesindeki gibi düşüncelerim zapt edilemez bir şekilde her yöne doğru açılır.

Aklıma ilk gelen şeyleri itiraf etmeye neredeyse utanıyorum. Çoğu zehirlerle ilgiliydi, bazıları bildik ev aletleriyle ilgili. Ve hepsi de Frank Pemberton'la ilgiliydi.

Zihnim Onüç Ördek'teki o ilk karşılaşmamıza döndü. Taksisinin ön kapıya çektiğini görmüş, Tully Stover'ın Mary'ye seslenerek Mr. Pemberton'ın erken geldiğini söylediğini duymuştum ama adamın kendisini görmemiştim. O iş Pazar gününe, Foli'ye kadar gerçekleşmedi.

Pemberton'ın Buckshaw'da aniden ortaya çıkışıyla ilgili bazı tuhaflıklar olsa da bu konuya kafa yoracak vaktim olmamıştı.

Öncelikle, Horace Bonepenny suratıma son nefesini verdikten saatler sonrasına kadar Bishop's Lacey'ye gelmemişti. Yoksa gelmiş miydi?

Başımı kaldırıp da Pemberton'ın gölün kıyısında durduğunu gördüğümde şaşırmıştım. Ama neden? Buckshaw benim evimdi. Orada doğmuş ve hayatımın her dakikasını orada yaşamıştım. Yapay bir gölün kıyısında duran bir adamın nesi bu kadar şaşırtıcıydı?

Bu sorunun cevabının bilinçaltıma saldığım kancaya dokunup durduğunu biliyordum. Doğruca ona bakma, dedim kendime, başka bir şey düşün - en azından düşünüyormuş gibi yap.

O gün yağmur yağmıştı ya da o sırada yağmaya başlamıştı. Harabe halindeki küçük tapınağın basamaklarında otururken başımı kaldırıp baktığımda orada, suyun karşı tarafındaydı, gölün güney kıyısında. Daha doğrusu güneydoğu kıyısında. Niçin o yönden çıkmıştı ki sahneye?

Cevabını epey bir süredir bildiğim bir soruydu bu.

Bishop's Lacey, Buckshaw'un kuzeydoğusundaydı. Kestane ağaçlarıyla çevrili caddemizin girişindeki Mulford Gates'ten yol hafif viraj ve dönemeçlerle neredeyse dosdoğru köye uzanıyordu. Ancak Pemberton güneydoğudan, çayırların dört mil kadar ötesinde Doddingsley'nin bulunduğu yönden belirmişti. O halde, diye merak ettim, Koca Zıkkım aşkına ne gibi bir sebeple oradan gelmeyi tercih etmişti ki? Seçenekler sınırlı görünüyordu, hemen kafamın içindeki deftere not ettim:

1. Eğer (şüphelendiğim gibi) Pemberton, Horace Bonepenny'nin katiliyse, bütün katillerin yaptığı söylenen şeyi yapıp da suç mahalline dönmüş olabilir miydi? Arkasında bir şey mi bırakmıştı? Mesela cinayet silahını mı? Buckshaw'a onu geri almak için mi dönmüştü?
2. Önceki gece Buckshaw'a gelmiş olduğu için çayırlardan gelen yolu biliyordu ve kimse tarafından görülmemek amacındaydı. (Yukarıdaki 1'e bakınız)

Ya cinayetin işlendiği gece, yani Cuma gecesi Pemberton, Ulster İntikamcısı'nın Bonepenny'de olduğunu sanarak onu Bishop's Lacey'den Buckshaw'a takip etmiş ve orada öldürmüşse?

Ama dur bakalım Flave, diye düşündüm. Ağır ol. Öyle dörtnala

koşturma.

O zaman Pemberton neden kurbanını İngiltere'nin bu kesiminde neredeyse her yolun yanısıra uzanan o sessiz çalı çitlerden birinde pusuya düşürmesindi ki?

Cevap birden kafamda Piccadily Circus'a dikilmiş kırmızı neonlar gibi belirdi: çünkü suçun babamın üstüne kalmasını istiyordu!

Bonepenny'nin Buckshaw'da öldürülmesi gerekiyordu!

Tabii ya! Babam pratikte bir münzevi olduğundan onun herhangi bir zamanda evden uzakta olmasını beklemek mantıksızlık olurdu. Cinayetlerin - en azından katillerin yanına kalmasını beklediği cinayetlerin - önceden planlanması gerekirdi, çoğunlukla da son derece ayrıntılı bir şekilde. Pul koleksiyonculuğuyla ilgili bir suçun bir pul koleksiyoncusuna yıkılması gerektiği ortadaydı. Madem babam suç mahalline gelemiyordu, suç mahallinin babama gelmesi gerekecekti.

Gelmişti de.

Bu olaylar silsilesini saatler önce çözmüş - ya da en azından bağlantılarından emin olmuş - olsam da ancak şimdi, mecburen Flavia de Luce'yle başbaşa kaldığımda bütün parçaları birleştirebilmiştim.

Flavia, seninle gurur duyuyorum! Marie-Anne Paulze Lavoisier olsa o da seninle gurur duyardı.

Peki o zaman: elbette Pemberton, Bonepenny'yi Doddingsley'ye kadar izlemişti; hatta belki ta Stavanger'den beri. Babam ikisini de haftalar önce Londra'da sergide görmüştü - ikisinin de devamlı yurtdışında yaşamadığının kesin kanıtıydı bu.

Muhtemelen bu işi birlikte planlamışlardı, babama şantaj yapmayı. Tıpkı Mr. Twining'i öldürmeyi planladıkları gibi. Fakat Pemberton'ın kendi planı vardı.

Bonepenny'nin Bishop's Lacey'ye doğru yola çıktığına ikna olunca (zaten başka nereye gidecekti ki?) Pemberton Doddingsley'de trenden inmiş ve Şen Arabacı'da kendine bir oda tutmuştu. Bunu şüpheye yer bırakmayacak şekilde biliyordum. Cinayet gecesi tek yapması

gereken aradaki çayırı geçip Bishop's Lacey'ye gelmekti.

Orada Bonepenny'nin handan ayrılıp Buckshaw'a doğru yürüyerek yola çıkmasını beklemişti. Böylece Bonepenny ayak altından çekildikten sonra, kimsenin onu izlemediğinden emin bir halde Onüç Ördek'teki odaya girmiş, Bonepenny'nin bavulu da dahil olmak üzere oradaki tüm eşyaları aramış ama hiçbir şey bulamamıştı. Elbette benim aksime bagaj etiketlerini yarıp altlarına bakmak aklına gelmemişti.

O noktada öfkeden köpürmüş halde olmalıydı.

Handan kimseye gözükmeden çıkmış (büyük ihtimalle bunun için arkadaki o dik merdiveni kullanmış) ve yürüyerek avının peşinden Buckshaw'a gitmişti. Sonra ikisi orada, bahçede tartışmış olmalıydılar. Nasıl olmuştu da onları duymamıştım acaba?

Yarım saat sonra Pemberton, Bonepenny'yi bahçede ölümün eşiğinde, cepleri ve cüzdanı karıştırılmış halde bırakmıştı. Fakat Ulster İntikamcıları'nı bulamamıştı: sonuçta pullar Bonepenny'nin üzerinde değildi.

Pemberton suçunu işlemiş, sonra da gecenin karanlığında uzaklaşmış, çayırları yürüyerek geçip Doddingsley'deki Şen Arabacı'ya gitmişti. Ertesi sabah epey bir velveye sebep olarak Onüç Ördek'in kapısında bir taksiyle belirmiş ve Londra'dan trenle yeni gelmiş numarası yapmıştı. Odayı tekrar araması gerekecekti. Riskliydi ama gerekliydi de. Şüphesiz pullar hâlâ orada saklı olmalıydı.

Bu olaylar silsilesinin bazı kısımlarından uzun süredir şüpheleniyordum zaten. Henüz geriye kalan bütün parçaları yerlerine koyamasam da, Pemberton'ın Doddingsley'de bulunduğunu çoktan Şen Arabacı'nın hancısı Mr. Cleaver'a telefon ederek doğrulatmıştım.

Dönüp bakınca aslında her şey hayli basit görünüyordu.

Bir an durup soluk alıp verişimi dinledim. Orada oturmuş, başımı hâlâ ters bir V şeklinde duran dizlerime yaslamışken, nefesim yavaş ve düzenliydi.

Tam o anda babamın eskiden bize söylediği bir şey geldi aklıma: Napolyon bir keresinde İngilizler için "dükkâncılarla dolu bir millet" demişti. Yanlış, Napolyon!

Karanlıkta kafamıza tonlarca trinitrotolüen boşaltılmış bir savaştan çıkmış olan bizler, sağ kalma ustalarıyla dolu bir millettik ve ben, Flavia Sabina de Luce, bu özelliği kendimde bile görebiliyordum.

Sonra üstüne bir de Mezmurlar Yirmi Üç'ten bir şeyler mırıldandım, maksat sigorta olsun. Emniyeti elden bırakmamak lazım.

Cinayete gelince...

Horace Bonepenny'nin ölmekte olan suratı bir kez daha karanlıkta karşımda belirdi. Çimenlerin arasına düşmüş, soluk almaya çalışan bir balık gibi ağzını açıp kapıyordu. Son nefesi son sözüyle birlikte çıkmıştı ağzından: "*Vale*," demişti ve bu kelime onun ağzından doğruca benim burun deliklerime süzülmüştü. Bir karbon tetraklorit dalgası halinde gelmişti o nefes.

En ufak şüphe yoktu, karbon tetrakloritti o, en büyüleyici kimyasal bileşiklerden biri.

Bu bileşenin tatlı kokusu her ne kadar uçucu olsa da bir kimyacı onu ânında tanıyabilirdi. Büyük tabloya baktığınızda, ameliyatlarda anestezi uzmanlarınca kullanılan kloroformdan çok da uzak değildi.

Karbon tetkakloritte (çok sayıdaki adından sadece biriydi bu), dört klor atomu tek bir karbon atomuyla halka dansı yapar. Güçlü bir böcek ilacıdır, hâlâ da inatçı kancalı kurt vakalarında, yani insanların ve hayvanların bağırsaklarından karanlıkta emdikleri kanla beslenen şu küçücük sessiz parazitlere karşı kullanılır.

Ama daha da önemlisi, pul koleksiyoncuları karbon tetrakloridi pulların neredeyse görünmez filigranlarını görünür hale getirmek için kullanırlar. Babamın çalışma odasında bu maddeden şişe şişe vardır.

Bonepenny'nin Onüç Ördek'teki odasını gözümün önüne getirdim. Turtanın zehirli olduğunu düşünerek ne ahmaklık etmiştim! Bu bir Grimm masalı değildi; Flavia de Luce'nin hikâyesiydi!

Turtanın dışı sadece bir kabuktan ibaretti. Bonepenny Norveç'ten ayrılmadan önce turtanın içini çıkartmış ve yerine babamı korkutmak için kullanacağı su çulluğunu koymuştu. Ölü kuşu İngiltere'ye de böyle sokmuştu zaten.

Mesele odasında ne bulduğum değil, ne bulmadığımdı aslında. Tabii ki o da Bonepenny'nin şeker hastalığı için yanında taşıdığı malzemeleri barındıran küçük deri çantada eksik olan şeydi: şırınga.

Pemberton cinayetten önce Bonepenny'nin odasını arıştırırken şırıngayı bulmuş ve cebine atmıştı. Emindim bundan.

İkisi suç ortağıydılar ve kimse Bonepenny'nin sağlığı için hayati önemde olan tıbbi malzemeleri Pemberton'dan iyi bilemezdi.

Pemberton başta kurbanını farklı bir şekilde - kafasının arkasına bir taş indirerek ya da yeşil bir söğüt dalıyla boğarak - ortadan kaldırmayı planlamış olsa bile Bonepenny'nin bavulundaki şırınga gözüne beklenmedik bir lütuf gibi görünmüş olmalıydı. Bu işi nasıl gerçekleştiğini düşününce, tüylerim ürperdi.

İkisinin ayışığında boğuşmasını gözümün önüne getirebiliyordum. Bonepenny uzun boyluydu ama kaslı değildi. Pemberton onu bir pumanın bir geyiği devirişi gibi devirmiş olmalıydı.

İşte o anda da hipodermik çıkar ve Bonepenny'nin beyninin üst tabakasına girer. O kadar basit. Bir saniyeden uzun sürmezdi ve etkisini neredeyse ânında gösterirdi. Horace Bonepenny böyle ölmüş olmalıydı, emindim bundan.

Eğer o maddeyi ağız yoluyla almış olsa - ki onu yutmaya zorlamak neredeyse imkânsız olurdu - çok daha fazla zehir gerekirdi, o kadar büyük miktarda zehiri de kısa sürede kusardı.

Öte yandan beynin köküne beş cc'lik bir doz bir öküzü bile devirmeye yeterdi.

Karbon tetrakloridin o kolay tanınan buharı çabucak ağzına ve genzine taşınırdı, tıpkı benim tespit ettiğim gibi. Ancak Müfettiş Hewitt ve dedektifleri olay yerine vardığında arkasında iz bırakmaksı-

zın havaya karışıp gitmiş olurdu.

Neredeyse mükemmel bir cinayetti bu. Nitekim ben o sırada bahçeye inmesem, tam anlamıyla mükemmel olacaktı.

Bunu daha önce düşünmemiştim. Frank Pemberton'la özgürlük arasında duran tek şey benim var olmam mıydı?

Gıcırdama gibi bir ses yükseldi.

Hangi yönden geldiğini çıkaramıyordum. Başımı çevirmemle birlikte ses birden durdu.

Bir dakikalık ya da daha uzun bir sessizlik oldu. İyice kulak kesilmiştim ama tek duyabildiğim hızlanmış ve kesik kesik bir hâl almış nefesim oldu.

İşte yine! Sanki bir kereste pütürlü bir yüzeyin üzerinde çok yavaş bir şekilde çekiliyormuş gibi.

"Kim o?" diye seslenmeye çalıştım ama ağzıma tıkıştırılıp sert bir top halini almış mendil sözcüklerimi boğuk bir tür melemeye dönüştürüyordu. Dahası bağırmaya çalışınca, sanki birisi kafamın her iki yanına bir demiryolu çivisi saplamış gibi olmuştu çenem.

En iyisi dinlemek, diye düşündüm. Sıçanlar keresteleri yerinden kıpırdatmaz ve eğer yanılmıyorsam artık Tamir Kulübesi'nde yalnız değildim.

Bir yılan gibi başımı yavaşça bir taraftan bir tarafa oynatıp üstün işitme duyumdan faydalanmaya çalıştım ama başıma sarılı olan kalın tüvit, en yüksek olanları hariç tüm sesleri boğuyordu.

Ancak gıcırdama sesleri aralardaki sessizliğin yarısı kadar bile sinir bozucu değildi. Çukurdaki her neyse varlığını belli etmemeye çalışıyordu. Yoksa sırf benim sinirimi bozmak için mi sessiz duruyordu?

Bir cikleme duyuldu, hemen arkasından da belli belirsiz bir *tık* sesi, sanki büyük bir taşın üstüne bir çakıl düşmüş gibi.

Bacaklarımı bir çiçeğin açışı kadar yavaş bir şekilde öne doğru uzattım ve herhangi bir dirençle karşılaşmayınca yeniden dizimin al-

tına çektim. Büzülü halde olmak daha iyi, diye düşündüm; daha küçük bir hedef oluşturmak daha iyi.

Bir an dikkatimi hâlâ arkamda bağlı olan ellerime verdim. Belki bir mucize olmuştur, belki ipek gerilip gevşemiştir dedim ama o kadar şanslı değildim. Uyuşmuş parmaklarımla bile bağların hâlâ eskisi gibi sıkı olduğunu hissedebiliyordum. Hiç kurtulma ümidim yoktu. Gerçekten de burada ölecektim.

Peki kim özlerdi beni?

Hiç kimse.

Uygun uzunlukta bir yas döneminin ardından babam yeniden pullarına döner, Daphne Buckshaw kütüphanesinden kitap dolu yeni bir kutu getirir, Ophelia ise yeni bir ruj tonu keşfederdi. Kısa süre - acı verecek kadar kısa bir süre - sonraysa sanki ben hiç var olmamışım gibi olurdu.

Kimse beni sevmiyordu, bu bir gerçekti. Belki ben bebekken Harriet sevmiş olabilirdi ama o da ölmüştü.

Sonra, dehşet içinde, kendimi gözyaşlarına boğulmuş buldum.

Şoke olmuştum. Kenarlarında yaşlar biriken gözler kendimi bildim bileli mücadele ettiğim bir şeydi ama şimdi gözlerimin bağlı olmasına rağmen önümde havada süzülen şefkatli bir yüz görüyordum. Istırabıma kapılmışken unuttuğum bir yüz. Elbette Dogger'ın yüzüydü bu.

Ben ölürsem Dogger tamamen kimsesiz kalırdı!

Topla kendini, Flave... sadece bir çukur bu. Daffy'nin bize çukurla ilgili anlattığı öykü neydi? Hani Edgar Allan Poe'nun hikâyesi? Şu sarkaçla ilgili olan?

Hayır! Onu aklıma getirmeyecektim. Getirmeyecektim!

Sonra bir de Bengalli Nawab'ın yüz kırk altı İngiliz askerini üç kişi için yapılmış bir hücreye hapsettiği Kalküta Kara Deliği vardı tabii.

O tıkış tıkış fırında tek bir geceden bile kaç kişi sağ çıkmıştı aca-

ba? Yirmi üç olduğunu hatırladım, üstelik sabah olduğunda delirmişlerdi - istisnasız hepsi.

Hayır! Flavia'ya böyle olmayacak!

Zihnim bir girdap gibi dönüyor, dönüyordu. Sakinleşebilmek için derin bir soluk aldım ve burun deliklerim metan kokusuyla doldu. Tabii ya!

Nehir kıyısına giden boru bununla doluydu. Tek gereken onu tutuşturmak için bir ateşleme kaynağıydı, bunun sonucunda gerçekleşecek patlama yıllarca konuşulurdu.

Borunun ucunu bulup tekmeleyecektim. Eğer şansım yaver giderse ayakkabımın tabanındaki çiviler bir kıvılcım çıkarır, metan patlar ve bu iş de böylece bitmiş olurdu.

Bu plandaki tek kusur, metan alev aldığında tam borunun dibinde olmamdı. Bir topun ağzına bağlanmak gibi olacaktı bu.

Eh ama, top mop, canı cehenneme! Hiç mücadele etmeden bu pis çukurda ölüp gitmeyecektim.

Gücümün kalan her kırıntısını toplayıp, topuklarımı yere iyice geçirdim ve kendimi ayakta durma pozisyonuna gelene kadar duvara doğru ittim. Beklediğimden hayli uzun sürdü ama sonunda, her ne kadar sallantılı bir halde de olsa, ayaklarımın üstüne doğrulmuştum.

Artık düşünmeye vakit yoktu. Ya metan gazının kayağını bulacak ya da bulmaya çalışırken ölecektim.

Kanalın olabileceğini düşündüğüm noktaya doğru temkinli bir şekilde hoplarken, buz gibi bir ses kulağıma fısıldadı.

"Gelelim Flavia'ya."

yirmi altı

PEMBERTON'DI BU. ONUN SESİNİ DUYUNCA YÜREĞİM sıkıştı . Ne demek istemişti? "Gelelim Flavia'ya". Acaba Daffy'ye veya Feely'ye korkunç bir şey mi yapmıştı? Ya da Dogger'a?

Daha ben hayal etmeye bile başlayamadan kolumun üstünü yakalayıp felç edecek bir şekilde sıktı ve aynı daha önce yaptığı gibi başparmağını adaleye bastırdı. Çığlık atmaya çalıştım ama hiç ses çıkmadı. Kusacağım sandım.

Başımı bir o yana bir bu yana deli gibi sallıyordum ama ancak bana sonsuzluk kadar gelen bir süre sonra bıraktı kolumu.

"Ama önce, Frank ile Flavia biraz konuşacak," dedi, sanki parkta yürüyormuşuz gibi bir sohbet havasıyla. O anda kendi Kalküta'mda bir deliyle baş başa olduğumun farkına vardım.

"Kafandaki örtüyü çıkaracağım, anlıyor musun?"

Korkudan kaskatı, hiç kıpırdamadan durdum.

"Beni dinle, Flavia. İyi dinle. Sana dediklerimi aynen yapmazsan, seni öldüreceğim. O kadar basit. Anlıyor musun?"

Başımı hafifçe salladım.

"Güzel. Şimdi kıpırdama."

Ceketine attığı düğümleri sertçe çekiştirdiğini hissedebiliyordum, ânında ipek astar yüzümden kaymaya başladı, sonra da tamamen

çıktı.

Fenerinin ışığı yüzüme bir çekiç gibi çarpıp beni kör etti.

Şokla geri kaçtım. Görüş alanının bazı yerlerinde yıldızlar çakıyor, bazı yerlerindeyse karanlık lekeler geziniyordu. O kadar uzun süre karanlıkta kalmıştım ki tek bir kibrit bile fazla gelebilirdi, Pemberton ise doğrudan - ve kasten - gözümün içine çok parlak bir fener tutuyordu.

Kendimi korumak için ellerimi kaldıramadığından elimden gelen tek şey başımı bir yana çevirip gözlerimi sıkı sıkı kapatmak ve mide bulantımın geçmesini beklemekti.

"Acı verici, değil mi?" dedi. "Ama bana bir daha yalan söylersen yapacaklarım kadar acı verici değil."

Sızlayan gözlerimi açıp, çukurun karanlık bir köşesine odaklamaya çalıştım.

"Bana bak!" diye emretti.

Başımı çevirdim ve ona gerçekten korkunç görünüyor olması gereken bir acı ifadesiyle baktım. Fenerin yuvarlak camının ötesini, adamın hiçbir yerini göremiyordum, şiddetli ışık devasa beyaz bir çöl güneşi gibi beynimi kavuruyordu hâlâ.

Yavaş yavaş, iyice ağırdan alarak ışık huzmesini yüzümden çekti ve yere çevirdi. Işığın arkasında bir yerde, karanlıkta bir sesten ibaretti hâlâ.

"Bana yalan söyledin."

Omuz silker gibi bir hareket yaptım.

"Bana yalan söyledin," diye tekrar etti Pemberton daha yüksek sesle, bu defa sesindeki gerilimi duydum. "O saatte Penny Black'ten başka saklı bir şey yoktu."

Demek gerçekten Buckshaw'a girmişti! Yüreğim kafese konmuş bir kuş gibi çırpınıyordu.

"Mnng," dedim.

Pemberton bunu şöyle bir tarttı ama bir anlam çıkaramadı.

"Mendili ağzından çıkaracağım ama önce bir dakika sana bir şey göstereyim."

Çukurun zemininden tüvit ceketini alıp cebine uzandı. Elini çıkardığında, cam ve metalden yapılma parlak bir nesne tutuyordu. Bonepenny'nin şırıngasıydı bu! İyice bakayım diye bana doğru uzattı.

"Bunu arıyordun, değil mi? Handa da, bahçede de. Ve bunca süredir buradaydı!"

Bir domuz gibi burnundan hırıltılar çıkararak güldü ve basamaklara oturdu. Feneri dizlerinin arasına sıkıştırarak bir eliyle şırıngayı yukarıda tuttu, öbür eliyle ise bir kez daha ceketini karıştırıp küçük kahverengi bir şişe çıkardı. Daha ben etiketini okuyamadan tıpayı çıkardı ve şırıngayı doldurdu.

"Bunun ne olduğunu biliyorsun sanırım, değil mi, Bayan Uyanık?"

Gözlerimi gözlerine diktim ama onu duyduğumu belirten başka herhangi bir işaret vermedim.

"Sanma ki bunu nasıl ve nereye enjekte edeceğimi bilmiyorum. London Hospital'ın teşrih odasında o kadar saati boşuna geçirmedim. Bizim Bony'yi yere yıktıktan sonra, iğneyi yapmak neredeyse saçmalık derecesinde kolay oldu: biraz yana, *splenius capitus* ile *semispinalis capitis* arasına doğru tut, atlantoaksiyal ligamenti del ve iğneyi aksisin çıkıntısının üstünden kaydır. Ve pat! Işıklar söner! Karbon tet çok kısa sürede buharlaşır, arkada da neredeyse hiç iz bırakmaz. Övünmek gibi olmasın ama, işte sana mükemmel cinayet."

Tam da benim akıl yürüterek bulduğum gibiydi! Ama şimdi nasıl yaptığını *kesin olarak* biliyordum. Adam zır deliydi.

"Şimdi dinle," dedi. "Ben o mendili ağzından çıkaracağım, sen de bana Ulster İntikamcıları'nı ne yaptığını söyleyeceksin. Tek bir yanlış kelime eder... tek bir yanlış hareket yaparsan..."

Şırıngayı elinde dik, neredeyse burnuma değecek şekilde tutarak pistonuna hafifçe bastırdı. Bir an iğnenin ucunda çiy gibi birkaç dam-

la karbon tetraklorit belirdi ve yere düştü. Burnum maddenin o tanıdık kötü kokusunu yakaladı.

Pemberton feneri basamaklara koyup, yüzümü aydınlatacak şekilde ayarladı. Şırıngayı da yanına koydu.

"Aç," dedi.

Aklımdan şunlar geçti: Başparmağıyla işaret parmağını mendili çıkarmak için ağzıma sokacaktı. Ben de bütün gücümle ısıracak, parmaklarını koparacaktım!

Peki ya sonra? Hâlâ kollarım ve ayaklarım bağlı olacaktı ve Pemberton fena halde ısırılmış olsa da beni rahatlıkla öldürebilirdi.

Ağrıyan çenemi biraz araladım.

"Daha da," dedi, geride durarak. Sonra göz açıp kapayıncaya kadar hamle edip ağzımdan ıslak mendili çıkardı. Bir an elinin gölgesi fenerin ışığını kapattı, o yüzden de benim aksime, ıslak top karanlıkta yere düşerken içindeki çok hafif turuncu rengi görmedi.

"Teşekkür ederim," diye fısıldadım kısık bir sesle, oyunun ikinci bölümünde ilk hamlemi yaparak.

Pemberton şaşırmış görünüyordu.

"Biri onları bulmuş olmalı," dedim sesim çatlayarak. "Pulları yani. Saate koymuştum onları - yemin ederim."

Fazla ileri gittiğimi hemen anladım. Doğruyu söylüyorsam artık Pemberton'ın beni hayatta tutması için hiçbir sebep yok demekti. Onun bir katil olduğunu bilen tek kişi bendim.

"Ama tabii..."

"Ama tabii mi? Ama tabii ne?"

Düşmüş antilopun üstüne atlayan bir çakal gibi atladı sözcüklerimin üstüne.

"Ayaklarım," diye sızlandım. "Acıyor. Düşünemiyorum. Ben... Lütfen en azından gevşetin bari - bir parçacık."

"Pekala," dedi şaşırtıcı bir şekilde kafa yormadan. "Ama ellerini bağlı bırakıyorum. O şekilde hiçbir yere gidemezsin."

Hevesli hevesli başımı salladım.

Pemberton dizlerinin üstüne çöküp kemerinin tokasını açtı. Deri bileklerimden yere düşerken kuvvetimi topladım ve dişlerine tekmeyi indirdim.

Geriye doğru sendelerken başını betona çarptı ve cam bir nesnenin yere düşüp seke seke bir köşeye yuvarlandığını duydum. Pemberton ağırca duvardan aşağı, oturma pozisyonuna doğru kayarken ben de aksak aksak basamaklara doğru ilerledim.

Çıkmaya başladım... bir... iki.... sakar ayaklarım fenere çarptı, fener taklalar atarak çukurun zeminine düştü ve ışık huzmesi Pemberton'ın ayakkabılarının tabanını aydınlatacak şekilde durdu.

Üç... dört... ayaklarımın bilekten aşağısı yoktu sanki.

Beş...

Artık şüphesiz başım çukurun hizasından yukarıda olmalıydı ama öyleyse de oda karanlıktı. Katlanan kapıdaki pencerelerden gelen cılız bir kan kırmızısı parıltıdan öte ışık yoktu. Dışarıda hava kararmıştı herhalde; saatlerce uyumuş olmalıydım.

Kapının nerede olduğunu hatırlamaya çalışırken, çukurdan bir eşelenme sesi geldi. Fenerin ışığı tavanda çılgınca gezindi ve birden Pemberton basamakları çıktığı gibi üstüme çullandı.

Kollarını etrafıma doladı sıktı, nefes alamıyordum artık. Omuzlarımdaki ve dirseklerimdeki kemiklerin çatırdadığını hissedebiliyordum.

İncik kemiğini tekmelemeye çalıştım ama beni çabucak alt ediyordu.

Odada bir oraya bir buraya gittik, iki topaç gibi.

"Hayır!" diye bağırdı dengesini kaybederek ve çukura düştü, beni de beraberinde götürdü.

Felaket bir sesle yere çarptı, tam o anda ben de üstüne düştüm. Karanlıkta soluğunun kesildiğini duydum. Belini mi kırmıştı acaba? Yoksa az sonra yine ayağa dikilecek ve beni bir bez bebekmişim gibi

savurmaya mı başlayacaktı?

Ani bir kuvvet patlamasıyla Pemberton beni üstünden attı ve çukurun bir köşesine yüzüstü yere yığıldım. Bir tırtıl gibi kıvranarak dizlerimin üstüme kalktım ama çok geçti, Pemberton kolumu yakalamış sıkıca tutuyor ve beni basamaklara doğru sürüklüyordu.

Neredeyse fazla kolay oldu her şey onun için: Çömelip feneri düştüğü yerden aldı, sonra da merdivene doğru uzandı. Şırınganın yere düştüğünü sanmıştım ama duyduğum şişeydi herhalde, çünkü hemen sonra bir an iğneyi elinde parlarken gördüm - ardından da ensemde hissettim.

Tek düşünebildiğim biraz vakit kazanmaktı.

"Profesör Twining'i öldürdünüz, değil mi?" dedim korkudan nefessiz halde. "Sen ve Bonepenny."

Bu onu gafil avlamışa benziyordu. Kolumu tutan elinin çok hafif gevşediğini hissettim.

"Bunu da nereden çıkarıyorsun?" diye fısıldadı kulağıma.

"Çatıdaki Bonepenny'ydi," dedim. "'*Vale*!' diye bağıran Bonepenny'ydi. Mr. Twining'in sesini taklit etmişti. Onun bedenini boşluktan aşağı atansa sendin."

Pemberton burnundan hava çekti. "Bunu sana Bonepenny mi anlattı?"

"Keple cüppeyi buldum," dedim, "arduvazların altında. Kendim anladım ne olduğunu."

"Çok akıllı bir küçük kızsın sen," dedi neredeyse pişmanlık dolu bir sesle.

"Ve şimdi Bonepenny'yi de öldürdüğüne göre pullar senin artık. En azından nerede olduklarını bilsen senin olurlardı."

Bu onu öfkelendirmiş gibiydi. Kolumu yine iyice sıktı ve başparmağının ucunu adaleye gömdü. Acıyla çığlık attım.

"Sana beş sözcük hakkı veriyorum, Flavia," dedi adeta tıslayarak. "Pullar nerede?"

Bunu izleyen uzun sessizlikte, sersemletici acının içinde, zihnim çareyi başka bir yere kaçışta buldu.

Bu Flavia'nın sonu mu? diye merak ettim.

Eğer öyleyse, Harriet beni gözlüyor muydu? Şu anda bir bulutun kenarına oturup bacaklarını aşağı sarkıtmış, "Yo, hayır, Flavia! Yapma bunu; söyleme! Tehlike, Flavia, Tehlike!" mi diyordu?

Eğer diyorsa da ben onu duyamıyordum; belki Feely ve Daffy'nin olduğundan daha uzaktım Harriet'e. Belki beni daha az seviyordu.

Harriet'in üç çocuğundan bir tek benim ona dair hiç anım olmaması üzücü bir gerçekti. Feely bir pinti gibi annesinin sevgisini yedi yıl boyunca tatmış ve depolamıştı. Harriet ortadan kaybolduğunda sadece üç yaşında olmasına rağmen Daffy de ona kolalı bir elbiseler ve başlıklar giydiren, günışığıyla yıkanmış çimlerin üstündeki battaniyeye oturtan, katlanan bir fotoğraf makinesiyle resmini çektikten sonra salatalık turşusu veren ince ve güleç bir genç kadına dair çok net anıları olduğunda ısrar ediyordu.

Ani bir acı beni gerçeğe döndürdü - iğne beyin sapımdaydı.

"Ulster İntikamcıları. Nerede onlar?"

Mendilin topak olmuş halde durduğu karanlık köşeyi işaret ettim. Pemberton'ın fenerinin ışığı oraya çevrildiğinde başımı başka tarafa çevirdim, sonra da yukarı baktım, tıpkı eski zamanlarda kurtuluş bekleyen azizlerin yaptığı gibi.

Görmeden önce, duydum onu. Boğuk bir pır pır sesi geldi, sanki dev bir pterodaktil Tamir Kulübesi'nin dışında kanat çırpıyormuş gibi. Hemen sonra korkunç bir gümbürtü geldi ve yağmur gibi cam yağdı.

Üstümüzde, çukurun ağzının öbür tarafında oda birdenbire göz kamaştırıcı bir sarı ışıkla doldu, bu ışığın içinde minik buhar bulutları ölmüşlerin ruhları gibi süzülüyordu.

Hâlâ olduğum yere çakılı halde yukarı, çukurun kenarına oturmuş zangır zangır sarsılan surete baktım.

Tırlattım herhalde, diye düşündüm. Delirdim.

Kafamın tam üstünde Harriet'in Rolls-Royce'unun şasisi durmuş, canlı bir şey gibi titriyordu.

Ben daha herhangi bir şey düşünemeden arabanın kapılarının açılışını ve tepemde ayakların yerle temasını duydum.

Pemberton merdivene doğru atıldı ve kapana kısılmış bir sıçan gibi onları tırmandı. En tepede durup çukurun kenarıyla Phantom'un ön tamponunun arasından geçebilmek için delice çırpındı.

Birden bir el belirip onu yakasından yakaladı ve havuzdan balık çıkarırmışcasına çukurdan çıkardı. Pemberton'ın ayakkabıları tepemdeki ışığa doğru yükselip gözden kayboldu ve bir ses duydum - Dogger'ın sesiydi bu! "Dirseğimin kusuruna bakma," dedi.

İç kaldırıcı bir çatırtı geldi ve tepemde bir şey turp çuvalı gibi yere yığıldı.

Suret belirdiğinde hâlâ tam kendimde değildim. Baştan aşağı beyazlar içinde, kromla betonun arasındaki dar açıklıktan rahatlıkla geçip çabuk hareketlerle çukurun dibine indi.

Bana kollarını sarıp omzumda ağlamaya başladığında incecik vücudunun bir yaprak gibi titrediğini hissettim.

"Seni küçük sersem! Seni küçük sersem!" diye ağlıyordu durmadan, derisi soyulmuş kırmızı dudaklarını boynuma bastırarak.

"Feely!" dedim, afallamış halde, "en güzel elbisene yağ bulaştırıyorsun!"

TAMİR KULÜBESİ'NİN DIŞINDA, Cow Lane'de, her şey bir hayal ürünü gibiydi: Feely dizlerinin üstüne çökmüş, kollarını belime sımsıkı sarmış, hüngür hüngür ağlıyordu. Orada hareketsiz halde dururken, sanki aramızdaki her şey çözülüp gitti ve bir an Feely ile ben gölgeli sokakta, ayışığıyla yıkanan tek bir varlık haline geldik.

Sonra Bishop's Lane'deki herkes birdenbire cisimlendi. Karanlıktan çıkıp ağır ağır bize doğru geliyor, fener ışığının aydınlattığı sahne-

ye ve daha önce Tamir Kulübesi'nin kapısının bulunduğu kocaman deliğe bakarak şehir ayanları gibi cıkcıklıyorlar; birbirlerine köyün gümbürtüyle inlediği sırada neyle meşgul olduklarını anlatıyorlardı. Köyün yüz yılda bir, tek günlüğüne canlandığı *Brigadoon* oyunundan bir sahne gibiydi.

Harriet'in Phantom'u şimdi güzel radyatörü koçbaşı olarak kullanılmaktan dolayı delinmiş halde Tamir Kulübesi'nin önünde sessizce, buharlar salarak duruyor, tozlu yere usulca su sızdırıyordu. Nispeten daha adaleli olan köylüler - fark ettim ki içlerinden biri Tully Stoker'dı - ağır aracı biraz geriye doğru itmiş, bu sayede de Feely beni tutup çukurdan dışarı, arabanın kocaman yuvarlak farlarının göz kamaştırıcı parlaklıktaki ışığına çıkarmıştı.

Feely ayağa kalktı ama hâlâ bana bir savaş gemisine tutunan limpet mayını gibi tutunmuş, heyecanla, hızlı hızlı konuşuyordu.

"Onu takip ettik. Dogger senin eve gelmediğini biliyordu, birinin evde gizlice dolaştığını görünce de..."

Bu kelimeler ömrümde bana söylediği her şeyden daha yapıcıydı, o yüzden bir süre öylece durup tadını çıkardım.

"Polisi aradı, tabii; sonra da dedi ki adamı takip edersek... farları kapalı tutar ve epey geriden gelirsek... Tanrım! Yolların arasından uçuşumuzu görmeliydin!"

Hey gidi sessiz Roller, diye düşündüm. Fakat babam hasarı görünce çok kızacaktı.

Miss Mountjoy bir kenarda durmuş, yün bir şalı omzuna iyice sarıp, eskiden Tamir Kulübesi'nin durduğu koca deliğe nefretle bakıyordu, sanki kütüphaneye ait bir mülke böylesine bir saygısızlık bardağı taşıran son damla olmuş gibi. Onunla göz göze gelmeye çalıştım ama başını tedirgin tedirgin çevirdi ve bu gecelik yeterince heyecan yaşamış ve artık evine dönmesi gerekiyormuş gibi kendi kulübesine doğru baktı.

Mrs. Mullet da oradaydı. Yanındaki ufak tefek tıknaz adam onu

zar zor zaptediyordu. Kocası Alf olmalı bu, diye düşündüm: hiç de benim hayalimde canlandırdığım dedektif Jack Spratt tipine benzemiyordu. Kendi başına olsa Mrs. M koşarak kollarını bana dolayıp ağlamaya başlardı, ama Alf halk içinde sammiyet gösterilerinin pek doğru olmadığının daha bir farkında gibiydi. Mr. Mullet'a hafifçe gülümsediğimde, bir parmağının ucuyla gözünü sildi.

Tam o anda Dr. Darby akşam yürüyüşüne çıkmış gibi rahat bir havayla olay yerine geldi. Rahat tavrına rağmen yanında siyah doktor çantasını getirdiğini farketmeden edemedim. Hem muayenehane hem mesken olarak kullandığı yer, hemen köşeyi dönünce High Street'teydi, kırılan tahtaların ve camların sesini duymuş olmalıydı. Beni tepeden tırnağa dikkatle süzdü.

"Sıhhatin yerinde mi, Flavia?" diye sordu, gözlerime yakından bakmak için eğilerek.

"Gayet yerinde, teşekkür ederim, Dr. Darby," dedim tatlı tatlı. "Ya siz nasılsınız?"

Nane şekerlerine uzandı. Daha cebinden kesekağıdının ucu görünmüştü ki bir köpek gibi ağzının suyu akmaya başladı; saatlerce esaret ve ağzıma tıkılan mendil, damağımda Victoria döneminden kalma şamandıra tadı bırakmıştı.

Dr. Darby biraz nane şekerlerini karıştırdı, içlerinden en iştah kabartıcı görünenini seçti ve ağzına attı. Az sonra evinin yolunu tutmuştu bile.

Bir otomobil High Street'ten Cow Lane'e dönerken kalabalık açılıp yol verdi. Araba taş duvarın yanında sarsılarak dururken, farları bir meşenin altında duran iki kişiyi aydınlattı: Mary ve Ned. Öne çıkmadılar ama gölgelerin arasında durup bana utangaç utangaç sırıttılar.

Feely onları birlikte görmüş müydü acaba? Sanırım görmemişti çünkü gözünde yaşlarla hâlâ saf saf bana kurtarma operasyonunu anlatıyordu. Onları görmüş olsa kendimi ansızın taşra işi bir çıplak

elle dövüş müsabakasının hakemi konumunda bulabilir, dizlerime kadar yolunmuş saç içinde kalabilirdim. Daffy bir keresinde bana kavga çıktı mı genellikle ilk yumruğu atanın varlıklı adamın kızı olduğunu söylemişti; Feely'nin buna gerçekten yeteneği olduğunu da kimse benden iyi bilemez. Yine de bir an başparmağımı kaldırıp Ned'i tebrik edecek kadar aklıbaşında - ve cesur - davrandığımı da gururla söylemeliyim.

Vauxhall'un arka kapısı açıldı ve içinden Müfettiş Hewitt indi. Aynı anda Dedektif Graves ve Dedektif Woolmer da şaşırtıcı bir çeviklikle ön koltuklarından Cow Lane'e adım attılar.

Dedektif Woolmer hızla Dogger'ın Pemberton'ı kıskıvrak tuttuğu yere gitti. Pemberton Dogger'ın onu soktuğu hayli eğri büğrü ve acı verici görünen pozisyondan dolayı sırtında Dünya'yı taşıyan Atlas heykeli gibi eğilmiş halde duruyordu.

"Artık onu sizden devralabilirim, beyefendi," dedi Dedektif Woolmer ve az sonra nikel kaplı kelepçelerin '*şık*' eden sesini duydum gibi geldi.

Dogger, Pemberton'ın ağır adımlarla polis arabasına götürülüşünü izledikten sonra bana döndü. O bana yaklaşırken, Feely kulağıma heyecanla fısıldadı: "Royce'u çalıştırmak için traktör aküsünü kullanmayı akıl eden Dogger'dı. Ona bu konuda iltifat etmeyi unutma."

Ve elimi bırakıp kenara çekildi.

Dogger gelip tam önümde durdu. Elleri iki yanından aşağı sarkıyordu, şapkası olsa şüphesiz elinde onu kıvırıyor olurdu. Orada öylece durup birbirimize baktık.

Teşekkürüme akülerden laf açarak başlayacak değildim. En doğru şeyi söylemek istiyordum: Bishop's Lacey'de yıllarca konuşalacak cesur sözler.

Vauxhall'un farlarının önünde hareket eden bir karaltı bir an Dogger'la benim üzerime bir gölge düşürerek dikkatimi çekti. Tanıdık bir suret, kağıttan kesilmiş gibi duran siyah beyaz bir silüet halin-

de ışığın ortasında duruyordu: babam.

Yavaş yavaş, ayaklarını sürüye sürüye, neredeyse çekingen bir tavırla bana doğru yürümeye başladı. Fakat yanımda Dogger'ı fark edince durdu ve sanki o anda aklına hayati önemde bir şey gelmiş gibi yana dönüp Müfettiş Hewitt'e bir şeyler fısıldamaya başladı.

Postane müdiresi Miss Cool bana yüzünde canayakın bir ifadeyle baş selamı verdi ama geride durdu, sanki şimdiki Flavia daha bir süre önce - iki gün önce miydi? - dükkânından bir şilin altı penilik şekerleme alan Flavia'dan bir şekilde farklı biriymiş gibi.

"Feely," dedim ona dönerek, "bana bir iyilik yap: tekrar çukura atlayıp bana eldivenimi getir - içine sarılı şeyi de getirmeyi unutma sakın. Elbisen zaten batmış durumda, o yüzden bir şey fark etmez. Hadi bakalım, aferin sana kızım."

Feely'nin ağzı bir metre kadar açıldı ve bir an dişlerimin üstüne yumruğu indirecek sandım. Bütün suratı dudakları gibi kıpkırmızı kesildi. Sonra birden olduğu yerde döndü ve Tamir Kulübesi'nin karanlığında kayboldu.

Yakında bir klasiğe dönüşecek sözümü söylemek üzere Dogger'a döndüm ama benden erken davrandı.

"Vay, Miss Flavia," dedi usulca. "Ne kadar güzel bir akşam oluyor, değil mi?"

yirmi yedi

MÜFETTİŞ HEWITT LABORATUVARIMIN ORTASINDA durmuş, yavaş yavaş kendi etrafında dönüyor, bakışları bir fener ışığı gibi bilimsel gereçleri tarıyordu. Tam bir dönüşü tamamladığında durdu ve ters yönde bir daha döndü.

"Olağanüstü!" dedi sözcüğü yaya yaya. "Gerçekten olağanüstü!"

Yüksek ve kanatlı pencerelerden içeri leziz sıcaklıkta bir güneş ışığı huzmesi giriyor ve bir beherde kaynamak üzere kırmızı sıvıyı adeta içeriden aydınlatıyordu. Maddenin yarısını porselen bir fincana aktarıp Müfettiş'e uzattım. Kuşkuyla baktı.

"Çay," dedim. "Fortnum and Mason'dan alınma Assam çayı. Umarım ısıtılmış olmasının bir mahzuru yoktur."

"Karakolda da sadece ısıtılmış içiyoruz zaten," dedi. "Başka türlüsüne razı olmam."

Çayını yudumlarken, yavaş yavaş odada dolaşıp kimyasal aparatı profesyonel bir ilgiyle inceledi. Raflardan bir iki kavanoz indirip ışığa doğru tuttu, sonra eğilip Leitz'ımın merceğinden baktı. Sadede gelme konusunda güçlük çektiği açıktı.

"Çok güzel bir ince porselen," dedi sonunda, elindeki fincanı başının üstüne kaldırıp altta yazan imalatçı ismini okuyarak.

"Hayli eski dönem bir Spode," dedim. "Albert Einstein ve Geor-

ge Bernard Shaw, Büyük Dayım Tarquin'i ziyaret ettiklerinde o elinizde tuttuğunuz fincandan çay içmişler - aynı anda değil tabii."

"İnsan merak ediyordu, birbirleri hakkında ne düşünürlerdi diye, değil mi?" dedi Müfettiş Hewitt, bana bir bakış atarak.

"İnsan merak ediyor," dedim, ben de ona bir bakış atarak.

Müfettiş çayından bir yudum daha aldı. Nedense tedirgin görünüyordu, söylemek istediği bir şey varmış da nereden başlayacağını bilemiyormuş gibi.

"Zor bir vaka oldu," dedi. "Garipti hakikaten. Bahçede cesedini bulduğun adam tamamen yabancı biriydi - ya da en azından öyle görünüyordu. Tek bildiğimiz Norveç'ten geldiğiydi."

"Su çulluğu," dedim.

"Pardon?"

"Mutfak kapısının eşiğinde bulduğumuz ölü su çulluğu. Su çullukları güz sonuna kadar hiçbir zaman İngiltere'de görülmezler. Norveç'ten getirilmiş olmalıydı - bir turtanın içinde. Oradan anladınız, değil mi?"

Müfettiş şaşkın görünüyordu.

"Hayır," dedi. "Bonepenny'nin ayağındaki ayakkabılar yeniydi, altlarında da Stavanger'li ayakkabıcının ismi vardı."

"Ah," dedim.

"Oradan izini kolayca sürebildik." Müfettiş Hewitt konuşurken bir yandan da elleriyle havada bir harita çiziyordu. "Buradaki ve yurtdışındaki soruşturmalarımız sayesinde onun Stavanger'den gemiyle Newcastle-upon-Tyne'a ulaştığını, oradan demiryoluyla York'a seyahat ettiğini, oradan da Doddingsley'ye gittiğini öğrendik. Doddingsley'den de taksiyle Bisop's Lacey'ye gelmişti."

Aha! Tamı tamına tahmin ettiğim gibi.

"Aynen öyle," dedim. "Ve Pemberton - yoksa Bob Stanley mi demeliyim? - onu takip etti ama Doddingsley'de durdu. Şen Arabacı'da kaldı."

Müfettiş Hewitt'in kaşlarından biri kobra gibi dikildi. "Öyle mi?" dedi neredeyse fazlaca kayıtsızca. "Onu nereden biliyorsun?"

"Şen Arabacı'ya telefon edip Mr. Cleaver ile konuştum."

"Bu kadar mı peki?"

"İkisi bu işte ortaktıklar, tıpkı Mr. Twining cinayetinde ortak oldukları gibi."

"Stanley inkar ediyor," dedi. "Kendisinin olaylarla hiç alakası olmadığını söylüyor. Sütten çıkmış ak kaşıkmış, falan filan."

"Ama Tamir Çukuru'nda bana Bonepenny'yi öldürdüğünü söyledi! Ayrıca teorimin doğru olduğunu da itiraf etti sayılır: Mr. Twining'in intiharı bir gözbağı numarasından başka bir şey değildi."

"Eh, onu zamanla göreceğiz. Araştırıyoruz ama biraz vakit alacak, yine de babanın çok yardımcı olduğunu söylemeliyim. Zavallı Twining'in ölümünden önce olanların hepsini anlattı bize. Keşke daha önce bu kadar yardıma hazır olsaydı. O zaman engel olabilirdik...

"Özür dilerim," dedi. "Düşünüyordum sadece."

"Benim kaçırılmamı," dedim.

Müfettiş'in konuyu ne kadar çabuk değiştirdiği takdire değerdi doğrusu.

"Şimdiye dönersek," dedi. "Bakalım doğru anlamış mıyım: Bonepenny ile Stanley'nin suç ortağı olduğunu mu söylüyorsun?"

"Eskiden beri suç ortağıydılar," dedim. "Bonepenny pulları çalıyor, Stanley ise onları yurtdışında ilkesiz alıcılara satıyordu. Ama bir şekilde iki Ulster İntikamcısı'nı elden çıkarmayı hiç beceremişlerdi; o iki pul bu iş için fazla ünlüydü. Pullardan biri Kral'dan çalınmış olduğu için de, bir koleksiyoncunun koleksiyonunda onunla yakalanması fazla riskli olurdu."

"Enteresan," dedi Müfettiş. "Sonra?"

"Babama şantaj yapmayı planlıyorlardı ama bir noktada anlaşmazlığa düşmüş olmalılar. Bonepenny Stavanger'den bu işi halletmek üzere geliyordu, ama sonra Stanley onu takip edip Buckshaw'-

da öldürebileceğini ve pulları alıp ülkeyi terk edebileceğini fark etti. O kadar basitti. Ve her şey babamın üzerine kalacaktı. Kaldı da," diye ekledim sitemkâr bir bakışla.

Rahatsız edici bir sessizlik oldu.

"Bak, Flavia," dedi sonunda. "Pek seçeneğim yoktu benim de. Başka akla uygun şüpheli yoktu."

"Ya ben," dedim. "Ben de suç mahallindeydim." Elimi sallayarak duvarlardaki sıra sıra kimyasal malzeme dolu şişeleri işaret ettim. "Sonuçta zehirler hakkında çok şey biliyorum. Çok tehlikeli bir insan olarak görülebilirim."

"Hmm," dedi Müfettiş. "İlginç bir noktaya parmak bastın. Ayrıca ölüm zamanı da olay mahallindeydin gerçekten. İşler bu şekilde gelişmese pekala ilmek senin boynuna geçebilirdi."

Bunu düşünmemiştim işte. Mezarımın üstünden bir kaz yürüdü sanki, ürperdim.

Müfettiş devam etti. "Öte yandan, cüssen, cinayet için geçerli bir sebebin olmaması ve pek göz önünden kaybolmaya çalışmaman aksine işaret ediyor. Ortalama bir katil polisten mümkün mertebe uzak durur, ama sen... eh, *her an hazır ve nazırdın* diyesim geliyor. Evet, nerede kalmıştık?"

"Stanley Bonepenny'ye bahçemizde pusu kurup saldırdı. Bonepenny şeker hastasıydı ve -"

"Ah," dedi Müfettiş, biraz kendine kendine söylermiş gibi. "İnsülin! Onun için test yapmak aklımıza gelmedi."

"Hayır," dedim. "İnsülin değil: karbon tetraklorit. Bonepenny, beyin sapına *karbon tetraklorit* enjekte edildiği için öldü. Doddingsley'deki Johns kimyagerlerden bir şişe dolusu almıştı Stanley. Tamir Kulübesi'nde şırıngayı doldururken şişenin üstünde onların etiketini gördüm. Muhtemelen çöplerin içinde bulmuşsunuzdur zaten."

Yüzüne bakınca, bulmadıklarını anladım.

"O halde borudan aşağı yuvarlanmış olmalı," dedim. "Nehre gi-

den eski bir kanal var. Birinin onu bulup çıkarması gerekecek."

Zavallı Dedektif Graves! diye düşündüm.

"Stanley şıringayı Bonepenny'nin Onüç Ördek'teki odasında bulunan çantadan çaldı," diye ekledim hiç düşünmeden. Hay aksi!

Müfettiş atıldı. "Bonepenny'nin odasında ne olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordu sert bir sesle.

"Şey... şimdi geleceğim ona," dedim." Birkaç dakika içinde.

"Stanley Bonepenny'nin beyninde karbon tetraklorit izine asla rastlamayacağınıza inanıyordu. İyi ki de rastlamamışsınız. Babama ait şişelerin birinden geldiğini sanabilirdiniz. Çalışma odasında galonlarca var."

Müfettiş Hewitt defterini çıkarıp bir iki kelime karaladı. Bu kelimelerin karbon tetraklorit olduğunu farz ettim.

"Karbon tet olduğunu biliyorum çünkü Bonepenny son nefesini verirken yüzüme o maddenin kokusunu da üflemişti," dedim burnumu kırıştırıp, duruma uygun bir yüz ifadesi takınarak.

Bir Müfettiş'in suratının bembeyaz kesildiği söylenebilirse, Müfettiş Hewitt'in suratı kesinlikle bembeyaz kesilmişti.

"Emin misin bundan?"

"Klorlu hidrokarbonlar konusunda hayli iddialıyımdır, teşekkür ederim."

"Bonepenny'yi bulduğunda onunu henüz hayatta olduğunu mu söylüyorsun?"

"Ucu ucuna," dedim. "Sonra neredeyse hemen... şey... vefat etti."

Yeraltı mezarlarını akla getiren o uzun sessizliklerden biri daha oldu.

"İşte," dedim, "nasıl yapıldığını göstereyim."

Sarı bir kurşun kalem aldım, kalemtıraşta bir iki kere çevirdim ve telinin ucunda sallanan eklemli iskelete gittim.

"Bu büyük dayım Tarquin'e doğa bilimci Frank Buckland tarafından verilmiş," dedim, kafatasını şefkatle ovarak. "Ben ona Yorick

diyorum."

O zaman yaşlı olan Buckland'ın Tar'a bu hediyeyi büyük gelecek vaat ettiğini gördüğü için verdiğini söylemedim Müfettiş'e. "Bilimin Aydınlık Geleceği'ne," diye yazmıştı Buckland kartın üzerine.

Kurşun kalemin sivriltilmiş ucunu omurganın en tepesine dayadım ve yavaşça kafatasına doğru bastırırken Pemberton'ın Tamir Çukuru'nda söylediği sözleri tekrarladım:

"'Biraz yana... *splenius capitus* ile *semispinalis capitis* arasına doğru tut, atlantoaksiyal ligamenti del ve iğneyi aksisin çıkıntısının üstünden -'"

"Teşekkürler, Flavia," dedi Müfettiş birdenbire. "O kadarı yeter. Bunları dediğine emin misin?"

"Birebir bu sözcüklerle," dedim. "*Gray'in Anatomi Atlası*'ndan bakmam gerekti. *Çocuk Ansikpoledisi*'nde birkaç tabaka vardı ama yeterince detay yoktu."

Müfettiş Hewitt çenesini sıvazladı.

"Eminim Mr. Darby, Bonepenny'nin boynundaki iğne izini bulabilir," diye ekledim yardımsever bir edayla, "nereye bakacağını bildiği sürece. Sinüsleri de bir incelese iyi olur. Karbon tetraklorit havada kararlıdır ve adam artık soluk almadığı için orada biraz kalmış olabilir.

"Ayrıca," diye ekledim, "ona Bonepenny'nin Buckshaw'a doğru yola çıkmadan önce Onüç Ördek'te bir içki içtiğini de hatırlatabilirsiniz."

Müfettiş hâlâ şaşkın görünüyordu.

"Tetrakloridin etkisi alkolle daha da güçlenir," diye açıkladım.

"Peki," diye sordu, rahat bir gülümsemeyle, "maddenin niye hâlâ sinüslerinde olabileceğine dair de bir teorin var mı? Ben kimyacı değilim ama yanılmıyorsam karbon tetraklorit çok çabuk buharlaşıyor."

Bildiğim bir sebep vardı ama herhangi birine, özellikle de polise

anlatmaya istekli olmadığım bir sebepti bu. Bonepenny feci bir nezleden mustaripti: suratıma "*Vale*" diye soluduğunda bana da bulaştırdığı bir nezle. Kucak dolusu teşekkürler, Horace! diye düşündüm.

Ayrıca Bonepenny'nin tıkanmış genzinin kafasının içine şırınga edilmiş karbon tetrakloridi tutmuş olabileceğinden de şüpheleniyordum: karbon tetraklorit suda - ve sümükte - çözülmezdi, bu da dışarıdan hava girişini biraz engellerdi.

"Hayır," dedim. "Ama Londra'daki laboratuvara İngiltere Farmakopesi'nde önerilen testi yapmalarını önerebilirsiniz."

"Şu anda o testi pek hatırladığımı söyleyemeyeceğim," dedi Müfettiş Hewitt.

"Çok güzel bir işlem," dedim. "Kadmiyum iyodürden iyot açığa çıktığındaki serbest klor limitini kontrol ediyor. Kendim yapmayı teklif ederdim ama Bonepenny'nin beyninin parçalarını on bir yaşındaki birine verme konusunda Scotland Yard'ın içinin pek rahat edeceğini sanmıyorum."

Müfettiş Hewitt, birkaç binyılmış gibi bitmek bilmeyen bir süre boyunca bana baktı.

"Peki," dedi sonunda, "bir görelim o zaman."

"Neyi?" dedim incinmiş masumiyet maskemi takarak.

"Her ne yaptıysan onu. Haydi bir bakalım."

"Ama hiçbir şey yapmadım ki ben," dedim. "Ben -"

"Bana aptal muamelesi etme, Flavia. Seni tanıma zevkine erişmiş kimse bu konuda ödevini yapmadığına inanmaz."

Mahçup mahçup sırıttım. "Şurada," dedim, köşede üzerine nemli bir kurulama bezi örtülmüş halde duran bir masaya doğru yönelerek.

Bezi çekip aldım.

"Aman Tanrım!" dedi Müfettiş. "Bu da neyin -"

Kapta yüzen pembemsi gri nesneye düpedüz ağzı açık halde bakakaldı.

"Güzel bir parça beyin," dedim. "Kilerden aşırdım, Mrs. Mullet bu akşamki yemek için Carnforth''s'ten almıştı. Çok kızacak."

"Ve sen de kalkıp... " dedi, elini sallayarak.

"Evet. İçine iki buçuk santimetreküp karbon tetraklorit enjekte ettim. Bonepenny'nin şırıngası bu kadar alıyordu.

"Ortalama insan beyninin ağırlığı 1.3 kilodur," diye devam ettim, "erkeğinki belki bir parça daha fazla. Ekstradan bir yüz elli gram kadar daha kesip ekledim onu da hesaba katmak için."

"Peki *onu* nereden öğrendin?" diye sordu Müfettiş.

"Arthur Mee'nin kitaplarından birinde var. Yine *Çocuk Ansiklopedisi*, sanıyorum."

"Peki bu... beyni, karbon tetraklorit içeriyor mu diye test ettin mi?"

"Evet," dedim, "âma enjeksiyonu yapmamın üzerinden on beş saat geçmeden değil. Maddenin Bonepenny'nin beynine şırınga edilmesiyle otopsi arasında bu kadar vakit geçtiğini tahmin ettim."

"Ve?"

"Hâlâ kolayca tespit edilebilir durumda," dedim. "Çocuk oyuncağı. Tabii *p-Aminodimetilanilin* kullandım. Bu hayli yeni, ama güzel bir test. Beş yıl kadar önce *Analizci*'de yazılmıştı. Bir tabure çekin de size göstereyim."

"Bütün bunlar işe yaramayacak, biliyorsun, değil mi?" dedi Müfettiş Hewitt kıkırdayarak.

"İşe yaramayacak mı?" dedim. "Tabii ki yarayacak. Daha önce bir kere yaptım bile."

"Demek istiyorum ki laboratuvar çalışmalarıyla başımı döndürüp pul konusunu unutturamayacaksın. Nihayetinde burada bütün amaç o, değil mi?"

Beni köşeye sıkıştırmıştı. Ulster İntikamcısı hakkında hiçbir şey söylemeyip pulu gizlice babama vermeyi planlamıştım. Başka kimin ne işine yarardı ki?

"Bak, sende olduğunu biliyorum," dedi. "Rook's End'e gidip Dr. Kissing'e uğradık."

İkna olmamış görünmeye çalıştım.

"Ayrıca Bob Stanley, yani senin Pemberton, senin onu kendisinden çaldığını söyledi."

Ondan çalmak mı? Bakar mısınız? Ne cüret!

"Kral'a ait o," diye itiraz ettim. "Bonepenny onu Londra'da bir sergiden çaldı."

"Eh, her kime aitse, sonuçta çalınmış bir mal, benim görevim de sahibine iade edilmesini sağlamak. Tek bilmem gereken senin eline nasıl geçtiği."

Hay başımın belası! Artık daha fazla atlatamazdım onu. Onüç Ördek'teki odaya izinsiz girişimi itiraf etmek zorunda kalacaktım.

"Bir anlaşma yapalım," dedim.

Müfettiş Hewitt kahkahayı patlattı. "Bazı zamanlar var ki, Miss de Luce," dedi, "bir pirinç madalyayı hak ediyorsun. Ama bazı zamanlar da var ki ekmek ve suyla odana gönderilmeyi hak ediyorsun."

"Peki bu o zamanlardan hangisi?" diye sordum.

Ooo! Adımlarına dikkat etsen iyi olur, Flave.

Bana doğru parmaklarını salladı. "Dinliyorum," dedi.

"Şey, düşünüyordum da," dedim. "Babamın hayatı son zamanlarda pek de parlak gitmedi. Öncelikle, siz Buckshaw'a geldiniz ve kimse ne olduğunu anlayamadan, onu cinayetle suçladınız."

"Dur bakalım... dur bakalım," dedi Müfettiş. "Bu konuyu zaten konuştuk. Cinayetle suçlandı, çünkü cinayeti işlediğini itiraf etti."

Etti mi? Bu yeni bir şeydi işte.

"Ve onun etmesinin üstünden daha çok az vakit geçmişti ki, bu sefer de Flavia geldi. Bir baktım ki Lourdes Meryemi'nin Cumartesi geceleri gördüğünden daha çok itiraf geliyor karşımıza."

"Sadece onu korumaya çalışıyordum," dedim. "O sırada, onun

yapmış olabileceğini düşünüyordum."

"Peki o kimi korumaya çalışıyordu?" diye sordu Müfettiş Hewitt, seri dikkatle izleyerek.

Cevap tabii ki Dogger'dı. Babama çalışma odasında Horace Bonepenny'yle tartışmasına Dogger'ın da kulak misafiri olduğunu söylediğimde "Ben de ondan korkuyordum" diyerek bunu kastetmişti.

Babam Dogger'ın adamı öldürdüğünü sanmıştı, orası belliydi. Ama neden? Dogger bunu sadakatten mi yapardı - yoksa o tuhaf durumlarından birinde mi?

Hayır - en iyisi bu işe Dogger'ı karıştırmamaktı. Onun için hiç olmazsa bunu yapabilirdim.

"Belki beni," diye yalan söyledim. "Babam Bonepenny'yi benim öldürdüğümü düşünüyordu. Sonuçta, onu, deyim yerindeyse suç mahallinde bulan ben değil miydim? *Beni* korumaya çalışıyordu."

"Buna gerçekten inanıyor musun?" diye sordu Müfettiş.

"Öyle düşünmek harika olurdu," dedim.

"Eminim koruyordu," dedi Müfettiş. "Öyle olduğuna eminim. Peki o zaman, pula dönelim. Onu unutmadım farkındaysan."

"Şey, dediğim gibi, babam için bir şey yapmak istiyorum; onu birkaç saatliğine de olsa mutlu edecek bir şey. Bir iki günlüğüne bile olsa ona Ulster İntikamcısı'nı vermek istiyorum. İzin verin bunu yapayım, sonra bildiğim her şeyi anlatırım. Söz veriyorum."

Müfettiş kitaplığa doğru yürüdü, 1907 tarihli Kimya Cemiyeti İçin Raporlar'ını aldı ve kitabın sırtına üfleyip bir toz bulutu kaldırdı. Dalgın dalgın sayfalarını karıştırdı, sanki bir sonraki sözünü düşünüyormuş gibi.

"Biliyor musun," dedi, "karım Antigone'nin alışveriş kadar nefret ettiği bir şey yoktur. Bir keresinde bana, gidip koyun budu almaya yarım saat harcayacağına dişine dolgu yaptırmayı tercih edeceğini söylemişti. Ama hoşuna gitse de, gitmese de alışveriş yapmak zorunda. Kaderi bu, kendi öyle diyor. Bu deneyimi biraz köreltmek için,

bazen *Siz ve Yıldızlarınız* adlı sarı bir broşür alıyor.

"İtiraf etmeliyim ki şu ana kadar bana zaman zaman kahvaltıda sesli olarak okuduğu şeylerden bazılarıyla alay ettim, ama bu sabahki burcumda aynen şöyle diyordu: 'Sabrınız sonuna kadar zorlanacak.' Sence bu şeyleri yanlış değerlendirmiş olabilir miyim, Flavia?"

"Lütfen!" dedim, kelimeyi dilimde matkap gibi döndürerek.

"Yirmi dört saat," dedi, "bir dakika fazla olmaz."

Ve birden her şey ağzımdan döküldü, bir baktım her şeyi bir bir anlatıyorum: ölü su çulluğu, Mrs. Mullet'ın aslında tamamen masum (ama yenemez nitelikte) kremalı turtası, benim Bonepenny'nin handaki odasını karıştırmam, pulları buluşum, Miss Mountjoy ve Dr. Kissing'i ziyaretim, Pemberton'la Foli'de ve kilise bahçesinde karşılaşmalarım ve Tamir Çukuru'ndaki esaretim.

Tek dışarıda bıraktığım kısım, Feely'nin rujunu zehirli sarmaşık özüyle zehirlememdi. Müfettiş'in kafasını niçin gereksiz detaylarla karıştıracaktım ki?

Ben anlatırken arada bir küçük siyah defterine bir şeyler karalıyordu. Defterin sayfalarının oklar ve Orta Çağ simya formüllerinden esinlenmiş olabilecek gizemli işaretlerle dolu olduğunu gördüm.

"Ben de var mıyım orada?" diye sordum, işaret ederek.

"Varsın," dedi.

"Bakabilir miyim? Bir göz atsam sadece?"

Müfettiş Hewitt defterini kapadı. "Hayır," dedi. "Gizli polis belgesi bu."

"Adımı normal yazıyor musunuz, yoksa o sembollerden biriyle mi temsil ediliyorum?"

"Senin kendi sembolün var," dedi, defteri cebine sokarak. "Eh, artık benim gitme vaktim geldi."

Elini uzatıp elimi kuvvetlice sıktı. "Hoşçakal, Flavia," dedi. "Şurası kesin ki sıradışı bir deneyim oldu."

Kapıyı açtı.

"Müfettiş..."

Durup döndü.

"Nedir benimki? Sembolüm yani."

"*P*," dedi. "Büyük *P*."

"*P* mi?" diye sordum şaşırarak. "Neyin *P*'si?"

"Ah," dedi," en iyisi onu hayalgücüne bırakmak."

DAFFY SALONDAYDI, HALININ ÜZERİNE BOYLU BOYUNCA uzanmış, *Zenda Mahkumu*'nu okuyordu.

"Okurken dudaklarını oynattığının farkında mısın?" diye sordum.

Beni görmezden geldi. Hayatımı tehlikeye atmaya karar verdim.

"Dudak demişken," dedim, "Feely nerede?"

"Doktorda," dedi. "Birdenbire alerji gibi bir şey başladı. Temas ettiği bir şeyden olmuş."

Aha! Deneyim çok parlak bir şekilde başarıya ulaşmıştı demek! Kimse de işin aslını öğrenemeyecekti. Kendi başıma kalır kalmaz defterime şunları yazacaktım:

Salı, 6 Haziran 1950, 13.20. Başarıya ulaşıldı! Sonuç varsayıldığı gibi. Adalet yerini buldu.

Burnumdan sessiz ve alaycı bir kahkaha koyverdim. Daffy duymuş olmalıydı çünkü yuvarlanarak dönüp bacaklarını çaprazladı.

"Hiç sanma ki yanına kalacak," dedi usulca.

"Ha?" dedim. Masum şaşkınlıklar spesiyalitemdi.

"Ne tür bir cadı karışımı koydun onun rujuna?"

"Neden bahsettiğin konusunda en ufak fikrim yok," dedim.

"Git kendine aynada bir bak," dedi Daffy. "Dikkat et de çatlatmayasın."

Dönüp ağır adımlarla Naiplik döneminden kalma puslu bir ayna-

nın asılı durup küskün küskün odayı yansıttığı şömine rafına gittim.

İyice yaklaşıp yansımama baktım. Önce her zamanki harika kendimden, menekşe gözlerimden, beyaz tenimden başka bir şey görmedim. Fakat baktıkça hasar görmüş cıva yansımada daha fazla ayrıntı fark etmeye başladım.

Boynumda bir leke vardı. Kıpkırmızı bir leke. Feely'nin beni öptüğü yerde!

Acı dolu bir çığlık attım.

"Feely daha o çukura gireli beş saniye olmadan senden öcünü tamamen aldığını söyledi."

Daha Daffy arkasını dönüp salak kılıç öyküsüne devam etmeden bir plan yapmıştım bile.

ESKİDEN, AŞAĞI YUKARI DOKUZ YAŞIMDAYKEN, bir de Luce ya da en azından *bu* de Luce olmanın nasıl bir şey olduğu konusunda bir günlük tutardım. Kendimi nasıl hissettiğim konusunda çok düşündüm ve sonunda da Flavia de Luce olmanın bir süblimat olmaya benzediği sonucuna vardım: iyotun menekşe rengi dumanlarının bir test tüpünün soğuk camında bıraktığı siyah kristal çökelti gibi. O zaman bunun mükemmel tarif olduğunu düşünüyordum, şu son iki yılda da fikrimi değiştirecek hiçbir şey olmamıştı.

Dediğim gibi, de Luceler'de eksik olan bir şey var: yakınlık tehlikesiyle karşı karşıya kaldıklarında dillerini bağlayan bir kimyasal bağ, ya da eksikliği. Bir de Luce'nin bir başka de Luce'ye onu sevdiğini söylemesi, Himalayalar'daki bir doruğun eğilip bitişiğindeki uçuruma güzel sözler söylemesi kadar düşük ihtimaldi.

Feely günlüğümü çalıp üzerindeki pirinç kilidi mutfaktan aldığı bir konserve açıcıyla kırdığı ve komşunun korkuluğundan çaldığı kıyafetlere bürünmüş halde büyük merdivenin tepesinde durup günlüğün içinde yazanları yüksek sesle okuduğunda, bu durum bir kez daha ispatlanmıştı.

Zihnimde bu düşünceler uçuşurken, babamın çalışma odasına yaklaştım. Bir an durup tereddüt ettim. Bunu yapmayı gerçekten istiyor muydum?

Kararsızca kapıyı tıklattım. Uzun bir sessizlik oldu, sonra babamın sesi "Gel," dedi.

Kapının kulbunu çevirip odaya girdim. Pencerenin yanındaki bir masada oturan babam, bir an büyütecinden başını kaldırıp baktı, sonra mor pulunu incelemeye devam etti.

"Konuşabilir miyim?" diye sordum. Bunu söylerken bile çok tuhaf bir söz olduğunun farkındaydım ama aslında tam da doğru sözcük seçimiymiş gibi geldi bana.

Babam büyütecini bıraktı, gözlüğünü çıkardı ve gözlerini ovuşturdu. Yorgun görünüyordu.

Elimi cebime sokup, içine Ulster İntikamcısı'nı koyduğum katlanmış mavi kağıdı çıkardım. Bir dilekçe sahibi gibi biraz öne çıktım, kağıdı masasının üstüne bıraktım ve sonra tekrar geri adım attım.

Babam kağıdı açtı.

"Aman Tanrım!" dedi. "AA bu."

Yeniden gözlüğünü taktı ve pula daha iyi bakabilmek için kuyumcu merceğini aldı.

İşte şimdi ödülüm geliyor, diye düşündüm. Kendimi onun dudaklarına odaklanmış, kıpırdamalarını bekliyor buldum.

"Nereden aldın bunu?" dedi sonunda, dinleyeni bir iğnenin üzerindeki kelebek gibi zapteden o yumuşak sesiyle.

"Buldum," dedim.

Babamın bakışı askerîydi - aman vermiyordu.

"Bonepenny düşürmüş olmalı," dedim. "Sana."

Babam yüzümü bir astronomun bir süpernovayı incelediği gibi inceledi.

"Bu çok düzgün bir davranış, Flavia," dedi sonunda, epey bir zorlanarak.

Ve Ulster İntikamcısı'nı bana uzattı.

"Bunu hemen gerçek sahibine geri götürmelisin."

"Kral George'a mı?"

Babam evet anlamında başını salladı, bana kalırsa biraz üzüntüyle doluydu bu hareketi. "Bunun senin eline nasıl geçtiğini bilmiyorum, bilmek de istemiyorum. Kendi başına buraya kadar gelmişsin, şimdi devamını da sen getirmelisin."

"Müfettiş Hewitt bunu kendisine vermemi istiyor."

Babam başını iki yana salladı. "Çok nazik bir hareket," dedi, "ama aynı zamanda çok da resmi bir hareket. Hayır, Flavia, bu ihtiyar AA, bazıları yüksek, çoğuysa düşük kademeden olmak üzere zaten zamanında çok el değiştirdi. Senin ellerinin onları en çok hak eden eller olması için ne gerekiyorsa yap."

"Ama insan Kral'a nasıl mektup yazar ki?"

"Eminim sen bir yolunu bulursun," dedi babam. "Lütfen çıkarken kapıyı kapat."

SANKİ GEÇMİŞİ ÖRTBAS ETMEK İSTERCESİNE, Dogger el arabasından gübre alıp salatalıkların ekili olduğu toprağa atıyordu.

"Miss Flavia," dedi, şapkasını çıkarıp alnını gömleğinin koluna silerek.

"İnsan Kral'a mektup yazarken nasıl hitap eder?"

Dogger küreğini seraya dikkatle yasladı.

"Teoride mi, bayağı uygulamada mı?"

"Bayağı uygulamada."

"Hmm," dedi. "Sanırım gidip bir yerden baksam iyi olacak."

"Dur bir dakika," dedim. "Mrs. Mullet'ın *Her Şeyin Cevabı İçin, Kendi İçine Bak*'ı var. Kilerde saklıyor."

"Şu anda köyde alışveriş yapıyor," dedi Dogger. "Eğer çabuk davranırsak, kelleyi kaptırmadan kurtulabiliriz."

Bir dakika sonra kilerdeydik.

"İşte burada," dedim heyecanla, kitap ellerimde kendiliğinden açılırken. "Ama bir dakika - bu altmış yıl önce basılmış. Hâlâ doğru mudur ki?"

"Doğrudur kesin," dedi Dogger. "Kraliyet çevrelerinde işler sizde bizde değiştiği kadar çabuk değişmez, değişmemelidir de."

Salon boştu. Daffy ve Feely bir yerlere gitmiş, muhtemelen bir sonraki saldırılarını planlıyorlardı.

Bir çekmecede iş görür bir yazı kağıdı buldum ve sonra, dolmakalemin ucunu mürekkep hokkasına daldırıp çıkararak Mrs. Mullet'ın yağlı kitabındaki hitabı aynen yazdım, el yazımı da olabildiğince itinalı yapmaya çalıştım.

Pek Lütufkâr Hükümdarım,

Majestelerini memnun etmesi dileğiyle,

Zarfın içinde Majestelerine ait olan ve bu yıl çalınan hatırı sayılır değerde bir nesne bulacaksınız. Nasıl benim elime geçtiğinin (hoş bir üslup, diye düşündüm) önemi yok, ancak Majestelerini temin ederim ki suçlu yakalandı.

"Tutuklandı," dedi Dogger, omzumun üstünden okuyarak.

Değiştirdim.

"Başka?"

"O kadar," dedi Dogger. "İmzalayın gitsin. Krallar az ve öz tercih eder."

Sayfaya mürekkep bulaştırmamaya dikkat ederek, kitaptan şunları da aynen kopyaladım:

En derin hürmetlerimle, Majestelerinin sadık kulu ve itaatkâr hizmetkârı,

Flavia de Luce (Miss)

"Mükemmel!" dedi Dogger.

Mektubu itinayla katladım ve başparmağımla bastırıp kat yerini iyice keskinleştirdim. Mektubu babamın en iyi zarflarından birine koydum ve üzerine adresi yazdım:

Kral Hazretleri Altıncı George
Buckingham Sarayı, Londra, SW1
İngiltere

"Kişisel olarak da işaretleyeyim mi?"

"İyi fikir," dedi Dogger.

BİR HAFTA SONRA, çıplak ayaklarımı yapay gölün sularında serinletiyor ve baldırandaki başlıca alkaloit zehir olan koniin hakkındaki notlarımı gözden geçiriyordum ki, elinde bir şey sallayarak Dogger çıkageldi.

"Miss Flavia!" diye seslendi, sonra da ayaklarından çizmelerini hiç çıkarmadan suyun içinden geçip adaya geldi.

Pantolonlu bacakları sırılsıklamdı ve orada Poseidon gibi her yanından sular akarak duruyor olmasına rağmen yüzündeki gülümseme bir yaz öğleni gibi aydınlıktı.

Bana kaz tüyü kadar yumuşak ve beyaz bir zarf uzattı.

"Açayım mı?" diye sordum.

"Zannediyorum ki size gönderilmiş."

Ben kapakçığı yırtarken Dogger yüzünü buruşturdu. Zarfın içindeki tek bir sayfa yumuşacık kağıdı çıkardım:

Sevgili Miss de Luce,

Yakın zamandaki irtibatınızdan ve beraberindeki harikulade nesnenin iadesinden dolayı size son derece minnetarım. Şüphesiz biliyorsunuz ki söz konusu nesne sadece benim ailemin değil,

İngiltere'nin tarihinde de çok önemli bir rol oynamış bulunuyor.
Lütfen yürekten teşekkürlerimi kabul edin.

Mektup, sadece "George" olarak imzalanmıştı.

yazar hakkında

ALAN BRADLEY Toronto'da doğdu ve Ontario'nun Cobourg kasabasında büyüdü. Saskatchewan Üniversitesi medya merkezinde yirmi beş yıl boyunca televizyon mühendisliği direktörlüğü yaptıktan sonra, yazarlık yapmak amacıyla erken emekliye ayrıldı. Çok yönlülüğü sayesinde çocuk kitaplarıyla ödüller kazandı, kısa öyküleri radyolarda yayınlandı, gazetecilik çalışmaları ise ulusal yayınlarda yer buldu. Ortak yazarlığını yaptığı Ms. Holmes of Baker Street büyük övgü aldı ve tartışma yarattı. Bunun ardından ise dokunaklı bir anı kitabı olan The Shoebox Bible geldi. Bradley 2007'de, küçük İngiliz hafiye Flavia de Luce üzerine kurulu yeni bir serinin ilk kitabı olan Bir Tuhaf Turta Davası ile Polisiye Yazarları Birliği'nin (Crime Writer's Association) İlk Hançer Ödülü'nü (Debut Dagger Award) kazandı. Alan Bradley Britanya Kolombiyası'nda, Kelowna'da, karısı ve iki kurnaz kedisiyle birlikte yaşıyor. Bu ara yeni Flavia de Luce romanı üzerinde çalışıyor.

teşekkür

Ne zaman elime yeni bir kitap alsam ilk olarak teşekkürler bölümünü açarım, çünkü bana eserin bir bakıma kuşbakışı resmini sunarlar: kitabın yazıldığı çevreden bir şeyleri, onun nerede bulunduğunu ve nasıl ortaya çıktığını gösteren büyük ölçekli bir harita oluştururlar. Üretim aşamasındaki hiçbir eser Bir Tuhaf Turta Davası kadar sevgiyle yetiştirilmemiştir. Burada Polisiye Yazarları Birliği (Crime Writer's Association) ve bu kitabı İlk Hançer Ödülü'ne (Debut Dagger Award) layık gören jüri üyelerine şükranlarımı bildirmekten büyük zevk duyuyorum: CWA başkanı Philip Gooden; Margaret Murphy; Emma Hargrave; Bill Massey; Sara Menguc; Keshini Naidoo; ve Sarah Turner.

Ayrıca sadece İlk Eser Hançer Ödülü Komitesi'ne başkanlık etmekle kalmayıp, ödül gününde kendi yoğun programından vakit ayırıp Londra'ya gelmiş bir yabancıyı bizzat ve sıcaklıkla karşıladığı için Margaret Murphy'ye özel olarak teşekkür ediyorum.

Meg Gardiner, Chris High ve Ann Cleeves'e, kendimi onları hayatım boyunca tanımışım gibi hissettirdikleri için.

Kendi de bir Hançer kazanan Louise Penny'ye. Onun o içten cömertliği ve cesaret vericiliği, yeni yazar adaylarına yol gösteren bir deniz feneri haline gelmiş web sitesinde de açıkça görülebiliyor. Lo-

uise aldığı gibi "vermeyi" de gerçekten bilen biri. Ayrıca Baş Müfettiş Gamache romanları da muhteşem!

Temsilcim Denise Bukowski'ye, orada olmak için Atlantik Okyanusu'nu uçarak geçtiği ve uçuş sonrası sersemliğime rağmen beni vaktinde kiliseye yetiştirdiği için.

Daha o ilk bir avuç sayfaya bakarak kitaba - ve seriye - onları satın alacak kadar inanan, Orion Books'tan Bill Massey'ye tekrar teşekkürler. Kendisi ayrıca şair ve eleştirmen John Dryden'ın bir koridorda kabadayıların saldırısına uğradığı yerde, Covent Garden'daki Bucket of Blood'da bana unutulmaz bir yemek ısmarladı. Kimseye Bill'den iyi bir editör bahşedilmemiştir. Gerçekten de kardeş bir ruh o!

New York'taki Bantam Dell'den Kate Miciak ve Molly Boyle'a ve Doubleday Canada'dan Kristin Cochrane'e, ta en baştan inandıkları ve teşvik ettikleri için.

Bantam Dell Yayın Grubu başkan yardımcısı ve satış müdürü Janet Cooke'a. Onun coşkusu Flavia de Luce'nin dünyasına çok şey kattı.

Orion Books'ta redaktörlük yapan Robin Karney ve ve Bantam Dell'de redaktörlük yapan Connie Munro'ya, büyük dikkatleri ve mükemmel önerileri için. Ayrıca yine Orion Books'tan Emma Wallace ve Genevieve Pegg'e gösterdikleri coşku ve sıcaklık için.

Londra, Phoenix Place, Freeling House'daki İngiliz Postaclık Müzesi ve Arşivi'nin yardımsever çalışanlarına sorularımı neşeyle cevapladıkları ve Penny Black'in tarihiyle ilgili onların gözetiminde olan malzemelere erişmemi mümkün kıldıkları için.

Saskatoon'dan çok eski arkadaşlarım, polisiye uzmanları Mary Gilliland ile Alan ve Janice Cushon'a, internetin Edward dönemi dengi olan on birinci basım (1911 tarihli) Encyclopedia Britannica setini elimin altına koydukları için. Hiç şüphesiz her dedektiflik romanı yazarının rüyâsı olmalı bu set.

Bukowski Agency'den David Whiteside'a, gereken yığınla kağıt ve kırmızı bantı bir düzene soktuğu için.

Baştan sona yanımda olan ve nice faydalı ve parlak öneride bulunan sevgili dostlarım Dr. John ve Janet Harland'a. Onların coşkusu olmasa Bir Tuhaf Turta Davası daha zayıf ve yazması daha az keyifli bir kitap olurdu.

Tüm bu insanlar bana bulunabilecekleri en iyi önerilerde bulundular; eğer ki yine de birtakım hatalar yolunu bulup kitaba sızdıysa, onlar tamamen bana aittir.

Nihayetinde de aşkla ve ebedi teşekkürlerimle, karım Shirley'ye. Flavia'nın ve de Luce ailesinin çok çok uzun süredir içine hapsoldukları notlar yığınından çıkmalarına izin vermem konusunda beni o teşvik etti - hatta, ısrar etti.